

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja završava
31. prosinca 2021.**

SADRŽAJ

Uvod	4
Izvešće posloводства	5
Izvešće predsjednika Uprave	5
Uprava	7
Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2021. godini	8
Nefinancijsko izvještavanje	24
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	59
Financijski izvještaji za godinu koja završava 31. prosinca 2021.	63
Odgovornost za financijske izvještaje	64
Izveštaj neovisnog revizora	65
I. Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2021.	75
II. Izveštaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021.	77
III. Izveštaj o promjenama kapitala	78
IV. Izveštaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2021.	80
V. Bilješke uz financijske izvještaje	81
Opći podaci	81
Temeljne računovodstvene politike	83
Osnova prikaza	83
COVID – 19 objave	83
Računovodstvene metode i metode vrednovanja	84
Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene	86
Primjena i izmjena novih MSFI/MRS	86
USPJEŠNOST / POVRAT	89
1. Izveštavanje poslovnih segmenata	89
2. Neto kamatni prihod	92
3. Neto prihod od naknada i provizija	94
4. Prihod od dividende	95
5. Neto rezultat i rezultat fer vrijednosti	95
6. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	95
7. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	95
8. Opći administrativni troškovi	96
9. Dobici /gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	97
10. Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	97
11. Ostali operativni rezultat	98
12. Porez na dobit	99
Financijski instrumenti – Značajne računovodstvene politike	103
Financijski instrumenti koji se mjere po amortiziranom trošku (AC)	111
13. Novac i novčana sredstva	111
14. Financijska imovina po amortiziranom trošku	112
15. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku podložni ugovornim izmjenama	120
16. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	121
Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku	124
17. Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku	124
Financijski instrumenti po fer vrijednosti	127
18. Derivativi koji se drže radi trgovanja	128
19. Ostala imovina namijenjena trgovanju	128
20. Financijska imovina koja nije namijenjena trgovanju, a obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	129
21. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	130
Financijski instrumenti – ostale objave	135
22. Fer vrijednost imovine i obveza	135
23. Prijeboj	146
24. Prijenos financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira	149
25. Imovina založena kao kolateral	150
26. Vrijednosni papiri	151
Upravljanje rizicima	152
27. Upravljanje rizicima	152
Dugotrajna imovina i ostala ulaganja	199
28. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine	201
29. Nematerijalna imovina	206
30. Ostala imovina	210

SADRŽAJ (nastavak)

Najmovi	211
31. Financijski najmovi	211
32. Operativni najmovi	214
Razgraničenja, rezervacije, potencijalne obveze, pravni postupci	216
33. Ostale obveze	216
34. Rezerviranja	216
35. Potencijalne obveze	221
Instrumenti kapitala, kapital i rezerve	222
36. Ukupni kapital	222
Obuhvat konsolidacije	223
37. Ovisna društva	225
38. Ulaganja u pridružena društva	227
Ostale objave	229
39. Transakcije s povezanim stranama	229
40. Plaćanja temeljena na dionicama	231
41. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje	232
42. Imovina namijenjena prodaji i obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji	233
43. Analiza preostalih dospjeća	234
44. Događaji nakon datuma bilance	237
45. Izvještavanje po državama	237
Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	238
46. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	238
Dodatak 1 – Propisani obrasci	242
Dodatak 2 – Razlika između financijskih izvještaja prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i propisanih obrazaca	252

Uvod

Ovo Godišnje izvješće, izdano dioničarima Erste&Steiermärkische Bank d.d., obuhvaća izvješće predsjednika Uprave, poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. sa svojim ovisnim društvima, nefinancijsko izvještavanje, izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, revidirane financijske izvještaje zajedno s izvješćem neovisnog revizora i propisanim obrascima za Hrvatsku narodnu banku (HNB). Revidirana financijska izvješća prikazana su za Grupu i Banku.

Hrvatska i engleska verzija

Ovaj dokument obuhvaća Godišnje izvješće Erste&Steiermärkische Bank d.d. za godinu koja završava 31. prosinca 2021. i objavljeno je na hrvatskom jeziku. Ovo izvješće također se objavljuje na engleskom jeziku.

Pravni status

Godišnja financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) i usvojila EU.

Kratice

U ovom Godišnjem izvješću, Erste&Steiermärkische Bank d.d. se spominje kao Banka, Erste Banka ili EBC i Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa svojim ovisnim društvima i pridruženim društvima zajednički se nazivaju Grupa i EBC Grupa.

U ovom Godišnjem izvješću, krajnje matično društvo Grupe, Erste Group Bank AG naziva se Erste Grupa.

Izvešće predsjednika Uprave

U 2021. hrvatski bankarski sustav ostao je stabilan i adekvatno kapitaliziran. Bankarsko tržište bilo je visoko konkurentno, karakterizirano visokom likvidnošću, daljnjim snižavanjem kamatnih stopa i još uvijek prisutnim pritiskom na margine. S druge strane, razina tzv. NPL plasmana zadržala je stabilnost, dok je neto dobit banaka u 2021. zabilježila značajan oporavak.

Rast neto dobiti prvenstveno rezultat nižih troškova rizika

Prema nekonsolidiranom financijskom izvještaju, koji obuhvaća rezultate Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) bez ovisnih društava, neto dobit banke u 2021. godini iznosila je 847,0 milijuna kuna, u odnosu na 390,0 milijuna kuna u 2020. Rast neto dobiti prvenstveno je rezultat značajno nižih troškova rizika, koji su u 2021. godini iznosili 144,0 milijuna kuna, u odnosu na 627,0 milijuna kuna godinu ranije. Ukupna aktiva banke krajem prosinca 2021. iznosila je 82,8 milijardi kuna, odnosno 13,0% više u odnosu na kraj 2020., kada je iznosila 73,2 milijarde kuna. Ukupni krediti klijentima na dan 31. prosinca 2021. iznosili su 45,7 milijardi kuna, 1,1% više u odnosu na 45,2 milijarde kuna krajem 2020. Ukupni depoziti klijenata banke na dan 31. prosinca 2021. iznosili su 64,9 milijardi kuna, što je 13,3% više u odnosu na kraj 2020. godine, kada su iznosili 57,3 milijarde kuna.

Neto dobit ESB grupe prije manjinskog utjecaja u 2021. godini iznosila je 1.069,0 milijuna kuna, u odnosu na 472,0 milijuna kuna u 2020. Ukupna aktiva ESB grupe krajem prosinca 2021. iznosila je 92,3 milijarde kuna, što je 11,9% više u odnosu na kraj 2020., kada je iznosila 82,5 milijardi kuna. Ukupni krediti klijentima na dan 31. prosinca 2021. iznosili su 50,0 milijardi kuna, što je 0,4% više u odnosu na kraj 2020., kada su iznosili 49,8 milijardi kuna. Ukupni depoziti klijenata ESB grupe na dan 31. prosinca 2021. iznosili su 68,3 milijarde kuna, što je 13,6% više u odnosu na kraj 2020., kada su iznosili 60,1 milijardu kuna.

Zadržali smo stabilnost operativnog poslovanja, istovremeno pružajući adekvatnu podršku klijentima u ovim izazovnim vremenima obilježenim pandemijom. Raspolagali smo dovoljnom količinom likvidnosti te smo svojim redovnim kreditnim aktivnostima nastaviti pratiti financijske potrebe građana, poslovnih subjekata i lokalnih samouprava. Snažan naglasak stavljen je na daljnji razvoj naših digitalnih rješenja, platforme George i Keks Pay aplikacije. Nastavili smo s besplatnim programom Škole pametnih financija, koji se u skladu s epidemiološkim uvjetima tijekom 2021. održavao u online okruženju. Dosad je kroz ovaj program gotovo 10.000 polaznika prošlo edukaciju iz područja osobnih financija. Na kraju, zadržali smo izvrsnu poziciju prepoznatljivosti branda, s najvišim korisničkim iskustvom klijenata na tržištu, a u isto smo vrijeme ostali najtransparentnija banka prema medijima i javnosti.

Silazni trendovi NPL plasmana

U 2021. smo zabilježili daljnji pad troškova rizika, pri čemu je udio tzv. NPL plasmana na razini banke dodatno smanjen s 6,7%, koliko je iznosio na kraju 2020. godine, na 5,3% krajem prošle godine. Kod građana, udio NPL plasmana krajem 2021. godine iznosio je 6,6%, u odnosu na 8,2% krajem 2020., dok je u poslovanju s gospodarstvom udio NPL plasmana na kraju prošle godine iznosio 4,3%, u odnosu na 6,4% krajem 2020. godine. Kao odgovoran poslovni subjekt banka će nastaviti monitorirati i kvalitetno upravljati kreditnim portfeljom, u skladu s poslovnim politikama i važećim standardima u segmentu upravljanja kreditnim rizikom, ujedno poštujući sva regulatorna pravila i primjenjujući balansirani pristup koji uvažava objektivnu tržišnu situaciju i potrebe svojih klijenata.

Izdanje euro obveznice – ulazak na međunarodno tržište kapitala

Krajem lipnja 2021. godine uspješno smo realizirali prvo izdanje svojih obveznica na međunarodnom tržištu kapitala, u ukupnom nominalnom iznosu od 400 milijuna eura. Realizacijom ove transakcije napravili smo dodatni iskorak te svojim postojećim vrijednosnim papirima u opticaju na domaćem tržištu kapitala dodala i svoju prvu međunarodnu euro obveznicu. Tako smo postala prva banka u Hrvatskoj koja je uspješno realizirala izdanje vlastitih obveznica i na međunarodnom tržištu kapitala, čime smo ne samo potvrdili svoju poziciju najaktivnijeg izdavatelja obveznica među financijskim institucijama u Hrvatskoj, već i postavili nove standarde na hrvatskom bankarskom tržištu. Osim za temeljno poslovanje banke, sredstva prikupljena izdanjem koristit će se za poticanje zelenih i održivih investicija, što će nas, zauzvrat, zadržati na putu uspješnog i dugoročno održivog poslovanja na domaćem tržištu.

Povećanjem kreditnog rejtinga još jednom potvrđena kvaliteta poslovnog modela

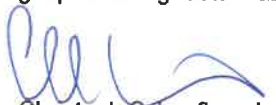
Ugledna međunarodna bonitetna agencija, Fitch Ratings, podigla naš kreditni rejting s „BBB+” na „A-”, što predstavlja najviši rejting koji ima bilo koja kompanija na hrvatskom tržištu. Naš je rejting pozicioniran na najvišu moguću razinu imajući u vidu tzv. Croatia Country Ceiling, te se nalazi u investicijskom razredu, dvije razine iznad rejtinga koji trenutačno drži Republika Hrvatska. Zadržavanje najviše ocjene koju trenutačno ima neka banka na hrvatskom tržištu te dodatno povećanje prednosti u odnosu na konkurente, predstavljaju još jednu potvrdu ispravnosti naše poslovne strategije te šalju jasnu poruku našim sadašnjim i budućim klijentima da u Erste banci imaju pouzdanog i stabilnog financijskog partnera.

Održivost poslovanja i prosperitet hrvatskog društva kao krajnji ciljevi

Jedna smo od vodećih bankarskih grupacija hrvatskom tržištu, ujedno i dio jednog od najvećih pružatelja financijskih usluga u istočnom dijelu Europe, koja svoje poslovanje temelji na održivom poslovnom modelu. Stoga smo već započela s usklađivanjem svojih poslovnih politika s novim ESG okvirom te Taksonomijom. Naš je nefinancijski izvještaj usklađen s regulatornim okvirom, a identificirali smo šest temeljenih ciljeva održivog razvoja čijoj realizaciji želimo doprinijeti: zdravlje i dobrobit (SDG 3), kvalitetno obrazovanje (SDG 4), rodna ravnopravnost (SDG 5), dostojanstven rad i gospodarski rast (SDG 8), smanjenje nejednakosti (SDG 10) te odgovor na klimatske promjene (SDG 13). Naš je tržišni udio u financiranju obnovljive energije oko 20%, dok naša trenutačna izloženost u tzv. zelenom segmentu iznosi oko 120 milijuna eura, uz trend povećanja. Naš je krajnji cilj prosperitet klijenata, zaposlenika te hrvatskog društva u cjelini.

Hrvatska na putu prema Eurozoni

U 2021. godini oporavak hrvatske ekonomije dodatno je potaknut izvrsnom turističkom sezonom i izvozom, ali i snažnom razinom domaće potražnje. Na putu prema važnim događajima koji će oblikovati njezinu ekonomsku i političku budućnost: ulasku u tzv. Schengenski prostor, gdje je Hrvatska na dobrom putu, te ulasku u Eurozonu, s ciljanim datumom 1. siječnja 2023., pred cjelokupnim hrvatskim gospodarstvom velik je i zahtjevan zadatak. Stoga su proces prilagodbe za uvođenje nove valute banke započele već tijekom 2021. Uz pozitivne ekonomske trendove, stabilne javne financije te potencijal koji leži u korištenju europskih fondova u okviru Next Generation instrumenta, Hrvatska s optimizmom gleda u budućnost. Istovremeno, kontinuirani rad na daljnjem unaprjeđenju investicijske i pravne sigurnosti ostaje temeljni preduvjet dugoročno održivog gospodarskog rasta i razvoja.

Christoph Schoefboeck,
Predsjednik Uprave

Uprava

CHRISTOPH SCHOEFBOECK, predsjednik Uprave

Nadležan za: Sektor ljudskih potencijala, Sektor pravnih poslova, Sektor marketinga, Ured korporativnih komunikacija, Sektor za strategiju i upravljanje projektima, Sektor unutarnje revizije

BORISLAV CENTNER, član Uprave

Nadležan za: Sektor malih i srednjih klijenata, Sektor velikih klijenata, Sektor razvoja i podrške poslovanju korporativnih klijenata i financijskih tržišta, Sektor financijskih tržišta

MARTIN HORNIG, član Uprave

Nadležan za: Sektor procesinga, Sektor IT i organizacije, Direkcija upravljanja imovinom i uslugama

ZDENKO MATAK, član Uprave

Nadležan za: Sektor građanstva, Sektor razvoja poslovanja s građanstvom, Sektor direktnih kanala, Sektor digitalnog bankarenja

KREŠIMIR BARIĆ, član Uprave

Nadležan za: Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom, Sektor za ekonomska istraživanja, Ured za poreze Grupe

HANNES FROTZBACHER, član Uprave

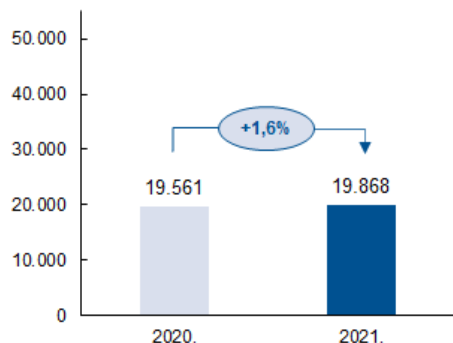
Nadležan za: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom, Sektor korporativne sigurnosti, Sektor upravljanja nefinancijskim rizicima

Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i povezanih društava u 2021. godini

I. Poslovanje s građanstvom

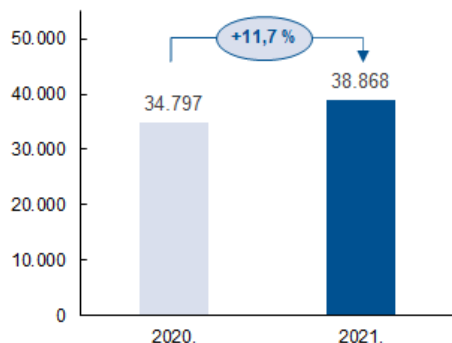
Kreditno i depozitno poslovanje građanstva

Građanstvo - bruto krediti klijentima

Graf 1: Krediti stanovništvu (bruto krediti i potraživanja) u milijunima HRK

Građanstvo - depoziti klijenata

Graf 2: Depoziti stanovništva u milijunima HRK

Ukupan portfelj bruto kredita građanstvu na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 19,87 milijardi HRK, što predstavlja povećanje od 307 milijuna HRK u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio kredita građanstvu, prema podacima Hrvatske narodne banke, na dan 30. studenog 2021. iznosi 13,73% i predstavlja smanjenje od 0,33% u odnosu na 31. prosinca 2020.

Tržište depozita građanstva nastavilo je rasti i u 2021. godini te su na dan 31. prosinca 2021. iznosili 38,9 milijardi HRK što predstavlja povećanje od 4,07 milijardi HRK u odnosu na prethodnu godinu. Kroz 2021. godinu nastavljen je trend smanjenja oročene štednje građanstva uz trend smanjenja kamatnih stopa. Depoziti građanstva dosegli su tržišni udio od 15,07% na dan 30. studenog 2021. što predstavlja povećanje od 0,19% u odnosu na 31. prosinca 2020.

Fokus na klijente u 2021. godini

Kvaliteta usluge i zadovoljstvo klijenata, kao glavne strateške odrednice poslovanja Erste banke, obilježile su poslovanje i u protekloj godini, što je prepoznato i od strane klijenata gdje su i u protekloj godini ostvareni bolji rezultati u odnosu na glavne konkurente, a isto je pridonijelo nastavku rasta baze klijenata fizičkih osoba premašivši 875.000.

Promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnologija i regulatorni okvir kontinuirano zahtijevaju promjenu postojećeg poslovnog modela i uloge pojedinih distributivnih i komunikacijskih kanala gdje poslovnice sve više postaju centri savjetovanja i rješavanja kompleksnijih zahtjeva klijenata, dok za obavljanje transakcija i rješavanje jednostavnijih zahtjeva klijenti sve više koriste digitalne usluge i samouslužne uređaje. Sukladno tome tijekom godine su nastavljene aktivnosti u dijelu transformacije poslovnica, koje osim novog vizualnog identiteta, karakterizira i novi način rada fokusiran na savjetodavnu ulogu zaposlenika i jedinstveno korisničko iskustvo za klijente. Ukupan broj poslovnica na kraju 2021. godine je bio 117, a ukupan broj bankomata i uslužnih uređaja 724.

Erste banka je tijekom godine aktivno sudjelovala u tranši APN programa financiranja kupovine nekretnina, odnosno gradnje kuća, za koje je Vlada Republike Hrvatske odobrila subvencioniranje do polovine obroka ili anuiteta. A u drugoj polovini godine provedene su aktivnosti za unaprjeđenje stambenih kredita te je organizirana i velika nacionalna kampanja za promociju stambenih kredita.

I. Poslovanje s građanstvom (nastavak)

Inovacije u poslovanju s građanstvom

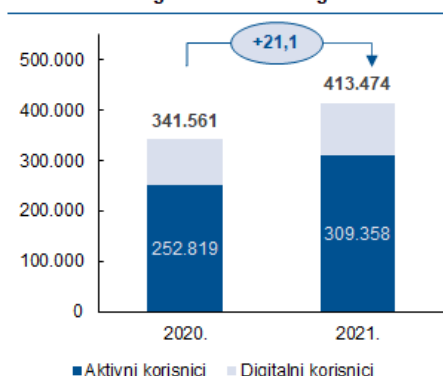
S dugoročnim ciljem osiguravanja financijskog prosperiteta za svoje klijente i pružanja novih i poboljšanih mogućnosti nastavljen je intenzivan razvoj i unapređenje digitalne platforme George. Proširena je ponuda proizvoda koje je moguće ugovoriti digitalno pa te je već početkom godine na Georgeu omogućeno ugovaranje gotovinskog kredita za postojeće klijente, ali i klijente drugih banaka. Cijeli proces ugovaranja u potpunosti je digitalan i sastoji se od svega nekoliko koraka te nije potreban dolazak u poslovnicu, a podržan je video identifikacijom i digitalnim potpisivanjem dokumentacije naprednim elektroničkim potpisom. Omogućeno je i trgovanje Erste Asset Management (EAM) investicijskim fondovima te je proširena ponuda Wiener osiguranja pa klijenti uz putno osiguranje sada mogu ugovoriti i dopunsko zdravstveno osiguranje. Uz navedene proizvode korisnici u George Store mogu digitalno otvoriti tekući račun, štednju, ugovoriti predodobreni kredit, naručiti Diners Club karticu, ili kupiti bon za mobitel. George nudi i izuzetan stupanj personalizacije, što svakom korisniku omogućava stvaranje vlastite verzije Georgea, na način da korisnik sam određuje kako će pregledavati, sortirati i organizirati informacije koje mu George daje o njegovoj potrošnji, štednji, ulaganjima i plaćanjima. Razvojem novih funkcionalnosti u 2021. godini stvoreni su preduvjeti za potpunu migraciju postojećih digitalnih korisnika na George i gašenje starih digitalnih usluga.

U trećoj godini prisutnosti na tržištu, aplikacija Keks Pay nastavila je snažno privlačiti nove korisnike. Na kraju 2021. godine, čak 75% od njih ukupno 230.000 odnosilo se na klijente drugih banaka. Nakon što je tijekom 2020. godine korisnicima omogućeno besplatno, potpuno digitalno otvaranje prepaid Keks Pay računa s pripadajućom Visa karticom, tijekom 2021. broj korisnika tog proizvoda također se povećao – na kraju godine tako ih je bilo više od 23.000. U novom, još jednostavnijem i preglednijem korisničkom sučelju, Keks Pay je svojim korisnicima predstavio inovativnu uslugu – Keks Pay režije. Zaprimanje mjesečnih računa (komunalnih troškova, osiguranja, telekoma, itd.) te njihovo plaćanje moguće je tako u samoj aplikaciji, i to bez ikakvih naknada za korisnike. Korisnici koji se odluče za primanje Keks Pay režija ne zaprimaju račune više na kućnu adresu, već digitalnim putem u samu aplikaciju što ujedno ima i pozitivan ekološki utjecaj. Primanje digitalnih računa u Keks Pay i plaćanje bez naknada omogućeno je u suradnji s određenim komunalnim poduzećima, osiguranjima, gradovima, općinama i drugim izdavateljima računa diljem Hrvatske.

Digitalno bankarstvo u 2021. godini

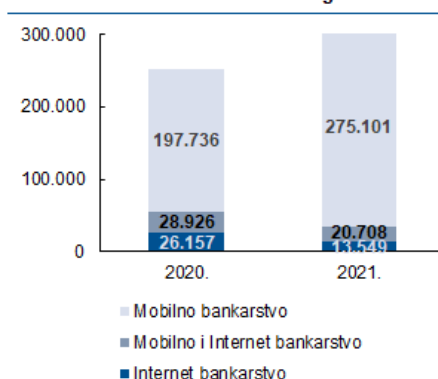
Erste banka u 2021. godini bilježi rast broja korisnika digitalnih usluga kao i transakcija i prihoda u tom segmentu. Tijekom godine fokus je bio na migraciji korisnika digitalnih usluga na George te povećanje prodaje putem digitalnih kanala. Na kraju 2021. godine Erste banka broji 413.474 digitalnih korisnika od čega njih 309.358 aktivno koristi usluge što predstavlja povećanje od 21% u odnosu na 2020. godinu.

Građanstvo - digitalni i aktivni digitalni korisnici

Graf 3: Digitalni i aktivni korisnici građanstva

Građanstvo - struktura aktivnih digitalnih korisnika

Graf 4: Struktura aktivnih digitalnih korisnika

I. Poslovanje s građanstvom (nastavak)

Kontakt centar

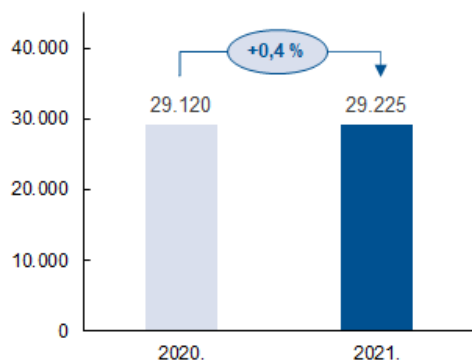
U 2021. odrađeno je ukupno 765.570 upita, odnosno 12,04% manje nego 2020., od čega su agenti centra riješili 543.744 upita, tj. za 8,9% manje nego godinu ranije. Od ovog broja upita, 79% je riješeno telefonom, dok se ostalo odnosi na pisanu komunikaciju e-mailom, chatom, Viberom, WhatsAppom, Facebookom te video identifikaciju. Značajan porast u odnosu na 2020. godinu zabilježen je upravo na pisanim kanalima komunikacije, posebice mailu, gdje je zabilježen porast od 23,81% te zbog svoje prirode (manja efikasnost u odnosu na telefon) utječe na smanjeni broj ukupno riješenih upita. Također su u 2021. godini u punom opsegu krenule aktivnosti na poslovima video identifikacije klijenata korisnika George usluge, a naknadno je isto uvedeno i za korisnike Keks Pay usluge, čime je klijentima omogućeno da dio poslova obavljaju digitalno umjesto dolaska u poslovnicu. Preko govornog automata (IVR) zabilježeno je 221.826 zapisa, tj. 18,81% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Krajem godine implementiran je pilot projekt specijaliziranog udaljenog investicijskog savjetovanja. Uslugu pruža tim specijaliziranih djelatnika centralno, klijentima na svim lokacijama, korištenjem video komunikacije (iz poslovnica ili George aplikacijom). Pilot projekt ostvaruje očekivane rezultate u segmentu prodaje investicijskih proizvoda te kvalitete usluge, mjerene CEX indeksom klijenata koji su uslugu koristili.

II. Poslovanje s gospodarstvom

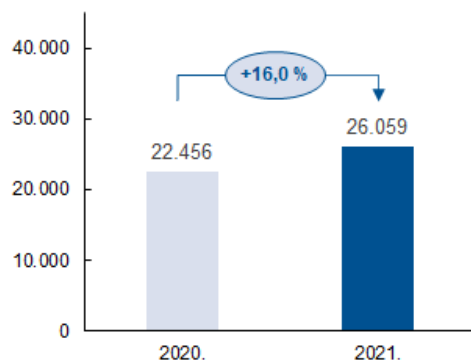
Kreditno i depozitno poslovanje gospodarstva

Gospodarstvo - bruto krediti klijentima

Graf 5: Krediti gospodarstvu (bruto krediti i potraživanja) u milijunima HRK

Gospodarstvo - depoziti klijenata

Graf 6: Depoziti gospodarstva u milijunima HRK

Ukupan portfelj bruto kredita gospodarstvu ostvario je rast u 2021. godini te je na dan 31. prosinca 2021. iznosio 29,23 milijarde HRK, što predstavlja povećanje od 105 milijuna HRK u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio kredita gospodarstvu, prema podacima Hrvatske narodne banke, na dan 31. studenog 2021. iznosio je 20,95% što predstavlja povećanje od 0,65% u odnosu na 31. prosinca 2020.

Depoziti gospodarstva na dan 31. prosinca 2021. iznosili su 26,06 milijarde HRK, što predstavlja povećanje u iznosu od 3,60 milijarde HRK u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio depozita gospodarstva prema zadnje dostupnim informacijama na dan 31. studenog 2021. iznosi 18,41%, što predstavlja povećanje tržišnog udjela od 1,05% u odnosu na kraj prethodne godine.

Fokus na poslovne subjekte u 2021. godini

Iako u nešto manjoj mjeri, posljedice pandemije COVID-19 obilježavaju poslovanje i u ovoj godini. Ovaj dio posebno je izražen kroz poslovnu suradnju s međunarodnim financijskim institucijama gdje su i dalje u fokusu linije koje podržavaju poduzetnike u održavanju likvidnosti i poslovanju općenito. Od samog početka Erste banka je dala maksimalan doprinos s ciljem olakšavanja negativnih utjecaja na klijente te im pomogla da održe kontinuitet svog operativnog poslovanja.

Uz navedeno, i dalje se radilo na proširenju ponude proizvoda i usluga klijentima, u svim segmentima poslovnih subjekata. Tako je ponuda proizvoda za mikro klijente proširena i od ove godine mogu koristiti i faktoring kao novi oblik kratkoročnog financiranja. Za sve segmente prilagođen je i podmodel investicijskog kredita posebno namijenjen financiranju obnove stambenih zgrada, bilo da se radi o obnovi potresom pogođenih područja ili podizanju energetske učinkovitosti postojećih zgrada. Modifikacija je donijela jednostavnost i brzinu ugovaranja te je maksimalno prilagođena zahtjevima tržišta. Kroz godinu provedene su intenzivne aktivnosti na optimizaciji i automatizaciji poslovnih procesa u cilju uspostavljanja maksimalne efikasnosti poslovanja te pružanja brže i kvalitetnije usluge klijentima.

II. Poslovanje s gospodarstvom (nastavak)

Inicijative i projekti

Unatoč nastavku poslovanja u uvjetima pandemije daljnji razvoj i unaprjeđenje proizvoda i usluga za poslovne subjekte i dalje su u fokusu Erste banke, vođeni prvenstveno očekivanjima klijenata i postavljenim strateškim ciljevima u svrhu pružanja cjelovite financijske usluge, kao i zadržavanja pozicije inovativne banke i banke prvog izbora za klijente. Godinu također obilježava priprema poslovanja za skori ulazak u euro zonu. Veliki dio poslovnih aktivnosti usmjeren je na analizu kompletnog poslovanja kako bi se napravili što bolji temelji za jednostavniji prelazak poslovanja na novu valutu. Kao i u prethodnoj godini, i ove godine je nastavljena intenzivna suradnja s posebnim financijskim institucijama na garancijskim instrumentima s ciljem ublažavanja negativnih posljedica pandemije COVID-19, posebice s Europskim investicijskim fondom (EIF), Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR) te HAMAG-BICRO-om.

Početkom godine započela je implementacija HBOR-ove COVID-19 portfeljne police za financiranje nove likvidnosti za izvoznike te je s HAMAG-BICRO-om potpisan sporazum o jamstvima za ruralni razvoj, a u lipnju 2021. godine sporazum o COVID-19 jamstvima za sektor turizma i sporta.

U ožujku 2021. godine sklopljen je ugovor između Erste banke, Erste & Steiermärkische S-Leasinga i EIF-a o novom garancijskom instrumentu u sklopu Pan-europskog garancijskog fonda (EGF). Tim ugovorom su za kredite malim i srednjim poduzetnicima u Erste banci na raspolaganje stavljena garancijska sredstva. Na taj se način klijentima suočenim s poteškoćama u poslovanju osigurao lakši pristup financiranju po povoljnijim uvjetima. Za ovaj instrument su poduzetnici pokazali izuzetan interes te je cjelokupna dostupna alokacija rezervirana tijekom godine.

Potpisivanjem ugovora i korištenjem navedenih garancijskih instrumenata Erste banka je nastojala pružiti podršku pojedinim poduzetničkim sektorima, pogotovo onima najviše pogođenim pandemijom. Rezultat toga je da je u 2021. godini uz garancijske instrumente odobreno trostruko više broja kredita te dvostruko više volumena kredita nego u prethodnoj godini. Time je banka po iskorištenosti EIF-ovih garancijskih instrumenata prva na hrvatskom tržištu.

Dodatno, nastavljena je i suradnja u dijelu korištenja ugovorenih linija namijenjenih financiranju SME i MidCap klijenata, posebice s HBOR-om i Europskom investicijskom bankom. Erste banka sustavno nastavlja financirati i projekte sufinancirane bespovratnim sredstvima EU te razvijati vlastitu ekspertizu.

Nakon što je u 2020. godini na internetskim stranicama Erste banke objavljena posebna stranica koja po prvi put objedinjuje sve potrebne informacije klijentima, kada je u pitanju podrška prekograničnom poslovanju (kroz International Desk, odnosno kroz Transaction Banking Competence Centar), u 2021. je objavljena i njena engleska verzija. Time je dodatno proširen pristup informacijama svima onima koji su zainteresirani za buduću poslovnu suradnju, a vezano uz regionalno odnosno CEE tržište, kao što je na isti način olakšan i pristup kontaktima Erste banke svim klijentima s tih tržišta koji su zainteresirani za buduću poslovnu suradnju.

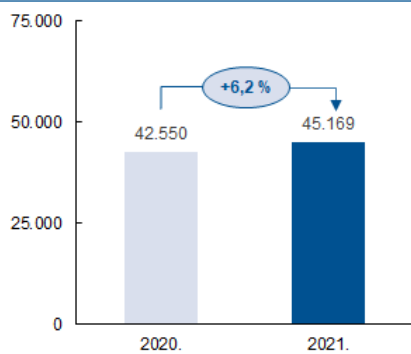
II. Poslovanje s gospodarstvom (nastavak)

Digitalno bankarstvo u 2021. godini

Broj poslovnih subjekata koji koriste NetBanking uslugu u 2021. godini porastao je za 6% u odnosu na prethodnu godinu. Broj poslovnih subjekata koji koriste Erste mBanking uslugu porastao je za 29%.

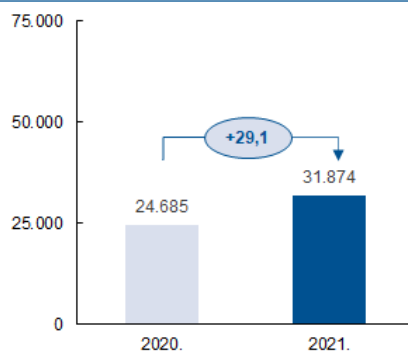
U 2021. provedeno je 32 milijuna kunskih i deviznih transakcija preko usluga Erste NetBanking i Erste mBanking što predstavlja porast od 11%. Ukupan volumen transakcija iznosio je 301,6 milijardi HRK što čini povećanje od 15% u odnosu na 2020. godinu.

Gospodarstvo - broj korisnika NetBanking usluge

Graf 7: Broj korisnika NetBanking usluge - gospodarstvo

Gospodarstvo - broj korisnika mBanking usluge

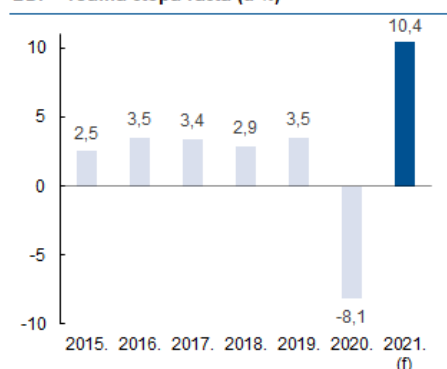

Graf 8: Broj korisnika mBanking usluge - gospodarstvo

III. Makroekonomsko okruženje

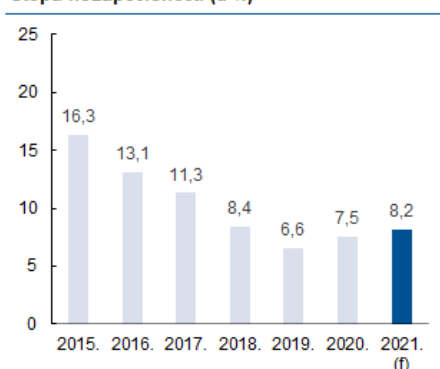
Nakon što je u 2020. zabilježen najsnažniji pad gospodarske aktivnosti u recentnoj povijesti, početkom 2021. perspektive gospodarskog rasta sugerirale su relativno snažan oporavak, ali i oprez zbog nastavka visoke razine neizvjesnosti u pandemijskom okruženju. Iz trenutačne perspektive možemo zaključiti kako je dinamika gospodarskog oporavka kontinuirano pozitivno iznenađivala tijekom 2021., gdje očekujemo stopu rasta BDP-a nešto malo iznad razine 10%, odnosno možemo govoriti o punom oporavku izgubljene gospodarske aktivnosti tijekom 2020. Nakon stabilizacije u prvom kvartalu (usporavanje kontrakcije BDP-a na -0,6%), naredna dva kvartala donijela su rast BDP-a po dvoznamenkastim stopama (16,5% i 15,8%), dok trenutačno dostupni podaci sugeriraju snažan rast i u posljednjem kvartalu 2021. Dok je oporavak gospodarstva u velikoj mjeri posljedica vrlo dobre turističke sezone (broj noćenja dosegao je gotovo 80% pre-COVID-19 razine), ništa manju ulogu nije imala ni brza stabilizacija osobne potrošnje, gdje praktički od početka 2021. svjedočimo trendu više razine potrošnje nego u periodu prije same pandemije. Takav trend rasta bio je čak i ranije zabilježen kod robnog izvoza, gdje je gospodarski oporavak glavnih trgovinskih partnera potpomognuo visoke dvoznamenkaste stope rasta robnog izvoza tijekom 2021. Treba spomenuti i brzi oporavak investicijske aktivnosti gdje također bilježimo dinamiku iznad predkriznih razina, a gdje treba spomenuti stabilizacijsku ulogu raspoloživih programa EU. Nastavak povoljnih trendova očekujemo i tijekom 2022. te očekujemo rast gospodarstva oko razine 4,5%. Pri tome rast vidimo potpomognut daljnjom normalizacijom turističke aktivnosti, ubrzavanjem investicijske aktivnosti pod utjecajem Next Generation EU (NGEU) programa te nastavkom povoljnih trendova kako na strani osobne potrošnje tako i kod robnog izvoza. Pozitivni i negativni rizici na prognozu i dalje ostaju naglašeni, a posebno pod utjecajem i dalje povišene razine neizvjesnosti oko pandemijskih trendova.

BDP - realna stopa rasta (u %)

Graf 9: Kretanje realne stope rasta BDP-a (u %) u razdoblju 2015. - 2021.

Stopa nezaposlenosti (u %)

Graf 10: Kretanje stope nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2015. - 2021. prema ILO definiciji

Nakon pozitivnih kretanja u proteklm godinama, tekući račun platne bilance zabilježio je negativni predznak u 2020., s deficitom od 0,1% BDP-a. Takav razvoj situacije uvelike je posljedica pogoršanja na računu usluga, uslijed narušene turističke sezone, dok su oslabljeni pritisci na strani uvoza ublažili negativna kretanja. Iako je saldo tekućeg računa ostao u negativnom i tijekom prve polovice 2021. godine (na razini zadnja četiri kvartala), ulaskom u drugu polovicu godine dolazi do preokreta, te saldo tekućeg računa bilježi rast od 3,7% BDP-a u trećem kvartalu. Takva kretanja su ponajprije odraz snažne izvedbe na računu usluga, gdje su prihodi od turizma dosegli rekordne razine iz 2019. godine. S druge strane, jači saldo tekućeg računa i dalje je bio ograničen daljnjim produbljivanjem manjka u robnoj razmjeni. Očekujemo da će se ovakva kretanja nastaviti i u narednim kvartalima, stoga vidimo suficit tekućeg računa oko 3% BDP-a u 2021., te na sličnim razinama i u 2022. Inozemni dug bi trebao ostati na silaznoj putanji, s ograničenom potrebom za dodatnim generiranjem duga.

Dok je prvi kvartal 2021. bio obilježen blagim stopama inflacije, pritisci su se intenzivirali u ostatku godine s preokretom baznog efekta. Ubrzavanje inflacije nastavilo se tijekom drugog i trećeg kvartala, dok je prosinac donio najsnažniji rast još od listopada 2008., s rastom od 5,5% na godišnjoj razini. Viša inflacija i dalje reflektira ograničenja na strani ponude, dominantno pod utjecajem cijena energije i prehrambenih proizvoda, dok pritisci na strani potražnje ostaju relativno stabilni. Nakon prosječnog rasta od 2,6% u 2021., očekujemo inflaciju na višim razinama tijekom 2022., s prosječnim rastom od oko 3,5%, gdje očekivani porast cijene energenata kao i dalje prisutne poteškoće u lancima opskrbe sugeriraju rizike naglašene prema gore.

III. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Nakon deficita od 7,4% BDP-a u 2020., ova godina trebala bi donijeti smanjenje proračunskog jaza prema razinama od 4,5% BDP-a, gdje povoljniji ekonomski izgledi podupiru fiskalna kretanja. To će ujedno dovesti i do preokreta javnog duga prema silaznoj putanji. Po pitanju kreditnog rejtinga, kraj godine donio je pozitivne vijesti te je Fitch podigao rejting Hrvatske na 'BBB', dok su i izgledi revidirani na pozitivne. Razlog iza takve odluke nije pretjerano iznenadio te su pripreme za ulazak u eurozonu te značajno poboljšani izgledi rasta navedeni kao glavni aduti. U 2022. očekujemo sličan potez i od S&P-a, što bi povećalo mogućnost i pozitivne revizije Moody'sa, koji jedini trenutačno Hrvatsku drži u ne-investicijskom razredu.

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. (f)
BDP (tekuće cijene, u milijardama HRK)	344,0	355,9	372,4	390,9	412,2	378,3	432,4
BDP (tekuće cijene, u milijardama EUR)	45,2	47,2	49,9	52,7	55,5	50,2	57,5
BDP - realna stopa rasta (u %)	2,5	3,5	3,4	2,9	3,5	-8,1	10,4
Godišnja stopa inflacije (u %)	-0,5	-1,1	1,1	1,5	0,8	0,1	2,6
Tekući račun platne bilance (u milijardama EUR)	1,5	1,1	1,8	1,0	1,7	-0,1	1,7
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	3,4	2,3	3,5	1,9	3,0	-0,1	2,9
Inozemni dug (u milijardama EUR)	48,3	44,7	43,5	42,6	40,3	40,7	43,3
Inozemni dug (u % BDP-a)	106,9	94,6	87,3	80,8	72,6	81,2	75,2
Tečaj HRK/EUR (godišnji prosjek)	7,6	7,5	7,5	7,4	7,4	7,5	7,5
Stopa nezaposlenosti (ILO definicija)	16,3	13,1	11,3	8,4	6,6	7,5	8,2

prognoza

Izvor: DZS, HNB, Erste&Steiermärkische Bank d.d.

IV. Financijska tržišta

Tržište novca

Cijelu 2021. godinu obilježio je nastavak pandemije COVID-19 uz još uvijek prisutnu nesigurnost i volatilnost na svjetskim financijskim tržištima. Domaće financijsko tržište stabiliziralo se u 2021. godini nakon burne 2020. godine. Višak likvidnosti u bankarskom sektoru na kraju godine iznosio je 71,7 milijardi HRK, što je porast za 17 milijardi HRK u odnosu na kraj 2020. godine. Na domaćem je bankarskom tržištu HNB intervenirao dva puta, u travnju prodajom 190 milijuna EUR, te u lipnju kupnjom 120 milijuna EUR, držeći tečaj stabilnim na razinama blizu središnjeg pariteta koji je ulaskom Republike Hrvatske u ERM II određen na razini 1 EUR = 7,53450 HRK. U ovoj godini nije bilo interesa za redovne tjedne repo operacije po kamatnoj stopi od 0,05%.

Na međubankarskom tržištu trgovalo se depozitima dospjeća od tjedan dana i od 3 mjeseca gdje je prosječna stopa na kune iznosila 0,05% i 0,25%.

Prinosi na trezorskim zapisima Ministarstva Financija pali su na povijesne razine. Prinos na 182-dnevni i 364-dnevni kunkski zapis iznosi 0%. Prinos na 364-dnevni euro FX trezorski zapis pao je za 11 baznih poena te je izdan po -0,05%. Prinos na 364-dnevni valutni trezorski zapis pao je za 10 baznih poena te je krajem godine izdan po -0,15%. Agregirano gledajući dug države se putem aukcije trezorskih zapisa prošle godine smanjio za oko 500 milijuna HRK.

Krajem 2020. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom, a HNB je s bankama na domaćem tržištu započeo pripreme oko uvođenja eura. Vrijedi izdvojiti da su centralne banke u svijetu nastavile s politikom kvantitativnog popuštanja i u 2020. godini, da bi pod pritiskom izuzetno visoke inflacije u drugoj polovici godine najavile kraj takve politike te moguće postepeno dizanje kamatnih stopa u narednim godinama.

Devizno tržište

Neizvjesnost oko razvoja pandemije COVID-19 pratila nas je i kroz 2021. godinu. Tečaj kune prema euru tijekom prva tri mjeseca 2021. vrlo je blago deprecirao sa 7,55 na 7,58. Kako bi spriječila daljnje slabljenje domaće valute Hrvatska narodna banka je početkom travnja intervenirala na deviznom tržištu. Tom prilikom je prodano komercijalnim bankama 190 milijuna EUR po prosječnom tečaju 7,5705. Nakon intervencije tečaj je počeo aprecirati. Jačanje tečaja intenziviralo se tijekom svibnja i lipnja pod utjecajem povećane ponude deviza od Ministarstva financija, te banaka koje su počele skraćivati svoje devizne pozicije u očekivanju bolje turističke sezone i poboljšanja epidemiološke situacije. Tečaj je tijekom drugog kvartala aprecirao sa 7,57 na 7,48, što je navelo Hrvatsku narodnu banku da sredinom lipnja intervenira na deviznom tržištu. HNB je od komercijalnih banaka kupila 120 milijuna EUR po prosječnom tečaju 7,4974. Tijekom srpnja i kolovoza tečaj EUR/HRK se stabilizirao oko razine 7,50. Sredinom rujna tečaj je započeo deprecirati zbog porasta epidemiološke neizvjesnosti, te izražene potražnje financijskog te korporativnog sektora za devizama. Kraj godine je donio stabilizaciju tečaja oko razine 7,52. Promatra li se tečaj kune prema američkom dolaru i švicarskom franku, kuna je u odnosu na američki dolar bila u rasponu od 6,18 do 6,68, dok se u odnosu na švicarski frank kretala unutar raspona od 6,82 do 7,22.

IV. Financijska tržišta (nastavak)

Tržište kapitala

U 2021. godini domaće tržište kapitala bilježi blago povećanu dinamiku izdanja obveznica korporativnih izdavatelja. No, unatoč novim izdavateljima Republika Hrvatska i dalje je najaktivniji izdavatelj po volumenu izdanja obveznica.

Republika Hrvatska je 30. lipnja 2021. izašla na domaće tržište s ciljem refinanciranja 6 milijardi HRK vrijedne domaće obveznice u dospeljeću. Izdana je tako nova 7-godišnja obveznica u iznosu od 9 milijardi HRK. Povoljni uvjeti financiranja, te velika potražnja koja je premašila 19 milijardi HRK ponovno su potvrdili iznimno visoku likvidnost sustava te apetit za ulaganje u državne obveznice. Banka je sudjelovala kao zajednički vodeći agent izdanja pri izdanju spomenute državne obveznice.

U segmentu korporativnih izdanja, banka je u srpnju sudjelovala kao zajednički agent izdanja pri izdanju 5-godišnjih korporativnih obveznica društva M SAN Grupe ukupnog nominalnog iznosa 200 milijuna HRK. Također je sudjelovala u prosincu kao zajednički agent izdanja pri izdanju 5-godišnjih korporativnih obveznica Industrija nafte d.d. (INA) ukupnog nominalnog iznosa 2 milijarde HRK najvećem korporativnom izdanju ikad na domaćem tržištu kapitala.

Erste Hrvatska je u 2021. godini bila i sama aktivan izdavatelj na domaćem te inozemnom tržištu kapitala. U veljači, uspješno je izdala 5-godišnje tzv. senior preferred obveznice (ukupnog nominalnog iznosa 45 milijuna EUR), koje predstavljaju prvo izdanje na domaćem tržištu kapitala u okviru tzv. Minimum requirements for own funds and eligible liabilities (MREL) zahtjeva. U srpnju, Erste banka uspješno je zaključila svoje prvo izdanje obveznica na inozemnom tržištu, također kao senior preferred instrument, u ukupnom nominalnom iznosu od 400 milijuna EUR s dospeljećem 2028. godine te uz opciju opoziva nakon isteka šest godina. Realizacijom ove transakcije Erste banka je napravila dodatni iskorak te svojim postojećim vrijednosnim papirima u opticaju na domaćem tržištu kapitala dodala i svoju prvu međunarodnu euroobveznicu. Time je postala prva banka u Hrvatskoj koja je uspješno realizirala izdanje vlastitih obveznica i na međunarodnom tržištu kapitala.

Realiziranim transakcijama aranžiranja obveznica banka se nalazi na prvom mjestu među vodećim aranžerima dužničkih vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj s 24,73% tržišnog udjela u 2021. godini (izvor: Bloomberg), čime potvrđuje svoju stratešku orijentaciju podržavanja razvoja tržišta kapitala.

U segmentu aranžiranja obveznica na inozemnom tržištu, u okviru Erste Grupe, Erste banka je u veljači uspješno aranžirala izdanje 12-godišnjih euroobveznica Republike Srbije ukupnog nominalnog iznosa 1 milijarde EUR te u ožujku 7-godišnje euroobveznice Sjeverne Makedonije ukupnog nominalnog iznosa 700 milijuna EUR, gdje je na obje transakcije sudjelovala kao jedan od zajedničkih vodećih agenata izdanja.

Tržište dužničkih papira

Protekla godina će ostati upamćena po značajnom smanjenju prometa i volatilnosti, kako na tržištu domaćih izdanja, tako i na tržištu međunarodnih obveznica. Takav razvoj događaja prije svega možemo zahvaliti relativno niskim prinosima, zbog čega su hrvatske državne obveznice mnogim ulagačima postale manje atraktivne. Razlog nižim prinosima u 2021. prvenstveno je bio najbolji kreditni rejting Republike Hrvatske u povijesti, ali i razvoj događaja na najvažnijim svjetskim tržištima.

Trgovanje na lokalnom tržištu odvijalo se u prilično neaktivnim okolnostima, pa se tako prinos na obveznicu dospeljeća 2029. kretao na razinama od 0,35% do 0,65%. Obzirom na izuzetno visoku količinu kunske likvidnosti i nedostatak prodavača kunskih obveznica, mnogi ulagači imali su poteškoće s ulaganjem viška svojih sredstava. U protekloj godini, Republika Hrvatska plasirala je samo jednu obveznicu u domaćoj valuti. Navedena obveznica prikupila je sveukupno 9 milijardi HRK investicija, a prinos do dospeljeća iznosio je 0,533%. Tim izdanjem su investitori ipak djelomično mogli zadovoljiti svoje potrebe za vrijednosnicama denominiranim u lokalnoj valuti.

Aktivnost na međunarodnom tržištu bila je ipak nešto bolja od one na lokalnom, ali promet je i dalje bio značajno manji nego prethodnih godina. Republika Hrvatska je imala dva nova međunarodna izdanja u prošloj godini, čime se sama aktivnosti i malo poboljšala, kako je i običaj s novim vrijednosnicama. Obveznica dospeljeća 2033. kretala se kroz proteklu godinu u rasponu od 0,85% do 1,50%, dok se obveznica dospeljeća 2041. trgovala u rasponu od 1,375% do 1,80%.

IV. Financijska tržišta (nastavak)

Dioničko tržište

Na hrvatskom tržištu kapitala 2021. godina bit će zabilježena kao godina stabilizacije i pozitivnog sentimenta. Taj sentiment bio je prisutan kontinuirano kroz cijelu godinu i uz tek povremene oscilacije koje nisu dugo trajale. Dionički indeks Crobex je ostvario rast od skoro 20% i godinu zaključio na 2,079 bodova. Na toj razini Crobex je zadnje bio u ljeto 2017. godine.

Istovremeno, dionički promet na Zagrebačkoj burzi (ZSE) u 2020. iznosio je samo 2,27 milijardi HRK što je ipak znatan pad od skoro 20% u odnosu na 2020. (2,85 milijardi HRK). To predstavlja svojevrsno iznenađenje obzirom na ostvareni rast cijena kompanija tijekom godine, no moramo imati u vidu veliki pad tržišta u prvoj polovici 2020. godine uzrokovane pandemijom COVID-19 kada su oscilacije bile izrazito jake i gdje se generirao veliki volumen u relativno kratkom roku. Usprkos padu ukupnih volumena na ZSE, banka je uspješno zadržala 2. poziciju uz neznatan pad tržišnog udjela s 15,4% na 14,1%. Razlog tome je ponajprije veći udio u trgovanju retail klijenata s dionicama kompanija (Atlantska plovdba, Optima Telekom, SPAN...) koje su van fokusa klijenata koji primarno koriste usluge banke, a to su ponajprije institucionalni klijenti (mirovinski i investicijski fondovi te osiguranja). Sveukupno gledajući ostvarene volumene tu nije bilo većih promjena pa tako među najtrgovanim kompanijama i dalje dominiraju kompanije kao Hrvatski Telekom, Valamar Riviera, Podravka, Adris Grupa i Atlantska plovdba.

Također živost na burzi osigurala su i neka nova dionička izdanja od kojih najviše kompanije SPAN kao prve IT kompanije koja je izašla na burzu unatrag 20 godina. Tijekom godine bilo je prisutno i nekoliko dokapitalizacija kao i šest obvezničkih uvrštenja (državnih, korporativnih i municipalnih).

Ako bacimo pogled na indexe u regiji oni su prošli bolje. Slovenski SBITOP je godinu završio u plusu od čak skoro +40%, rumunjski BET +33%, austrijski ATX +39%, dok je njemački DAX 2021. godinu završio sa +16%.

Služba skrbništva

Godina 2021. je u segmentu poslovanja Službe skrbništva bila vrlo izazovna i obilježena povećanim prodajnim aktivnostima koje su zahvaljujući maksimalnim naporima, usmjerenim na iskorištavanje trenutne tržišne situacije, rezultirali povećanjem broja klijenata, primarno iz segmenta građanstva i financijskih institucija.

Zahvaljujući tome ukupna vrijednost imovine evidentirana na skrbničkim računima je u odnosu na prethodnu godinu uvećana za približno 300% i dosegla razinu od 36,16 milijardi HRK što je dovelo do značajnog porasta tržišnog udjela banke u poslovima skrbništva i depozitara u Republici Hrvatskoj.

Broj novootvorenih skrbničkih računa je u odnosu na godinu prije uvećan za 26%.

Nakon 2020. godine koja je bila obilježena izuzetno velikim porastom broja transakcija na skrbničkim računima uzrokovanim efektom pandemije COVID-19, broj transakcija vrijednosnim papirima je u 2021. dosegao približno istu razinu završivši godinu s ukupno 11.378 transakcija namirenih na domaćim i inozemnim tržištima.

Služba skrbništva je u 2021. godini nastavila unaprjeđivati programsku podršku koji koristi za cjelokupno poslovanje na način koji će osigurati još veću efikasnost u svakodnevnom radu, umanjiti količinu manualnih procesa te djelatnicima na taj način omogućiti što više vremena za direktan kontakt s klijentima u svrhu jačanja poslovne suradnje i unaprjeđenja kvalitete usluge.

V. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda ustanovljenih radi utvrđivanja, mjerenja, odnosno procjenjivanja, kontrole i praćenja rizika, uključujući i izvještavanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju. Banka je dužna redovito mjeriti odnosno procjenjivati rizike koje je utvrdila u svojem poslovanju. Postupci mjerenja odnosno procjenjivanja rizika moraju obuhvaćati prikladne kvantitativne i/ili kvalitativne metode mjerenja odnosno procjene rizika koje će omogućiti i uočavanje promjena u profilu rizičnosti Banke, uključujući i pojavljivanje novih rizika.

Najznačajniji rizici koji utječu na poslovanje Banke: kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Kreditni rizik predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja dužnikove obveze prema Banci i nastaje iz mogućnosti da se potraživanja banke po plasmanima i s njima povezanim naknadama i kamatama neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku. Banka identificira, mjeri, prati, kontrolira, odnosno aktivno upravlja kreditnim rizikom kao jednim od najvažnijih rizika, te utvrđuje postojanje primjerene razine kapitala za pokriće tih rizika. Rizici povezani s kreditnim rizikom su: valutno indicirani kreditni rizik, rezidualni rizik, rizik države, razrjeđivački rizik i rizik koncentracije velikih izloženosti.

Tržišni rizici predstavljaju rizik gubitka po otvorenim pozicijama koji proizlaze iz promjene kretanja tržišnih cijena, uključujući promjene kamatnih stopa, tečaja valuta i cijena vrijednosnih papira. U tom smislu tržišni rizik podrazumijeva: (i) kamatni rizik, (ii) valutni rizik i (iii) rizik ulaganja u vrijednosne papire.

Operativni rizik je rizik od gubitka koji je posljedica neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudskih postupaka i sustava ili vanjskih događaja te uključuje pravni rizik.

Pravni rizik podrazumijeva rizik tužbe ili sudskog postupka zbog neusklađenosti s nacionalnim ili međunarodnim pravnim i zakonskim odredbama ili ugovornim odredbama ili internim pravilima i/ili etičkim ponašanjem proizašlim iz nacionalnih i međunarodnih normi ili zakonski propisanih odgovornosti. Također, uključuje izloženost prema tek donesenim zakonima kao i izmjene u tumačenjima postojećih zakona. Pravnim postupkom se smatraju sve pravne nagodbe, bilo sudske ili izvansudske, kao što su arbitraža ili pregovaranje. Definicija operativnog rizika isključuje strateški i reputacijski rizik. Banka uključuje reputacijski rizik u operativni rizik za potrebe procjene rizika budući da su te dvije vrste rizika usko povezane (npr. većina događaja operativnog rizika imaju velik utjecaj s obzirom na reputaciju).

Rizik likvidnosti jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze po dospijeću. Rizik likvidnosti proizlazi iz ročne neusklađenosti izvora i plasmana.

Banka osim navedenih rizika upravlja i svim ostalim rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju kao što su: sistemski, regulatorni, rizik poslovnog okruženja itd.

VI. Erste Bank AD Podgorica

Erste Bank AD Podgorica (EBM) je na dan 31. prosinca 2021. ostvarila neto dobit u iznosu od 6,9 milijuna EUR, povrat na kapital (ROE) 7,1% i povrat na imovinu (ROA) 1%. Ostvareni rezultat može se smatrati značajnim s obzirom na to da je ostvaren u godini izvanrednih okolnosti koje su još uvijek obilježene pandemijom COVID-19. U fokusu je bilo očuvanje baze klijenata i poboljšanje kvalitete usluge. EBM posluje kroz mrežu od 17 poslovnica širom Crne Gore i ima više od 118 tisuća klijenata zaključno s 31. prosincem 2021.

Neto prihod od kamata iznosio je 23,3 milijuna EUR i manji je za 4,3% u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, ponajviše zbog pada aktivnih kamatnih stopa tijekom 2021. Neto kamatna marža smanjena je s 4,78% na kraju 2020. godine na 4,55% na kraju 2021. što je u skladu s tržišnim trendovima. Neto prihod od naknada i provizija iznosio je 5,1 milijuna EUR i veći je za 28,7% u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom zbog oporavka gospodarske aktivnosti i turističke sezone nakon pandemije COVID-19, potpomognut većim brojem i obujmom transakcija u platnim uslugama i kartičnim poslovanjem.

Opći i administrativni troškovi iznosili su 17 milijuna EUR i odnosu na prethodnu godinu veći su za 1,7%.

Troškovi rezerviranja iznosili su 4 milijuna EUR, najvećim dijelom uslijed dodatnih ispravaka vrijednosti za kreditne gubitke (CLA) na postojećim i novim neprihodujućim plasmanima prema poslovnim subjektima. Trošak kreditnog rizika iznosio je 0,88% što je značajno niže u odnosu na prethodnu godinu kada je zbog pandemije COVID-19 iznosio 1,41%. Neprihodujući krediti (NPL) na dan 31. prosinca 2021. iznosili su 32,2 milijuna EUR što je povećanje od 8,1 milijuna EUR u odnosu na 2020. pri čemu je neizvjesnost plaćanja glavni razlog povećanja. NPL pokrivenost na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 94%, što predstavlja smanjenje u odnosu na 31. prosinca 2020. kada je iznosila 104%.

Ukupna imovina na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 672 milijuna EUR, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje od 5,2%. Neto krediti klijentima iznosili su 426 milijuna EUR i završili su na približnoj razini na dan 31. prosinca 2020. godine, od čega se 235,3 milijuna EUR odnosi na kredite stanovništvu, a 190,7 milijuna EUR na kredite odobrene segmentu poslovnih subjekata.

Prethodna godina bila je prilično izazovna u sektoru stanovništva, gdje su okolnosti pandemije COVID-19 imale dominantan utjecaj na poslovanje. Bruto kreditni portfelj zabilježio je skroman rast od 6,4 milijuna EUR (1,4%) u odnosu na prethodnu godinu, većinom na gotovinskim, ali i stambenim kreditima. Ostvareno je nešto manje tržišnog udjela u kreditima (17,06%) nego što je to bio slučaj na kraju prethodne godine (17,30%). Osnovni uzrok, pored okolnosti izazvanih pandemijom COVID-19, svakako su mjere Centralne banke Crne Gore vezane uz skraćivanje ročnosti neosiguranih gotovinskih kredita koje su ograničile mogućnost plasmana u ovom segmentu.

U 2021. godini Sektor poslovanja s poslovnim subjektima zabilježio je skroman rast kreditnog portfelja u iznosu od 1,3 milijuna EUR (0,63%), dok je tržišni udio smanjen s 13,39% na 13,10% zbog značajnog smanjenja potražnje za investicijskim kreditima u gospodarstvu, velikih prijevremenih otplata kredita, manjem apetitu za rizikom u odnosu na tržište i usmjerenosti na aktivnosti restrukturiranja postojećeg portfelja u industrijama pogođenim krizom.

Ukupni depoziti klijenata porasli su za 42,6 milijuna EUR i iznosili su 458,6 milijuna EUR na kraju godine, od čega većim dijelom depoziti po viđenju, dok su istovremeno oročeni depoziti zabilježili pad. Depoziti stanovništva iznosili su 202,9 milijuna EUR, a depoziti poslovnih subjekata 255,7 milijuna EUR.

Tijekom godine, EBM je uspostavila suradnju s vodećim institucijama i tvrtkama na tržištu te će nastaviti i dalje analizirati potrebe tržišta i razvijati proizvode i usluge usmjerene na klijente. Potencijal da svojim klijentima pruži najbolju podršku, ostvaruje sudjelovanjem u brojnim projektima s ciljem automatizacije kreditnog procesa, pružanja detaljnijeg uvida vezano uz potrebe klijenata i stvaranja dobre osnove za povećanje učinkovitosti i poboljšanje praćenja kvalitete portfelja. U fokusu je povećanje baze klijenata i stupnja njihovog zadovoljstva, uz brigu o dobrobiti zaposlenih, društvene zajednice i dioničara.

VII. Erste Card Club d.o.o.

Erste Card Club Grupa (Erste Card Club Grupu čine: Erste Card Club d.o.o., (u daljnjem tekstu ECC) i Erste Card d.o.o., (u daljnjem tekstu EC SLO) zajedno u daljnjem tekstu ECC Grupa) na dan 31. prosinca 2021. godine ostvarila je neto dobit u iznosu 131,2 milijuna HRK. Zabilježeno povećanje od 123,4 milijuna HRK u odnosu na 2020. rezultat je bolje makroekonomske situacije praćene nižim rezervacijama, oporavkom potrošnje i snažnom turističkom sezonom. ROE iznosi 10,69%, što predstavlja povećanje od 10,2 postotna boda, dok ROA iznosi 4,74%, što predstavlja povećanje od 4,48 postotnih bodova u odnosu na 2020. godinu.

Na konsolidiranoj razini neto prihod od kamata iznosi 139,2 milijuna HRK što predstavlja smanjenje od 3,2% u odnosu na 2020. godinu, najvećim dijelom uslijed regulatornih promjena vezano uz kamatne stope te smanjenja prihoda od podizanja gotovine. Pozitivni utjecaji dolaze od optimizacije na strani kamatnih troškova, a vezani su uz otplatu kredita od 30 milijuna EUR u lipnju 2021. i 25 milijuna EUR u studenom 2021. Konsolidirani neto prihod od naknada iznosi 247,7 milijuna HRK, što predstavlja povećanje od 8,7% u usporedbi s 2020. godinom, uslijed rasta prometa po kreditnim karticama, pod utjecajem povećanja potrošnje i dobre turističke sezone uz oporavak tržišta nakon negativnog utjecaja pandemije COVID-19 u prethodnoj godini. Prosječne provizije trgovaca su stabilne i na zadovoljavajućoj razini. Neto rezultat trgovanja u 2021. godini iznosi 0,4 milijuna HRK, dok je u 2020. iznosio 5,7 milijuna HRK. Tijekom 2021. godine realizirana je planirana prodaja udjela EAM Fonda u iznosu 14,9 milijuna EUR u dvije faze, 50% u svibnju i 50% u lipnju 2021. godine.

Opći i administrativni troškovi na konsolidiranoj razini u 2021. godini iznose 253,6 milijuna HRK s padom od 1,8% u odnosu na 2020. godinu. Smanjenje troškova zaposlenih od 8,2% rezultat je prelaska dijela zaposlenika u Erste Banku. Ostali administrativni troškovi viši su 2,3% u usporedbi sa 2020. godinom kao rezultat viših pravnih troškova koji uključuju troškove SLA ugovora te troškove vezane uz naplatu potraživanja. Trošak amortizacije niži je 1,3% ili 0,4 milijuna HRK.

Ostali rezultat poslovanja u 2021. godini iznosi 12,5 milijuna HRK te se većinom odnosi na prihod od nagodbe u sudskom sporu.

Rezervacije za rizike u 2021. godini pozitivne su i iznose 14,1 milijuna HRK na konsolidiranoj razini te su niže za 107,4 milijuna HRK u odnosu na 2020. godinu, kao posljedica manjeg NPL priljeva i učinkovitije naplate. NPL pokazatelj smanjen je na 9,1% u 2021., dok je iznosio 11,1% u 2020. godini.

Ukupna imovina ECC-a na konsolidiranoj razini iznosi 2.541 milijuna HRK na 31. prosinca 2021. godine. Krediti i potraživanja od klijenata i financijskih institucija zabilježili su smanjenje od 4,1% u usporedbi s 2020. godinom kao posljedicu pada salda besamatnih rata i revolving portfelja u korist debitnih kartica na tržištu.

Ukupne obveze su istovremeno smanjene u odnosu na 2020. zbog smanjenja viška likvidnosti, odnosno otplate kredita Erste Bank AG Beč. Ukupan kapital iznosi 1.302 milijuna HRK, s porastom od 10,8% u usporedbi s 2020. godinom zbog ostvarene neto dobiti. U 2021. godini nije bila isplaćena dividenda.

Općenito o poslovanju

Temeljem odluke Nadzornog odbora Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Erste banka) iz prosinca 2020. godine, tijekom 2021. godine započete su pripremne aktivnosti integracijskog projekta kojem je cilj cjelovito pripojenje ECC-a Erste banci. Nakon odluke Vlade o uvođenju eura od 1. siječnja 2023. godine te zbog potrebe sveobuhvatne prilagodbe poslovanja Erste banke ovoj odluci, donesena je odluka o reprioritizaciji ciljeva te je primarni fokus stavljen na projekt implementacije eura. Shodno tome, usporene su aktivnosti integracijskog projekta, uz planirano intenziviranje nakon 1. siječnja 2023. godine. O novom datumu integracije odluka će biti donesena do kraja prvog kvartala 2022. godine.

U cilju dodatne sigurnosti plaćanja na internetu, implementiran je 3D Secure 2.0 standard (Standard) potvrđivanja online transakcija, koji je usklađen sa zakonskom regulativom o platnom prometu, odnosno PSD2 direktivom EU. Zbog ovog je uvedena obvezna potvrda mTokenom unutar ECC Mobile aplikacije za sve transakcije učinjene Diners Club, Visa ili Mastercard kreditnim karticama na internetskim prodajnim mjestima koja podržavaju Standard, dok je na ostalim prodajnim mjestima i nadalje omogućena potvrda jednokratnom zaporkom, odnosno unosom podataka s kartice.

VII. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Općenito o poslovanju (nastavak)

Nakon pilot projekta, u punom opsegu je uvedena besplatna aplikacija NaOku.hr, namijenjena svim poslovnim partnerima s kojima ECC ima sklopljen ugovor o prihvatu platnih kartica te im, između ostalog, omogućuje detaljan pregled platnih transakcija i prometa na prodajnim mjestima. Ukupan broj trgovaca koji koristi NaOku aplikaciju na dan 31. prosinca 2021. godine premašio je 3.000.

Korisnicima Diners Club, Visa i Mastercard kreditnih kartica ECC je omogućio digitalno ugovaranje ASIST+ usluge, kroz ECC Mobile aplikaciju. Trenutačno se mogu ugovoriti usluge dogovorene u suradnji s ORYX Asistencijom po povoljnijoj cijeni za klijente ECC-a u odnosu na tržišne uvjete.

U listopadu 2021. godine potpisan je kupoprodajni ugovor s Bankom Sparkasse d.d. iz Ljubljane, temeljem kojeg će ECC prodati poslovne udjele ovisnog društva Erste Card d.o.o. koji u Sloveniji ima ekskluzivno pravo izdavanja Diners Club kartica i ugovaranja prihvata na prodajnim mjestima. Izvršenje transakcije očekuje se u prvoj polovici 2022. godine.

Temeljem ugovora o podlicenci, koji je potpisan 1. studenog 2021. godine Sparkasse bank d.d. BIH iz Sarajeva preuzela je ekskluzivnu podlicencu za izdavanje i prihvati Diners Club i Discover kartica na području Bosne i Hercegovine. Odluka o prijenosu kartičnog poslovanja ovisnog društva Diners Club BH d.o.o. u Sparkasse bank d.d. BIH iz Sarajeva donesena je uslijed lokalnih regulatornih ograničenja, zbog kojih Diners Club BH d.o.o. nije mogao nastaviti pružati usluge izdavanja i ugovaranja prihvata. Diners Club BH d.o.o. te i dalje postoji kao pravna osoba uz aktivnost naplate potraživanja neprenesenog dijela portfelja.

Kreditne kartice

Ukupan broj ECC kreditnih kartica na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 384.590 uz neto pad od 4,1% u odnosu na prethodnu godinu. Godina 2021. i dalje je obilježena ograničenjima zbog pandemije COVID-19 koja su imala utjecaj na poslovanje. Unatoč ovim izazovima, ostvarena je stabilna ukupna prodaja u iznosu od 32.830 kreditnih kartica, što je za 0,7% više u odnosu na 2020. godinu. Na smanjenje broja kartica od 1,6% u odnosu na prethodnu godinu utječu redovne aktivnosti proizašle iz Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Anti Money Laundering).

Tržišni udio kreditnih kartica društva na dan 30. rujna 2021. iznosio je 23,12% u odnosu na 23,28% na dan 31. prosinca 2020. Aktivnosti vezane za povećanje broja kreditnih kartica su usmjerene na prodaju kroz sve kanale prodaje uz posebni naglasak na digitalne kanale uz digitalne marketinške kampanje. Ukupan broj ECC klijenata na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 302.772 što predstavlja smanjenje od 3,3% u odnosu na 2020. godinu. Ukupan broj korisnika ECC mobilne aplikacije (EMA) iznosio je 163.528, što je povećanje od 53.101 korisnika ili 48,1% u odnosu na 2020. godinu. Porast prati aktivnosti vezane uz motiviranje postojećih i novih klijenata na prelazak na digitalni način rada.

Ukupan promet kartica izdanih od strane ECC-a u 2021. godini povećao se za 0,9% u odnosu na 2020. godinu te iznosi 7.023 milijuna HRK, s tržišnim udjelom od 25,19% (smanjenje 89 bps u odnosu na 3Q 2020). U strukturi prometa, najveći rast bilježi promet po charge transakcijama, dok je promet po ratama i od podizanja gotovine niži u odnosu na 2020. godinu, uslijed prisutnih tržišnih trendova u kojima dominira promet po debitnim karticama uz značajan udio gotovinskih platnih transakcija.

Ukupan ECC promet prihvata porastao je za 27,7% u odnosu na 2020. godinu te sudjeluje u tržištu s udjelom od 15,42% (na istoj razini u odnosu na 3Q 2020). Na povećanje ukupnog prometa najviše je utjecao snažan rast Visa i Mastercard prometa te opravak potrošnje i turističke sezone nakon pandemije COVID-19. Ukupan broj transakcija u 2021. godini premašio je 67 milijuna s porastom od 22,9% u odnosu na 2020. godinu.

Ukupan broj EFT POS uređaja ECC-a na 31. prosinca 2021. godine iznosi 19.367. Tržišni udio u EFT POS mreži na 30. rujna 2021. godine porastao je na 21,38% (povećanje 289 bps u odnosu na kraj 2020.).

VIII. Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.

Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o. (Erste Leasing) je 31. prosinca 2021. ostvario neto dobit od 38 milijuna HRK uz povećanje od 66,1% u odnosu na 2020. uglavnom zbog bolje makroekonomske situacije i nižih troškova rezervacija za gubitke. ROE iznosi 9,2%, što predstavlja povećanje od 3,2 postotna boda, a ROA 1,3%, što predstavlja povećanje od 0,5 postotnih bodova u odnosu na 2020. Ostvareni rezultat može se smatrati značajnim s obzirom da je poslovanje i dalje bilo obilježeno pandemijom COVID-19.

Neto prihod od kamata iznosio je 76,8 milijuna HRK pri čemu je ostvaren rast od 2,2% u usporedbi s 2020. godinom. Prihodi od kamata čine najznačajniji doprinos u rezultatu Društva te se najvećim dijelom odnose na kamate iz financijskog leasinga, dok su rashodi od kamata optimizirani nižim troškovima financiranja.

Prihod od operativnog leasinga iznosio je 65,1 milijuna HRK i niži je za 21,6% u odnosu na 2020. godinu uslijed smanjenja udjela operativnog leasinga u portfelju.

Neto rezultat trgovanja odnosi se na neto tečajne razlike i u 2021. godini iznosio je -2,2 milijuna HRK.

Opći i administrativni troškovi iznose 92,9 milijuna HRK te su niži za 7,1% u odnosu na 2020. godinu uslijed smanjenja troškova amortizacije zbog smanjenja udjela operativnog leasinga u portfelju.

U 2021. godini Društvo je imalo troškove rezervacija u iznosu -7 milijuna HRK, dok je na 2020. utjecala pogoršana financijska situacija vezana za pandemiju COVID-19 te su rezervacije za rizike iznosile -25,9 milijuna HRK. NPL je smanjen za 11,4% na iznos od 80,2 milijuna HRK, a NPL pokrivenost na 91,9%, dok je u 2020. godini iznosila 76,5%.

Erste Leasing je u 2021. godini sklopio 4.152 ugovora o leasingu ukupne vrijednosti 891,8 milijuna HRK čime zauzima 14,6% tržišnog udjela na dan 30. rujna 2021. prema zadnje objavljenim podacima Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA).

Ukupna imovina Erste Leasinga na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 2.843 milijuna HRK, što predstavlja povećanje od 1,3% u usporedbi s 2020. godinom. Neto potraživanja od financijskog leasinga i ostala potraživanja blago su porasla u odnosu na prošlu godinu 3,4% te iznose 2.551 milijuna HRK s udjelom od 90% u ukupnoj imovini. Materijalna imovina je iznosila 235,9 milijuna HRK s udjelom od 8,3% u ukupnoj aktivni i najvećim dijelom se odnosi na imovinu danu u operativni leasing. Zabilježeno je smanjenje operativnog leasinga u odnosu na 2020. godinu, što je u skladu s tržišnim trendovima.

Ukupne obveze prema kreditnim institucijama i klijentima na dan 31. prosinca 2021. iznosile su 2.350 milijuna HRK s udjelom od 83% ukupne pasive te su na razini prethodne godine. Ostale financijske obveze te ostale obveze, koje se odnose na primljene jamčevine i akontacije po osnovi operativnog leasinga, prate trend smanjenja operativnog leasinga u portfelju.

Ukupan kapital iznosio je 427,5 milijuna HRK u 2021. godini te je viši za 9,1% u usporedbi s 2020. godinom zbog ostvarene neto dobiti u 2021.

Nefinancijsko izvještavanje

Europska unija je Direktivom 2014/95/EU propisala obvezno nefinancijsko izvještavanje kompanija unutar EU, a ista je direktiva implementirana u hrvatsko zakonodavstvo u prosincu 2016. godine. Nefinancijsko izvještavanje put je ka većoj transparentnosti te odgovornosti svih poduzeća u Europskoj uniji. Erste banka već od ranije ima tradiciju izvještavanja javnosti o svojim aktivnostima iz segmenta nefinancijskog i društveno odgovornog poslovanja putem svojih Godišnjih izvještaja.

Jedna od temeljnih niti vodilja u poslovanju, kako Erste Groupa, pa tako i Erste banke, jest tzv. Izjava o svrsi poslovanja (Statement of Purpose) koja počiva na ukupno sedam stupova. Širenje i osiguravanje prosperiteta, dostupnost, nezavisnost i inovacija, profitabilnost, financijska pismenost, „radi se o ljudima“ te služenje građanskom društvu čine šest od sedam stupova, i velikim dijelom pokrivaju i sve aspekte održivog poslovanja koje Erste Group želi postići. Ono što Erste Group čini različitim je posljednji, sedmi stup poslovanja cijelog Erste Groupa, a to je tzv. treće pitanje. Naime, prije svake odluke postavljaju se pitanja 'Je li to profitabilno?' i 'Je li to zakonito?', no pitanje koje čini razliku, kako Erste banci, tako i svima na koje Erste banka ima utjecaj, jest 'Je li to ispravno?'. Upravo je to pitanje ono koje Erste banku potiče da svoje usluge i proizvode razvija do najviših mogućnosti te tako daje najveći doprinos pojedincu i društvu kao cjelini.

Nefinancijskim izvještavanjem te društveno odgovornim poslovanjem banka podržava i potiče razvoj različitih segmenta društva i to kroz širok spektar aktivnosti, bilo usmjerenih prema dobrobiti vlastitih klijenata, ali i puno šire društvene zajednice u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim i sportskim institucijama širom Republike Hrvatske. Banka pritom uvijek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Biti najbolja banka u Hrvatskoj koja brine o sigurnosti svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, vodeći računa o dobrobiti svojih zaposlenika, dioničara i društvene zajednice vizija je poslovanja Erste banke, a kroz nefinancijsko izvještavanje Erste banci je cilj tu viziju i sve što ono što se radi da bi je ostvarili približiti svim zainteresiranima. Kroz segmente poslovne, društvene i okolišne odgovornosti Erste banka pokušava ispuniti svoju misiju, odnosno, poticati i pomagati svoje klijente, zaposlenike, dioničare i društvenu zajednicu u zajedničkom stvaranju dobrobiti.

Nastojanja Erste banke u tom segmentu praćena su i posvećenošću transparentnoj i otvorenoj komunikaciji prema medijima, kao posrednicima najšire javnosti. Ujedno su tijekom proteklih godina reflektirana i kroz reklamnu kampanju „Vjeruj u sebe“, kojom se želi promovirati pozitivne društvene i ekonomske vrijednosti, integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, neovisno o dobi, spolu, etničkoj, vjerskoj ili političkoj opredijeljenosti, spolnoj orijentaciji ili bračnom statusu.

Implementacija obveze o nefinancijskom izvještavanju

Kao što je već navedeno, kroz Direktivu 2014/95/EU koja je u hrvatsko zakonodavstvo ušla krajem 2016. godine, svim tvrtkama s više od 500 zaposlenika, propisana je obveza o nefinancijskom izvještavanju. U tom smislu, nefinancijski izvještaj Erste banke izdan je u sklopu Godišnjeg izvješća.

Nefinancijski izvještaj Erste banke sastavljen je u skladu sa smjernicama za izvještavanje Global Reporting Initiative (GRI standard: core option). Izvještaj kao minimum obuhvaća poslovnu, društvenu i okolišnu odgovornost Erste banke.

Ciljevi održivog razvoja

Ciljevi održivog razvoja poznati su i kao Svjetski ciljevi, a usvojili su ih Ujedinjeni narodi 2015. godine. Ukupno ih je 17, a ispunjenjem tih ciljeva, društvo bi trebalo doći do održivijeg življenja i boljeg života za svakog pojedinca, do cilja mira i prosperiteta za sve. Upravo prosperitet za društvo i za svakog pojedinca jedan je od ciljeva Erste banke koji kroz svoje poslovanje želi postići.

Načelno, Erste banka, kao i Erste Group, podupire svih 17 ciljeva održivog razvoja. No, uzevši u obzir svoj oblik poslovanja i utjecaja na društvo, Erste banka može značajno doprinijeti radom i postizanjem šest ciljeva:

1. Zdravlje i dobrobit (SDG 3)
2. Kvalitetno obrazovanje (SDG 4)
3. Rodna ravnopravnost (SDG 5)
4. Dostojanstven rad i gospodarski rast (SDG 8)
5. Smanjenje nejednakosti (SDG 10)
6. Odgovor na klimatske promjene (SDG 13)

U budućnosti Erste banka, sukladno ciljevima međunarodnog Erste Groupa, planira u svoje ciljeve dodati još neke za koje smatra da njihovom razvitku i dostizanju može doprinijeti, a odnose se prvenstveno na poslovnu i okolišnu odgovornost banke.

Analiza materijalnih tema

Analiza materijalnih tema prvi je korak ka stvaranju nefinancijskog izvješća. Kroz nju je organizaciji omogućen bolji uvid u teme koje njezini dionici smatraju relevantnima i utjecajnim. Kroz razgovor s nekima od dionika, Erste banka identificirala je nekoliko važnih tema na koje će se osvrnuti u ovom nefinancijskom izvješću. Kako bi same informacije bile što preglednije, izvješće je složeno na način da je svaka od tema svrstana pod određeni dio zainteresirane javnosti, odnosno, dionike. Kao dionici Erste banke identificirane su skupine: klijenti, zaposlenici, investitori, društvo, okoliš i dobavljači.

Neke od tema, kao što je primjerice tema Antikorupcije i Financijska pismenost, bitne su za više zainteresiranih javnosti, no zbog bolje organiziranosti teksta, svrstane su pod jednu od cjelina.

Kroz Tablicu 1 Erste banka podijelila je teme koje smatra od svoje materijalne važnosti prema svojim dionicima, odnosno, prema zainteresiranoj javnosti.

Klijenti

Odgovornost u poslovanju (SDG 8)

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Erste banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih različitim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije. Isto tako, Erste banka uspostavila je i primjenjuje temeljna načela, politike i smjernice koje reguliraju sprječavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa te sustav rješavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program).

Zadovoljstvo klijenta (SDG 8)

Kako bi se osigurali uvjeti koje ovaj SDG propisuje, nužni su poticaji malim poduzetnicima te poticaj inovacijama. Erste banka u ovom je cilju održivog rasta prepoznala svoju ulogu kao bitnog čimbenika u stvaranju gospodarskog rasta. Kroz svoje poslovanje Erste banka nastoji voditi brigu o najugroženijim skupinama društva kroz plasman posebnih proizvoda. Također, odgovornim poslovanjem te antikorupcijskim politikama i obrazovanjem zaposlenika nastoji se suzbiti negativni učinci u društvu. Nadalje, svojim programima društvenog odgovornog bankarstva Erste banka nastoji što većem broju ljudi omogućiti pristup financijskim sredstvima i uslugama banke.

Pravo na zaštitu osobnih podataka

Zaštita osobnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina, a u bankarskom sektoru ona je od izuzetne važnosti. Erste banka kontinuirano radi na poboljšanju svojih IT sustava te obrazovanju svojih zaposlenika kako bi se osigurali najviši standardi zaštite osobnih podataka. S ciljem zaštite informacijskog sustava od različitih sigurnosnih prijetnji banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtjevima PCI/DSS standarda te usklađenosti sa zahtjevima međunarodne Erste Grupe i smjernicama za upravljanje informacijskim sustavom od strane nacionalnog regulatornog tijela.

Zaposlenici

Raznolikost i jednakost (SDG 5, 10)

Rodna ravnopravnost predstavlja globalni problem koji sprječava miran i stabilan razvoj i napredak čovječanstva. Erste banka sustavno i naporno radi na suzbijanju bilo kakve rodne ili drugačije neravnopravnosti na radnom mjestu, a upravo iz tog razloga donesena je i Povelja o raznolikosti kojom se banka obvezala na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Osim toga, doneseni su i drugi pravilnici pomoću kojih se radi na suzbijanju nejednakosti.

Edukacije i razvoj kompetencija

Kontinuirani razvoj zaposlenika jedno je od ključnih načela Erste banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni osobni razvoj temeljne su pretpostavke karijernog puta svih zaposlenika.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika (SDG 3, 5)

Zdravlje i dobrobit svih, ali prvenstveno svojih zaposlenika, jedan je od ciljeva održivog razvoja koje je Erste banka identificirala kao izuzetno važne, posebno u okolnostima u kojima se trenutno nalazimo. Ovaj cilj održivog razvoja kamen je temeljac za ispunjavanje svih ostalih ciljeva. U tom smislu, Erste banka za svoje zaposlenike osigurava brojne pogodnosti, od besplatnih sistematskih godišnjih pregleda do organiziranih sportskih aktivnosti, a sustavno prati i trendove i događanja na tržištu te radi na unapređenju svojih poslovnih praksi.

Društvo

Društveno bankarstvo (SDG 8, 10)

Nejednakost u primanjima, geografska nejednakost, nejednakost među spolovima, nepravedna raspodjela sredstva prema dobi – tema nejednakosti ogleda se u svim aspektima života. Za Erste banku ovaj je cilj održivog razvoja moguće postići kroz društveno bankarstvo koje omogućuje jednake prilike i dostupnost sredstava uključivanjem i pružanjem poslovnih prilika različitim društvenim skupinama. Također, financijsko opismenjavanje kojim se omogućuje da u znanju o financijama svi imaju jednaku polazišnu točku jedan je od načina postavljanja dobrih temelja za napredak ka ispunjavanju ovog cilja.

Financijska pismenost (SDG 4, 10)

Dobivanje kvalitetnog obrazovanja jedno je od temeljnih prava svakog pojedinca, a upravo je znanje jedan od glavnih pokretača koje društvo gura naprijed. U 2018. godini Erste banka identificirala je potrebu za financijskim opismenjavanjem u društvu te je stoga pokrenut program besplatnih radionica i video-edukacija pod nazivom Škola pametnih financija. Prilagodбом formata novonastalim okolnostima, do kraja 2021. ove je radionice prošlo gotovo 10 tisuća polaznika.

Društvena odgovornost

Erste banka kroz svoje sponzorske i donatorske aktivnosti uključena je i aktivno podržava različite inicijative i projekte koji doprinose razvoju i unapređenju društva u cjelini, kako lokalno, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Također, banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost.

Okoliš

Učinkovito upravljanje utjecajima na okoliš (SDG 13)

Klimatske promjene više nisu projekcija smještena u budućnost već su postale stvarnost u kojoj čovječanstvo živi i s čijim se posljedicama mora nositi. Sve više poslovnih subjekata spoznaje svoje mogućnosti u upravljanju klimatskim promjenama i odgovorima na klimatsku krizu stoga je i sve veći broj onih koji se okreću uvođenju što održivijeg poslovanja i brizi za ekologiju. U segmentu ekologije i okoliša Erste banka stremi što kvalitetnijim poslovnim procesima koji smanjuju utjecaj na okoliš, a briga o tome vodi se kroz strateško planiranje uspostavljanjem politika kojima se propisuju relevantni standardi, ali i kroz svakodnevno poslovanje, primjerice kroz uređenje poslovnica. Na visoke ekološke standarde banka pokušava potaknuti i svoje klijente, a što kvalitetnije poslovne procese koji smanjuju utjecaj na okoliš očekuje i od svojih dobavljača.

Dobavljači

Odgovornost u odabiru dobavljača (SDG 10,13)

Erste Group, uključujući i Erste banku u Hrvatskoj, gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standarima koji uključuju socijalne i okolišne utjecaje.

Tablica 1: Analiza materijalnih tema

Dioničari	TEME MATERIJALNE ANALIZE	TEME MATERIJALNE ANALIZE PREMA GRI STANDARDIMA	POGLAVLJE U NEFINANCIJSKOM IZVJEŠTAJU
Klijenti	Odgovornost u poslovanju	Antikorupcija (GRI 205-3)	Antikorupcija i porezna transparentnost
	Zadovoljstvo klijenta		Proizvodi i usluge
	Pravo na zaštitu osobnih podataka	Zadovoljstvo klijenta (dodatna materijalna tema)	Iskustvo klijenta i kontakt centar, Pravo na zaštitu osobnih podataka
Zaposlenici	Raznolikost i jednakost	Raznolikost i jednakost (GRI 401-3, 405-1)	Raznolikost i jednakost te sprječavanje diskriminacije
	Edukacije i razvoj kompetencija	Edukacije i obrazovanje (GRI 404-1)	Edukacije i obrazovanje
	Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika	Zaštita i sigurnost na radu (GRI 403-1, 403-3, 403-5), Fleksibilnost na radnom mjestu	Sigurnost, Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika
	Društveno bankarstvo		Dijalog s lokalnom zajednicom
Društvo	Financijska pismenost	Antikorupcija (GRI 205-3)	Škola pametnih financija
	Društvena odgovornost	Program financijske pismenosti (dodatna materijalna tema)	Sponzorstva i donacije te humanitarne akcije
Investitori		Ekonomski rezultati	
Okoliš	Učinkovito upravljanje utjecajima na okoliš		Emisije
		Emisije (GRI 305-5)	Zbrinjavanje otpada
Dobavljači	Odgovornost u odabiru dobavljača	Odgovoran odabir dobavljača (GRI 308-2)	Odgovornost dobavljača

Klijenti

Antikorupcija

Kako bi ostvarila svoju viziju i misiju te ciljeve poslovanja, Erste banka stremi što kvalitetnoj i upornijoj primjeni najviših etičkih standarda korporativnog upravljanja te individualnog ponašanja zaposlenika.

U tom okviru Erste banka uspostavila je i primjenjuje temeljna načela društveno odgovornog poslovanja te politike i smjernice koje reguliraju sprječavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa te sustav rješavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program). **Kodeksom ponašanja banke** uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika banke u svrhu očuvanja i daljnjeg razvoja ugleda bankarstva i banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Temeljem **Antikorupcijske politike** banka ulazi u poslovne odnose samo na temelju integriteta i visokih etičkih standarda. Zaposlenici Erste banke dužni su izbjegavati bilo kakve aktivnosti koje mogu voditi tome ili sugerirati da će se od strane banke ponuditi ili prihvatiti mito. Banka ni u kojim okolnostima ne nudi bilo kakvu vrijednost javnom službeniku (ili članu obitelji službenika ili bilo kojoj dobrotvornoj organizaciji koju je javni službenik predložio) u svrhu utjecanja na primatelja da poduzme ili se suzdrži od poduzimanja određene službene radnje ili radi poticanja javnog službenika na sklapanje posla s bankom.

Nadalje, **Politikom upravljanja sukobom interesa** uspostavljen je opći okvir za utvrđivanje i upravljanje potencijalnim sukobima interesa te podržava zaposlenike banke u postavljanju standarda u svojem radu u identificiranim područjima gdje bi potencijalni sukob interesa mogao nastati. Politikom su obuhvaćena opća načela za organizacijski sukob, obavljanje izvanposlovne aktivnosti, sponzorstva i donacije, nabavu, opća načela za primanje poslovnih poklona te načela u svezi sukoba interesa prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti. Banka podiže svijest i educira zaposlenike o prepoznavanju situacija u kojima može nastati sukob interesa te o mjerama, načelima i postupcima koje je potrebno provoditi u svakodnevnom poslovanju u cilju sprječavanja i upravljanja sukobom interesa.

Banka u svom poslovanju primjenjuje načelo „nulte tolerancije“ na prijevarena postupanja na štetu interesa i/ili imovine banke, na korupciju, kršenje važećih pravila i propisa, akata banke te etičkih načela. Tzv. *Whistleblowing* (eng. zviždač) politikom uspostavljen je proces prijave nepravilnog ponašanja u vezi financijskih nezakonitosti, korupcije, prijevара i pranja novca, postojanja sukoba interesa, postupanje suprotno propisima i procedurama banke, kršenja važećih propisa bankarskog poslovanja te proces provjere i rješavanja navedenih prijava, kao i način postupanja i pružanje zaštite zviždačima.

Erste banka kontinuirano educira svoje zaposlenike u cilju podizanja svijesti o važnosti upravljanja sukobom interesa i sprječavanja korupcije, kao i postupanja u skladu s etičkim standardima. Također, Erste banka nastoji edukacijama poticati zaposlenike na prijavljivanje nepravilnosti poput prijevernih radnji, kršenja propisanih procedura i akata banke.

Zaposlenici banke su se tijekom 2021. godine kontinuirano educirali o temama koje se odnose na antikorupcijska načela, sukob interesa te o načelima Kodeksa ponašanja banke. O antikorupcijskim načelima te sukobu interesa educirano je 2659 zaposlenika banke, odnosno, 366 zaposlenika educirano je na temu antikorupcije, dok je 2293 zaposlenika educirano na temu sukoba interesa.

Porezna transparentnost

Erste banka oduvijek je vodila brigu o poreznoj usklađenosti te o poštivanju i dosljednoj primjeni poreznih propisa. Banci je kao društveno odgovornom poduzetniku stalo da se javne potrebe države u kojoj radi uredno podmiruju i da banka plaća pošten iznos poreza, odnosno iznos poreza koji je dužna platiti prema poreznim propisima. U tu svrhu od ožujka 2017. u banci djeluje Ured za poreze ESB Grupe u Hrvatskoj.

Porezna transparentnost (nastavak)

Zadatak Ureda je briga o poreznoj usklađenosti Erste banke i njenih ovisnih društava u Hrvatskoj u cjelini, koordinacija porezne politike povezanih društava te suradnja s poreznim tijelima. Cilj Ureda je kvalitetno i efikasno upravljanje poreznim rizicima ESB grupe, a kao odgovor na sve opsežniju poreznu regulativu, bilo da se radi o EU Direktivama ili lokalnim propisima. U kontekstu regulative vrijedi istaknuti kako banka i njezina ovisna društva u potpunosti djeluju u skladu s novoimplementiranim pravilima o obvezi izvješćivanja o prekograničnim poreznim aranžmanima (DAC 6), te i na taj način iskazuju podršku u borbi protiv izbjegavanja poreza i poreznih utaja.

Osim porezne usklađenosti druga bitna zadaća Ureda za poreze ESB Grupe je da kolegama iz banke i ovisnih društava pomogne optimizirati porezne obveze koje proizlaze iz njihovog svakodnevnog poslovanja. Svrha je Ureda za poreze ESB Grupe da bude podrška poslovnim linijama banke i da se postojeća porezna znanja i stručnost uključe u svaki segment poslovanja banke. Ured za poreze intenzivno surađuje s drugim organizacijskim dijelovima banke.

Od 2017. godine odobren je od strane Uprave te vrijedi Porezni kodeks banke koji utvrđuje odnos banke prema poreznim pitanjima i poreznom riziku. Dokument je javno objavljen na internetskim stranicama banke, a njegova je svrha uspostavljanje poreznih načela koja će poštivati svi zaposlenici kao i podizanje razine svijesti o važnosti poreza u banci i cijeloj ESB grupi. U tu svrhu Ured za poreze kontinuirano održava treninge i radionice za zaposlenike.

Proizvodi i usluge

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Erste banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih različitim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije. Pritom se kroz poslovanje nastoji voditi briga i o osjetljivim skupinama klijenata te o ponudi njima posebno prilagođenih proizvoda, primjerice posebni uvjeti kredita i niža naknada za vođenje računa za umirovljenike. Za djecu je u ponudi posebni štedni proizvod pod brandom Medo Štedo kojem je cilj stvoriti prvi kontakt djece s bankom, poticati navike štednje povoljnijim uvjetima, poput kamatne stope te prilagođenim nagradnim programom. U 2021. godini Erste banka nastavila je s aktivnostima vezanim uz segment mladih klijenata, koji imaju poseban tekući račun Erste Cashtag namijenjen djeci i mladima do punoljetnosti te uz koji koriste i debitnu karticu, čime je roditeljima olakšano učenje djece i mladih financijskoj odgovornosti bez naplate naknade za vođenje računa.

Izazovi 2020. djelomično nastavljani i u 2021.

Erste banka je od samog početka pandemije koronavirusa poduzela preventivne radnje kako bi bila spremna osigurati nesmetan kontinuitet svojih poslovnih aktivnosti i dostupnosti usluga klijentima. U tom je kontekstu poseban fokus stavljen na osiguravanje redovnog funkcioniranja platnog prometa, dostupnost usluga digitalnog bankarstva, kao i osiguravanje dovoljne količine novčanih sredstava u cijeloj bankomatskoj mreži.

Kao i 2020. godine, i u 2021. nastavila se praksa kojom su klijenti s poteškoćama u otplati kredita na raspolaganju imali različite mjere olakšavanja otplate kredita, primjerice kroz poček ili produljenje roka otplate. Od 2021. građanima čije su nekretnine oštećene u potresima i koje se nalaze na područjima Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, na raspolaganju je posebna ponuda stambenih kredita za obnovu nekretnina oštećenih potresima. Kredit je moguće koristiti za izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju te dovršenje i održavanje stambenog prostora oštećenog u potresu, unutarnje uređenje i opremanje stambenog prostora, kao i kupnju i ugradnju opreme u stambeni prostor, električne, vodovodne, plinske instalacije, vrata, prozore, sanitarije, građevinske elemente i materijale.

Imajući u vidu značajan utjecaj trenutačnih okolnosti povezanih s pandemijom koronavirusa na segment turizma, Erste banka je svojim klijentima, koji obavljaju turističku djelatnost ili neku drugu ovisnu djelatnost povezanu s turizmom, omogućila korištenje počeka otplate kredita u trajanju do najviše 12 mjeseci. S ciljem olakšavanja podnošenja zahtjeva klijenata uvedena je mogućnost predaje zahtjeva putem internetske stranice i realizacije odgode bez potrebe dolaska klijenata u poslovnice. Posebne mjere uvedene su za privatne i poslovne klijente.

Izazovi 2020. djelomično nastavljani i u 2021. (nastavak)

Tijekom 2021. banka je nastavila aktivno sudjelovati u programima poticajne stanogradnje (POS) i programu subvencioniranja stambenih kredita za financiranje kupnje ili izgradnje nekretnine u suradnji s Agencijom za pravni promet nekretnina i posredovanje Republike Hrvatske (APN) u dva vala kreditiranja.

Promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnologija i regulatorni okvir kontinuirano zahtijevaju prilagodbu postojećeg poslovnog modela i uloge pojedinih distributivnih i komunikacijskih kanala. Poslovnice sve više postaju centri savjetovanja i rješavanja kompleksnijih zahtjeva klijenata, dok za obavljanje transakcija i rješavanje jednostavnijih zahtjeva klijenti sve više koriste digitalne usluge i samouslužne uređaje. Tijekom 2021. godine nastavljene su aktivnosti u sklopu projekta transformacije poslovnica, koje osim novog vizualnog identiteta, karakterizira i novi način rada fokusiran na savjetodavnu ulogu zaposlenika i jedinstveno korisničko iskustvo za klijente. Kroz novi proces odobravanja nenamjenskih potrošačkih kredita značajno je smanjeno vrijeme od odobravanja i isplate kredita kao i potrebna dokumentacija.

U segmentu poslovanja s malim poduzetnicima, provedene su aktivnosti komunikacije s klijentima u cilju edukacije i prezentacije prednosti korištenja samouslužnih uređaja Erste banke i digitalnih kanala u svakodnevnom obavljanju transakcija. Navedeni proizvodi čine svakodnevno upravljanje financijama jednostavnijim i sigurnijim, te optimiziraju i troškovni aspekt poslovanja s gotovinom jer klijentu omogućuju da ostvari dodatne uštede njihovim korištenjem. Prednosti su prepoznate od strane klijenata i nastavlja se trend daljnjeg smanjenja poslovanja s gotovinom i bezgotovinskim nalogima u poslovnica te rast korištenja samouslužnih uređaja i digitalnih kanala.

Kao i prijašnjih godina, banka je nastavila uspješnu suradnju s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama na postojećim i novim financijskim instrumentima (HAMAG BICRO, HBOR, EIF, EIB, EBRD). Financijski instrumenti dolaze u obliku kreditnih linija, jamstava i garancijskih shema i namijenjeni su mikro, malim i srednjim poduzećima s ciljem da poduzetnicima olakšaju pristup financiranju.

S Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR) banka je surađivala na redovnim programima i garancijskim instrumentima te u sklopu financijskog instrumenta „ESIF krediti za rast i razvoj“ za male i srednje poduzetnike i HBOR-ove COVID portfeljne police za financiranje nove likvidnosti za izvoznike.

Europski investicijski fond (EIF), kao sastavni dio Grupe Europske investicijske banke (EIB-a), kroz Ugovor o EIF EGF garanciji potpisan krajem ožujka 2021. godine između Erste banke, Erste leasinga i EIF-a osigurao je jamstva vrijedna 150 milijuna eura za Erste banku u Hrvatskoj, što je omogućilo stvaranje portfelja u iznosu od 200 milijuna eura za financiranje hrvatskih malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) radi ublažavanja gospodarskih posljedica pandemije bolesti COVID-19. Jamstva EIF-a proistječu iz Paneuropskog jamstvenog fonda (EGF-a), 25 milijardi eura vrijednog jamstvenog instrumenta koji je EIB Grupa uspostavila 2020. radi ubrzanja oporavka europskoga gospodarstva od krize izazvane pandemijom bolesti COVID-19, očuvanja radnih mjesta i osiguravanja prijeko potrebne likvidnosti za europske MSP-ove. Odobravanjem sredstava osiguranih jamstvima iz EGF-a, Erste banka u Hrvatskoj hrvatskim MSP-ovima nudi kredite i financiranje leasinga po povoljnijim uvjetima, čime osigurava da poduzeća raspolažu dostatnim sredstvima za ublažavanje gospodarskih posljedica krize uzrokovane pandemijom COVID-19 te nastave s rastom i razvojem u srednjoročnom do dugoročnom razdoblju. S obzirom na veliku potrebu za korištenjem ovog garancijskog instrumenta, sklopljen je Dodatak Osnovnom ugovoru kojim je povećan iznos maksimalnog volumena portfelja na iznos od 350 milijuna eura. Za ovaj instrument su poduzetnici pokazali izuzetan interes te je cjelokupna dostupna alokacija rezervirana.

Početkom 2021. godine s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) potpisan je sporazum o jamstvima za ruralni razvoj, a u lipnju 2021. godine, sporazum o poslovnoj suradnji za provedbu programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID 19. Cilj programa je pružiti potporu sektoru turizma i sporta u pandemijskim okolnostima, a zajednički ga provode HAMAG-BICRO i Ministarstvo turizma i sporta. Odobravanje sredstava osiguranih jamstvima HAMAG BICRO-a, omogućilo je Erste banci da svojim klijentima, mikro, malim i srednjim poduzetnicima iz sektora turizma i sporta, ponudi kredite za likvidnost pod povoljnijim uvjetima, među ostalim i uz niže kamatne stope ili dulja razdoblja počeka, odnosno blaže kolateralne zahtjeve ili produljene rokove dospijanja. Time se poduzećima osiguralo raspolaganje dostatnim sredstvima za ublažavanje gospodarskih posljedica krize uzrokovane pandemijom COVID-19 te nastavak rasta i razvoja u srednjoročnom do dugoročnom razdoblju.

Izazovi 2020. djelomično nastavljani i u 2021. (nastavak)

Potpisivanjem ugovora i korištenjem navedenih garancijskih instrumenata banka je u skladu sa svojim strateškim smjernicama pružala kontinuiranu podršku pojedinim poduzetničkim sektorima, pogotovo onima najviše pogođenim pandemijom. Rezultat toga je da je u 2021. godini uz garancijske instrumente odobreno trostruko više broja kredita te dvostruko više volumena kredita nego u prethodnoj 2020. godini. Time je banka po iskorištenosti EIF-ovih garancijskih instrumenata najbolja na hrvatskom tržištu.

Dodatno je nastavljena i suradnja u dijelu korištenja ugovorenih linija s posebnim financijskim institucijama s ciljem financiranja SME i MidCap klijenata, posebice sa HBOR-om i Europskom investicijskom bankom. Banka sustavno nastavlja financirati i projekte sufinancirane bespovratnim sredstvima EU te razvijati in-house ekspertizu vezanu za državne potpore.

U skladu sa svojim strateškim smjernicama, banka se odazvala pozivu na konzultacije o novim garancijskim instrumentima koji su u pripremi u okviru Nacionalnog programa oporavka i otpornosti (NPOO), Višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) i InvestEU. U tom kontekstu je dala doprinos HUB-ovoj analizi garancijskih instrumenata i potreba za njihovom fleksibilizacijom u budućnosti te je sudjelovala u radnim skupinama HUP-a i to Pametna Hrvatska, Zelena Hrvatska i Solidarna Hrvatska za definiranje prioriteta VFO-a.

Također, nastavljene su aktivnosti suradnje s institucijama na lokalnim tržištima te su tako tijekom godine sklopljene ili obnovljene poslovne suradnje sa županijama, lokalnom upravom i samoupravom kroz različite programe kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva te subvencioniranja stambenih kredita građana.

Banka posluje u skladu s „Načelima odgovornog poslovanja“ kojima je cilj osigurati pravila vezana uz financiranje, odnosno, pružanje usluga na području industrija energetike, obrambene industrije, industrije oružjem te drugih osjetljivih industrija. Iako banka nema fokus na financiranje takvih industrija, postupanje u skladu s načelima osigurava upravljanje poslovnim aktivnostima u navedenim industrijama na odgovoran način prema klijentima i društvu općenito.

Digitalizacija

Banka kontinuirano radi na digitalizaciji poslovanja i pružanju novih i poboljšanih mogućnosti klijentima.

Aplikacija KEKS Pay, koju je Erste banka korisnicima ponudila krajem 2018. godine, s krajem prošle godine zabilježila je više od 230 tisuća korisnika. Aplikacija je namijenjena svima, bez obzira na to u kojoj banci imaju otvoren račun, pa su 75% korisnika klijenti drugih banaka, dok preostalih 25% ima otvoren račun u Erste banci. Od početnog slanja i primanja novca među prijateljima, aplikacija KEKS Pay razvila se do raznih mogućnosti koje trenutno nudi, pri čemu su samo neke od njih kupnja GSM bonova i plaćanje cestarina, plaćanje parkinga, mogućnost uplaćivanja donacija, plaćanje u webshopovima i trgovinama koje podržavaju plaćanje KEKS Payem, a jedna od funkcionalnosti na čijem se širenju uvelike radilo prošle godine je plaćanje komunalnih usluga u gradovima diljem Hrvatske. Tako je dosad režije određenih trgovačkih društava moguće plaćati u više od 30 trgovačkih društava i jedinica lokalne samouprave, jednostavno i brzo te bez dodatnih naknada.

Od ostalih funkcionalnosti KEKS Paya, kao jedna od važnijih u protekle dvije godine pokazala se mogućnost doniranja raznim humanitarnim inicijativama i udrugama pa je tako tijekom protekle godine kroz opciju 'Doniraj' unutar KEKS Paya prikupljeno više od 300 tisuća kuna za razne humanitarne svrhe.

Nakon njezina predstavljanja 2020. godine, paneuropska digitalna platforma George u 2021. godini nastavila je s razvijanjem i pružanjem novih, inovativnih funkcionalnosti svojim klijentima. Osim boljeg i kvalitetnijeg korisničkog iskustva unutar mobilnog i internetskog bankarstva, George predstavlja i platformu za inovacije kroz koju se uvode nove mogućnosti, a platforma sa svakom nadogradnjom postaje naprednija, pametnija i inteligentnija. U siječnju 2021. godine, kroz George je Erste banka omogućila, prvi put na hrvatskom tržištu, podizanje gotovinskog kredita bez dodatne dokumentacije i to svima, bez obzira radi li se o klijentima Erste ili neke druge banke koja, u skladu s PSD2 regulativom, ima tehničke preduvjete za pristup trećih strana računima svojih klijenata. Kredit je moguće zatražiti, a potom i realizirati na potpuno digitalan način, koristeći digitalnu platformu George ili na tradicionalan način u poslovnici banke. Novitet predstavlja i činjenica da cijeli proces, od podnošenja zahtjeva do isplate sredstava, ukoliko su zadovoljeni svi kriteriji kreditnog zahtjeva, može trajati manje od 20 minuta, a od dokumentacije potrebna je samo osobna isprava. Osim toga, tijekom 2021. godine korisnicima je omogućeno ugovaranje dopunskog zdravstvenog osiguranja te kupnja i trgovanje investicijskim fondovima. S krajem 2021. godine George je imao više od 340 tisuća korisnika.

Digitalizacija (nastavak)

Treba spomenuti i kontinuiranu nadogradnju web stranica Erste banke pa je tako, nakon što je u 2020. godini na web stranicama Erste banke objavljena podstranica banke koja po prvi put objedinjuje sve potrebne informacije klijentima kada je u pitanju podrška prekograničnom poslovanju (kroz International Desk, odnosno kroz Transaction Banking Competence Centar), u siječnju 2021. objavljena i njena engleska verzija. Time je dodatno proširen pristup informacijama svim onima koji su zainteresirani za buduću poslovnu suradnju, a vezano uz regionalno, odnosno, SIE tržište.

Iskustvo klijenta i kontakt centar

Erste banka veliku pozornost posvećuje iskustvu klijenata te nastoji biti vodeća banka po pitanju zaštite potrošača i izvanrednog iskustva klijenata, a kao strateški cilj postavljeno je pružanje izvrsne, jednostavne, točne, transparentne i pravovremene usluge. Kako bi se to postiglo, banka posluje iznad okvira onog što je zakonom propisano, primjerice, omogućeno je transparentno i jednostavno podnošenje i rješavanje prigovora, pri čemu je gotovo 80% prigovora riješeno u roku tri radna dana.

Stoga se iskustvom klijenata upravlja sustavno i kontinuirano, kroz proces definiran u pet koraka:

- _ osluškivanjem glasa klijenta
- _ implementacijom standarda iskustva klijenata
- _ edukacijom zaposlenika
- _ mjerenjem iskustva klijenata te
- _ identificiranjem područja za unaprjeđenje i definiranje akcijskog plana unaprjeđenja.

Svrha mjerenja iskustva klijenata je razumijevanje njihovih očekivanja te zadovoljstvo pruženom uslugom. Mjeri se zadovoljstvo klijenata uslugom, proizvodima i procesima banke te znanje, stručnost, postupci i ponašanja zaposlenika prema klijentima. Rezultati mjerenja omogućavaju konkretnu povratnu informaciju te priliku da se unaprijedi iskustvo klijenata u svim dodirnim točkama s bankom.

Izvori mišljenja klijenata dolaze s nekoliko strana i iz nekoliko perspektiva. Tu je: *mystery shopping* (tajni kupci) kojim se utvrđuje ponašaju li se i postupaju li zaposlenici prema unaprijed propisanim standardima i procedurama; istraživanja mišljenja klijenata kojima se ispituje zadovoljstvo klijenta pruženom uslugom ili ugovorenim proizvodom (na uzorku od više od 40 tisuća ispitanika godišnje) te prigovori klijenata koji se prikupljaju i detaljno analiziraju na mjesečnoj i kvartalnoj razini prema raznim kategorijama.

Sva navedena mjerenja provode se kontinuirano, rezultati se redovito analiziraju i izvještavaju rukovoditelji te se rade akcijski planovi za unaprjeđenje. Na razini banke funkcionira i Odbor za kvalitetu usluge i iskustvo klijenata čiji su stalni članovi Uprava te direktori druge linije upravljanja onih sektora koji direktno komuniciraju s klijentima te ostalih sektora koji imaju značajniji indirektan utjecaj na iskustvo klijenata. Odbor se sastaje četiri puta godišnje te određuje ciljeve iskustva klijenata, prati nivo iskustva klijenata i odlučuje o prioritetima za unaprjeđenje.

Nekoliko je osnovnih ciljeva koji se povezuju uz iskustvo klijenata, a koji se u nadolazećem razdoblju žele osigurati. Daljnji razvoj usluga i mogućnosti ugovaranja proizvoda na digitalnim kanalima, povećanje efikasnosti procesa kako bi se klijentima pružila usluga u što kraćem vremenu te nastavak transformacije mreže na način da se u fokus stavlja klijent samo su neki od njih.

Promjene u očekivanjima klijenata te promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnološka revolucija i regulatorni okviri neminovno zahtijevaju redizajn trenutnog poslovnog modela i uloge poslovnica kao kanala distribucije proizvoda i usluga banke i partnera, a to je ujedno i razlog postepene transformacije mreže. Projekt transformacije mreže traje od 2018. godine, a prema uslužnom modelu rada dosad je preuređeno 13 poslovnica banke, pri čemu je 2021. poslovnica u Buzetu po prvi put uređena po *Branch Evolution* konceptu, koji predstavlja nadogradnju uslužnog modela uređenja poslovnica. Rekonstruirani su i drugi poslovni prostori Erste banke, a s preuređenjem poslovnica po novom konceptu planira se nastaviti.

Iskustvo klijenta i kontakt centar (nastavak)

Erste banka dostupna je klijentima putem više kanala kako bi im se u svakom trenutku olakšalo dobivanje informacije ili omogućilo pravo na prigovor. Osim standardnih kanala (poziv, email, chat, video poziv), Kontakt centar Erste banke dostupan je i kroz kanale komunikacije WhatsApp i Viber, a od kraja 2020. godine, Kontakt centar digitalnim klijentima banke pruža i mogućnost video identifikacije.

Dugogodišnja orijentiranost na izvrsno iskustvo klijenata u svim dodirnim točkama klijenta s bankom, prepoznata je i od strane klijenata što je vidljivo kroz rezultate CXI (Customer Experience Index) gdje Erste banka već godinama zauzima prvo mjesto na tržištu uz značajnu prednost u odnosu na druge banke. Ovakav rezultat dokaz je da je Erste banka uspješno, pravovremeno i transparentno komunicirala sa svojim klijentima u neizvjesnim situacijama s kojima se susrećemo posljednje dvije godine.

Pravo na zaštitu osobnih podataka

Zaštita osobnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina. Načela i pravila o zaštiti osobnih podataka osiguravaju zaštitu privatnog života te ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka te je osigurana svakom građaninu bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o etničkom podrijetlu, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, zdravstvenom stanju, imovini, rođenju, obrazovanju, društvenom položaju ili drugim osobinama.

a) **GDPR** (engl. General Data Protection Regulation)

Primjena Opće uredbe o zaštiti podataka (*engl. GDPR – General Data Protection Regulation*) donijela je nove definicije i jasnije obveze u odnosu na zaštitu podataka i prava svakog građanina na sigurnost i privatnost. Navedena uredba je Erste banci donijela dodatnu vrijednost u smislu mogućnosti da se kroz transparentno poslovanje u još većoj mjeri približi svojim klijentima, iskoristivši navedeni pravni okvir kao dodatnu priliku i motiv za podizanje razine sigurnosti cjelokupnog sustava sigurnosti. Općom uredbom o zaštiti podataka uvedene su nove definicije, detaljnije su opisani postojeći pojmovi, jačaju se prava fizičkih osoba te je jedan od ciljeva podizanje informacijske sigurnosti na najvišu razinu u području pristupa i upravljanja osobnim podacima. U odnosu na obradu osobnih podataka pojedinaca, Erste banka kontinuirano radi na unaprjeđenju relevantnih poslovnih procesa. Visoku razinu zaštite osobnih podataka kao i ostvarivanje prava klijenata, zaposlenika i suradnika sukladno pozitivnim zakonskim propisima banka ostvaruje praćenjem najbolje prakse i industrijskih standarda upravljanja informacijsko komunikacijskom i tehnološkom infrastrukturom, transparentnom komunikacijom te drugim tehničkim i organizacijskim mjerama zaštite.

b) **PCI/DSS** (engl. Payment Card Industry Data Security Standard) certifikat

S ciljem zaštite informacijskog sustava od različitih sigurnosnih prijetnji banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtjevima PCI/DSS standarda te usklađenosti sa zahtjevima međunarodne Erste Grupe i smjernicama za upravljanje informacijskim sustavom od strane nacionalnog regulatornog tijela.

Erste banka je tijekom 2021. uspješno završila još jednu u nizu recertifikacija po PCI DSS standardu (Payment Card Industry Data Security Standard), čime je potvrđena sukladnost poslovanja banke s ovim kompleksnim međunarodnim sigurnosnim standardom platnih sustava. Samo usklađivanje, ali i revizija PCI DSS opsega, iznimno su zahtjevni te podrazumijevaju kontinuiranu kolaboraciju tehničkih, poslovnih i sigurnosnih timova na usklađivanju sa zahtjevima standarda.

Zaposlenici

Cilj Erste banke je biti najbolja banka u Hrvatskoj koja brine o sigurnosti svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, a koja u isto vrijeme vodi računa o dobrobiti svojih zaposlenika, dioničara i društvene zajednice. Briga za zaposlenike jedan je od temelja kulture Erste banke, a njome su obuhvaćeni svi zaposlenici te predstavlja sve aktivnosti koje Erste banka poduzima kako bi svi zaposlenici bili u ugodnom i kvalitetnom okruženju, ispunjenom međusobnim poštivanjem i uvažavanjem.

Cijeni se i poštuje to što je svaki zaposlenik pojedinac za sebe i obogaćuje organizaciju svojom raznolikošću. Stoga Erste banka svojim zaposlenicima nastoji osigurati motivirajuće radno okruženje kroz benefite vezane za karijeru, s naglaskom na, smislen i svrhovit posao, intelektualni napredak i prilike za stjecanje novih znanja i vještina, kroz dobre i zdrave međuljudske odnose, ekonomsku sigurnost i stabilnost te u konačnici brigu za vlastito zdravlje. Također, posebna pažnja daje se rodnoj ravnopravnosti i smanjenju nejednakosti, osiguranju kvalitetnih uvjeta rada i socijalnog dijaloga, sprječavanju kršenja ljudskih prava i diskriminacije te se nastoji ostvariti maksimalna transparentnost i dijalog s lokalnom zajednicom.

Raznolikost i ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije

Erste banka ima ukupno 2.467 zaposlenika, od čega su 1.798 žene, dok je 669 muškaraca. Među zaposlenicima prevladavaju oni koji imaju 30 do 50 godina.

Tablica 2: Struktura zaposlenika

UKUPNO		<30 GOD		30-50 GOD		>50 GOD	
žene	muškarci	broj	%	broj	%	broj	%
1.798	669	268	11%	1.806	73%	393	16%

Žene čine 72,9 % zaposlenika, a preostalih 27,1 % čine muškarci. Vezano za žene na rukovodećim pozicijama, kroz 2021. zadržan je njihov udio na istoj razini kao i prethodne godine te one čine 33 % na top menadžment pozicijama, vrlo dobrih 42 % na B-1 pozicijama te 66 % na pozicijama srednjeg menadžmenta. Cilj je očuvati pozitivni trend iz zadnjih nekoliko godina i u budućnosti te nastaviti promovirati ženske lidere kako bi njihovi udjeli bili stabilni i rasli kroz vrijeme. Prosječna dob zaposlenika u kompaniji iznosi 40,4 godina, dok je prosječna dob zaposlenika na rukovodećim pozicijama nešto viša i iznosi 46,7 godina.

Tablica 3: Struktura upravnih tijela

NADZORNI ODBOR	žene	muškarci
	33%	67%
UPRAVA	žene	muškarci
	0%	100%
B-1	<30	30-50
	0%	17%
B-2, B-3, B-4	50>	
	83%	
B-1	žene	muškarci
	42%	58%
B-2, B-3, B-4	žene	muškarci
	66%	34%
Ukupno visoko rukovodstvo	žene	muškarci
	33%	67%

Suzbijanje diskriminacije propisano je „Etičkim kodeksom“, a „Pravilnikom o radu“ i „Kolektivnim ugovorom“ opisan je postupak prijave te aktivnosti koje moraju poduzeti osobe ovlaštene za rješavanje prigovora. Posebnom odlukom Uprave imenovane su osobe iz Sektora pravnih poslova i Sektora ljudskih potencijala zadužene za rješavanje prigovora vezanih uz zahtjeve za zaštitu dostojanstva i zaštitu od diskriminacije unutar Erste banke.

Raznolikost i ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije (nastavak)

Posebna pažnja pridaje se sprječavanju diskriminacije u procesu regrutiranja i selekcije – natječaji su otvoreni za prijave svih zainteresiranih kandidata koji po svojim kompetencijama i iskustvu odgovaraju uvjetima radnog mjesta, bez obzira na spol, dob, nacionalnost i sl. Kroz individualno ili grupno savjetovanje radi se s rukovoditeljima na osvješćavanju nesvjesne diskriminacije kako bi mogli donijeti kvalitetne i nepristrane odluke vezano za odabir kandidata, a zabrana diskriminacije integrirana je i kao jedan od ključnih elementa u Politici zapošljavanja

Početkom svibnja 2017. godine usvojena je Politika raznolikosti i uključenosti, dostupna na hrvatskom i engleskom jeziku, koja regulira načela raznolikosti i uključenosti za koja se Erste banka obvezuje da će ih poštivati. Politika raznolikosti i uključenosti dokument je koji se ažurira i nadopunjuje svake godine, a koji opisuje utjecaj uključive kulture kako prema klijentima, tako i prema zaposlenicima. U 2021. Politika je značajno revidirana u suradnji s Upravljanjem raznolikošću na razini međunarodnog Erste Groupa te je dodana Izjava o raznolikosti Erste Grupe koja vrijedi na razini cijele međunarodne grupacije. Upravljanje raznolikošću na razini međunarodnog Erste Groupa je organizirano kao "Funkcija Grupe" i nalazi se unutar Erste Holdinga, kao dio Ureda za upravljanje održivošću.

Erste banka odaziva se na niz inicijativa, panela i predavanja na temu raznolikosti te ju aktivno promovira na svim stručnim skupovima izvan banke.

Godine 2020. na razini cijelog međunarodnog Erste Groupa revidirana je strategija ciljeva vezanih za strukturu visokog rukovodstva i definirani su dugoročni ciljevi za razdoblje od pet godina, a koji će se pratiti u dva koraka. Za udio žena u top menadžmentu u Erste banci oni su: 34 % do 2023. i 41 % do 2025. Podaci iz 2021. pokazuju da je već gotovo ostvaren cilj definiran kao prvi korak zato što je trenutni udio žena 33 %. U strategiji za postizanje ovih ciljeva fokus je na razvoju korporativne kulture i alata upravljanja karijerom koji podržavaju sve zaposlenike bez obzira na spol.

Osim podrške ženama rukovoditeljicama, fokus je stavljen i na osiguravanje jednakih prilika za napredak i razvoj zaposlenika iz različitih dobnih skupina, posebno onih krajnjih (mlađi od 30 ili stariji od 50 god), i poticanju uspješne suradnje u multi-generacijskim timovima. Tako se posebno pazi da se u razvojnim inicijativama uvijek vodi briga o cjeloživotnom učenju i da segment zaposlenika 50+ bude ravnopravno uključen u sve edukacijske aktivnosti.

Nakon što je još u 2019. godini uspješno pokrenut niz inicijativa i aktivnosti #razlicitoplavi koje za cilj imaju podršku raznolikosti u organizaciji te, unatoč svim izazovima, s tim nastavljeno i u 2020. godini, u 2021. Erste banka otišla je korak dalje u osvješćavanju stereotipa i predrasuda. Tijekom svibnja 2021., Europskog mjeseca raznolikosti, Erste banka aktivno se priključila inicijativi te je cijeli svibanj, više nego inače, posvećen podizanju svijesti zaposlenika o važnosti i dobrobitima uvažavanja različitosti. Baš u te svrhe organiziran je i prvi sastanak Odbora za raznolikost, kao i panel diskusija o raznolikosti koja je bila dostupna svim zaposlenicima. Sponzor oba događaja bio je predsjednik Uprave banke, Christoph Shoefboeck, koji je i aktivno sudjelovao u ovim diskusijama.

Osim toga, kroz godinu se održao i niz radionica pod nazivom 'Prihvatanjem raznolikosti do boljih odluka' na kojima su sudionici potaknuti da na osobnoj razini promišljaju kako se priključiti borbi protiv stereotipa i predrasuda. Dio radionica bio je dodatno prilagođen rukovoditeljima, s naglaskom na nesvjesnu pristranost pri zapošljavanju i vođenju tima.

Nastavljena je i aktivnost komunikacije raznolikosti putem intraneta, na način prilagođen aktualnim događanjima u 2021. i potrebama zaposlenika Erste banke. Posebna pažnja posvećena je uključivanju raznolikosti kao bitne teme u proces uvođenja u posao novozaposlenih. U svrhu osvješćavanja važnosti spolne ravnopravnosti, svi materijali, upute, i smjernice za novozaposlene napisane su u ženskom rodu te je pruženo objašnjenje zašto je tako napravljeno i zašto je raznolikost u Erste banci važna. Također, kontinuirano se radi i na benefitima koji podržavaju raznolike skupine zaposlenika i doprinose ravnoteži poslovnog i privatnog života.

Krajem 2021. pri oglašavanju otvorenih radnih mjesta uz naziv pozicije, pored uobičajenog „ž“ za ženski spol i „m“ za muški spol, uvedena je dodatna, rodno neutralna oznaka „d“ kao „drug“. Na taj način Erste banka želi poslati poruke o važnosti uvažavanja raznolikosti ne samo interno unutar organizacije, već i prema javnosti i tako doprinijeti razbijanju stereotipa u našem društvenom okruženju.

Raznolikost i ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije (nastavak)

Kako bi se za korištenje roditeljskog dopusta motivirali i novi očevidi, zaposlenici Erste banke, u 2020. pokrenuto je slanje prigodnog e-maila svakom novopečenom ocu koji je uključivao čestitku na velikoj životnoj promjeni, u kojoj su navedeni benefiti ostanka na dopustu s djetetom te osnovni podatci i upute oko ostvarivanja prava na dopust. S ovom praksom nastavljeno je i kroz 2021. godinu zato što su vidljivi pozitivni efekti – oko 20% Erste očeva odluči se koristiti roditeljski dopust, dok je ovaj udio na razini Hrvatske oko 7%.

U 2021. osiguran je dodatni vid podrške zaposlenicima koji su roditelji i koji su se našli u teškoj situaciji gubitka. Radi se o mogućnosti korištenja plaćenog dopusta u trajanju do maksimalno mjesec dana trudnicama, partnerima trudnica, očevima, majkama, posvojiteljima, udomiteljima i skrbnicima u slučaju spontanog pobačaja, mrtvorodenog djeteta i smrti djeteta do 18 godina. Uz dopust, zaposlenicima će se ponuditi i interna psihološka podrška i savjetovanje.

U listopadu 2021. organiziran je poludnevni online događaj na temu financijske pismenosti, „zelenih“ ulaganja i upravljanja osobnim financijama namijenjen svim zaposlenicima, a posebno ženama kao više ranjivoj grupi vezano za ove teme. Događaj je organiziran na zajedničku inicijativu i uz zajednički angažman lokalnih menadžera za raznolikost iz svih zemalja članica međunarodne Erste Grupe. To je prvi virtualni događaj organiziran na ovakav način, uz aktivno sudjelovanje svih zemalja. Agenda je uključivala panel sa raznolikim stručnjacima koji su dali svoje viđenje budućnosti financijskih ulaganja (od psihologa, preko financijskih stručnjaka do futurista) te lokalne radionice s praktičnim savjetima o upravljanju financijama prilagođene svakoj zemlji.

U studenom 2021. Erste banka uključila se u kampanju na društvenim mrežama posvećenu promicanju ravnopravnosti žena na poslu nazvanu „Nije u redu“ (<https://nijeuredu.com/>) u organizaciji udruge CESI. Banku je kroz virtualne kartice predstavljao direktor Sektora IT i organizacije koji je u prigodnoj izjavi istaknuo da gotovo 40 % sektora IT u Erste banci čine žene, dok ih je na rukovodećim pozicijama unutar sektora nešto više od 50 %.

Krajem 2021. banka je sudjelovala na DOP Week događanju u organizaciji studentske udruge eSTUDENT s predavanjem na temu upravljanja raznolikošću u organizacijama.

Polovinom 2020. godine pokrenuto je redovito izvještavanje menadžmenta o osnovnim parametrima raznolikosti u Erste banci. Podaci o spolnoj i dobnoj distribuciji među različitim grupama zaposlenika sada su dio mjesečnog izvještaja o zaposlenicima namijenjenog direktorima. Na ovaj način prate se raznolikost kroz brojke, ali i jača svijest menadžmenta o važnosti upravljanja raznolikošću. U 2021. izvještaj je redizajniran te je sada lako dostupan menadžmentu kroz internu platformu intranet.

U 2021. godini nisu zabilježeni slučajevi diskriminacije.

Povelja o raznolikosti (Diversity Charter)

Povelja o raznolikosti je dokument kojeg individualno izrađuje svaka zemlja, a tekst povelje potpisuju poslovne i druge organizacije čime se obvezuju na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Projekt je započeo 2018. godine, a jedna od potpisnica Povelje je i Erste banka s ciljem naglaska na raznolikost u stvaranju poticajnog radnog okruženja.

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj je organizacija koja u Hrvatskoj promovira primjenu društveno odgovornog poslovanja, a Povelja služi kao doprinos društvenom razvoju i promoviranju jednakih mogućnosti za sve društvene skupine. Erste banka aktivni je član mreže stručnjaka iz ovog područja na razini Europske unije.

Početkom 2020. godine Erste banka se pridružila Savezu za rodnu ravnopravnost, inicijativi koja okuplja kompanije koje se zalažu za povećanje broja žena na rukovodećim i drugim mjestima, jednake plaće za jednaki rad te jednake mogućnosti napredovanja. Kvartalni sastanci Saveza prilika su za razmijeniti iskustva i dobre prakse u dijelu osnaživanja žena za rukovodeće funkcije s ostalim članicama i podržati jedni druge u realizaciji takvih praksi. U ožujku 2021. Erste banka je sudjelovala na Forumu Saveza za rodnu ravnopravnost povodom Dana žena. Direktorica ljudskih potencijala Erste banke bila je panelistica na okruglom stolu posvećenom izazovima u angažmanu tvrtki oko jednakih mogućnosti za žene.

Povelja o raznolikosti (Diversity Charter) (nastavak)

Krajem 2020. Erste banka uključila se u europski projekt Diversity@Work koji u Hrvatskoj koordinira Povelja o raznolikosti. Projekt uključuje 80-ak organizacija iz deset EU zemalja, a cilj mu je testirati alate za promicanje raznolikosti u organizacijama, prilagoditi ih praksi i u konačnici omogućiti organizacijama da alate primijene za svoje potrebe. Završetak projekta zbog pandemije koronavirusa pomaknut je na iduću godinu kada će biti dostupni finalni materijali na korištenje.

Etički kodeks

Kodeks ponašanja ESB grupe referentna je točka za sve postupke i ponašanja te služi kao poveznica u aktima koji reguliraju ponašanje zaposlenika prilikom obavljanja aktivnosti. Opisuje sve ono što je važno, jasno definira obveze i utvrđuje osnove za postupanje svih radnika kao dobrih korporativnih građana. Isto tako, Kodeks propisuje potrebu za odgovornim ponašanjem, s poštovanjem prema drugima te održivost u svim vidovima poslovanja, čime se štiti dobra reputacija banke i stječe povjerenje u instituciju.

Usvajanjem Kodeksa ponašanja, banka želi osigurati određeni standard kvalitete i održivosti poslovanja kroz prizmu svojih zaposlenika i korporativne kulture. Kodeks ESB grupe je, isto tako, kontinuirani proces razvijanja koji nema rok trajanja i period primjene te je obavezan za sve zaposlenike. Dostupan je na hrvatskom i engleskom jeziku.

Smjernice iz Kodeksa ponašanja prenose se novozaposlenim zaposlenicima kroz radionice putem MS Teamsa (prodajna mreža) i e-learning edukacije. Kako je krajem 2021. banka uvela novi LMS sustav, e-learning tečaj je redizajniran i sada je dostupan zaposlenicima i putem njihovih službenih mobilnih uređaja. Do kraja 2021. online edukaciju je prošlo i uspješno riješilo test 92% novozaposlenih djelatnika.

Interna kvaliteta usluge

Proces upravljanja internom kvalitetom usluge jedan je od načina ostvarivanja suradnje između različitih dijelova banke i ESB grupe. Kroz ovaj proces zaposlenici, s jedne strane imaju priliku dati otvorenu i konstruktivnu povratnu informaciju o suradnji s pojedinim organizacijskim jedinicama, a s druge strane mogu tražiti takvu povratnu informaciju o svom radu i na osnovi nje unaprijediti načine na koje surađuju s drugima.

Ovaj proces postavlja i kriterije koje interna usluga treba zadovoljiti, u formi smjernica i standarda, ali i u formi ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI) za drugu liniju upravljanja koji su definirani na temelju rezultata iz internih istraživanja. Navedeni KPI-jevi za internu kvalitetu spuštaju se i na niže razine zaposlenika, kao ciljevi koji opisuju određene aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se razvijala suradnja s drugima.

Sustavno i kontinuirano bavljenje internom kvalitetom važno je prvenstveno kako bi banka osigurala izvrsnu uslugu prema vanjskim klijentima, ali i kako bi se osnažila korporativna kultura bazirana na zajedništvu i timskom radu.

Vezica

Kao dodatni regrutacijski kanal, posljednjih nekoliko godina uspostavljen je program „Vezica“ koji predstavlja program privlačenja novih, kvalitetnih IT zaposlenika putem mreže postojećih zaposlenika. Zajedno sa Sektorom IT i organizacije izdvojene su određene IT pozicije, koje su u banci deficitarne te se nagrađuju postojeći zaposlenici ukoliko proaktivno preporuča kandidata koji se zaposli u Erste banci. Ovim se putem osigurava da su postojeći zaposlenici promotori Erste banke, kao i odabir onih kandidata koji se možda ne bi javili standardnim putem preko oglasa za posao.

Spajalica

Spajalica je susret između Uprave i zaposlenika, oblik otvorenog komunikacijskog kanala, gdje zaposlenici imaju priliku u raznim gradovima u Hrvatskoj tijekom godine razgovarati s članovima Uprave te podijeliti svoja razmišljanja, iskustva, prioritete i planove. Ovakav oblik komunikacije s Upravom zbog posebnih okolnosti rada u posljednje dvije godine nije održavan, no s njim se planira nastaviti čim to epidemiološke prilike dopuste. Ipak, Uprava i zaposlenici imaju priliku komunicirati putem interne platforme komunikacije – intraneta, gdje se objavljuju brojne informacije na bazi tekstualnih vijesti, kao i video materijali s mišljenjima i odgovorima top menadžmenta po raznim temama.

Kontinuirana i kvalitetna suradnja s predstavnicima zaposlenika (Radničko vijeće i Sindikati)

Banka kontinuirano ulaže napore u kvalitetnu suradnju s predstavnicima zaposlenika, kako bi i taj otvoreni komunikacijski kanal pridonosio rastu i razvoju korporativne kulture, organizacije kao cjeline i svih njenih zaposlenika. Navedeno se ostvaruje kroz redovite mjesečne sastanke, politiku otvorenih vrata te kvartalnim sastancima s Upravom i Radničkim vijećem. U 2021., unatoč okolnostima, ovi su sastanci organizirani kvartalno u formi koju je dopuštala epidemiološka situacija, najčešće virtualno. Kolektivni ugovor koji se s uspjehom i u duhu međusobne suradnje i dobre volje obnavlja po svakom isteku sklopljen je od 2006. godine.

Osim toga, Erste banka aktivno potiče i razmjenu znanja među organizacijskim jedinicama, sektorima i zaposlenicima. Redovito se organiziraju radno - edukativni sastanci (RES) sa svim organizacijskim jedinicama, gdje postoji prilika za razmjenu informacija, radom u različitim radionicama i slično. Radno - edukativni sastanci organiziraju se unutar jedne organizacijske jedinice ili više povezanih te su dio korporativne kulture banke, čija je svrha unaprijediti kolektivno znanje i svijest zaposlenika unutar različitih organizacijskih jedinica. Razmjenom znanja unaprjeđuju se i razvijaju već postavljeni procesi, ali isto tako i postavljaju novi, s vizijom podizanja zajedničkog smjera poslovanja i korporativne kulture na višu razinu. Kroz 2021. razmjene znanja i radno – edukativni sastanci organizirali su se putem novih, virtualnih alata komunikacije. Preporuka svim organizacijskim jedinicama bila je da, bez obzira na okolnosti, sačuvaju timske razmjene informacija i prilagode ih online kolaboracijskim alatima te kroz to održe timski duh i uključenost svojih zaposlenika.

Plavi slon

Radi se o platformi korporativne kulture koja je pokrenuta s namjerom aktivnog upravljanja korporativnom kulturom Erste banke. To je zajednički naziv za sve aktivnosti, vrijednosti i ponašanja kojima su definirana i kojima se podržava korporativna kultura. Naziv i identitet Plavog slona očituje se kroz zajednički i sustavni opis svih aktivnosti banke, vrijednosti, ponašanja i karakteristika kojima se definira i podržava korporativna kultura i razvoj iste.

Koncept, vizija i misija Plavog slona definira se kroz Erste putovanje, odnosno, kroz sljedeće segmente korporativnog poslovanja i uključenosti zaposlenika:

Zapošljavanje određenog („pravog“) profila ljudi

- *Super profil* – definiranje univerzalnog i optimalnog profila kandidata za određena radna mjesta (npr. blagajnik);

Suradnja

- Razvijanje kulture otvorene, poštene i konstruktivne povratne informacije s međusobnim poštivanjem;

Upravljanje učinkom i razvojem

- Spuštanje odgovornosti, delegiranje zadataka, promocija i slavlje uspjeha te vjerodostojnost;

Upravljanje posljedicama

- Pravovremeno komuniciranje dobrih i loših stvari/segmenata te preuzimanje odgovornosti;

Inovativnost

- Posvećivanje vremena i resursa za razvoj novih ideja i inovativnosti kod zaposlenika.

Aktivnosti Plavog slona i sva povezana komunikacija temelje se na načelima Izjave o svrsi (Statement of Purpose), strateškom dokumentu međunarodnog Erste Groupa, koja u prvi plan stavlja širenje i osiguravanje prosperiteta, služenje građanskom društvu i ljudima, kao i postavljanje pitanja ispravnosti postupaka iznad kategorije profitabilnosti.

#radimpametno

Potaknuti promjenama u načinu rada, komunikacije i suradnje koje je izazvala pandemija, polovicom 2020. pokrenuta je inicijativa #radimpametno - platforma koja će omogućiti pametniji i bolji rad te usredotočavanje na prave vrijednosti koje su važne i zaposlenicima, ali i klijentima Erste banke. Ideja iza imena inicijative je bila da potiče na preispitavanje, prilagođavanje i mijenjanje svega što nije u skladu sa zdravim razumom, a veže se na budućnost rada.

#radimpametno (nastavak)

Inicijativa je zamišljena kao platforma kroz koju se kreira buduća organizacija rada s fokusom na prilagodbu kulture, procesa i infrastrukture koja se koristi u radu u Erste banci. Kroz 2021. realiziran je čitav niz aktivnosti u ovom smjeru te je krajem godine zatvorena prva faza projekta.

#radimpametno aktivnosti podijeljene su na tri područja i u svakom su postignuta značajna ostvarenja:

- **Infrastruktura**
 - _ osigurani kompletni tehnički preduvjeti za #radimpametno način rada za sve zaposlenike banke – dodijeljeno 1200 mobilnih uređaja i 700 laptopa, poboljšane mobilne tarife, podijeljene slušalice svima, unaprijeđena mrežna i WiFi infrastruktura
 - _ kreirani alati za zaposlenike kako bi sami mogli osposobiti tehničku opremu za uspješno funkcioniranje
 - _ MS Teams implementirani kao alat za kolaboraciju te osigurane upute i edukacija za sve zaposlenike
 - _ prilagodba i renovacija poslovnih prostora dovršena u Bjelovaru i pokrenuta u Zagrebu
 - _ najam dodatnih poslovnih prostora ukinut te ostvarene značajne uštede
- **Kultura**
 - _ fleksibilni radni modeli uvedeni tamo gdje je to moguće, a prvenstveno model rada od kuće po sistemu „3:2 ili 2:3“
 - _ definirane i implementirane smjernice za „pametne“ sastanke i komunikaciju putem maila
 - _ promoviran „razvojni petak“ – petak kao dan bez sastanaka posvećen osobnom razvoju i razvoju tima
 - _ Definiran i promoviran model Erste flexi lidera i flexi zaposlenika i organizirane razvojne aktivnosti koje podržavaju ove modele
 - _ Implementiran novi LMS sustav koji podržava #radimpametno vrijednosti – moderan, lako se snaći u njemu, dostupan i preko mobilnih uređaja
- **Procesi**
 - _ ključni kompanijski procesi, zapošljavanje i onboarding/uvođenje novih zaposlenika u posao, redizajnirani po #radimpametno načelima
 - _ #radimpametno principi definirani kao razvojni cilj za sve zaposlenike u 2021.
 - _ cijela organizacija potaknuta na promišljanje i redefiniranje kritičnih procesa u kontekstu #radimpametno principa

Projekt se nastavlja kroz 2022. s fokusom na daljnju prilagodbu ključnih procesa, ukidanje fiksnih telefonskih linija, uvođenje Erste PUNKT centralnog mjesta za interne usluge vezane za uredsko poslovanje, te postupno uvođenje desk-sharing modela rada kroz rekonstrukciju poslovnih prostora, ali i pripremu zaposlenika na takav način rada.

Edukacije i obrazovanje

Kontinuirani razvoj zaposlenika jedno je od ključnih načela Erste banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni osobni razvoj temeljne su pretpostavke karijernog puta svih zaposlenika.

Kao i prethodne godine, većina edukacijskih aktivnosti u 2021. ponuđena je zaposlenicima u formi webinarima, online edukacija i radionica, e-learninga i edukativnih video materijala. Unatoč tome, broj sati edukacija se povećao, čak i u odnosu na pretpandemijsku 2019.

Tablica 4: Broj sati i prosječan broj sati edukacija u Erste banci

	ŽENE	MUŠKARCI	RUKOVODITELJI	ZAPOSLENICI
Broj sati	77,731	24,851	13,447	87,293
Prosječan broj sati	43	37	47	41

Edukacije i obrazovanje (nastavak)

Razvojne potrebe utvrđuju se putem analize trening potreba (TNA) kojom se razmatraju strateške kompetencijske potrebe, postojeća razina znanja u organizaciji kao i kompetencijski trendovi za pojedino poslovno područje u nadolazećem razdoblju.

Sukladno TNA nalazu kreiraju se i organiziraju edukacijske aktivnosti i utvrđuje optimalni oblik teninga – webinar, online radionice, e-learning, coaching, mentorstvo, interni prijenos znanja, interne rotacije, projektni rad itd.

Glavni fokus razvojnih aktivnosti dijeli se na:

- a) Stručna znanja – stručne edukacije specifične za pojedino funkcionalno područje – stručni seminari i radionice, certificiranja, konferencije i slično.
- b) Osobni razvoj – edukacije s ciljem razvoja osobnih kompetencija kao npr. prezentacijske i komunikacijske vještine, pregovaranje, upravljanje konfliktima i drugo.

Važan dio razvojnih aktivnosti odnosi se na leadership vještine za rukovoditelje – od motivacije i upravljanja timova, situacijskog vodstva, empatije u leadershipu, korištenja leadership modela i alata, pa sve do uputa za upravljanje virtualnim i remote timovima koje je u zadnje dvije godine iznimno dobilo na važnosti.

Još jedna kategorija osobnog razvoja koja je kulminirala u periodu pandemije je očuvanje mentalnog zdravlja zaposlenika kao i nošenje s neizvjesnošću. Zaposlenicima su ponuđeni sadržaji vezani za izazove rada od kuće, balansiranje privatnog i poslovnog u situaciji izolacije zbog pandemije, nošenje sa stresnim događajima i psihološko osnaživanje. Pristupiti su im mogli putem video materijala i pisanih sadržaja na intranetu, webinaru i online radionici te e-learninga.

Zaposlenicima je ponuđen i niz otvorenih edukacijskih sadržaja kroz kraće webinare ili online radionice na koje se prijavljuju prema individualnim potrebama i interesima.

Važan kanal za edukacije je i Erste Guru, lokalni sustav za online učenje koji omogućava pristup raznim edukacijskim temama kroz video sadržaje, prezentacije i slično. Erste Guru je i mjesto gdje zaposlenici prolaze sve obvezne, regulatorne edukacije – od aktualne ponude proizvoda, prodajnih vještina, GDPR edukacija, pravila tržišnog natjecanja, cyber security tema i slično. Kroz Erste Guru u 2021. svi zaposlenici prošli su nekoliko edukacijskih sadržaja što uvelike ubrzava i proširuje doseg razvojnih aktivnosti u organizaciji.

Svim zaposlenicima nudimo mogućnost prijaviti se na dio edukacija na vlastitu inicijativu, bez obzira na vrstu posla i radno mjesto na kojem rade. U protekloj godini svaki zaposlenik prošao je neki oblik edukacije. Od ukupnog broja dana uložених u edukacije, 77 % se odnosi na interne edukacije organizirane i održane od strane internih trenera banke iz poslovnih organizacijskih jedinica ili od strane zaposlenika Sektora ljudskih potencijala, što pokazuje da se i dalje vrlo intenzivno koristi baza internog znanja i potencijal internih trenera.

U odnosu na prethodnu godinu, prosječni broj dana edukacija po aktivnom zaposleniku vratio se na pretpandemijsku razinu i sada iznosi 5,2 dana.

Tablica 5: Prosječni broj dana edukacija po aktivnom zaposleniku

2018.	2019.	2020.	2021.
4,17	5,08	4,25	5,20

Programi za zaposlenike

Zbog potreba poslovnih linija, i u 2021. nastavljeno je s raznim posebno krojenim (tzv. tailor-made) programima za određene skupine zaposlenika:

- _ *Erste Start* – modularni program za razvoj leadership vještina i osobnih vještina za novoimenovane rukovoditelje,
- _ *Erste Forward* – modularni program za nadogradnju i osvježavanje leadership vještina i osobnih vještina za rukovoditelje
- _ *UP* - Program razvoja prodajnih i rukovoditeljskih kompetencija za sektore poslovanja s gospodarstvom
- _ *HR refresh* – program za rukovoditelje vezan uz praktične primjere i rješenja u operativnom upravljanju zaposlenicima (radno-pravna pitanja, upravljanje radnim vremenom, upravljanje učinkom i sl.)
- _ *E-Leadership Akademija* – program za najvišu razinu rukovoditelja za razvoj modernih leadership vještina te usvajanje novih trendova i strateških kompetencija
- _ *Tips & tricks* – online program za rukovoditelje sa savjetima iz najvažnijih leadership područja (feedback, upravljanje stresom, preuzimanje odgovornosti i sl.) prilagođen potrebama određene organizacijske cjeline
- _ Specifični ciljani programi za pojedine organizacijske dijelove, ovisno o utvrđenim razvojnim potrebama

Zaposlenici Erste banke također imaju mogućnost pohađati različite stručne edukacije u organizaciji vlasnika Erste Holdinga. Ovaj dio edukacija pokriva potrebe za stručne edukacije koje su potrebne, ali ne postoje na tržištu ili je premali broj eksperata da bi se organizirao in-house program. Kroz 2021. realizirano je sljedeće:

1. Group Graduate Programme (GGP)
2. Project Financials
3. Certified Scrum Master (CSM)
4. Certified Scrum Product Owner (CSPO)
5. License-to-lend
6. Strategic Risk Management Programme
7. Webinar Series for Corporate Workout and Restructuring
8. EA Programme
9. Group Data Governance
10. Group Data and Reporting Governance Advanced Training
11. BA Qualification Programme
12. Tableau Workshop

Poseban naglasak je i na prepoznavanju i razvoju talenata, odnosno zaposlenika koji pokazuju visoki potencijal. Za njih se organiziraju međunarodni programi na razini Erste Holdinga, ali i na lokalnoj razini.

Razvojni programi organiziraju se u suradnji s lokalnim i međunarodnim edukacijskim kućama i stručnjacima, ali velikim dijelom i putem internog prenošenja znanja, internih trenera i edukatora.

Zbog specifičnih okolnosti tijekom 2021., većina ovih programa odrađena je u skraćenom obliku, a gdje god su to resursi i sadržaji programa omogućavali, iskorištene su online opcije te su programi održani u virtualnom okruženju.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika

Posljednje dvije godine u Erste banci postoji radno mjesto pod nazivom Koordinator za upravljanje benefitima i zadovoljstvom zaposlenika čija zadaća je već ranije postojeće aktivnosti i inicijative, koje spadaju u područje brige o zaposlenicima u pogledu zdravlja, povremenog bavljenja sportom i edukacija o fizičkom i psihičkom zdravlju, objediniti, strukturirati i unaprijediti te uvoditi nove, sukladno interesu zaposlenika.

Zajednički nazivnik svih aktivnosti i inicijativa je Dobro.bit, razvijanje kulture u kojoj zaposlenici brinu za sebe, ali i jedni o drugima. U skladu je sa svrhom postojanja i prioritetima međunarodne Erste Grupe, a čini temelj zajedničke vrijednosti – za poslodavca, za zaposlenika i za šire društvo.

Elementi dobrobiti koji predstavljaju Erste Standard, dokument usvojen u 2019. godini, pokrivaju pet međusobno povezanih područja koja utječu jedna na druge: karijera, društveni aspekt, financije, intelektualni napredak i zdravlje.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika (nastavak)

U različitim životnim situacijama važnost pojedinih elemenata se mijenja, a neophodno je da su svi elementi zastupljeni i da postoji balans među njima. Posebna pozornost vodi se o potrebama različitih skupina zaposlenika te se kreiraju povremene inicijative upravo za njih integrirajući na taj način brigu jednih za druge u naše svakodnevno poslovanje, suradnje, procese i razvoj.

Za zaposlenike Erste banke to znači biti dobra zdravlja, imati sigurnost za sebe i obitelj, imati osjećaj ispunjenosti i zadovoljstva, osjećaj rasta i razvoja kroz posao i zabavu.

Protekle dvije godine bile su vrlo izazovne u smislu dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja za sve zaposlenike. Kako bi im se olakšala prilagodba na rad od kuće i nošenje s dugotrajnom situacijom pandemije, internim resursima još je 2020. pokrenut psihosocijalni kutak na intranetu namijenjen očuvanju psihološkog zdravlja i ravnoteže te je otvorena Erste telefonska linija za psihološku podršku, a s tim se nastavilo i u 2021. godini. Ideja ove platforme za psihološko zdravlje je kroz razgovor sa stručnim timom te redovitom objavom aktualnih tema pomoći zaposlenicima prevladati strahove i brige, ali i potaknuti ih na poduzetnost u brizi za svoje psihološko zdravlje. Ova se praksa pokazala iznimno korisnom kao psihološka pomoć nakon potresa koji su pogodili područje Zagreba i okolice te Sisačko-moslavačke županije, a zaposlenici su kontaktirani i proaktivno te im je ponuđena podrška i savjet kako bi se lakše nosili s posljedicama.

Kako bi se svi zadani ciljevi ispunili, Erste zaposlenici imaju na raspolaganju sljedeće benefite:

- _ edukacije i razvojni programi fokusirani na profesionalni rast i razvoj te dodatno predavanja i radionice koje nisu usko vezane uz poslovnu tematiku;
- _ interni natječaji za posao dostupni svima;
- _ godišnje nagrade ovisno o ostvarenim rezultatima, prigodne isplate (Uskrsnica, Božićnica, Regres, dar za dijete za Božić, jubilarne nagrade sukladno godinama rada provedenih u Erste Grupi, isplate solidarne pomoći npr. za rođenje ili posvojenje djeteta, smrtni slučaj u obitelji zaposlenika...), naknada za podmirivanje troškova prehrane, naknada troška prijevoza, uplate u zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond;
- _ fleksibilno radno vrijeme gdje proces rada omogućava takvu organizaciju radnog vremena (klizno radno vrijeme, „skraćeni petak“, drugačiji raspored početka i završetka rada, mogućnost rada u nepunom radnom vremenu);
- _ polica privatnog zdravstvenog osiguranja u poliklinici uz besplatan godišnji sistematski pregled, s povoljnijom cijenom za indicirane pretrage, polica dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja na trošak poslodavca, 24-satno osiguranje od nezgode, preventivno cijepljenje protiv gripe na trošak poslodavca; organizirano cijepljenje protiv Covida u najvećim gradovima i lokacijama banke
- _ Multisport – sufinancirana članarina za korištenje različitih aktivnosti u sportskim objektima diljem Hrvatske, sudjelovanje na sportskim događajima (Bankarske igre, utrke za humanitarnim karakterom, nogometna liga i sl.);
- _ plaćeni dopusti za obavljanje sistematskog pregleda, darivanje krvi, preseljenje, rođenje djeteta, prvi dan škole i vrtića djeteta, sklapanje braka, za potrebe obrazovanja, korporativno volontiranje, sudjelovanje na kulturnim, sportskim i drugim aktivnostima u organizaciji poslodavca itd.;
- _ neplaćeni dopust u ostalim životnim situacijama zbog kojih je potrebno više vremena posvećenog privatnim obavezama i solidarne pomoći;
- _ povoljniji proizvodi banke i pridruženih društava te dodatne povlastice u smislu povoljnijih cijena usluga i proizvoda omogućenih kroz široku i stabilnu mrežu vanjskih partnera u nekoliko kategorija (npr. kultura, sport, zdravlje, ljepota, zabava, putovanja, znanje...);
- _ razne inicijative koje u poslovnu svakodnevnicu unose i zabavu za zaposlenike i njihovu djecu (obilježavanje Ugly christmas sweater day nošenjem božićnih džempera jedan dan u prosincu, organizacija prigodnih aktivnosti za djecu (likovna natjecanja, prikupljanje božićnih darova za djecu smještenu u domovima bez odgovarajuće roditeljske skrbi).

Sve beneficije vezane uz zdravlje dostupne su u jednakoj mjeri svim zaposlenicima.

Tablica 6: Ukupan broj i stopa novih zaposlenika tijekom izvještajnog razdoblja

ŽENE		MUŠKARCI		<30 GOD		30-50 GOD		>50 GOD	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
100	66%	52	34%	69	45%	75	49%	8	5%

Tablica 7: Ukupan broj i stopa fluktuacije zaposlenika tijekom izvještajnog razdoblja

ŽENE		MUŠKARCI		<30 GOD		30-50 GOD		>50 GOD	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
167	9%	66	9%	60	16%	132	7%	39	11%

Tablica 8: Stopa povratka na posao i zadržavanja na poslu zaposlenika koji su iskoristili pravo na rodiljni dopust

2020				2021			
ŽENE		MUŠKARCI		ŽENE		MUŠKARCI	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
108	81%	9	100%	115	88%	9	100%

Sigurnost

Kako bi osigurala integritet svojih poslovnih procesa, a samim time osigurala i zaštitu osobnih podataka svojih zaposlenika, klijenata i suradnika, Erste banka ulaže kontinuirane napore u podizanju razine sigurnosti – ključnog područja za redovito poslovanje banke. Podizanje svijesti i edukacija zaposlenika Erste banke predstavlja jedan od ključnih temelja za uspješno i kontinuirano poslovanje. Svi zaposlenici dužni su jednom godišnje pohađati edukacije koje obrađuju područje sigurnosti, a posebna pažnja je vidljiva i prema novim zaposlenicima koji nužno prolaze i sklop inicijalnih edukacija u kojima ulogu obnaša i uloga sigurnosti.

Zaštita na radu bitan je segment u svakodnevnom poslovanju banke, a u protekle dvije godine ovaj segment zauzima izrazito važnu funkciju koja propisuje i provodi mjere zaštite od od koronavirusa, a prema preporukama „Nacionalnog stožera civilne zaštite RH“. U cilju zaštite i prevencije radnika u Erste banci, kao i u povezanim društvima banke, redovito se prati situacija vezana uz koronavirus te su na temelju toga organizirani novi načini rada i kreirane su preporuke vezane za rad zaposlenika.

Zaštita na radu kao sustav propisuje niz organizacijskih mjera u radnim procesima kojima je cilj zaštititi radnike od ozljeda na radu, profesionalnih oboljenja, kao i održati radnu sposobnost tijekom čitavog radnog vijeka radnika. Prilikom provođenja zaštite na radu primjenjuju se osnovna, posebna i priznata pravila, a osnovni zakonodavni okvir postavljen je Zakonom o zaštiti na radu. Unutar banke također se provodi osposobljavanje radnika u više segmenata, a radnici se osposobljavaju teorijski i praktično, ovisno o vrsti potrebnog osposobljavanja. S obzirom da je poslodavac odgovoran za sve osobe koje zapošljava, svaki novozaposleni prije osposobljavanja za rad na siguran način dobiva svog mentora. Svrha samog osposobljavanja je obavijestiti radnike o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na njegovu sigurnost i zdravlje (vezano za organizaciju rada, rizike, načine izvođenja radnih postupaka i dr.), radniku pojasniti i osposobiti ga za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada, u skladu s procjenom rizika. Osposobljavanje za rad na siguran način provodi se u skladu sa svim pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Po završenom procesu osposobljavanja, kao dokaz o osposobljenosti izdaje se dokument, unificirani „obrazac ZOS“ – Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način.

Sigurnost (nastavak)

Unutar sustava zaštite na radu izrađuje se i Procjena rizika koja predstavlja temeljni dokument u području zaštite na radu, a kojom se obuhvaćaju svi rizici vezani za obavljanje poslova za sva radna mjesta u banci. Nakon analize vrste i razine intenziteta rizika, planom mjera daju se prijedlozi za primjenu osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu odnosno primjenu načela zaštite radu (eliminacija ili umanjivanje rizika, udaljavanje rizika od radnika ili radnika od rizika, ograđivanje rizika ili ograđivanje radnika u odnosu na rizik, primjena osobne zaštitne opreme) te rokovi provedbe, odgovorne osobe i načini kontrole u provedbi utvrđenih mjera zaštite na radu.

Zaštita na radu obuhvaća i dio područja vezanog uz zaštitu od požara, s naglaskom na provedbu evakuacije u slučaju opasnosti. Osim toga, održavanjem objekata na temelju SLA (Service Level Agreement unutar ugovora za održavanje) i zakonskih obveza, izravno se pazi na zdravlje zaposlenika kroz redovito čišćenje ventilacijskih kanala, klima uređaja, čišćenje i dezinfekcija ureda, DDD mjere (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) i ostalih preventivnih održavanja prostora. Područje zaštite na radu obuhvaća i medicinu rada kojom se za zaposlenike osiguravaju prethodni pregledi prije zaposlenja te prethodni, periodični, kontrolni i izvanredni pregledi za radna mjesta s posebnim uvjetima rada, sukladno propisanim pravilnicima zaštite na radu, na trošak poslodavca.

Erste banka ima delegirana tri stručnjaka zaštite na radu čiji je posao pružanje stručne pomoći poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu. Također, stručnjak zaštite na radu sudjeluje u postupku izrade procjene rizika, vrši unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu, potiče i savjetuje poslodavca i njegove ovlaštenike na otklanjanje nedostataka u zaštiti na radu utvrđenih nadzorom, a osim toga obavlja i niz drugih poslova vezanih za koordinaciju i upravljanje osposobljavanjem radnika za siguran rad.

Plaće

Politika plaća i benefita u Erste banci vodi se načelom transparentnosti (svi platni razredi javno su dostupni svim zaposlenicima), načelom tržišta i načelom sigurnosti i stabilnosti za zaposlenike i njihove obitelji. Poštivanje navedenih načela jedan je od temelja za donošenje odluka u području plaća i benefita. Transparentnosti politike plaća i benefita pridonosi i činjenica da je od prošle godine više informacija dostupno i na webu Erste banke. Također, kao što je već navedeno, tijekom 2019. godine definiran je Erste standard benefita za koji se Erste banka obvezala držati i u dobrim, ali i teškim vremenima.

Društvo

Društveno bankarstvo

Erste banka poduzetništvo vidi kao pozitivan model rješavanja društvenih pitanja ili situacija. Iz perspektive banke, podrška održivom poduzetničkom projektu umjesto jednokratnog sponzorstva i donacije, može biti dugoročno rješenje. Ersteova inicijativa društvenog bankarstva potiče financijsku inkluziju poduzetnika početnika, neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika, nudeći im pristup financijskim proizvodima, financijsko savjetovanje i kontinuirano mentorstvo skrojeno prema njihovim potrebama. Tako je do sada plasirano više od 60 milijuna kuna te je podržano više od 330 klijenata, a kreirano više od 420 radnih mjesta.

U 2021. godini Erste banka osigurala je 10 milijuna kuna za podršku poduzetnicima početnicima, posebnoj skupini klijenata, osobama koje se samozapošljavaju, odnosno poduzetnicima – početnicima koji su unutar posljednje dvije godine otvorili vlastito poduzeće, obrt ili obiteljsko – poljoprivredno gospodarstvo. Ovim se programom potiče samozapošljavanje i razvoj poduzetništva, a osim financiranja, podrška se pruža i pri oblikovanju i realizaciji poslovne ideje kroz besplatne online edukacije o relevantnim poduzetničkim temama te savjetovanja. Tako su u 2021. godini napravljena 173 poslovna plana, 522 korisnika sudjelovala su u e-learning programu te je sveukupno održano 570 sati savjetovanja.

Osim podrške poduzetnicima početnicima, Erste banka provodi i program podrške i financiranja neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika koji su u 2021. godini podržani s 10 milijuna kuna. Također, na raznim programima sudjelovalo je 486 polaznika, a pruženo je i 806 sati savjetovanja.

Nefinancijska podrška pružena je i kroz Erste zakladu provedbom „0% interest loans“ - krediti uz kamatnu stopu 0% do 6 mjeseci, a u svrhu osiguravanja bolje dostupnosti svih programa realizirano je i nekoliko partnerskih programa kao što su „Social impact award“ gdje je pružena podrška društvenim poduzetnicima u vidu financiranja programa, mentoriranja i žiriranja, „Zalet“ gdje je pružena mentorska podrška za 7 poduzetnika početnika te suradnja s „Akademijom poslovnih vještina“.

Prema istraživanju koje je banka provela krajem 2021. godine, 40 % poduzetnika početnika izjavilo je da bez podrške i programa Erste banke ne bi moglo pokrenuti poslovanje dok bi 45 % ispitanika posao pokrenulo kasnije ili u manjem obimu. Radna mjesta zadržalo je 77 % ispitanika, a nešto manje od 50 % izjavilo je da su uspjeli stvoriti nova radna mjesta, dok je 78 % ispitanika izjavilo da je ostvarilo veće ili barem zadržalo iste prihode. Individualno savjetovanje bilo je izuzetno, odnosno, vrlo korisno za više od 91 % poduzetnika početnika.

Kroz program podrške i financiranja neprofitnih organizacija, 60 % ispitanika izjavilo je da je povećalo broj aktivnosti, dok je više od 80 % održalo kontinuitet postojećih aktivnosti. Gotovo 55 % ispitanika uspjelo je zadržati broj radnih mjesta, a gotovo 25 % je uspjelo stvoriti i nova, dok ih je 81 % ostvarilo veće ili barem jednake prihode. Više od 50 % ispitanika iz segmenta neprofitnih organizacija smatra da im je individualno savjetovanje bilo izuzetno i vrlo korisno, dok networking korisnim smatra gotovo 70 % ispitanika.

Financijska pismenost

Škola pametnih financija

Više od 20 godina u Erste banci u Hrvatskoj radi se na poboljšanju procesa, proizvoda i usluga, a sve kako bi se u sklopu poslovanja na najbolji mogući način odgovorilo na želje i potrebe klijenata. Isto tako, s obzirom na činjenicu da je znanje pokretač društva i društvenih promjena, Erste banka kao financijska institucija ima odgovornost na području razvoja financijske pismenosti u svakoj dobi.

Stoga je banka 2018. godine, na temelju istraživanja koje je pokazalo da 87% građana prepoznaje važnost financijske pismenosti, pokrenula pilot projekt pod nazivom Škola pametnih financija koji obuhvaća besplatne edukativne radionice o upravljanju osobnim financijama te interaktivne video edukacije.

Škola pametnih financija (nastavak)

S obzirom na epidemiološku situaciju, banka je tijekom 2021. prilagodila održavanje radionica na način da je svim zainteresiranim građanima, poduzećima i obrazovnim institucijama omogućila održavanje preko aplikacije MS Teams, odnosno gdje je bilo moguće i nadalje uživo, ali uz pridržavanje svih epidemioloških mjera. Tijekom godine održano je 97 radionica (49 MS Teams radionica), na kojima je sudjelovalo preko 1700 polaznika. Važnost radionice prepoznale su brojne obrazovne ustanove (osnovne i srednje škole, fakulteti i studentske udruge) kojima je ukupno održano skoro 70 radionica s više od 1500 polaznika.

Ukupno je kroz program financijske pismenosti od 2019. do kraja 2021. prošlo oko 9800 polaznika te je održano više od 550 radionica. Čak 85% polaznika izjavilo je da ih je radionica potaknula na usvajanje nekih dobrih financijskih navika.

Ostalo

Osim sveobuhvatnog programa Škole pametnih financija, potrebno je spomenuti i neke od ostalih inicijativa Erste banke i njezinih zaposlenika na području financijskog opismenjavanja.

Posebno je to izraženo primjerice na Dan štednje koji se u banci obilježava dolaskom vrtičke i osnovnoškolske djece u poslovne kada imaju priliku popričati s blagajnicima, savjetnicima i osobnim bankarima te pitati sve što ih zanima. Maskota štednje Erste banke, Medo Štedo, posebno je zanimljiv djeci te također ima veliku ulogu u promoviranju financijske pismenosti.

Također, Erste banka raznim aktivnostima već godinama podržava i sudjeluje u tradicionalnom obilježavanju Svjetskog i Europskog tjedna novca.

Zaposlenice i zaposlenici Erste banke rado se odazivaju na pozive za sudjelovanjem u ostalim radionicama, predavanjima i manifestacijama koje se organiziraju u svrhu povećanja financijske pismenosti.

Zbog specifičnih okolnosti te ovisno o epidemiološkoj situaciji i preporukama, neke od navedenih aktivnosti održane su u punom obliku uživo, dok su neke prebačene u online formate.

Društvena odgovornost

Dijalog s lokalnom zajednicom

Erste banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost.

Tome doprinose i partnerske suradnje s brojnim udrugama, fakultetima, izlaganja i prezentacije na sajmovima, konferencijama i skupovima širom Hrvatske. Kroz 2021. uspješno je realizirano sljedeće:

- _ sudjelovanje na tjednu karijera 2021. u organizaciji Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu (štand na „Karijernom špenciru“, predstavljanje studentima, predavanje našeg IT stručnjaka studentima FOI-ja)
- _ sudjelovanje na Danu otvorenih vrata i Danu karijera na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (online štand, predstavljanje studentima)
- _ sudjelovanje na Danu karijera Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu (štand, predstavljanje studentima, informiranje o mogućnostima za studentsku praksu)
- _ nekoliko gostujućih predavanja studentima od strane naših IT stručnjaka na Veleučilištu Bjelovar i Fakultetu organizacije i informatike Varaždin.

Situacija pandemije odrazila se i na mogućnosti održavanja stručne prakse studenata. Tijekom 2021. godine, u Erste banci svoje stručne neplaćene prakse, koje za svrhu imaju ispunjenje obveze na fakultetu ili osnovni uvid u stvarno poslovno područje za koje se student interesira, odradilo je svega pet studenata.

U 2021. godini, kao i godinu ranije, nije bilo moguće održati ljetne studentske programe Erste banke - BizLab (bivša Generalna proba), IITLab te MathLab.

Dijalog s lokalnom zajednicom (nastavak)

Erste banka se sa studentskim programima još u 2018. pridružila i Inicijativi za mlade, pokrenutoj s ciljem lakšeg uključivanja mladih na tržište rada. Inicijativu za mlade pokrenule su Hrvatska udruga poslodavaca i Europska banka za obnovu i razvoj, a Erste banka mladim ljudima želi još više približiti mogućnost stjecanja kvalitetnih prvih radnih iskustava i potencijalnog daljnjeg zapošljavanja.

Treba napomenuti i segment neprofitnih organizacija koji su sudjelovali ili sudjeluju u programima za poduzetnike početnike koje Erste banka omogućava, a koje se u daljnjem radu, osim financijski, podržava i na brojne druge načine, primjerice, angažiranjem u marketinške svrhe, promocijom njihove djelatnosti na komunikacijskim kanalima banke i slično.

Stipendije

Tijekom prijašnjih godina, studenti su se mogli prijaviti na stipendijski program „Best of South East“, kojeg je pokrenuo Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (Sparkasse banka) u suradnji sa Sveučilištem u Grazu. Namijenjen je diplomantima i studentima s vrlo dobrim ocjenama te izraženim osobinama kao što su predanost, razvijene komunikacijske vještine te analitičko i praktično ekonomsko razmišljanje. Program obuhvaća jednogodišnju praksu u Sparkasse banci ili nekom drugom štajerskom poduzeću za diplomante te godinu dana studiranja na Sveučilištu u Grazu za studente. Zbog epidemiološke situacije program nije realiziran u 2021., no krajem godine pokrenute su pripreme kako bi se nastavio čim uvjeti to dopuste. Banka je i 2021. godine sudjelovala u akciji „Korak u život“ stipendiranjem djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi kako bi im se omogućilo fakultetsko obrazovanje. Uz Rotary Klub Zagreb Kaptol, Erste banka je najveći pojedinačni sponzor.

Od jeseni 2019. godine banka je uvela praksu stipendiranja đaka i studenata s invaliditetom u okviru kvotnog nezapošljavanja osoba s invalidnošću. S ovom je praksom nastavljeno i u prošloj školskoj godini (2020/2021.) te trenutno mjesečnu stipendiju redovito dobivaju 23 đaka i studenata. Uz to, po istoj su osnovi sklopljeni ugovori o suradnji s dvije zaštitne radionice koje većinom zapošljavaju osobe s invaliditetom o kupovini marketinškog materijala. Na jesen 2021. potpisani su ugovori o stipendiranju đaka i studenata s invaliditetom s ukupno 20 stipendista za školsku godinu 2021/22.

Sponzorstva i donacije

Erste banka kroz svoje sponzorske i donatorske aktivnosti uključena je i aktivno podržava različite inicijative i projekte koji doprinose razvoju i unapređenju društva u cjelini, kako lokalno, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Svjesna potrebe zajednice, kao društveno odgovorno poduzeće, Erste banka je i tijekom 2021. nastavila podržavati brojne kulturne, znanstvene, zdravstvene, obrazovne, sportske i humanitarne projekte.

Kroz program sponzorstava i donacija u 2021. godini izdvojeno je ukupno 14,82 milijuna kuna. Od redovnih sponzorskih projekata koje Erste banka podržava duži niz godina većina ih se održala uz prilagođene epidemiološke uvjete, dok se manji broj manifestacija ipak na kraju zbog epidemioloških razloga nije održao.

Sažetak najvažnijih inicijativa koje je banka sponzorski ili donacijski podržala:

- _ oko 170 projekata i ustanova humanitarnoga karaktera
- _ oko 100 projekata edukativnog karaktera
- _ oko 200 klubova, udruga i projekata sportskog karaktera
- _ oko 80 projekata i ustanova kulturno umjetničkog karaktera

Erste banka kroz svoja pokroviteljstva u 2021. godini podržala je Device Art festival u MSU - međunarodni festival koji se bavi tehnološkim napravama, strojevima i robotikom u suvremenoj umjetnosti, Kazalište Ulysses, Austrijski kulturni forum – izložba Erwina Wurma u Laubi, Izložbu „Picasso i Miro: prijateljstvo sloboda“ u Opatiji, u paviljonu Juraj Šporer, BOK fest Bjelovar, Samoborske glazbene jeseni, Samoborski karneval, DOKUart festival dokumentarnog filma koji uz redovan program potiče djecu i mlade iz cijele Hrvatske da kreiraju vlastite dokumentarne filmove, Božićni jazz koncert na otvorenom u Bjelovaru te mnoge druge projekte.

Sponzorstva i donacije (nastavak)

Također, podržava se i niz drugih kulturnih događanja i manifestacija koji svojim postojanjem i djelovanjem promoviraju lokalne običaje i kulturu, ali i potpomažu turističko djelovanje poput tradicionalne Sinjske alke, Festival paške čipke te ostalih tradicijskih manifestacija specifičnih za određenu regiju ili grad u Hrvatskoj.

Kroz kreativnu platformu Urbanka powered by Erste, podržane su razne međunarodne izložbe, projekti poput Grafiti na gradele – međunarodni festival koji okuplja svjetski poznate grafitere, Crtani romani šou – festival stripa, DA2 filmski festival posvećen dizajnu, umjetnosti i arhitekturi, Reli po galerijama kao interaktivna kulturna manifestacija koja umrežuje deset galerija u Zagrebu i aktivno uključuje posjetitelje u njihov obilazak.

Kao i prijašnjih godina, realiziran je natječaj za mlade umjetnike, Erste fragmenti – u protekloj godini 17. po redu. Zaprimito je više od 150 prijava mladih umjetnika, otkupljena su umjetnička djela te izložena u prostorima Erste poslovnih zgrada i poslovnica diljem Hrvatske. Osim toga, dodjeljene su stipendije najboljim mladim umjetnicima. Izložba Erste Fragmenti održana je u rujnu prošle godine u Kući za ljude i umjetnost Lauba.

Na području potpore društvene zajednice (social) putem donacija i sponzorstava banka je dala potporu edukaciji mladih dječjih kirurga u Klinici za dječje bolesti Klaićeva, potporu Dječjem domu Nazorova te SOS Dječjem selu za nezbrinutu djecu. U vidu donacija potpomognuta je Opća bolnica Koprivnica, Županijska bolnica Čakovec, Opća bolnica Virovitica, Opća bolnica Bjelovar, Opća bolnica Zadar i Dom Zdravlja Zadarske županije

U okviru šire strategije koja, između ostalog, promiče integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, Erste banka podržala je aktivnosti udruge Zagreb Pride.

Jedan od pokretača stvaranja, napretka i rasta je znanje, stoga se kroz donatorske i sponzorske aktivnosti nastoji uključiti što više inicijativa, udruga, manifestacija i događanja koja se bave upravo edukativnim aktivnostima. U te svrhe Erste banka surađuje i s raznim školama, primjerice, Glazbenom školom Frana Lhotke u Sisku te fakultetima Studentskog zbora Sveučilišta u Rijeci, Akademijom dramske umjetnosti i Akademijom likovne umjetnosti u Zagrebu, Ekonomskim fakultetom Rijeka, fakultetima Sveučilišta u Zagrebu FER i PMI te Centrom za podršku studentima i razvoj karijera FOI Varaždin.

Uz navedeno, Erste banka promiče važnost sportskih projekata te sponzorstava koji stavljaju naglasak na važnost promicanja sporta, a osobito promicanja svijesti o važnosti tjelesne aktivnosti u djece. Dva velika projekta koja su usmjerena upravo prema tom cilju su Erste Plava Liga i Erste rukometna liga koje su od 2020. godine objedinjene u dječju sportsku platformu pod nazivom Erste prva liga.

Erste Plava liga je projekt namijenjen svim učenicama i učenicima od 3. do 6. razreda osnovne škole u Hrvatskoj, a osmišljen je kako bi djeca razvila sportski duh te kako bi ih se potaknulo da se bave sportom. Unatoč specifičnim okolnostima, prošle godine održala se deveta po redu sezona natjecanja, a kampanja '60 minuta KRENI' uključila je poznate sportaše, trenere, prosvjetne djelatnike i institucije na davanje doprinosa i podizanje jednakih mogućnosti i uvjeta provođenja dnevne šezdesetominutne tjelesne aktivnosti za svu zainteresiranu djecu. Natjecanja su se održala u ukupno devet gradova (Rijeka, Zagreb, Osijek, Makarska, Zadar, Pula, Knin, Vukovar i Čakovec), a sudjelovalo je ukupno 2631 djece natjecatelja.

Erste rukometna liga jedinstvena je dječja rukometna liga namijenjena učenicima i učenicama osnovnih škola od 2. do 7. razreda. Kroz ovu se ligu želi pokazati da je tjelesna aktivnost svima potrebna za zdravo i sretno odrastanje, a pritom omogućiti djeci da se uključe u natjecanja, međusobno druže i zabave. U organizaciju Lige sa svojim su rukometnim klubom direktno uključeni i svjetski poznati rukometaši Ivano Balić i Petar Metličić, koji su uzor svim natjecateljima Lige i dodatna motivacija djeci i klubovima za uključivanje u ovo natjecanje. U četvrtoj sezoni Erste rukometne lige s čijim se održavanjem nastavilo unatoč posebnim okolnostima uzrokovanim koronavirusom, natjecanja su održana u osam gradova s ukupno devet turnira (Split, Zadar, Šibenik, Dubrovnik, Labin, Poreč, Umag i Pula te finale u Splitu), a sudjelovalo je ukupno 2.870 djece.

Sponzorstva i donacije (nastavak)

Kroz sportska sponzorstva Erste banka tradicionalno podržava Hrvatski stolnoteniski savez, Erste klub odbojke na pijesku Zagreb, Vaterpolo klub Primorje Rijeka, HNK Rijeka, Hrvatski olimpijski odbor, tradicionalnu jedriličarsku regatu Fiumanka na Kvarneru na kojoj sudjeluje više od 200 jedrilica, Biograd Boat show, kao najveći sajam brodova u RH, Klub odbojke na pijesku Erste Zagreb, NK Osijek, NK Velika Gorica te niz drugih sportskih regionalnih klubova za promicanje različitih vrsta sporta i sportskih aktivnosti među mladim naraštajima sportaša. Podržana je i humanitarna utrka Terry FOX Run koja je u 2021. godini održana u prilagođenom izdanju. Sredstva su donirana Hrvatskoj ligi protiv raka te Udruzi Solidarna.

Također, treba istaknuti i inicijative pokrenute od strane različitih sektora banke. U banci od 2013. godine djeluje donacijski fond „HOPE“. Njegova je misija prikupljanje donacija zaposlenika u svrhu pomaganja djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi, smještenoj u domovima diljem Hrvatske. Sudjelovanje, kao i iznos donacija, isključivo je dobrovoljne naravi te mogu biti jednokratne ili redovite mjesečne putem otvorenog platnog naloga. Pokretačka ideja bila je prikupljanje malih mjesečnih doprinosa većeg broja zaposlenika, kako bi se moglo pomoći domovima u nabavci opreme i drugih potrepština za njihove štićenike. Nakon razornog potresa u Zagrebu u ožujku 2020. godine, ovaj je fond poslužio i kao platforma za prikupljanje više od 94 tisuće kuna donacija od strane zaposlenika koji su isplaćeni kao financijska pomoć kolegama čije su nekretnine stradale u potresu, a isto je učinjeno i krajem 2020. kad je razorni potres pogodio i Sisačko - moslavačku županiju te je prikupljeno 531 tisuća kuna. Dodatno, kroz fond „HOPE“ prikupljeno je dodatnih 13.500 kuna za kolege u Češkoj čiji su domovi stradali u razornom tornadu. Uz ove donacije, banka je iz svojih sredstava isplatila i dodatni iznos pomoći te se tako aktivno uključila u pomoć svojim zaposlenicima.

Tu je i inicijativa AZIL. Radi se o blagajničkom fondu solidarnosti, odnosno, namjenskom fondu za namirenje blagajničkog manjka i namirenje financijske štete klijentu koja je izazvana nenamjernom greškom blagajnika u radu s klijentima te je dobrovoljne naravi. Fondu mogu pristupiti svi zaposlenici, bez obzira na radno mjesto, ali ga mogu koristiti samo djelatnici na radnim mjestima koja uključuju rad na blagajni, trezoru i gotovinskom centru. Članarina iznosi 15,00 kn mjesečno za blagajnike i naplaćuje se obustavom s plaće članova, dok ostali solidarni članovi fonda uplaćuju u fond proizvoljni iznos koji navedu u pristupnici kreiranoj posebno za tu svrhu.

Erste banka je i u prošloj godini dala podršku te aktivno participirala u projektu međunarodnog Erste Groupa pod nazivom *Kontakt. The Art Collection of Erste Group and ERSTE Foundation*. Radi se o zbirci utemeljenoj 2004. godine, koja obuhvaća mnogobrojna umjetnička djela iz raznih zemalja, s fokusom na istočnu, jugoistočnu i središnju Europu.

Humanitarne akcije

Erste izazov

Već četvrtu godinu zaredom, od siječnja do prosinca 2021. godine, trajala je akcija u kojoj su si zaposlenici ESB grupe u Hrvatskoj zadali zadatak sportskim i rekreativnim aktivnostima prikupiti određenu kilometražu koja osigurava donaciju u humanitarne svrhe. Izazov je bio postavljen na 120 tisuća kilometara. Prikupljeno je više od 120 tisuća kilometara, a banka je za prikupljene kilometre donirala ukupno 120 tisuća kuna koje su raspodijeljene na pet udruga: Udruga roditelja vitalno ugrožene djece 'Kolibrići', Udruga 'Nova budućnost', inicijativa Cijela Hrvatska pomaže – za teško oboljelu djevojčicu Kiaru, humanitarna udruga 'Dobra volja' te Udruga za autizam Bjelovar.

Korporativno volontiranje – „Šalji dalje“

Korporativno volontiranje više je od jednokratne akcije na razini banke, a organizirano se provodi već godinama. To je proces volontiranja i pružanja pomoći izdvajanjem vremena zaposlenika u svrhu pomoći drugima. Kako bi poslodavac dodatno potaknuo zaposlene, zaposlenicima je već treću godinu zaredom ponuđena mogućnost volontiranja i u radnom vremenu za sve koji su zainteresirani uključiti se, na način da za to mogu iskoristiti jedan radni dan godišnje u okviru radnog vremena, pojedinačno ili u grupi.

Kroz razne projekte tijekom godine, zaposlenici su pomagali i zajedno se aktivirali kako bi činili dobro. Navedeno može biti druženje sa starijim ili bolesnim korisnicima domova za umirovljenike, uređivanje domova za djecu, briga o siromašnima i beskućnicima, čišćenje okoliša i slično.

Korporativno volontiranje (nastavak)

Prošlu godinu zbog već poznatih razloga epidemije obilježilo je nekoliko pojedinačnih i jedna grupna akcija volontiranja.

Volontiralo se:

- _ na pomoći područjima stradalima u potresu
- _ na razvrstavanju donacija za stradale u potresu
- _ u okviru Akademije poslovnih vještina (radionica o prodajnim vještinama i upravljanje ljudskim potencijalima)
- _ na čišćenju Mljetskih uvala (ekološka akcija)
- _ Centar za kulturu dijaloga Rijeka (razvojna podrška djeci iz obitelji lošijeg socio-ekonomskog statusa)

Volontiralo se na način da zaposlenici obavijesti o mogućnostima volontiranja dobiju putem Intraneta ili sami pronađu potrebe u svom okruženju, a ponekad pomoć u organizaciji volontiranja pruža Sektor ljudskih potencijala koji potom predlaže mjesto volontiranja te pomaže u svemu što je potrebno kako bi se volontiranje održalo. Broj dana volontiranja u 2021. godini iznosio je 15 dana u okviru radnog vremena, što je nešto više nego godinu prije.

Erste banka je od 2015. godine potpisnik Povelje o priznavanju kompetencija stečenih volontiranjem, a od 2019. je godine banka potpisnik Povelje o volontiranju zaposlenika. Najbolja potvrda naporima i angažmanu Erste volontera su zahvale raznih ustanova i udruga koje su zaprimili i u 2021. godini.

Happy Hour

Zaposlenici banke, ali i drugih povezanih društava, redovito godišnje organiziraju akcije prodaje kolača i drugih slatkih ili slanih proizvoda, koje su sami proizveli, i na taj način prikupljaju sredstva koja doniraju udrugama ili pojedincima koji se nalaze u teškim životnim prilikama. Nažalost, zbog posebnih epidemioloških prilika, akcije takve vrste obustavljene su već dvije godine, no njihova će se organizacija nastaviti čim to prilike dopuste.

Okoliš

Problematika očuvanja okoliša posljednjih je nekoliko godina postala sve važnija za održiv razvoj i opstojnost tvrtki, odnosno, ljudi. S obzirom na to da su klimatske promjene počele utjecati na gotovo sve države na svim kontinentima te mijenjati načine na koje ljudi žive i rade, borba za očuvanje okoliša postala je globalna preokupacija. O važnosti te teme svjedoče i brojni skupovi, dogovori i inicijative vodećih svjetskih sila kako bi se ujedinjavanjem došlo do najkvalitetnijeg rješenja. Posljednja takva konferencija održana je krajem 2021. godine u Glasgowu (26. konferencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama – COP26) na kojoj je potvrđeno unapređenje dosadašnjih napora, a doneseno je i nekoliko novih inicijativa među kojima su primjerice povećanje sredstava za zemlje u razvoju s ciljem borbe protiv klimatskih promjena te pokretanje globalne obveze smanjenja emisija metana.

Odlukom o financiranju kompanija koje su okolišno neutralne te streme 'zelenim' i održivim projektima, banke i druge financijske institucije imaju posredni utjecaj na okoliš te njegovo očuvanje. Osim toga, u Erste banci se i u internim procesima stremi što kvalitetnijim i ekološki prihvatljivim rješenjima pa se tako primjerice prilikom uređenja poslovnica, ali i u komunikaciji s klijentima nastoje postići što viši ekološki standardi. Neposredni utjecaj na okoliš identificiran je kroz potrošnju energije te potrošnju papira.

Upravljanje utjecajima na okoliš

Erste banka ima uspostavljenu Politiku zaštite okoliša kojom se definiraju okolišni ciljevi kojima se nastoji doprinijeti smanjenju potrošnje energije i vode te što manjem zagađenju okoliša te na taj način doprinijeti zajednici u kojoj banka posluje. Neki od ciljeva čijem je ispunjavanju Erste banka posvećena jesu:

- _ očuvanje prirodnih resursa njihovim odgovornim korištenjem, sustavno povećanje energetske učinkovitosti te usklađenost sa svim važećim zakonskim propisima
- _ korištenje recikliranog papira te kontinuirano smanjivanje otpadnog papira
- _ uvođenje sustava razvrstavanja otpada i promocija odgovornog gospodarenja otpadom među zaposlenicima
- _ smanjenje štetnih emisija odabirom i korištenjem električne energije iz obnovljivih izvora energije

Kako bi postigla svoje ciljeve, Erste banka uvela je sustav upravljanja okolišem sukladan zahtjevima norme ISO 14001:2015. Sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001 potvrđen je (recertificiran) krajem 2020. godine te integriran sa Sustavom za upravljanje energijom prema normi ISO 50001 pomoću kojeg bi se u narednim godinama realizirale mogućnosti naprednijeg praćenja potrošnje električne energije i njezinog racionalnijeg korištenja, a što bi u konačnici trebalo donijeti i određene uštede. Sljedeća recertifikacija planirana je za 2023. godinu.

Aktivno sudjelovanje zaposlenika Erste banke ključno je za postizanje ovih ciljeva. U tom smislu provode se edukacije svih zaposlenika kako racionalno štedjeti energiju i potrošnju papira, kako ispravno odvajati otpad te sustavna edukacija o standardu ISO 14001:2015, sa svim njegovim elementima i ciljevima. Edukacija na temu zaštite okoliša i racionalnog korištenja energije od početka 2020. godine obavezna je edukacija za sve novozaposlene te ju je u 2021. godini prošlo ukupno 310 novozaposlenih.

Kao i prethodnih godina, i u 2021. godini je od ovlaštene certifikacijske kuće napravljen jednogodišnji vanjski audit za provjeru funkcioniranja Sustava upravljanja okolišem prema međunarodnoj normi ISO 14001:2015. Banka je odradila sve potrebne aktivnosti za produljenje certifikata ISO 14001:2015 na još jednu godinu. Isto to su uspješno napravila i neka od povezanih društava Erste banke (Erste Card Club, Erste Leasing i Erste Bank A.D. Podgorica).

Erste banka postavila je Strateške ciljeve okoliša za period od 2022. do kraja 2024. godine. U odnosu na referentnu 2019. godinu oni su:

- _ zadržati potrošnju električne energije na +/- 3 % (2019: 10,98 GWh, 2.489 FTE)
- _ zadržati potrošnju toplinske energije na +/- 3 % (2019: 4,09 GWh)
- _ smanjenje CO2 emisije 0-3 % (2019: 2,251 tCo2/ FTE)

Upravljanje utjecajima na okoliš (nastavak)

Na temelju Strateških ciljeva, definirani su i Operativni ciljevi 2021.- 2022.

- _ provesti interne edukativne kampanje o zaštiti okoliša, uštedi električne i toplinske energije za novozaposlene
- _ daljnje postavljanje zaštitnih UV folija na objektima
- _ proizvodnja 64.000 kWh (+/- 5 %) zelene energije iz fotonaponskih ćelija postavljenih na upravnoj zgradi u Zagrebu

Energija

Energija je neophodna za svakodnevni život, kako pojedinca, tako i cjelokupnog gospodarstva, a u tom procesu energiju je potrebno prenositi s početne lokacije do krajnjeg korisnika što, naravno, uzrokuje onečišćenje. Praćenje potrošnje električne energije omogućava kvalitetnije upravljanje ovim segmentom održivog poslovanja. Erste banka na području uštede električne energije ima nekoliko inicijativa.

Prilikom uređenja poslovnica i drugih poslovnih prostora vodi se računa o svim aspektima ekološki prihvatljivog i održivog poslovanja, koristeći programska i tehnička rješenja za optimiranje potrošnje energenata, redovito održava opremu da bi povećala njezinu trajnost i smanjila količinu otpada, koristi se štedne žarulje i LED štedne panoe za reklame, itd.

Erste banka i svoje klijente želi navesti na razmišljanje o energetske učinkovitosti, a posljedično i na samo djelovanje u tom smjeru. Banka klijentima može ponuditi nekoliko proizvoda s namjenom financiranja energetske učinkovitosti tzv. eko kredita, kako za građane tako i za kompanije, a koji potiču iskorištavanje ekoloških oblika energije, upotrebu obnovljivih izvora, energetske efikasnost i slično, a čime se dodatno potiče razvoj održivosti i energetske učinkovitosti u društvu. Primjerice, klijentima koji kupuju, grade ili adaptiraju nekretninu energetskog razreda A+, A, B ili C nudi se pogodnost niže kamatne stope u odnosu na redovne stambene kredite. Također, banka surađuje s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama kako bi klijentima u privatnom i javnom sektoru ponudila povoljnije uvjete financiranja projekata pa tako i projekata na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Povoljnijim uvjetima financiranja banka želi dodatno potaknuti investicije u segmentima koji doprinose povećanju ekološke osviještenosti, učinkovitosti i održivosti.

Erste banka kao dio Erste Groupa zalaže se za pružanje financijskih usluga u energetskom sektoru zato što vjeruje da je opskrba električnom energijom ključni element za ekonomski i socijalni razvoj, pogotovo kada se govori o srednjoj i istočnoj Europi. Istovremeno je u tom dijelu vidljiva potreba za razumnim upravljanjem ekološkim i socijalnim učincima te boljim upravljanjem ekološkim rizicima. Upravo zato postavljene su smjernice u dijelu korporativnog financiranja Erste Groupa u svrhu primjene načela održivosti te reguliranja sudjelovanja Erste Groupa u ovoj industriji.

I u 2021. godini nastavilo se s ugradnjom zaštitnih folija protiv sunca, koje, osim puno boljih uvjeta za rad zaposlenika ljeti, smanjuju potrošnju električne energije za klimatizaciju. Folije su tijekom prošle godine ugrađene na staklene površine u filijali Buzet.

Banka kontinuirano kontrolira i radi na smanjenju potrošnje energenata, a kako bi se na tome što učinkovitije radilo, potrebna je edukacija svih zaposlenika i korisnika prostorija koje su provođene i kroz godinu. Edukacija zaposlenika o mjerama i načinima racionalnog korištenja energenata od 2020. godine obvezna je za sve novozaposlene.

Pandemija koronavirusa donijela je uštede i pad potrošnje energenata u nekim područjima rada, prvenstveno u potrošnji goriva za službena vozila (2020. je ono u odnosu na 2019. smanjeno za 40,6 %, dok je u 2021. taj pad nešto manji, 35,17 %). Ipak, zbog potrebe stalnog prozračivanja prostora ventiliranjem, radi maksimalne izmjene svježeg zraka, pad potrošnje električne energije značajno je manji nego što bi on bio da nema pandemije. Naime, istraživanje Erste Grupe pokazalo je da je upravo ventilacija najveći potrošač električne energije, a ujedno i veliki potrošač energije zimi zbog potrebe zagrijavanja svježeg dopremljenog zraka. Također, značajnija smanjenja i uštede u području električne energije nisu planirani ni za naredno razdoblje zbog osuvremenjivanja poslovnica zonama koje neprestano rade te koriste električnu energiju. Potrošnja električne energije povećana je za 6,68 % u odnosu na referentnu 2019. godinu.

Energija (nastavak)

Ipak, značajni napredak u korištenju obnovljivih izvora energije učinjen je u lipnju 2021. godine kada su na krov Erste poslovne zgrade u ulici Ivana Lučića u Zagrebu postavljene fotonaponske ćelije čiji je cilj proizvesti 64.000 kWh zelene energije.

Emisije

Erste banka je i u 2021. godini koristila električnu energiju iz 100% obnovljivih izvora što, izuzev održavanja niske emisije CO₂, znači da je time doprinijela, odnosno, sudjelovala u realizaciji nacionalnih projekata energetske učinkovitosti putem fonda ZelEn.

Na razini Erste Grupe CO₂ emisija prati se u svim zemljama članicama, izračunata iz podataka o potrošnji energenata i fotokopirnog papira. Erste banka pritom bilježi stalan pad CO₂ emisije:

Tablica 9. CO₂ emisija

	2019	2020	2021
tCO ₂ e	2.251	1.936	1.916

Erste banka je u 2021. godini nabavila i stavila u korištenje pet električnih automobila, a zbog nedostatne mreže e-punionica u Hrvatskoj, banka je po upravnim zgradama u Zagrebu, Rijeci i Bjelovaru instalirala vlastitu mrežu brzih i sporih punionica. Dosad je instalirano ukupno 10 punionica, a za 2022. godinu planirana je instalacija još tri.

Odvajanje otpada i smanjenje neselektiranog komunalnog otpada

Identificirano je da banka najviše otpada stvara u području potrošnje papira. Stoga, u svom svakodnevnom poslovanju u cijeloj Erste banci u Hrvatskoj koristi se ekološki, reciklirani papir za printanje, a takvo postupnje planirano je i u budućnosti. Također, zbog ekološkog aspekta, ali i jednostavnije upotrebe, potiče se klijente banke da što više rade i posluju online, stoga je omogućeno digitalno podnošenje zahtjeva za proizvodima banke, a Opći uvjeti poslovanja dostupni su u poslovnicaama putem tablet uređaja, umjesto na papiru. Plakati u poslovnicaama većim su dijelom, gdje god je to moguće, zamijenjeni digitalnim ekranima. Umjesto klasičnih obavijesti koje se šalju poštom na kućnu adresu, nastoji se sve veći broj dopisa klijentima slati elektroničkom poštom, a često se provode i pojedinačne kampanje za prelazak s papirnatih mjesečnih izvoda, na one elektroničke. Također, koriste se digitalni registratori kojima se centralno upravlja te se i na taj način štedi papir.

Banka konstantno kontrolira i radi na smanjenju potrošnje fotokopirnog papira na nivou cijele banke te su i u tu svrhu organizirane edukacije. Već su u 2019. godini smanjenja potrošnje bila značajna (23%), dok je u 2020. godini to smanjenje još više izraženo i iznosi gotovo 40%. Ovaj se pad nastavio i u 2021. godini, no treba istaknuti da je tijekom posljednje dvije godine na smanjenje potrošnje utjecaj uvelike imala i pandemija koronavirusa te specifični uvjeti rada.

Tablica 10: Potrošnja fotokopirnog papira

	2019	2020	2021
Omot/FTE	14,35	11,18	10,77

Kako bi u budućnosti smanjili negativni utjecaj na okoliš i dodatno smanjili količinu neselektiranog komunalnog otpada, umjesto papirnih ručnika za brisanje ruku u sanitarnim čvorovima, krajem 2018. godine uvedena je upotreba platnenih ručnika. U sklopu toga organizirana je i edukacija zaposlenika. Upotrebom platnenih ručnika Erste banka smanjila je količinu neselektiranog otpada za 70-90 % u svakoj godini u odnosu na prethodne godine kada su se za istu namjenu koristili papirnati ručnici. No, s dolaskom koronavirusa u 2020. godini ponovno je povećana upotreba papirnatih ručnika (poglavito za dezinfekciju radnih površina), a taj se trend nastavio i u 2021. godini.

Odvajanje otpada i smanjenje neselektiranog komunalnog otpada (nastavak)

Također, od 2018. godine u poslovnim zgradama i poslovnicama Erste banke u cijeloj Hrvatskoj postavljeni su spremnici za selektivno odvajanje otpada te su u sklopu toga uvedene i propisane procedure i provedena edukacija zaposlenika. Osim odvajanja papira, plastike, metala i stakla, posebni spremnici za odvajanje otpadnih baterija postavljeni su po upravnim zgradama u Zagrebu, Rijeci i Bjelovaru. Treba napomenuti da Republika Hrvatska još nema uveden sustav naplate odloženog otpada prema volumenu ili masi, stoga podatci o količinama pojedinih vrsta odloženog otpada nisu dostupni. Međutim, evidentiraju se posebne kategorije zbrinutog otpada pa postoji podatak da je Erste banka u 2021. godini zbrinula: 8,8 tona glomaznog otpada te 40 tona električnog otpada.

Ostale aktivnosti

Prije nekoliko godina, na inicijativu zaposlenika, pokrenut je hvalevrijedan „Projekt za PET“, a njegovo provođenje nastavilo se i u prošloj godini. Riječ je o projektu organiziranog prikupljanja plastične ambalaže u Erste poslovnim centrima u Zagrebu i u Bjelovaru koji se provodi u suradnji s Udrugom za promicanje inkluzije. Zaposlenici banke prikupljaju plastične boce od napitaka koje korisnici udruge odnose na reciklažu, a od prikupljenih sredstava financiraju dio svojih potreba. Organiziranim prikupljanjem plastične ambalaže Erste banka dvostruko pomaže zajednici u kojoj posluje. Osim recikliranja velikih količina plastičnih boca, što je samo po sebi ekološki koristan čin, banka pomaže pokretanje poduzetničke aktivnosti socijalno ugrožene populacije – osoba s intelektualnim poteškoćama koje se inače vrlo teško zapošljavaju. Dodatno, smanjenje količine plastičnog otpada u obliku PET boca za vodu na nivou cijele mreže banke ostvaruje se uvođenjem uređaja za proizvodnju pitke vode dobivene iz vodovodne mreže postupkom obrnute osmoze. Pitka voda dostupna zaposlenicima na taj način nije u plastičnoj ambalaži. Osim toga, kupnjom većeg broja staklenih čaša u čajnim kuhinjama nastoji se smanjiti korištenje jednokratnih plastičnih čaša za vodu, barem što se tiče naših zaposlenika.

Također, po upravnim zgradama u Zagrebu, Rijeci i Bjelovaru, Erste banka organizirala je ekološko-humanitarni projekt sakupljanja plastičnih čepova s PET boca za potrebu sakupljanja novčanih sredstava za Udrugu oboljelih od leukemije i limfoma RH. Ovakva akcija provodi se i u Erste Card Clubu.

Pri uređenju poslovnica po novom konceptu uslužnog modela koji, osim načina poslovanja, uključuje i vizualni identitet Erste banke, standardno se ugrađuju zeleni zidovi od živih biljaka, koji su se pokazali izrazito povoljnim za ugodan rad zaposlenika i njihov suživot s prirodom. Uz upravnu zgradu banke u Zagrebu, do sada su zeleni zidovi ugrađeni u poslovnicama u Puli, Makarskoj i Zagrebu (u Masarykovoju ulici i na Aveniji Dubrovnik), u Zadru, Šibeniku, Vinkovcima, Viškovu, Buzetu i jednoj poslovnici u Splitu. Osim toga, biljke u prostoru doprinose prirodnom povećanju vlažnosti zraka zimi u grijanim prostorima, čime se smanjuje potreba za energentima za umjetno ovlaživanje.

Također, banka je član nevladine udruge Hrvatski savjet za zelenu gradnju (eng. Croatia Green Building Council) te aktivno sudjeluje u raspravama i projektima oko zelenih projekata u građevinarstvu, raspravama o novim trendovima u ovom području i slično.

Objave povezane s Uredbom o taksonomiji

Uredba o taksonomiji propis je koji donosi klasifikacijski sustav koji pomaže odrediti je li neka ekonomska aktivnost okolišno održiva, pritom definirajući održivu ekonomsku aktivnost kao onu koja pridonosi jednom ili više od definiranih šest okolišnih ciljeva – ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba klimatskim promjenama, održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa, prijelaz na kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrola onečišćenja te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava. Osim toga, Uredba o taksonomiji zahtijeva da se ne šteti bitno nijednom od navedenih okolišnih ciljeva te da se provodi u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama (prema Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća, vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Deklaraciji Međunarodne organizacije rada (ILO) o temeljnim načelima i pravima na radu te Međunarodnoj povelji o ljudskim pravima).

Institucije koje sudjeluju na financijskim tržištima od 2022. su godine obvezne objavljivati informacije vezane za prva dva cilja, pri čemu su taksonomski prihvatljive ekonomske djelatnosti pobliže definirane Delegiranom uredbom komisije (EU) 2021/2178.

Kako bi udovoljila zahtjevima nove regulative, Erste banka preuzela je informacije iz pregleda portfelja (portfolio screening) koje je proveo međunarodni Erste Group za sve članice Groupa.

Objave povezane s Uredbom o taksonomiji (nastavak)

Za stavke 1-4 koje se nalaze unutar Tablice 11 nazivnik, ukupna imovina, definiran je kao bilančna izloženost koja pokriva računovodstvene kategorije financijske imovine, uključujući zajmove i predujmove, dužničke vrijednosne papire, vlasničke udjele i oduzete kolaterale ((a) financijska imovina po amortiziranom trošku, (b) financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, (c) ulaganja u podružnice, (d) zajednički pothvati i pridružena društva, (e) financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijska imovina koja se ne trguje obvezno po fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka, (f) kolaterale za nekretnine koje kreditne institucije dobiju preuzimanjem u posjed u zamjenu za otpis dugova).

Za stavke 5-7 nazivnik, ukupna zelena aktiva (GAR - green asset ratio), ima isti opseg kao i ukupna imovina za stavke 1-4, isključujući izloženosti državama, središnjim bankama i knjizi trgovanja. Nazivnici imaju još uži opseg, uključujući samo financijska poduzeća, nefinancijska poduzeća koja podliježu obvezi objavljivanja NFRD-a, kućanstva i lokalne samouprave.

Taksonomski prihvatljive i neprihvatljive djelatnosti definirane su prema Europskom sustavu klasifikacije industrije (NACE) koji služi kao osnova za definiranje gospodarskih djelatnosti u taksonomiji.

U budućnosti će vjerojatno doći do promjene kriterija korištenih za izračunavanje stavki popisanih u Tablici 11 zato što za sada ne postoji zajednički tržišni standard tumačenja svih odredbi Uredbe o taksonomiji.

Tablica 11: Objave povezane s Uredbom o taksonomiji

Središnje vlade, središnje banke, nadnacionalni izdavatelji i derivati/ Ukupna imovina	44,70%
Mala i srednja poduzeća i NFC-i koji ne podliježu obvezi objavljivanja NFRD-a/Ukupna imovina	16,80%
Portfelj trgovanja/ Ukupna imovina	0,20%
Međunbankovni krediti na zahtjev/ Ukupna imovina	0,50%
Taksonomski prihvatljive djelatnosti/ Ukupna imovina	25,10%
Taksonomski neprihvatljive djelatnosti/ Ukupna imovina	45,70%
Procijenjena zelena imovina/ Ukupna imovina	3,00%

Dobavljači

Odgovornost dobavljača

Erste Group gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standardima koji uključuju socijalne i ekološke utjecaje.

Erste Group Procurement (EGP) je tvrtka Erste Groupa specijalizirana za nabavu. Osnovni joj je cilj osigurati transparentnu i poštenu nabavu i opskrbu te takve ugovore. Ispunjavanje potreba Erste Groupa za tuzemnim i inozemnim dobrima i uslugama, isporučenima na vrijeme i u skladu sa zahtjevima kvalitete, po najboljim mogućim uvjetima - predstavlja ključan element.

Dobavljači Erste Groupa obvezni su ispuniti propisane standarde u područjima poslovne etike, zaštite okoliša i ljudskih prava.

Od partnera se, tijekom ispunjavanja njihovih ugovornih obveza, očekuje: poštivanje nacionalnih i lokalnih zakona i propisa, ispunjavanje svih zakonskih obveza koje se tiču zdravlja i sigurnosti njihovih zaposlenika i izvođača, odlučno poštivanje ekoloških propisa, poštivanje i primjena temeljnih principa korporativne društvene odgovornosti, zaštita osnovnih ljudskih i radničkih prava, zaštita okoliša, promoviranje zdravlja i sigurnosti te odlučna borba protiv korupcije.

Ovi principi i javno su izraženi u dokumentu pod nazivom "Pravila ponašanja dobavljača" (engl. Supplier Code of Conduct) koji je javno dostupan na internetskoj stranici Erste Group Procurementa.

Erste Group Procurement nosi „CIPS oznaku etičnosti“. Ovaj certifikat osiguran je od strane „Ovlaštenog instituta za nabavu i opskrbu“ (engl. Chartered Institute of Procurement and Supply (CIPS)). Taj se certifikat izdaje kompanijama koje su predane visokim standardima etičnosti i koje su dokazale da svoje zaposlenike obučavaju te da posluju u skladu s istima. Zaposlenici su u potpunosti certificirani u odnosu na etičko postupanje dok je 95 % dobavljača, koje je odabrao EGP, prošlo proces etičkog certificiranja u skladu sa standardima EGP-a.

U postupku odabira dobavljača na strateškoj i operativnoj razini uzima se u obzir i održivost. Uz inicijalnu procjenu redovito se pregledava poslovanje dobavljača, čime se pokrivaju najbitniji ili najrizičniji dobavljači. Upitnik za reviziju dobavljača dotiče se područja kao što su: postojanje sustava upravljanja okolišem, sudjelovanje u Projektu objavljivanja emisije ugljičnog dioksida (CO₂) (CDS; Carbon Disclosure Project), postojanje napisane ekološke politike, metoda mjerenja emisija CO₂, postojanje ekoloških ciljeva, informacije o globama i kaznama za kršenja propisa o zaštiti okoliša i opis opskrbnog lanca dobavljača.

U slučaju nabave dobara upitnik revizije nadopunjava se pitanjima o potencijalno opasnim kemikalijama, mogućnostima recikliranja proizvoda, povratu po isteku životnog vijeka te o Energy Staru ili sličnim standardima.

Erste Group, uključujući i Erste banku u Hrvatskoj, sa zadovoljstvom može istaknuti da u opskrbnom lancu Erste Groupa nisu otkriveni stvarni ili mogući negativni utjecaji na okoliš i niti jedan ugovor s dobavljačem nije raskinut kao rezultat značajnog stvarnog ili mogućeg negativnog utjecaja na okoliš.

Prilikom odabira dobavljača uzeti su u obzir i društveni aspekti, a upitnik obuhvaća i pitanja poput: dječjeg rada, eliminiranja svih oblika prisilnog rada, eliminiranja diskriminacije kod zapošljavanja, slobode udruživanja i prava na kolektivno pregovaranje, razumnog broja radnih sati i poštene naknade, zdravstvene zaštite, zaštite na radu, restrukturiranja posla, plaće, prikladnih radnih uvjeta i drugih važnih društvenih kriterija u opskrbnom lancu.

Društvenu odgovornost potiče se i kroz odabir dobavljača i vrste roba i usluga koje se koriste, uključujući i promotivne marketinške materijale. Između ostalog, nerijetko se biraju proizvode koji imaju ekološki certifikat ili su finalan proizvod nekog društveno-odgovornog projekta u koji su uključene marginalizirane skupine iz društva. Tako se, primjerice, na kraju svake godine naručuje blagdanske čestitke od SOS Dječjeg sela Hrvatska, a ne od komercijalnih dobavljača čime se dodatno potiče odgovorno poslovanje unutar društva i zajednice.

GRI Kazalo sadržaja

Broj GRI Standarda	Naslov GRI Standarda	Broj informacije	Naslov informacije	Kazalo	Komentar/Razlog neobjavlivanja informacije
GRI 102 Opći podaci 2016					
1. Organizacijski profil					
GRI 102	Opći podaci	102-1	Ime organizacije	4	Erste&Steiermärkische Bank d.d.
GRI 102	Opći podaci	102-2	Aktivnosti, brend, proizvodi i usluge	81	Godišnje izvješće: Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-3	Lokacija sjedišta	81	Rijeka, Jadranski trg 3a, Republika Hrvatska
GRI 102	Opći podaci	102-4	Lokacija poslo-vanja	81	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-5	Vlasništvo	81	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-6	Tržišta na kojem organizacija posluje	81	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-8	Informacije o zaposlenicima	34	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 102	Opći podaci	102-9	Dobavljači	56	Nefinancijsko izvješće: Dobavljači
GRI 102	Opći podaci	102-10	Promjene među dobavljačima	56	Nije bilo značajnije promjene
GRI 102	Opći podaci	102-11	Načela predostrožnosti	28	Nefinancijsko izvješće: Kodeks ponašanja ESB grupe; Izjava o svrsi
GRI 102	Opći podaci	102-12	Eksterne inicijative	28, 51	Nefinancijsko izvješće: Klijenti, Okoliš
GRI 102	Opći podaci	102-13	Članstva u organizacijama	n.a.	HUB, HGK
2. Strategija					
GRI 102	Opći podaci	102-14	Izvjeshće predsjednika Uprave	5	Izvjeshće predsjednika Uprave
GRI 102	Opći podaci	102-15	Najvažniji utjecaji, prijetnje i prilike	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
3. Etika i integritet					
GRI 102	Opći podaci	102-16	Vrijednosti, principi, standardi i norme ponašanja	37	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
4. Ustrojstvo					
GRI 102	Opći podaci	102-18	Struktura ustrojstva	61	Opći podaci: Nadzorni odbor, Uprava
5. Dioničari					
GRI 102	Opći podaci	102-40	Popis dioničara	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-41	Kolektivni ugovor	34	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 102	Opći podaci	102-42	Identificiranje dionika	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-43	Pristup uključiva-nju dionika	27 at seq.	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-44	Ključne teme i pitanja	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
6. Praksa izvještavanja					
GRI 102	Opći podaci	102-46	Definiranje sadržaja izvještaja	24	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-47	Popis materijalnih tema	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-49	Promjene u izvještavanju	27	Nema promjena.
GRI 102	Opći podaci	102-50	Razdoblje izvještavanja	4	Od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.
GRI 102	Opći podaci	102-51	Datum posljednjeg izvještaja	n.a.	Godišnje izvješće za godinu koja završava 31. prosinca 2021.
GRI 102	Opći podaci	102-52	Razdoblje izvještavanja	4	Godišnji
GRI 102	Opći podaci	102-54	Tvrdnja o izvještavanju u skladu s GRI Standardima	25	Nefinancijsko izvješće Erste banke sastavljeno je u skladu sa smjernicama za izvještavanje Global Reporting Initiative (GRI: core option)
GRI 102	Opći podaci	102-55	GRI tablica sadržaja	57	Nefinancijsko izvješće

GRI Kazalo sadržaja (nastavak)

Broj GRI Standarda	Naslov GRI Standarda	Broj informacije	Naslov informacije	Kazalo	Komentar/Razlog neobjavljivanja informacije
GRI 103 Upravljački pristup 2016					
GRI 103	Upravljački pris-tup	103-1	Objašnjenje materijalnih tema	25	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
Materijalne i dodatne teme					
Materijalna tema: Antikorupcija (GRI 205 Antikorupcija 2016)					
GRI 205	Antikorupcija	205-3	Potvrđeni slučajevi korupcije	28	U 2021. godini u Erste banci nije bilo zabilježenih slučajeva korupcije.
Materijalna tema: Emisije (GRI 305 Emisije 2016)					
GRI 305	Emisije	305-5	Smanjenje emisija	53	Nefinancijsko izvješće: Emisije
Materijalna tema: Odgovornost dobavljača (GRI 308 Negativan utjecaj dobavljača 2016)					
GRI 308	Negativan utjecaj na okoliš od strane dobavljača	308-2	Negativan utjecaj na okoliš od strane dobavljača	56	Nefinancijsko izvješće: Dobavljači
Materijalna tema: Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje (GRI 401 Zaposlenje 2016)					
GRI 401	Zaposlenje	401-1	Novi zaposlenici	43	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici Ukupan broj novih zaposlenika: 152; Fluktuacija: 233
GRI 401	Zaposlenje	401-3	Rodiljni dopust	36	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje (GRI 403 Sigurnost i zaštita na radu 2018)					
GRI 403	Sigurnost i zaštita na radu	403-1	Sustav sigurnosti i zaštite na radu	43, 41	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 403	Sigurnost i zaštita na radu	403-3	Medicina rada	43, 41	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 403	Sigurnost i zaštita na radu	403-5	Osposobljavanje radnika za rad na siguran način	43, 41	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 403	Sigurnost i zaštita na radu	403-7	Postupci sprječavanja i ublažavanja negativnih posljedica	43, 41	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Edukacije i obrazovanje (GRI 404 Edukacije i obrazovanje 2016)					
GRI 404	Edukacije i obrazovanje	404-1	Broj sati obuke	39	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Raznolikost i jednakost (GRI 405 Raznolikost i jednakost 2016)					
GRI 405	Raznolikost upravnih tijela i zaposlenika	405-1	Struktura upravnih tijela i zaposlenika	34	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Raznolikost i jednakost (GRI 406 Anti-diskriminacija)					
GRI 406	Antidiskriminacija	406-1	Ukupan broj slučajeva diskriminacije	n.a.	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici U 2021. godini nije bilo zabilježenih slučajeva diskriminacije.
Materijalna tema: Zadovoljstvo klijenta					
Informacije o zadovoljstvu klijenata				32	Nefinancijsko izvješće: Klijenti
Materijalna tema: Financijska pismenost					
Informacije o aktivnostima koje se provode na području financijskog opismenjavanja				45-50	Nefinancijsko izvješće: Društvo

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Korporativnom upravljanju u Erste&Steiermärkische Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) posvećuje se osobita pozornost, te ono predstavlja najznačajniju odrednicu u poslovanju Banke, koja osigurava poticaj Upravi i menadžmentu te Nadzornom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dioničara i Banke u cjelini.

Banka u svom poslovanju primjenjuje Načela korporativnog upravljanja usvojena od Uprave i Nadzornog odbora radi uspostave visokih standarda i ostvarenja dobrog korporativnog upravljanja, transparentnosti poslovanja kao osnove za zaštitu dioničara, investitora i drugih nositelja interesa, te brige za radnike, održivi razvoj i zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Načela). Načela se temelje na pozitivnim propisima Republike Hrvatske te osiguravaju strateško vođenje Banke, učinkovit nadzor nad upravljanjem i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora prema Banci, njezinim zaposlenicima, klijentima i ostalim zainteresiranim stranama, i objavljena su na službenoj Internet stranici Banke.

Banka se u svom radu osobito pridržava sljedećih načela korporativnog upravljanja:

- _ Transparentnost poslovanja;
- _ Zaštita prava dioničara;
- _ Jasno određene ovlasti i odgovornosti tijela Banke;
- _ Suradnja između Uprave i Nadzornog odbora te transparentnost odnosa između svih tijela Banke, radnika, dioničara, klijenata Banke i javnosti u cjelini;
- _ Efikasan sustav unutarnjih kontrola.

Banka je osigurala integritet računovodstvenog sustava i financijskog izvještavanja, odgovarajuće sustave unutarnjih kontrola, sustav za upravljanje rizicima i pouzdanost informacijskog sustava koji pokrivaju sve važne aktivnosti Banke. Istovremeno Banka je angažirala vanjskog revizora i organizirala primjenu prethodnog, stalnog i naknadnog financijskog nadzora u financijskom izvješćivanju te u donošenju potrebnih odluka.

Računovodstveni sustav, temeljen na Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te definiran Računovodstvenim politikama Banke, propisan je Pravilnikom o računovodstvu koji definira prava, obveze i odgovornosti svih sudionika što uključuje i obvezu kontinuiranog nadzora, dok je rad ostalih sustava također podržan posebnom normativnom regulativom.

Banka je uspostavila sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava djelotvoran izravan nadzor, integriranim djelovanjem postupaka i procesa za praćenje učinkovitosti poslovanja Banke, pouzdanosti financijskog izvješćivanja te usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim propisima kao i s dobrim poslovnim običajima. Sustav unutarnjih kontrola u Banci ostvaruje se paralelnim djelovanjem triju međusobno neovisnih funkcija: (a) funkcije praćenja rizika (b) funkcije praćenja usklađenosti (compliance) i (c) funkcije unutarnje revizije.

U povezanim društvima Banke u kojima je to potrebno obzirom na djelatnosti koje društva obavljaju, veličinu, značaj i regulatorni okvir, također je uspostavljena funkcija praćenja usklađenosti, funkcija praćenja rizika i funkcija unutarnje revizije.

Glavne značajke sustava unutarnjih kontrola Banke i povezanih društava očituju se u neovisnim nositeljima kontrolnih funkcija odgovornih za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizicima, uključujući kontrolu rizika i funkciju usklađenosti, dok interna revizija nadgleda cjelokupno poslovanje Banke i Grupe s ciljem procjene adekvatnosti uspostavljenog sustava internih kontrola.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Također, Kodeksom ponašanja Banke uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika Banke u svrhu očuvanja i daljnjeg razvoja ugleda bankarstva i Banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Nadalje, Banka je 2017. godine usvojila Politiku raznolikosti i uključenosti koja određuje okvire i smjernice te daje opća načela o integraciji upravljanja raznolikošću u korporativnoj kulturi i poslovanju, a sve u skladu s načelima Erste Grupe.

Osnovni rizik vezan uz financijsko izvještavanje odnosi se na greške ili namjerne postupke (prijevare) koje dovode do narušavanja istinitog i fer prikaza financijskog položaja i uspješnosti Banke. To se događa u slučaju kada su podaci u financijskim izvješćima u suštini nedosljedni ili netočni, a pojedinačno ili skupno mogu utjecati na donošenje odluka od strane korisnika financijskih izvještaja. Takva odluka može napraviti ozbiljnu štetu, kao što je financijski gubitak, nametanje sankcija od strane supervizora ili reputacijska šteta.

Složeni zahtjevi za priznavanje i mjerenje financijskih instrumenata, posebno procjene određivanja fer vrijednosti za koje nisu dostupne pouzdane tržišne vrijednosti, procjene za priznavanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja, kao i teško poslovno okruženje donose rizik od značajnih grešaka u financijskom izvještavanju.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 HRK i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku koje se vode pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. s oznakom »RIBA-R-A«.

Nominalna vrijednost svake dionice iznosi 100,00 HRK i daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini Banke, na kojoj dioničari Banke ostvaraju svoja prava.

Kako bi poboljšali koordinaciju upravljanja Bankom i pojednostavili dioničku strukturu, posredni dioničari Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG odlučili su postati neposrednim dioničarima Banke, preuzimanjem dionica Banke od društva ESB Holding GmbH u istim postocima u kojima su imali udjele u kapitalu navedenog društva.

U skladu s navedenim, do 30. prosinca 2015. sve dionice Banke držalo je društvo ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015. sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (40,98%).

Glavna skupština odlučuje o pitanjima koja su izričito predviđena zakonskim propisima i Statutom Banke. Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje i kada to zahtijevaju interesi Banke. O izmjenama i dopunama Statuta, odlučuje Glavna skupština Banke većinom glasova koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini.

Banka je dana 31. svibnja 2021. godine održala redovnu Glavnu skupštinu na kojoj je donesena odluka o raspodjeli dobiti u 2020. godini. Neto dobit Banke ostvarena u 2020. godini iznosila je 389,525,002.02 kuna te je cjelokupni iznos od 389,525,002.02 kuna raspoređen u zadržanu dobit.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

PricewaterhouseCoopers d.o.o. je imenovan revizorom Banke za 2021. te su donesene odluke o davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora te o primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke. Također, donesena je odluka o izmjenama i dopunama Politike o procjeni primjerenosti predsjednika Uprave, člana Uprave, člana Nadzornog odbora i nositelja ključne funkcije.

Osim navedene redovne Glavne skupštine, u 2021. godini održana je i jedna izvanredna Glavna skupština Banke.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 2. studenog 2021. godine donesena je odluka o upotrebi zadržane dobiti, odluka o primjerenosti kandidata za člana Nadzornog odbora Banke te odluka o izboru članova Nadzornog odbora Banke. Odlukom o raspodjeli zadržane dobiti, iznos od 161.009.979,00 kuna raspoređen je za dividendu dioničarima Banke. Dividenda je utvrđena u iznosu od 9,48% nominalne vrijednosti dionice, što iznosi 9,48 kuna po dionici.

Dioničarima Banke, Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG dividenda je isplaćena 29. studenog 2021. godine.

Pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave i Nadzornog odbora, ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora, te podaci o sastavu i djelovanju Uprave, Nadzornog odbora i njihovih pomoćnih tijela propisani su u Načelima.

Uprava Banke vodi poslove Banke na vlastitu odgovornost sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o kreditnim institucijama, internim aktima Banke te zastupa Banku. Uprava Banke sastoji se od šest (6) članova, od kojih je jedan Predsjednik. Uprava svoje odluke i zaključke donosi na sjednicama. Organizacija, način rada i odlučivanja Uprave regulirani su Poslovníkom o radu Uprave.

Članovi Uprave su:

- _ Christoph Schoefboeck, predsjednik Uprave,
- _ Borislav Centner, član Uprave,
- _ Martin Hornig, član Uprave,
- _ Zdenko Matak, član Uprave,
- _ Krešimir Barić, član Uprave,
- _ Hannes Frotzbacher, član Uprave.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke te se sastoji se od sedam (7) članova, koje bira Glavna skupština.

Članovi Nadzornog odbora su:

- _ Willibald Cernko, predsjednik Nadzornog odbora,
- _ Georg Bucher, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- _ Ingo Bleier, član Nadzornog odbora,
- _ Judit Agnes Havasi, član Nadzornog odbora,
- _ Walburga Seidl, član Nadzornog odbora,
- _ Nikolai Leo de Arnoldi, član Nadzornog odbora,
- _ Roland Klimesch, član Nadzornog odbora.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama. Saziv i održavanje sjednica, postupak odlučivanja i ovlaštenja propisana su Poslovnikom o radu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima pet (5) osnovanih odbora, i to: Revizijski odbor, Kreditni odbor, Odbor za primitke, Odbor za imenovanja, Odbor za rizike, a koji su osnovani s ciljem donošenja kompetentnih i neovisnih prosudbi o svim pitanjima koja su internim aktima Banke i relevantnim propisima stavljena u njihovu nadležnost. Članove odbora imenuje se iz reda Nadzornog odbora.

Revizijski odbor:

- ☐ Georg Bucher, predsjednik Odbora
- ☐ Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- ☐ Roland Klimesch, član Odbora

Odbor za primitke:

- ☐ Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- ☐ Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- ☐ Georg Bucher, član Odbora

Odbor za imenovanja:

- ☐ Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- ☐ Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- ☐ Georg Bucher, član Odbora

Kreditni odbor:

- ☐ Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- ☐ Nikolai Leo de Arnoldi, član Odbora
- ☐ Walburga Seidl, član Odbora
- ☐ Roland Klimesch, član Odbora

Odbor za rizike:

- ☐ Walburga Seidl, predsjednik Odbora
- ☐ Willibald Cernko, član Odbora
- ☐ Nikolai Leo de Arnoldi, član Odbora

Financijski izvještaji za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu budu sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u EU, koji pružaju istinit i fer pregled financijskog stanja, rezultata poslovanja i novčanog tijeka Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa njezinim ovisnim i pridruženim društvima (pod zajedničkim nazivom: Grupa) za navedeno razdoblje kao i za Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka), odvojeno.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

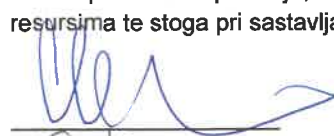
- odabir i dosljednu primjenu prikladnih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima; te
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa i Banka nastaviti poslovanje.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s prihvatljivom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe i Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava je obavezna sastaviti Godišnje izvješće koje se sastoji od financijskih izvješća, Izvješća posloводства i Izjave o odgovornosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Izvješće posloводства i Izjava o odgovornosti se pripremaju u skladu sa člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu. Uprava je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru Godišnje izvješće Banke, koje uključuje godišnje odvojene i konsolidirane financijske izvještaje. Ukoliko se Nadzorni odbor usuglasi s financijskim izvještajima, smatra se da su ga potvrdili Uprava i Nadzorni odbor Banke.

U skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/815 od 17. prosinca 2018. o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“), Uprava je dužna sastaviti i objaviti godišnji izvještaj nekonsolidirani i konsolidirani u XHTML formatu te opisno označiti godišnje financijske izvještaje sastavljene sukladno MSFI-jevima u XHTML formatu koristeći XBRL oznake radi ispunjavanja uvjeta iz članka 462. Zakona o tržištu kapitala.

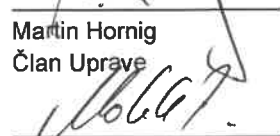
Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa i Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima te stoga pri sastavljanju financijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Christoph Schoefboeck
Predsjednik Uprave

Martin Hornig
Član Uprave

Zdenko Matak
Član Uprave

Krešimir Barić
Član Uprave

Borislav Centner
Član Uprave

Hannes Frotzbacher
Član Uprave

Erste&Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3a
51 000 Rijeka
Republika Hrvatska

25. ožujka 2022.

Izvjeshće neovisnog revizora

Dioničarima banke Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Izvjeshće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, nekonsolidirani i konsolidirani financijski položaj banke Erste&Steiermärkische Bank d.d. („Banka“) i njenih ovisnih društava (zajedno - „Grupa“) na dan 31. prosinca 2021. i nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i nekonsolidirane i konsolidirane novčane tokove Banke i Grupe za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 17. ožujka 2022.

Što smo revidirali

Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji Banke i Grupe obuhvaćaju:

- nekonsolidirani i konsolidirani račun dobiti i gubitka za godinu završenu 31. prosinca 2021.;
 - nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2021.;
 - nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021.;
 - nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu;
 - nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku za tada završenu godinu; i
 - bilješke uz nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.
-

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerezivijske usluge koje smo pružili Banci i Grupi u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerezivijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerezivijske usluge koje smo pružili Banci i Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2021. godine do 31. prosinca 2021. godine objavljene su u bilješci 41 uz nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za financijske izvještaje Banke kao cjelina: 45 milijuna kuna, što predstavlja 5% dobiti prije poreza za razdoblje usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 126 milijuna kuna, što predstavlja iznos otpuštanja rezervacija za sudske postupke za koje se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.
- Značajnost za financijske izvještaje Grupe kao cjelina: 59 milijuna kuna, što predstavlja 5% dobiti prije poreza za razdoblje usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 126 milijuna kuna, što predstavlja iznos otpuštanja rezervacija za sudske postupke za koje se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.
- Proveli smo revizijske postupke nad 4 izvještajne komponente u dvije zemlje.
- Naš revizijski opseg obuhvatio je 99% prihoda od kamata Grupe i 99% apsolutne vrijednosti pripadajuće dobiti prije poreza za razdoblje Grupe.
- Procjena umanjenja vrijednosti kredita i predujmova klijentima
- Rezervacije za sudske sporove kredita inicijalno odobrenih ili indeksiranih u švicarskim francima

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za financijske izvještaje Banke i Grupe kao cjelina	Banka: 45 milijuna kuna Grupa: 59 milijuna kuna
Kako smo je utvrdili	Banka i Grupa: 5% dobiti prije poreza za razdoblje usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 126 milijuna kuna, što predstavlja iznos otpuštanja rezervacija za sudske postupke za koje se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.
Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo	Odabrali smo dobit prije poreza za razdoblje, jer se, prema našem mišljenju, radi o mjerilu prema kojem korisnici i dioničari najčešće ocjenjuju uspješnost poslovanja Banke i Grupe, a ujedno se radi i o opće prihvatljivom mjerilu. Uskladili smo ga za jednokratne stavke kako bi se postigla usporedivost sa značajnošću Banke i Grupe.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje
<i>Procjena umanjenja vrijednosti kredita i predujmova klijentima (Banka i Grupa)</i> Vidjeti bilješku <i>Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata</i> u odjeljku <i>Financijski instrumenti - značajne računovodstvene politike</i>, odjeljak <i>Kredit i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku</i> u bilješci <i>14 Financijska imovina po amortiziranom trošku</i> i bilješku <i>27.4. Kreditni rizik</i> za detaljnije informacije o očekivanim kreditnim gubicima ('ECL') po kreditima i predujmovima klijentima. Na dan 31. prosinca 2021. godine, Banka je iskazala kreditni gubitak po kreditima i predujmovima klijentima po amortiziranom trošku u iznosu od 2,6 milijarde kuna, a Grupa u iznosu od 2,9 milijardi kuna. Tijekom revizije usredotočili smo se na ovo područje zbog značajnosti iznosa koji su uključeni u nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje, kao i zbog toga što Uprava donosi složene i subjektivne prosudbe kako o vremenu nastanka tako i o veličini očekivanih kreditnih gubitaka, što ga čini složenim područjem računovodstva.	Naš revizijski pristup bio je sljedeći: • Ažurirali smo naše razumijevanje metodologije izračuna ECL-a koje primjenjuju Banka i Grupa, stekli razumijevanje prilagodbi modela izvršenih kao rezultat procjene Uprave o utjecaju Covid-19 i procijenili njihovu usklađenost sa zahtjevima MSFI-ja 9. Pritom smo angažirali stručnjake za kreditni rizik. • Procijenili smo značajne kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja te testirali ključne kontrole u pogledu odobravanja kredita i naknadnog praćenja. • Procijenili smo kontrolne aktivnosti i testirali ključne kontrole u području kritičnih podataka, uključujući rejting kupaca i procjenu kolaterala, a također smo procijenili okvir za neovisnu validaciju, rezultate validacije i cjelokupno upravljanje modelom u smislu usklađenosti sa MSFI-jem 9. • Provjeri smo, na temelju uzorka, kritične podatke u izvornim sustavima i njihov unos u alat za izračun ECL-a (vjerojatnosti nastanaka statusa

Ključno revizijsko pitanje

Za kredite niskog kreditnog rizika umanjene vrijednosti se računa na skupnoj osnovi kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak. Ukoliko je nastupilo značajno povećanje kreditnog rizika, umanjene vrijednosti se računa kao očekivani kreditni gubitak tijekom životnog vijeka imovine. Za kredite kod kojih je nastupio status neispunjenja obveza, a koji nisu pojedinačno značajni, kreditni gubici se također računaju na skupnoj osnovi.

U tim se slučajevima očekivani kreditni gubici određuje korištenjem ključnih pretpostavki kao što su vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost u trenutku stupanja klijenta u status neispunjenja obveza („EAD“) i procijenjeni gubici u slučaju neispunjene obveza („LGD“). Statistički modeli koriste se za određivanje ključnih pretpostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za pojedinačno značajne izloženosti kod kojih je nastupio status neispunjenja obveza kreditni gubici se računaju na pojedinačnoj osnovi. U tim se slučajevima očekivani kreditni gubici određuju korištenjem ključnih pretpostavki kao što su vjerojatnosti scenarija, očekivani novčani tokovi kao i očekivani priljevi od realizacije kolateralala (gdje je primjenjivo).

Dio moratorija na otplatu ugovora o kreditima, koje su Banka i Grupa odobrili klijentima u 2020. godini zbog pandemije bolesti Covid-19, postojali su i u 2021. godini, što zajedno s utjecajem pandemije bolesti Covid-19 na opće tržište i makroekonomske prognoze značajno utječe na ključne pretpostavke Uprave pri procjeni očekivanih kreditnih gubitaka.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

neispunjenja obveza, gubitke u slučaju neispunjene obveza i rejtinge klijenta).

- Provjerili smo proces uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjene ECL-a.
- Provjerili smo validacijske i monitoring izvještaje kako bismo potvrdili ispravnost alokacije u pojedine faze kreditnog rizika ('staging'), izračun ECL-a, izvedbe modela i provjeru kvalitete podataka.
- Provjerili smo, na temelju uzorka, ispravnost staginga u skladu s relevantnim politikama o dodatnim prilagodbama modela zbog pandemije bolesti Covid-19 (uključujući staging izloženosti u moratoriju).
- Provjerili smo usklađenost rezultata alata za izračun ECL-a s računovodstvenim evidencijama.
- Testirali smo, na temelju uzorka, adekvatnost kreditnih gubitaka izračunatih na pojedinačnoj osnovi, procjenjujući predviđene scenarije i procijenjene očekivane novčane tokove.
- Provjerili smo objave u financijskom izvještaju koje se odnose na kreditne gubitke po zajmovima i predujmovima klijentima, uključujući objave vezane za utjecaj pandemije bolesti Covid-19, s obzirom na njihovu primjerenost i usklađenost sa zahtjevima MSFI-ja.

Ključno revizijsko pitanje

Rezervacije za sudske sporove kredita inicijalno odobrenih ili indeksiranih u švicarskim francima (Banka i Grupa)

Na dan 31. prosinca 2021., Banka i Grupa su priznali rezervacije za sudske sporove za kredite inicijalno odobrene ili indeksirane u švicarskim francima („CHF“).

Bilješka 34 Rezerviranja, c) Ostala rezerviranja (osim dugoročnih rezerviranja za zaposlene) uz financijske izvještaje pružaju informacije o rezervacijama za sudske sporove.

Rezervacije za sudske sporove odnose se na kredite koji nisu bili konvertirani u kune i koji su i dalje denominirani u CHF, uključujući zahtjeve za proglašenje ništetnosti ugovora o kreditu u potpunosti i zahtjeve za poništenjem specifičnih klauzula ugovora o kreditu.

Rezervacije za sudske sporove predstavljaju najbolju procjenu Uprave uzevši u obzir trenutak i veličinu potencijalnih odljeva ekonomskih resursa potrebnih za podmirenje obveze na izvještajni datum.

Fokusirali smo se na ovo područje budući da uključuje značajne prosudbe i procjene u primjeni MSFI-jeva procjenjujući trenutak i veličinu potencijalnih odljeva ekonomskih resursa potrebnih za podmirenje Bančine obveze koja je nastala iz ovih sudskih sporova, uzevši u obzir njihovu inherentnu neizvjesnost.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Naš revizijski pristup bio je sljedeći:

- Proveli smo razumijevanje procesa i metodologije korištene u procjeni rezervacija za sudske sporove kredita inicijalno odobrenih u CHF.
- Dobili smo detaljni pregled sudskih sporova koji se vode protiv Banke za kredite denominirane u CHF kao i analitike rezervacija koje su priznate po ovim sporovima. Uskladili smo ove informacije s informacijom koja se nalazi u financijskim izvještajima i informacijom koju smo dobili od vanjskih odvjetničkih društava.
- Kao dio našeg testiranja procjene Uprave, dobili smo neovisni pregled i mišljenje od vanjskih odvjetničkih društava koje se odnose na sudske sporove koji se vode protiv Banke, te smo provjerili adekvatnost rezervacija uspoređujući rezervacije Banke s mišljenjem vanjskih odvjetničkih društava i javno dostupnim informacijama kako bi preispitali ključne pretpostavke definirane od strane Uprave.
- Provjerili smo matematičku točnost izračuna rezervacija za sudske sporove.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Nefinancijsko izvešće uključeno u Godišnje izvešće, ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje i naše izvešće revizora o njima.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства, Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Nefinancijskog izvešća, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru je li Izvešće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu te je li Nefinancijsko izvešće sastavljeno u skladu s člankom 21.a Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- informacije u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu;
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu; te
- Nefinancijsko izvešće sastavljeno je u skladu sa zahtjevima članka 21a. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Banke i Grupe i njihovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства, Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvešća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izveštavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevara ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izveštavanja Banke i Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano uz financijske informacije subjekata ili poslovne aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Samostalno smo odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Banke i Grupe 12. lipnja 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 31. svibnja 2021. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 5 godine.

Obrasci prema regulatornim zahtjevima

Na temelju Odluke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18, 122/20, 119/21), „Odluka“, Uprava Banke je pripremila obrasce prikazane u Dodatku 1 – Propisani obrasci („Obrasci“), pod naslovom Račun dobiti i gubitka i Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2021., Izvještaj o financijskom položaju Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2021., Izvještaj o promjenama kapitala Banke i Grupe te Izvještaj o novčanim tokovima Banke i Grupe za godinu koja je tada završila, zajedno s informacijama o usklađenju Obrazaca s financijskim izvještajima Banke i Grupe iskaznima u Dodatku 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca. Uprava Banke odgovorna je za pripremu Obrazaca i informacija o usklađenju. Oni ne predstavljaju sastavni dio revidiranih financijskih izvještaja, ali sadrže informacije sukladno zahtjevima Odluke. Financijske informacije u Obrascima izvedene su iz revidiranih financijskih izvještaja Banke i Grupe pripremljenima u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji kao što je prikazano na stranicama 75 do 241, a koji su usklađeni za potrebe Odluke.

Izvješće o usklađenosti formata nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja sa zahtjevima Uredbe o europskom jedinstvenom elektroničkom formatu („ESEF“)

Na temelju našeg ugovora, angažirani smo od strane uprave Banke za provođenje angažmana s izražavanjem razumnog uvjerenja za provjeru usklađenosti prezentacije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2021., a koji su sadržani u priloženoj elektroničkoj datoteci 549300A2F46GR0UOM390-2021-12-31-hr, (dalje u tekstu: financijski izvještaji) s primjenjivim zahtjevima za prezentaciju („Financijski izvještaji u ESEF formatu“).

Opis predmeta ispitivanja i primjenjivi kriteriji

Uprava Banke sastavila je financijske izvještaje u ESEF formatu u skladu sa zahtjevima članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 65/18, 17/20 i 83/21) („Zakon o tržištu kapitala“) i s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/815 od 17. prosinca 2018. o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jednog elektroničkog formata za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“).

Navedeni propisi predviđaju ispunjavanje sljedećih zahtjeva:

- financijski izvještaji sadržani u nekonsolidiranom i konsolidiranom Godišnjem izvješću su sastavljeni u XHTML formatu;
- podaci sadržani u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima propisani Uredbom o ESEF-u i Zakonom o tržištu kapitala označeni su i sve oznake ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
 - korišten je XBRL jezik za označavanje,
 - korišteni su elementi osnovne taksonomije navedeni u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značenjem, osim ako nije napravljen dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u,
 - oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Zahtjevi opisani u prethodnom odlomku određuju osnovu za primjenu u sastavljanju financijskih izvještaja u ESEF formatu i, prema našem mišljenju, predstavljaju odgovarajuće kriterije za donošenje zaključka s izražavanjem razumnog uvjerenja.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor

Uprava Banke odgovorna je za pripremu financijskih izvještaja u ESEF formatu u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u i Zakonom o tržištu kapitala. Osim toga, uprava Banke odgovorna je održavati sustav internih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja u ESEF formatu bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u i Zakona o tržištu kapitala, uslijed prijevare ili pogreške.

Oni koji su zaduženi za nadzor odgovorni su za nadziranje procesa pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

Naša odgovornost

Naša je odgovornost donijeti zaključak s izražavanjem razumnog uvjerenja, temeljen na pribavljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji u ESEF formatu, u svim značajnim odrednicama u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u i Zakona o tržištu kapitala. Obavili smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjen) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida u povijesne financijske informacije. Ovaj standard zahtijeva da smo usklađeni s etičkim zahtjevima te da planiramo i provedemo postupke kako bismo dobili razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji u ESEF formatu pripremljeni, u svim značajnim odrednicama, u skladu s primjenjivim zahtjevima.

Razumno uvjerenje visoka je razina izražavanja uvjerenja, ali ne jamči da će usluga izvršena u skladu s MSIU 3000 (R) uvijek otkriti postojeće materijalno značajne pogreške prikaze (značajna neusklađenost sa zahtjevima).

Provedeni postupci

Priroda, vremenski okvir i obujam odabranih postupaka ovise o prosudbi revizora.

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u i Zakona o tržištu kapitala;
- stekli smo razumijevanje sustava internih kontrola i procesa relevantnih za primjenu jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje za financijske izvještaje, uključujući izradu XHTML formata i označavanje nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja;

- provjerili smo je li XHTML format ispravno primijenjen;
- ocijenili smo potpunost označavanja nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja korištenjem iXBRL jezika za označavanje u skladu sa zahtjevima implementacije elektroničkog formata opisanim u Uredbi o ESEF-u;
- ocijenili smo prikladnost korištenja XBRL oznaka odabranih iz taksonomije ESEF-a te izradu proširenih oznaka kada nije bilo moguće identificirati odgovarajući element taksonomije ESEF-a; i
- ocijenili smo prikladnost povezivanja elemenata proširene taksonomije s taksonomijom ESEF-a.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Zaključak

Prema našem mišljenju, na temelju provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji u ESEF formatu za godinu koja je završila 31. prosinca 2021., sadržani u gore navedenoj priloženoj elektroničkoj datoteci, pripremljeni su, u svim značajnim odrednicama, u skladu s Uredbom o ESEF-u i Zakonom o tržištu kapitala.

Naš zaključak ne predstavlja mišljenje o istinitosti i fer prikazu financijskih izvještaja prezentiranih u elektroničkom formatu. Osim toga, ne izražavamo nikakvo uvjerenje o ostalim informacijama objavljenim u dokumentima u ESEF formatu.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
25. ožujka 2022.

Siniša Dušić
Član Uprave, ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Marija Mihaljević
Ovlašteni revizor

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

Račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	Bilješke	GRUPA		BANKA	
		2020.	2021.	2020.	2021.
Neto kamatni prihod	2	2.025	2.003	1.617	1.612
Kamatni prihod		2.152	2.107	1.785	1.766
Ostali slični prihodi		161	155	59	55
Kamatni trošak		(224)	(204)	(166)	(157)
Ostali slični troškovi		(64)	(55)	(61)	(52)
Neto prihod od naknada i provizija	3	694	809	433	519
Prihod od naknada i provizija		925	1.068	597	713
Trošak od naknada i provizija		(231)	(259)	(164)	(194)
Prihod od dividendi	4	1	1	11	11
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	5	211	221	211	218
Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	(14)	4	(18)	6
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela		8	9	-	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	7	86	66	5	4
Troškovi zaposlenih	8	(718)	(779)	(522)	(581)
Ostali administrativni troškovi	8	(648)	(611)	(487)	(457)
Amortizacija	8	(251)	(250)	(131)	(143)
Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	9	(1)	-	(1)	-
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	10	(785)	(167)	(627)	(144)
Ostali operativni rezultat	11	(126)	(9)	(107)	(13)
Ostali operativni prihod		20	201	19	197
Ostali operativni troškovi		(146)	(210)	(126)	(210)
Dobit prije poreza za razdoblje		482	1.297	384	1.032
Porez na dobit	12	(10)	(228)	6	(185)
Neto rezultat za razdoblje		472	1.069	390	847
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu		12	19	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva		460	1.050	-	-

Zarada po dionici

Za izračunavanje zarade po dionici, zarada se uzima kao neto dobit tekuće godine koja pripada redovnim dioničarima umanjena za povlaštene dividende, ako ih ima. U nastavku je prikazano usklađenje dobiti nakon poreza koja je raspoloživa redovnim dioničarima.

u milijunima HRK	GRUPA	
	2020.	2021.
Neto rezultat za razdoblje	472	1.069
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	460	1.050
Ponderiran prosječan broj redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 HRK po dionici (za osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici)	16.984.175	16.984.175
Zarada po redovnoj dionici – osnovna i razrijeđena (u kunama)	27,09	61,82

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2021. (nastavak)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Neto rezultat za razdoblje	472	1.069	390	847
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje se ne mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	-	-	-	-
Fer vrijednost rezerve vlasničkih instrumenata	2	9	1	7
Rezerve vlastitog kreditnog rizika	-	-	-	-
Odgođeni porezi koji se odnose na stavke koje se ne mogu reklasificirati	-	(1)	-	(1)
Ukupno	2	8	1	6
Stavke koje se mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata	32	(153)	50	(135)
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(5)	(162)	13	(144)
Reklasifikacija prilagodbi	-	-	-	-
Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke	37	9	37	9
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	8	(2)	-	-
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	8	(2)	-	-
Reklasifikacija prilagodbi	-	-	-	-
Odgođeni porezi povezani sa stavkama koje se mogu reklasificirati	(7)	26	(9)	24
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(7)	26	(9)	24
Reklasifikacija prilagodbi	-	-	-	-
Ukupno	33	(129)	41	(111)
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit	35	(121)	42	(105)
Ukupna sveobuhvatna dobit	507	948	432	742
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa nekontrolirajućem interesu	12	19	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa vlasniku matičnog društva	495	929	-	-

II. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021.

u milijunima HRK		GRUPA		BANKA	
	Bilješke	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Imovina					
Novac i novčana sredstva	13	8.673	14.530	7.947	13.518
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		162	145	162	145
Derivativi	18	118	70	118	70
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	19	44	75	44	75
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka		188	75	69	70
Vlasnički instrumenti	20	36	10	36	10
Dužnički vrijednosni papiri	20	152	65	33	60
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		11.278	11.947	10.704	11.448
od čega založeno kao kolateral	25	85	6	-	6
Vlasnički instrumenti	21	130	4	114	4
Dužnički vrijednosni papiri	21	11.148	11.943	10.590	11.444
Financijska imovina po amortiziranom trošku		56.154	59.328	51.322	54.719
od čega založeno kao kolateral	25	816	-	816	-
Dužnički vrijednosni papiri	14	2.361	4.935	2.180	4.674
Kredit i predujmovi kreditnim institucijama	14	4.041	4.406	3.968	4.322
Kredit i predujmovi klijentima	14	49.752	49.987	45.174	45.723
Potraživanja s osnove financijskog najma	31	2.460	2.546	-	-
Nekretnine i oprema	28	1.236	1.179	810	792
Ulaganja u nekretnine	28	5	3	2	-
Nematerijalna imovina	29	390	327	135	135
Ulaganja u ovisna društva	37	-	-	891	805
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	38	59	62	38	38
Tekuća porezna imovina	12	123	-	112	-
Odgodena porezna imovina	12	197	207	110	132
Imovina namijenjena za prodaju	42	-	336	-	3
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	16	1.143	1.270	596	692
Ostala imovina	30	401	324	318	251
Ukupno imovina		82.469	92.279	73.216	82.748
Obveze i kapital					
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja		106	56	106	56
Derivativi	18	106	56	106	56
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		70.636	79.559	63.302	72.378
Depoziti od banaka	17	9.048	6.533	5.209	3.242
Depoziti od klijenata	17	60.128	68.268	57.253	64.927
Izdani dužnički vrijednosni papiri	17	677	4.010	677	4.010
Ostale financijske obveze	17	783	748	163	199
Obveze za najam	31	102	99	102	100
Rezerviranja	34	582	409	545	384
Tekuće porezne obveze	12	6	92	-	74
Odgodene porezne obveze	12	4	2	-	-
Obveze povezane s imovinom namijenjenom za prodaju	42	-	261	-	-
Ostale obveze	33	649	631	424	438
Ukupne obveze		72.085	81.109	64.479	73.430
Temeljni kapital		1.698	1.698	1.698	1.698
Kapitalne rezerve i kapitalna dobit		1.886	1.886	1.886	1.886
Zadržana dobit		6.231	7.231	4.811	5.592
Ostale rezerve		371	139	342	142
Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva		10.186	10.954	8.737	9.318
Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	37	198	216	-	-
Ukupno kapital	36	10.384	11.170	8.737	9.318
Ukupno obveze i kapital		82.469	92.279	73.216	82.748

III. Izvještaj o promjenama kapitala

										GRUPA
	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Rezerva fer vrijednosti	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje definiranih planova primanja	Porez na dobit	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolira jućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2021.	1.698	1.886	6.231	452	1	-	(82)	10.186	198	10.384
Isplaćene dividende	-	-	(161)	-	-	-	-	(161)	(1)	(162)
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	111	(137)	-	-	26	-	-	-
Ostale izmjene	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	1.050	(144)	(2)	-	25	929	19	948
Neto rezultat za razdoblje	-	-	1.050	-	-	-	-	1.050	19	1.069
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(144)	(2)	-	25	(121)	-	(121)
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	(144)	-	-	25	(119)	-	(119)
Promjene pri preračunavanju valuta	-	-	-	-	(2)	-	-	(2)	-	(2)
Stanje 31. prosinca 2021.	1.698	1.886	7.231	171	(1)	-	(31)	10.954	216	11.170
Stanje 1. siječnja 2020.	1.698	1.886	5.756	432	(7)	-	(75)	9.690	188	9.878
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	14	(14)	-	-	-	-	-	-
Ostale izmjene	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	460	34	8	-	(7)	495	12	507
Neto rezultat za razdoblje	-	-	460	-	-	-	-	460	12	472
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	34	8	-	(7)	35	-	35
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	34	-	-	(7)	27	-	27
Promjene pri preračunavanju valuta	-	-	-	-	8	-	-	8	-	8
Stanje 31. prosinca 2020.	1.698	1.886	6.231	452	1	-	(82)	10.186	198	10.384

III. Izvještaj o promjenama kapitala (nastavak)

										BANKA
	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Rezerva fer vrijednosti	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje definiranih planova primanja	Porez na dobit	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolira jućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2021.	1.698	1.886	4.811	418	-	2	(78)	8.737	-	8.737
Isplaćene dividende	-	-	(161)	-	-	-	-	(161)	-	(161)
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	95	(119)	-	-	24	(0)	-	(0)
Ostale izmjene	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	847	(128)	-	-	23	742	-	742
Neto rezultat za razdoblje	-	-	847	-	-	-	-	847	-	847
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(128)	-	-	23	(105)	-	(105)
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	(128)	-	-	23	(105)	-	(105)
Stanje 31. prosinca 2021.	1.698	1.886	5.592	171	-	2	(31)	9.318	-	9.318
Stanje 1. siječnja 2020.	1.698	1.886	4.485	381	-	2	(69)	8.383	-	8.383
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	14	(14)	-	-	-	-	-	-
Ostale izmjene (bilješka: Obuhvat konsolidacije)	-	-	(78)	-	-	-	-	(78)	-	(78)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	390	51	-	-	(9)	432	-	432
Neto rezultat za razdoblje	-	-	390	-	-	-	-	390	-	390
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	51	-	-	(9)	42	-	42
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	51	-	-	(9)	42	-	42
Stanje 31. prosinca 2020.	1.698	1.886	4.811	418	-	2	(78)	8.737	-	8.737

IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Neto rezultat za razdoblje	472	1.069	390	847
Nenovčane usklade stavaka neto dobiti/gubitka za godinu				
Amortizacija, umanjenje vrijednosti i ukidanje umanjenja vrijednosti, ponovno vrednovanje imovine	253	299	132	192
Nove rezervacije i ukidanje rezervacija (uključujući rezervacije za rizike)	861	95	712	106
Dobici i (gubici) od prodaje imovine	8	3	(1)	(3)
Porez na dobit	10	228	(6)	184
Ostale usklade	(2)	7	-	6
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih djelatnosti nakon usklade za nenovčane komponente				
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	142	(31)	142	(31)
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasnički instrumenti	1	159	1	142
Dužnički vrijednosni papiri	45	87	18	(27)
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: dužnički vrijednosni papiri	(751)	(948)	(802)	(1.005)
Financijska imovina po amortiziranom trošku				
Dužnički vrijednosni papiri	(719)	(2.572)	(716)	(2.495)
Kredit i predujmovi kreditnim institucijama	323	(163)	297	(150)
Kredit i predujmovi klijentima	(4.714)	(661)	(4.519)	(611)
Potraživanja s osnove financijskog najma	(7)	(91)	-	-
Derivativi	(9)	(2)	(9)	(2)
Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(89)	25	(100)	13
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku				
Depoziti od banaka	(759)	(2.373)	(763)	(1.967)
Depoziti od klijenata	8.803	8.140	8.799	7.673
Izdani dužnički vrijednosni papiri	5	3.333	5	3.333
Ostale financijske obveze	(88)	43	24	37
Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	(46)	(232)	(75)	(215)
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	3.739	6.415	3.529	6.027
Primici od prodaje				
Financijska imovina koje se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: vlasnički instrumenti	-	1	-	1
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	73	39	3	3
Stjecanje				
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: vlasnički instrumenti	-	-	-	-
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	(225)	(212)	(115)	(112)
Stjecanje ovisnih društava (stečeni neto novčani i novčani ekvivalenti) (bilješka: Obuhvat konsolidacije)	-	-	222	-
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-	-	-
Prodaja ovisnog društva	5	-	-	-
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	38
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(147)	(172)	110	(70)
Dividenda isplaćena vlasnicima matičnog društva	-	(161)	-	(161)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	(2)	(1)	-	-
Obveze za najam	(19)	(19)	(26)	(20)
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(21)	(181)	(26)	(181)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	4.897	8.468	4.129	7.742
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	3.739	6.415	3.529	6.027
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(147)	(172)	110	(70)
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(21)	(181)	(26)	(181)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja¹⁾	8.468	14.530	7.742	13.518
Novčani tokovi koji se odnose na poreze, kamatu i dividende (uključene u novčani tok iz poslovnih djelatnosti)	1.668	1.919	1.422	1.650
Uplate poreza na dobit	(161)	(32)	(122)	(18)
Primljena kamata	2.143	2.224	1.793	1.879
Primljena dividenda	-	1	4	11
Plaćena kamata	(314)	(274)	(253)	(222)

1) Novac i novčane ekvivalente predstavljaju novac u blagajni, sredstva koja se drže kod središnje banke i plasmani banaka sa dospijanjem do 3 mjeseca (Bilješka 13).

V. Bilješke uz financijske izvještaje

A. OPĆI PODACI

POVIJEST I OSNUTAK

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) utemeljena je 1954. godine i upisana u Sudski registar kao dioničko društvo dana 24. siječnja 1990. godine. Sjedište Banke je u Rijeci, Jadranski trg 3a, u Republici Hrvatskoj.

Banka je holding društvo za Erste Bank Hrvatska Grupu (Grupa) koja posluje u Republici Hrvatskoj, Republici Crnoj Gori, Republici Sloveniji i Republici Sjevernoj Makedoniji do prodaje ovisnog društva u 2020.

Izravno matično i krajnje kontrolno tijelo Erste & Steiermärkische Bank d.d. je Erste Group Bank AG.

Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju i zasebne financijske izvještaje Banke i konsolidirane financijske izvještaje Grupe (zajedno financijski izvještaji).

OSNOVNE DJELATNOSTI BANKE

Banka ima odobrenje za obavljanje poslova iz područja poslovnog bankarstva u Republici Hrvatskoj. Glavne djelatnosti Banke su:

- _ primanje depozita od klijenata i plasiranje depozita,
- _ davanje kredita, izdavanje garancija i akreditiva stanovništvu, trgovačkim društvima, javnim institucijama i drugim klijentima,
- _ poslovi riznice na međubankarskom tržištu,
- _ poslovi u ime i za račun trećih osoba i usluge investicijskog bankarstva,
- _ platni promet u zemlji i inozemstvu,
- _ pružanje bankarskih usluga putem ovisnih društava u Republici Hrvatskoj.

NADZORNI ODBOR

Willibald Cernko	Predsjednik
Georg Bucher	Zamjenik predsjednika
Ingo Bleier	Član
Roland Klimesch	Član od 07. svibnja 2020.
Dr. Judit Agnes Havasi	Član
Walburga Seidl	Član
Nikolai Leo de Arnoldi	Član

UPRAVA

Banku zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Christoph Schoefboeck	Predsjednik
Borislav Centner	Član
Zdenko Matak	Član
Martin Hornig	Član
Krešimir Barić	Član od 01. siječnja 2020.
Hannes Frotzbacher	Član od 01. veljače 2020.

A. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

PROKURISTI:

Banka trenutno nema prokuriste.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 kuna i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica. Sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (10.023.326 dionica ili 59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (6.960.849 dionica ili 40,98%).

DEFINICIJA KONSOLIDIRANE GRUPE

Banka je matično društvo bankarske grupacije (u daljnjem tekstu: Grupa) koja obuhvaća sljedeća ovisna i pridružena društva.

Naziv ovisnog društva	Bilješka	Vlasnički udio	Osnovna djelatnost	Sjedište
Erste Nekretnine d.o.o.	38	100%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Bank AD Podgorica, Crna Gora	38	100%	Kreditna institucija	Ulica Arsenija Boljevića 2A, Podgorica, Crna Gora
Erste Card Club d.o.o.	38	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Ulica Frana Folnegovića 6, Zagreb
Erste Card d.o.o. Slovenia	38	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Dunajska cesta 129, Ljubljana, Slovenia
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	38	50%	Financijski i operativni najmovi	Zelinska 3, Zagreb
Izbor Nekretnina d.o.o.	38	100%	Upravljanje nekretninama i najam	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Group IT HR d.o.o.	38	80%	IT inženjering	Jurja Haulika 19/A, Bjelovar
Naziv pridruženog društva				
Erste d.o.o.	39	45,86%	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	Ivana Lučića 2A, Zagreb

Dio konsolidirane grupe u 2020. godini bili su Erste Factoring d.o.o. i Diners Club International Mak d.o.o.e.l. do spajanja i prodaje.

Spajanje i prodaja u 2020. godini

Poslovno spajanje pod zajedničkom kontrolom

Dana 19. lipnja 2020., sukladno odluci Trgovačkog suda u Rijeci i u skladu s Ugovorom o pripajanju od 05. ožujka 2020., društvo Erste Factoring d.o.o. je pripojeno Banci. Prijenos dobiti Društva ostvarene od 01. siječnja 2020. do 18. lipnja 2020. godine iskazan je u iznosu od 8.136.878,54 kuna te se raspoređuje u zadržanu dobit Banke.

Prodaja

Dana 07. prosinca 2020. društvo Diners Club International Mak d.o.o.e.l. je prodano u iznosu od 5 milijuna HRK.

Informacije o spajanju i prodaji prikazani su u Bilješci: Obuhvat konsolidacije.

Skupina za otuđenje namijenjena prodaji u 2021. godini

Skupina za otuđenje namijenjena prodaji

U listopadu 2021. Erste Card Club d.o.o. Hrvatska je potpisao ugovor o prodaji ERSTE CARD poslovanje sa kreditnim karticama d.o.o. Slovenia, Banka Sparkasse Bank d.d. Slovenia, povezano društvo. Na dan 31. prosinca 2021. prodaja nije završena.

Informacije o skupini za otuđenje namijenjene prodaji su prikazane u bilješci 42 Imovina namijenjena prodaji i obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji.

Temeljne računovodstvene politike

OSNOVE PRIKAZA

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-jevima) izdanim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“) i usvojenim od strane Europske unije („EU“).

U skladu s važećim modelima vrednovanja objašnjenima ili dopustivima prema MSFI-jevima konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni su po načelu troška, osim financijske imovine i financijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka te financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja tepod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Osim regulatornih ograničenja raspodjele kapitala koja proizlaze iz EU propisa o kapitalnim zahtjevima koji se primjenjuju na sve kreditne institucije sa sjedištem u EU, Banka i Grupa nemaju nikakvih drugih značajnih ograničenja u pogledu mogućnosti pristupa ili korištenja imovine i podmirivanja obveza. Isto tako, vlasnici nekontrolirajućih interesa u podružnicama Grupe nemaju prava koja mogu ograničiti mogućnost Grupe da pristupi ili koristi imovinu i podmiri obveze.

Ukoliko nije drugačije navedeno, financijski izvještaji iskazani su u milijunima hrvatskih kuna („HRK“), koje predstavljaju funkcionalnu i izvještajnu valutu Banke i Grupe.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI-jevima zahtijeva od Uprave donošenje procjena, prosudbi i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza, objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum izvještaja kao i na iznose prihoda, rashoda te ostale sveobuhvatne dobiti iskazane tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum izvještaja o financijskom položaju te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka vodi svoje poslovne knjige u skladu s propisima i odlukama zahtjeva statutarog računovodstva banaka u Hrvatskoj. Priloženi financijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Banke i njenih ovisnih društava.

COVID-19 objave

U financijskim izvještajima Grupe i Banke, razmatranja i značajni učinci COVID-19 pandemije prezentirani su u poglavljima koja opisuju teme s kojima su isti povezani. Pregled tih objava prezentiran je kako slijedi:

Pod ‘c) Računovodstvene metode i metode mjerenja’ opisane su računovodstvene metode i metode mjerenja koje je Grupa primijenila kod moratorija, odgoda plaćanja i testiranja nefinancijske imovine na umanjenje vrijednosti, uključujući značajne učinke istih na konsolidirane financijske izvještaje za 2021. godinu.

Poglavlje ‘d) Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene’ sadrži ključne izvore procjene neizvjesnosti povezane sa COVID-19 pandemijom.

Bilješka 27 Kreditni rizik sadrži zasebno podpoglavlje „COVID-19 “ koje objašnjava utjecaj pandemije na procjenu kreditnog rizika, analize osjetljivosti i sadrži informacije o kreditnim izloženostima koje podliježu određenim COVID-19 mjerama.

Računovodstvene metode i metode mjerenja

Preračunavanje stranih valuta

Financijski izvještaji prezentirani su u kunama koje su izvještajna valuta Grupe i funkcionalna valuta Banke. Funkcionalna valuta je valuta primarnog poslovnog okruženja u kojem društvo posluje. Svako društvo u Grupi određuje vlastitu funkcionalnu valutu, a stavke uključene u financijske izvještaje svakog društva mjerene su primjenom te funkcionalne valute.

i. Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u kune primjenom tečajeva stranih valuta važećim na datum transakcije. Monetarne stavke iskazane u stranim valutama ponovno se preračunavaju u kune prema pripadajućim tečajevima stranih valuta važećim na datum izvještaja o financijskom položaju. Nemonetarne stavke u stranoj valuti, koje se mjere po fer vrijednosti, preračunavaju se u kune primjenom tečaja strane valute važećeg na dan utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti, koje se iskazuju po povijesnom trošku, preračunavaju se primjenom tečaja strane valute važećeg na datum transakcije te ne dovode do nastanka tečajnih razlika

Tečajne razlike, koje nastaju pri preračunavanju u funkcionalnu valutu, prikazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja pod pozicijom 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost' osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja financijske imovine u stranoj valuti koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja inozemnog poslovanja što je opisano u nastavku.

Tečajne razlike po dužničkim instrumentima koji predstavljaju monetarnu imovinu, iskazanim u stranoj valuti i klasificiranim kao financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, priznaju se u računu dobiti i gubitka za komponente knjigovodstvene vrijednosti koje čine amortizirani trošak te imovine i unutar ostale sveobuhvatne dobiti za ostale promjene vrijednosti imovine (razlika do fer vrijednosti).

Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine mjerene po fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine klasificirane kao financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kod koje se gubici i dobiti s osnove promjene tečaja priznaju, zajedno s ostalim promjenama, unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

ii. Preračun izvještaja inozemnog poslovanja

Imovina i obveze inozemnog poslovanja (strana ovisna društva) preračunavaju se u kune po tečaju strane valute važećem na datum izvještaja o financijskom položaju. Prihodi i troškovi se preračunavaju po prosječnom tečaju za izvještajno razdoblje koji se računa na bazi dnevnih tečaja. Goodwill, nematerijalna imovina priznata pri stjecanju stranih ovisnih društava i usklađenja na fer vrijednosti knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza pri stjecanju tretiraju se kao imovina i obveze stranih ovisnih društava i preračunavaju na datum izvještavanja. Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti i prikazuju pod pozicijom 'Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Kod prodaje inozemnog poslovanja, iznos tečajnih razlika akumuliran unutar ostale sveobuhvatne dobiti prenosi se u račun dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

Tečajevi Hrvatske narodne banke za najznačajnije valute koje su Grupa i Banka primjenjivale u izradi izvještaja o financijskom položaju na izvještajne datume su kako slijedi:

31. prosinca 2021.	EUR 1= HRK 7,517174
31. prosinca 2020.	EUR 1=HRK 7,536898

Računovodstvene metode i metode mjerenja (nastavak)

Računovodstveni tretman pitanja povezanih s COVID-19

i. Nezakonodavni moratorij i odgode plaćanja

Kao posljedica daljnjeg širenja COVID-19, hrvatska je vlada i u 2021. godini poduzela niz mjera za pojedince, kućanstva i poduzeća usmjerenih na ublažavanje ekonomskih posljedica izbijanja pandemije. Takve mjere uključivale su nezakonodavni moratorij na otplatu zajmova, prekoračenja i hipoteke.

Nezakonodavni moratoriji općenito se odnose na uredne klijente i na njihovu izloženost koja je postojala prije izbijanja COVID-19 pandemije. Klijenti na koje se primjenjuje nisu automatski podlijevali moratoriju, nego su morali podnijeti zahtjev Banci za olakšice pri plaćanju. Raspon razdoblja na koje se odobravaju moratoriji ili odgode plaćanja u Grupi inicijalno je donesen na razdoblje između 3 i 12 mjeseci. Međutim, naknadno su osigurana produljenja inicijalno odobrenih moratorija. U Hrvatskoj su se moratoriji povezani s COVID-19 pandemijom odobravali do 31. ožujka 2021. U većini slučajeva je provedbom moratorija nastao ekonomski gubitak te je Banka u skladu s računovodstvenim pravilima priznala gubitak od modifikacija ugovornih uvjeta.

Moratoriji i odobrene odgode plaćanja mijenjaju ugovorne novčane tokove povezane financijske imovine i stoga se tretiraju kao ugovorne modifikacije u skladu sa MSFI-jem 9. Računovodstvene politike koje se odnose na računovodstveni tretman istih objavljene su u poglavlju „Financijski instrumenti - značajne računovodstvene politike“, dio „Prestanak priznavanja financijskih instrumenata, uključujući promjene ugovornih uvjeta financijske imovine“.

Većina moratorija i odgoda plaćanja primijenjenih u Grupi nije dovela do prestanka priznavanja. Razlozi tome su što su odobreni moratoriji i odgode plaćanja ugovarani na kraće razdoblje, najduže do godine dana, te su se u većini slučajeva ugovorne kamate nastavljaju obračunavati tijekom razdoblja moratorija. Dakle, učinak sadašnje vrijednosti ugovorne modifikacije (diskontiran po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) manji je od 10%.

U računu dobiti i gubitka, dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta prikazuje se u liniji 'Kamatni prihod' pod 'Neto kamatni prihod' ako se izmjena odnosi na financijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 1 (eng. Stage 1). Za financijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 2, 3 (eng. Stage 2 i 3) ili klasificiranu kao POCI imovinu, dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta prikazan je u liniji 'Rezultat umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata'.

Pojedinosti o procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika i druga razmatranja u procjeni očekivanog kreditnog gubitka povezana sa izbijanjem virusa COVID-19 opisani su u bilješci 27. Kreditni rizik.

U 2021. godini od ukupno pretrpjelih gubitaka zbog modifikacija u ukupnom iznosu od 1 milijun HRK, Grupa nije pretrpjela značajne gubitke zbog modifikacija zbog nezakonodavnih moratorija povezanih s Covid-19 pandemijom. U 2020. godini Grupa je pretrpjela gubitke zbog modifikacija u ukupnom iznosu od 30 milijuna kuna, od čega se velika većina odnosi na ugovorne modifikacije koji proizlaze iz moratorija vezanih uz COVID-19 pandemiju. Od ukupnih gubitaka od modifikacija, iznos od 21 milijun HRK prikazan je u računu dobiti i gubitka u liniji „Neto kamatni prihod“, dok je preostalih 9 milijuna HRK prikazano u liniji „Rezultat umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata“.

ii. Javna jamstva

Hrvatska je vlada zajedno sa drugim javnim institucijama iz regije, uz ostale mjere, odobravala i javna jamstva vezana uz kreditne izloženosti s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica COVID-19 pandemije. Računovodstvene politike koje se odnose na računovodstveni tretman primljenih financijskih jamstava objavljene su u bilješci 34 'Rezerviranja', dio 'Ugovori o financijskim jamstvima (Financijske garancije)'. Financijska jamstva primljena u kontekstu krize uzrokovane COVID-19 pandemijom odnose se na novodobrene plasmane zbog čega se ista smatraju sastavnim dijelom ugovornih uvjeta plasmana čiji je rizik zajamčen te su uključena u procjenu očekivanih kreditnih gubitaka povezane financijske imovine. Naknade plaćene po primljenim financijskim jamstvima (i drugim kreditnim poboljšanjima) koja se smatraju sastavnim dijelom ugovornih uvjeta priznaju se kao dio efektivne kamatne stope povezane financijske imovine.

iii. Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata

Glavni doprinos raspodjeli umanjenja vrijednosti, u stavci „Rezultat umanjenja vrijednosti financijske imovine“ izravno se može pripisati otpuštanju rezervacija koje su rezultat promjena u makro okruženju i aktivnostima Uprave povezanim s portfeljem najviše pogođenim COVID-19 pandemijom. Detalji o učincima COVID-19 pandemije na procjenu očekivanog kreditnog gubitka opisani su u bilješci 27. Kreditni rizik.

Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene

Konsolidirani financijski izvještaji sadrže iznose koji su utvrđeni na temelju prosudbi te primjenom pretpostavki i procjena. Procjene i s njima povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Pretpostavke na temelju kojih su izvedene procjene redovito se preispituju. Kao rezultat neizvjesnosti primijenjenih pretpostavki i prosudbi, stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih što može dovesti do usklađenja priznatih knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u budućnosti.

U nastavku navodimo osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i drugi ključni izvori neizvjesnosti koji nose znatan rizik mogućeg materijalno značajnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini;

_ Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata (Poglavlje Financijski instrumenti - Značajne računovodstvene politike, Bilješka 27 Kreditni rizik)

_ Kontrola ovisnih društava (Bilješka 37 Ovisna društva)

_ Ostala rezerviranja (Bilješka 34 Rezerviranja)

COVID-19 pandemija dovela je do porasta stupnja neizvjesnosti. Neizvjestan je razmjer posljedica na gospodarstvo te učinak istih, uključujući mjere poduzete od strane vlade i regulatora, na financijsku poziciju Grupe i buduće rezultate poslovanja. Značajan utjecaj očekuje se na očekivane kreditne gubitke, operativni rezultat te na procjenu mogućeg umanjavanja vrijednosti nefinancijske imovine. Negativni učinci koji su se mogli razumno procijeniti priznati su do kraja 2021. godine. Učinak COVID19-pandemije se nastavlja stoga će Grupa pažljivo pratiti razvoj događaja, procjenjivati posljedice istih na financijsku poziciju i rezultat poslovanja te ih pravovremeno priznati.

Primjena novih i izmijenjenih MSFI/MRS

Usvojene računovodstvene politike jednake su onima primijenjenima prošle financijske godine, osim standarda, izmjena standarda i tumačenja koji su stupili na snagu nakon 1. siječnja 2021. godine. U nastavku su prikazani samo novi standardi, njihove izmjene i tumačenja koji su bitni za poslovanje Banke i Grupe:

Standardi i tumačenja koji su na snazi

Sljedeće izmjene i dopune standarda koje je odobrila EUobvezne su za primjenu u financijskoj godini 2021.:

Izmjene MSFI-ja 9, MRS-a 39, MSFI-a 7, MSFI-a 4 i MSFI-a 16: Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2

Izmjene MSFI-ja 16: Ustupci za najam povezani s COVID-19 nakon 30. lipnja 2021.

Primjena gore navedenih izmjena standarda u 2021. nije imala značajniji utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Izmjene MSFI-ja 9, MRS-a 39, MSFI-a 7, MSFI-a 4 i MSFI-a 16: Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2:

Razvojem događaja u vezi sa zamjenom IBOR stopa alternativnim referentnim stopama, Banka je uspostavila inicijativu na čelu s ALM-om za upravljanje zamjenom stopa u ugovorima na koje ova reforma ima utjecaj i kontinuirano prati njen status. Kao što je ranije objavljeno, Grupa nije ranije primijenila ove izmjene budući da nije bilo zamjena referentnih stopa koje bi utjecale na financijske instrumente Grupe.

Tijekom 2021. godine aktivnosti Grupe bile su usmjerene na zamjenu CHF LIBOR kamatne stope i utjecaj na financijsku imovinu vezanu uz nju budući da su se nakon 31.12.2021. LIBOR stope prestale objavljivati. Jedini utjecaj na Grupi ima prestanak objavljivanja CHF LIBOR. Uzimajući u obzir da Grupa nema značajan volumen financijske imovine ugovorene sa CHF LIBOR stopom, taj utjecaj se smatra nematerijalnim. Primjena ovih izmjena standarda nije imala utjecaj na financijske izvještaje Grupe za 2021.godinu.

U skladu s Uredbom (EU) 2021/1847 o određivanju zakonske zamjene za određene postavke CHF LIBOR-a koju je Europska komisija donijela 14. listopada 2021. godine, Grupa namjerava dovršiti prijelaz na SARON stopu u prvoj polovici 2022. godine.

Primjena novih i izmijenjenih MSFI/MRS (nastavak)

Što se tiče računovodstvenog tretmana zamjene kamatnih stopa omogućeno je praktično izuzeće kroz izmjene MSFI-ja 9 zbog Reforme referentnih kamatnih stopa – Faza 2 koje su postale obvezne za primjenu u financijskoj godini 2021.

Praktično izuzeće od zahtjeva MSFI- 9 dozvoljava da se zamjena stope zbog reforme referentnih kamatnih stopa tretira kao usklada kamatne stope instrumenata bez istovremenog priznavanja dobitaka ili gubitaka. Ovo praktično izuzeće može se primijeniti na promjene koje zahtijevanje zbog reforme, i samo ako se:

_radi o zamjeni koja je izravna posljedica reforme referentnih kamatnih stopa; i

_ta zamjena je napravljena na ekonomski istovjetnoj osnovi (uključujući i fiksne marže nužne za uskladu razlike između CHF LIBOR stopa i SARON stopa).

Zamjena CHF LIBOR kamatnih stopa sa SARON stopama u Grupi zadovoljava kriterije za primjenu ovog praktičnog izuzeća.

Kad je riječ o drugim financijskim instrumentima vezanima uz IBOR stope, Grupa smatra da trenutno nema utjecaja budući da su EURIBOR kamatne stope reformirane i usklađene s pravilima EU Uredbe o referentnim vrijednostima.

Standardi i tumačenja koji nisu na snazi

Standardi, njihove izmjene i tumačenja opisani u nastavku su izdani od strane IASB-a, međutim nisu na snazi do datuma objave financijskih izvještaja.

Sljedeći standardi i izmjene standarda su usvojeni su od strane EU:

Godišnja poboljšanja MSFI-ja za ciklus 2018.-2020.

MSFI 17: Ugovori o osiguranju

Izmjene MRS-a 1: Objava računovodstvenih politika

Izmjene MRS-a 8: Definicija računovodstvenih procjena

Za sljedeće objavljene standarde, izmjene i tumačenja usvajanje od strane EU nije završeno do 23. veljače 2022.:

Izmjene MRS-a 1: klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih

Izmjene MRS-a 12 Porezi na dobit: Odgođeni porez na imovinu i obveze koji proizlazi iz pojedinačne transakcije

Godišnja poboljšanja MSFI-ja za ciklus 2018.-2020.

U svibnju 2020. IASB je objavio niz izmjena i dopuna različitih standarda. Izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 9, MSFI-ja 16 i MRS-a 41 na snazi su za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena i dopuna imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MSFI 17: Ugovori o osiguranju. MSFI 17 objavljen je u svibnju 2017. godine, a na snazi je za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine. MSFI 17 utvrđuje načela za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objavljivanje ugovora o osiguranju unutar opsega standarda. Cilj MSFI-ja 17 je osigurati da subjekt pruža relevantne informacije koje vjerno predstavljaju te ugovore. Navedene informacije daju korisniku financijskih izvještaja osnovu za procjenu učinka koji ugovori o osiguranju imaju na financijski položaj, financijski rezultat i novčane tokove poslovnog subjekta. Grupa je u fazi procjene spada li neki od njezinih ugovora u opseg MSFI-ja 17. Grupa će procijeniti učinak standarda na svoje financijske izvještaje kad to bude razjašnjeno.

Izmjene MRS-a 1: Objava računovodstvenih politika. Izmjene MRS-a 1 su izdane u veljači 2021. godine i stupaju na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 01. siječnja 2023. godine. Izmjene navode da je subjekt dužan objaviti svoje materijalne informacije o računovodstvenoj politici. Dodane su smjernice koje objašnjavaju kako subjekt može identificirati materijalne informacije o računovodstvenoj politici i daju primjere kada je vjerojatno da će informacije o računovodstvenim politikama biti materijalne. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe. Međutim, revizija objava računovodstvenih politika bi mogla biti potrebna.

Primjena novih i izmijenjenih MSFI/MRS (nastavak)

Izmjene MRS-a 1: klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih. Izmjene MRS-a 1 su izdane u siječnju 2020. godine i stupaju na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 01. siječnja 2023. godine. Izmjene pojašnjavaju kako se obveze klasificiraju kao kratkoročne ili dugoročne na temelju prava koja su vrijedila na kraju izvještajnog razdoblja. Obveze se klasificiraju kao dugoročne kada subjekt na kraju izvještajnog razdoblja ima pravo odgoditi podmirivanje obveze najmanje dvanaest mjeseci nakon izvještajnog razdoblja. Standard više ne zahtjeva da takvo pravo bude bezuvjetno. Očekivanja ključnog rukovodstva oko toga hoće li naknadno iskoristiti takvo pravo ne utječe na klasifikaciju obveze na izvještajni datum. Ako je subjekt na kraju ili prije kraja izvještajnog razdoblja prekršio uvjet iz ugovora o dugoročnom zajmu s posljedicom da obaveza postaje plativa na zahtjev, obavezu klasificira kao kratkoročnu, čak i ako je zajmodavac, nakon izvještajnog razdoblja pristao na to da ne zatraži plaćanje zbog kršenja uvjeta. Isto tako, zajam se klasificira kao dugoročni ako je ugovorni uvjet prekršen nakon izvještajnog datuma. Uz navedeno, izmjene uključuju i pojašnjenja klasifikacije duga koji subjekt namiruje vlastitim vlasničkim instrumentima. "Namira" je definirana kao ispunjenje obveze prijenosom novca, drugih izvora ekonomskih koristi ili vlastitih vlasničkih instrumenata. Uvjeti obveze koji, po opciji druge strane, mogu rezultirati njenim podmirenjem kroz prijenos vlasničkih instrumenata subjekta ne utječu na njenu klasifikaciju kao kratkoročne ili kao dugoročne ako subjekt danu opciju klasificira kao vlasnički instrument, time je priznajući odvojeno od obveze kao komponentu kapitala složenog financijskog instrumenta.

Izmjene MRS-a 8: Definicija računovodstvenih procjena. Izmjene MRS-a 8 su izdane u veljači 2021. godine i stupaju na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 01. siječnja 2023. godine. Izmjene pojašnjavaju kako društva trebaju razlikovati promjene računovodstvenih politika od promjena računovodstvenih procjena. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Izmjene MRS-a 12 Porezi na dobit: Odgođeni porez na imovinu i obveze koji proizlazi iz pojedinačne transakcije. Izmjene MRS-a 12 su izdane u ožujku 2021. i na snazi su za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 01. siječnja 2023. godine. Izmjene navode da se izuzeće od početnog priznavanja propisano u MRS-u 12.15(b) i MRS-u 12.24 ne primjenjuje na transakcije u kojima pri početnom priznavanju nastaju jednaki iznosi odbitnih i oporezivih privremenih razlika. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

USPJEŠNOST / POVRAT

1. Izvještavanje poslovnih segmenata

Izvještavanje po segmentima sastoji se od četiri operativna segmenta koji reflektiraju strukturu upravljanja Erste Grupom u 2021. godini.

Poslovni segmenti			
EBC - poslovni segmenti			
Građanstvo	Gospodarstvo	Financijska tržišta	ALM/LCC

Segment Građanstva obuhvaća poslovanje s fizičkim osobama, obrtnicima te slobodne profesije koje su u nadležnosti prodajne mreže Građanstva. Poslovanjem Građanstva upravlja se uglavnom u matičnoj banci u suradnji s povezanim društvima kao što je leasing te asset management društva sa naglaskom na kreditnim proizvodima, investicijskim proizvodima, tekućim računima, štednim proizvodima, kreditnim karticama, te uključuje i cross selling proizvode kao npr. leasing, osiguranja, stambene štedionice.

Segment Gospodarstva obuhvaća poslovanje s pravnim osobama (mala i srednja poduzeća, te veliki korporativni klijenti), ali isto tako i komercijalno financiranje nekretnina i javni sektor. Mala i srednja poduzeća (SME) su klijenti koji su u nadležnosti lokalne komercijalne mreže segmenta Gospodarstva, a najvećim dijelom se radi o poduzećima sa definiranim visinom godišnjeg prometa. Veliki korporativni klijenti (LC) su klijenti/grupe klijenata sa specifičnom visinom godišnjeg prometa (koja je iznad SME-a), a koji posluju na domaćem tržištu, ali i na glavnom tržištu/proširenom glavnom tržištu Erste Grupe.. Komercijalno financiranje nekretnina (CRE) uključuje investitore u nekretnine u svrhu ostvarenja prihoda od najma od pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina, graditelje pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina u svrhu ostvarivanja kapitalne dobiti kroz prodaju. Javni sektor (PS) sastoji se od tri osnovne kategorije klijenata: javni sektor, javna poduzeća i neprofitne organizacije. Lokalna uprava i samouprava, također, ulaze u segment javnog sektora.

Asset Liability Management (ALM) i Local Corporate Center (LCC) segment uključuje sve funkcije upravljanja aktivom i pasivom - jednako kao i lokalni korporativni centar koji sadrži sporedne bankovne poslove kao što su pružatelji internih usluga te stavke usklađivanja s rezultatima lokalnih jedinica.

Financijska tržišta segment sadrži poslove trgovanja te pružanje usluga na financijskim tržištima kao i poslovanje sa financijskim institucijama. Uključuje sve aktivnosti povezane sa upravljanjem knjigom trgovanja, izvršavanje naloga na tržištu koristeći knjige trgovanja Erste Grupe za market making i kratkoročno upravljanje likvidnošću. Dodatno, obuhvaća poslove povezane s financijskim institucijama kao klijentom, uključujući poslove upravljanja portfeljem, depozitne usluge, komercijalno poslovanje (kredit, upravljanje gotovinom, trgovanje & financiranje izvoza).

1. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

u milijunima HRK	Građanstvo		Gospodarstvo		Financijska Tržišta		ALM & LCC		GRUPA	
	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.
Neto kamatni prihod	1.313	1.303	748	772	3	3	(39)	(75)	2.025	2.003
Neto prihod od naknada i provizija	449	517	233	263	32	33	(20)	(4)	694	809
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	82	104	60	71	54	59	15	(13)	211	221
Neto dobiti/gubici financijske imovine koja se mjeri kao FV kroz RDG	-	-	(27)	7	-	-	13	(3)	(14)	4
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	8	9	-	-	-	-	-	-	8	9
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	29	24	54	38	-	3	3	1	86	66
Opći administrativni troškovi	(1.144)	(1.180)	(402)	(398)	(40)	(42)	(31)	(20)	(1.617)	(1.640)
Dobici/ gubici od prestanka priznavanja imovine AC	-	-	(1)	-	-	-	-	-	(1)	-
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	(422)	(106)	(321)	(72)	(5)	9	(37)	2	(785)	(167)
Ostali operativni rezultat	(12)	(3)	(15)	122	(1)	(1)	(98)	(127)	(126)	(9)
Dobit prije poreza za razdoblje	303	668	329	803	43	64	(193)	(238)	482	1.297
Porez na dobit	(51)	(114)	(56)	(143)	(8)	(12)	105	41	(10)	(228)
Neto rezultat za razdoblje	252	554	273	660	35	52	(88)	(197)	472	1.069
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu	-	-	-	19	-	-	12	-	12	19
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	252	554	273	641	35	52	(100)	(197)	460	1.050
Operativni prihod	1.881	1.957	1.068	1.151	89	98	(27)	(93)	3.011	3.113
Operativni rashod	(1.144)	(1.180)	(402)	(398)	(40)	(42)	(31)	(20)	(1.617)	(1.640)
RWA (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	13.540	13.726	21.914	22.633	341	673	12.429	16.800	48.224	53.832
Prosječni alocirani kapital	2.016	2.085	2.643	2.841	51	76	1.995	3.059	6.705	8.061
Cost/income ratio	61%	60%	38%	35%	45%	43%	(115)%	(22)%	54%	53%
RoE na alocirani kapital	13%	27%	10%	23%	69%	68%	(5)%	(6)%	7%	13%
Ukupna imovina (stanje na kraju razdoblja)	26.813	26.892	30.434	30.657	539	535	24.683	34.195	82.469	92.279
Ukupne obveze isključujući kapital (stanje na kraju razdoblja)	39.425	43.610	18.867	21.613	1.635	1.406	12.158	14.480	72.085	81.109
Umanjenja vrijednosti	(424)	(107)	(324)	(72)	(5)	9	(57)	(84)	(810)	(254)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine po AC/FVOCI i financijskih instrumenata leasinga	(416)	(97)	(222)	78	(5)	9	(37)	3	(680)	(7)
Net impairment loss on commitments and guarantees given	(6)	(10)	(99)	(150)	-	-	-	-	(105)	(160)
Net impairment on investments in subsidiaries, joint ventures and associates	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti goodwilla	-	-	-	-	-	-	-	(48)	-	(48)
Umanjenje vrijednosti ostale nefinancijske imovine	(2)	-	(3)	-	-	-	(20)	(39)	(25)	(39)

Metodologija

Račun dobiti i gubitka u segment izvještaju temelji se na metodologiji prema kojoj se dostavljaju izvještaji Upravi Erste Grupe, u svrhu ocjenjivanja rezultata poslovanja pojedinih segmenata.

Izvještavanje Upravi jednako kao i izvještavanje poslovnih segmenata za Erste Grupu temeljeno je na IFRS standardima. Računovodstveni standardi i metode, kao i metodologija korištena u izvještavanju poslovnih segmenata, jednaki su i za konsolidirane računovodstvene izvještaje.

Alokacija kapitala po segmentima regularno se revidira u svrhu realnije ocjene rezultata segmenata.

Prosječni alocirani kapital je određen kreditnim, tržišnim, operativnim rizicima i tzv. business strategic rizikom. U redovnom internom izvještavanju Uprave Erste Grupe, aktiva, pasiva, kao i rizikom ponderirana aktiva i alocirani kapital izvještavaju se na razini segmenta. Pri ocjenjivanju profitabilnosti segmenata, Erste Grupa računa i povrat na alocirani kapital za pojedini segment, koji je definiran kao neto rezultat prije manjinskih udjela u odnosu na prosječni alocirani kapital. Dodatno, cost/income pokazatelj se izračunava za svaki segment kako slijedi: operativni rashodi (opći administrativni troškovi) u odnosu na operativne prihode (neto kamatni prihod, neto prihodi od naknada i provizija, prihodi od dividende, neto rezultat trgovanja i rezultat vrednovanja, neto rezultat po metodi udjela, prihod od najma imovine te od operativnog leasinga).

Grupa ne objavljuje informacije o prihodima od vanjskih klijenata za proizvode i usluge Grupe (ili grupe sličnih proizvoda i usluga) na temelju MSFI-a 8.32, budući da informacije nisu dostupne, a trošak njihovog razvoja bio bi pretjeran.

Grupa nema niti jednog vanjskog klijenta čiji prihodi od transakcija iznose 10% ili više prihoda Grupe.

Omjer povrata na imovinu (ROA) Grupe je iznosio 1,2% na 31. prosinca 2021. (2020.: 0,6%), a Banke 1,1% (2020.: 0,6 %).

2. Neto kamatni prihod

'Neto kamatni prihod' podijeljen je na pozicije 'Kamatni prihod', 'Ostali slični prihodi', 'Kamatni trošak' i 'Ostali slični troškovi'. Podjela na ove pozicije napravljena je na temelju činjenice da li je za obračun kamatnog prihoda ili kamatnog troška primijenjena metoda efektivne kamatne stope sukladno zahtjevima MSFI-ja 9.

Na poziciji 'Kamatni prihod' prikazuju se prihodi s osnove kamate od financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, obračunate primjenom efektivne kamatne stope na način pojašnjen pod poglavljem 'Financijski instrumenti – Značajne računovodstvene politike', dio 'Metode mjerenja financijskih instrumenata'.

Na poziciji 'Ostali slični prihodi' prikazuju se prihodi s osnove kamate od nederivatne financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, derivatnih financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, potraživanja s osnove financijskog najma te negativne kamate po financijskim obvezama.

Na poziciji 'Kamatni trošak' prikazuju se troškovi s osnove financijskih obveza koje se mjere po amortiziranom trošku koji su obračunati primjenom metode efektivne kamatne stope na način pojašnjen pod poglavljem 'Financijski instrumenti – Značajne računovodstvene politike' dio 'Metode mjerenja financijskih instrumenata'.

Na poziciji 'Ostali slični troškovi' prikazuju se troškovi s osnove kamate od nederivatnih financijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, derivatnih financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, negativne kamate obračunate po financijskoj imovini, kamate po obvezama za najam te neto kamatni trošak po otpremninama, mirovinama i jubilarnim nagradama obračunat prema zahtjevima MRS-a 19.

Što se tiče financijskih instrumenata, pozicije 'Kamatni prihod' i 'Ostali slični prihodi' uključuju kamatni prihod na dane kredite i predujmove bankama i klijentima, na novčana sredstva, na dužničke vrijednosne papire u svim kategorijama mjerenja financijske imovine, na potraživanja od kupaca i potraživanja s osnove financijskog najma te kamatni prihod po derivatnim financijskim instrumentima. Pozicije 'Kamatni trošak' i 'Ostali slični troškovi' uključuju kamatu plaćenu na depozite klijenata, depozite banaka, izdane dužničke vrijednosne papire, obveze za najam i ostale financijske obveze u svim kategorijama mjerenja, te kamatni trošak po derivatnim financijskim instrumentima.

Pozicija 'Kamatni prihod' uključuje i dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta financijske imovine raspoređene u fazu umanjenja 1. Nadalje, za financijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 1 i 2, neamortizirani dio naknade koja predstavlja sastavni dio efektivne kamatne stope takve imovine priznaje se u kamatni prihod na datum prestanka priznavanja.

2. Neto kamatni prihod (nastavak)

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Kamatni prihod				
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	1.994	1.957	1.649	1.636
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	158	150	136	130
Ostali slični prihodi				
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	-	1	-	1
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	56	47	57	46
Ostala imovina	103	100	-	-
Kamatni prihod od negativnih kamatnih stopa	2	7	2	8
Ukupno kamatni i ostali slični prihod	2.313	2.262	1.844	1.821
Kamatni troškovi				
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(224)	(204)	(166)	(157)
Ostali slični troškovi				
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	(53)	(43)	(53)	(43)
Ostale obveze	(3)	(2)	(2)	(2)
Kamatni trošak od negativnih kamatnih stopa	(8)	(10)	(6)	(7)
Ukupno kamatni i ostali slični trošak	(288)	(259)	(227)	(209)
Neto kamatni prihod	2.025	2.003	1.617	1.612

Iznos od 61 milijun HRK za Grupi i 53 milijuna HRK za Banku (2020.: 66 milijuna HRK za Grupi i 60 milijuna HRK za Banku) koji se odnosi na umanjenje vrijednosti financijske imovine uključen je u prihod od kamata. Uz to, gubici od modifikacija financijskih instrumenata alociranih u Fazu umanjenja 1 u iznosu od 0,3 milijuna HRK za Grupi i manje od 0,1 milijun HRK za Banku (2020. : 21 milijun HRK za Grupi i Banku) iskazuju se u retku „Kamatni prihod - Financijska imovina po amortiziranom trošku”.

3. Neto prihod od naknada i provizija

Grupa ostvaruje prihode i troškove od naknada i provizija pružanjem različitih usluga klijentima te ih priznaje u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15.

Prihod od naknada i provizija priznaje se kada Grupa izvrši ugovornu obvezu i prenese kontrolu nad uslugom kupcu. Iznos prihoda od naknada i provizija mjeri se na temelju naknade navedene u ugovoru s kupcem. Trenutak priznavanja kao i iznos priznatog prihoda slijede model od 5 koraka iz MSFI-ja 15.

Naknade ostvarene pružanjem usluge tijekom određenog vremenskog razdoblja razgraničavaju se i priznaju u prihod tijekom tog istog vremenskog razdoblja. Navedene naknade uključuju naknade s osnove kreditnog poslovanja koje nisu sastavni dio efektivne kamatne stope financijskog instrumenta na koji se odnose, naknade po garancijama i akreditivima, provizije za upravljanje imovinom, naknade za usluge skrbništva i ostale naknade za upravljanje i savjetovanje, kao i naknade za posredovanje u osiguranju, naknade za posredovanje štedionica i naknade po mjenjačkim poslovima. Usluge naplate djelomično obuhvaćaju naknade za usluge koje se izvršavaju kroz vrijeme poput naknada s osnove kartica.

Naknade ostvarene pružanjem transakcijskih usluga poput posredovanja pri kupnji i prodaji dionica ili drugih vrijednosnih papira, kupoprodaje stranih valuta kao i provizije ostvarene prodajom zajedničkih ulaganja i proizvoda osiguranja priznaju se u prihod po okončanju predmetne transakcije. Usluge naplate djelomično obuhvaćaju naknade s osnove transakcijskih usluga poput naknada za podizanje gotovine.

Ugovor s kupcem koji rezultira priznavanjem financijskog instrumenta u financijskim izvještajima Grupe može djelomično biti u opsegu MSFI-ja 9, a djelomično u opsegu MSFI-ja 15. Ako je to slučaj, Grupa prvo primjenjuje MSFI 9 za razdvajanje i mjerenje dijela ugovora koji je obuhvaćen MSFI-ijem 9, a zatim primjenjuje MSFI 15 na ostatak.

Prihodi od naknada i provizija koji su sastavni dio efektivne kamatne stope financijskog instrumenta spadaju pod zahtjeve MSFI-ja 9 i uključeni su u neto kamatni prihod.

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA			
	2020.		2021.		2020.		2021.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Vrijednosni papiri	19	(2)	11	(2)	19	(2)	11	(2)
Vlastita izdanja	13	-	6	-	13	-	6	-
Nalozi za prijenos	6	-	5	-	6	-	5	-
Ostali vrijednosni papiri	-	(2)	-	(2)	-	(2)	-	(2)
Upravljanje imovinom	23	(1)	24	(1)	23	(1)	24	(1)
Skrbnništvo	9	(2)	11	(2)	8	(2)	9	(2)
Usluge naplate	765	(199)	891	(226)	472	(152)	574	(181)
Kartično poslovanje	432	(164)	528	(186)	150	(125)	227	(151)
Ostalo	333	(35)	363	(40)	322	(27)	347	(30)
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	28	(1)	35	(1)	28	(1)	34	(1)
Zajednička ulaganja	-	(1)	-	(1)	-	(1)	-	(1)
Proizvodi osiguranja	24	-	29	-	23	-	28	-
Usluge posredovanja štedionica	3	-	5	-	4	-	5	-
Transakcije u stranoj valuti	1	-	1	-	1	-	1	-
Kreditno poslovanje	55	(6)	75	(8)	41	(6)	53	(7)
Dane kreditne obveze, primljene kreditne obveze	12	(5)	24	(7)	5	(4)	7	(6)
Dane garancije, primljene garancije	37	(1)	43	(1)	34	(2)	43	(1)
Ostalo kreditno poslovanje	6	-	8	-	2	-	3	-
Ostalo	26	(20)	21	(19)	6	-	8	-
Ukupni prihod i troškovi od naknada i provizija	925	(231)	1.068	(259)	597	(164)	713	(194)
Neto prihod od naknada i provizija	694	-	809	-	433	-	519	-

Prihodi i troškovi od naknada i provizija prikazani u ovoj tablici nisu sastavni dio efektivne kamatne stope.

Naknade koje se odnose na financijsku imovinu i financijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka za 2021. godinu iznose u prihodima 926 milijuna HRK za Grupi i 591 milijuna HRK za Banku (2020.: 810 milijuna HRK za Grupi i 494 milijuna HRK za Banku) i u rashodima 247 milijun HRK za Grupi i 183 milijuna HRK za Banku (2020.: 221 milijuna HRK za Grupi i 155 milijuna HRK za Banku).

4. Prihod od dividende

Prihod od dividendi priznaje se u račun dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende. Ova stavka uključuje dividende od dionica i drugih vlasničkih instrumenata u svim kategorijama mjerenja.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Financijska imovina po trošku	-	-	10	10
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	-	1	-
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	-	1	-	1
Prihod od dividendi	1	1	11	11

5. Neto rezultat i rezultat fer vrijednosti

Rezultat proizašao iz trgovanja uključuje sve dobitke i gubitke zbog promjene fer vrijednosti (čiste cijene) financijske imovine i financijskih obveza koji se drže radi trgovanja, uključujući sve derivative koji nisu određeni kao instrument zaštite. Osim navedenog, pozicija 'Neto rezultat trgovanja' uključuje dobitke i gubitke koji proizlaze iz promjene tečaja monetarne imovine i obveza.

Računovodstvena politika za priznavanje dobitaka i gubitaka od tečajnih razlika opisana je u poglavlju Temeljne računovodstvene politike, b) Računovodstvene metode i metode mjerenja, i. Preračunavanje stranih valuta, ii. Transakcije i stanja u stranoj valuti.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Neto rezultat trgovanja				
Trgovanje vrijednosnim papirima i derivativima	21	1	20	1
Transakcije u stranoj valuti	190	220	191	217
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	211	221	211	218

Iznosi promjena fer vrijednosti koji se mogu pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku nalaze se u Bilješci 27.

6. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

Na ovoj poziciji prikazuju se promjene u fer vrijednosti (čista cijena) financijske imovine koja se ne drži radi trgovanja a čija se fer vrijednost mjeri kroz dobit ili gubitak, uključujući i dobitke i gubitke od prestanka priznavanja takve imovine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Rezultat mjerenja/prodaje financijske imovine koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(14)	4	(18)	6
Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(14)	4	(18)	6

7. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова

Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma se priznaje primjenom proporcionalne metode tijekom razdoblja najma.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Ulaganja u nekretnine	2	-	-	-
Ostali operativni najmovi	84	66	5	4
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	86	66	5	4

Detaljnije informacije o imovini u operativnom najmu nalaze se u Bilješci 28 Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine.

8. Opći administrativni troškovi

Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih uključuju troškove plaća i naknada, troškove bonusa, doprinose i poreze iz plaća i na plaće. Također, uključuju i trošak tekućeg rada za otpremnine i jubilarne nagrade te efekte ponovnog mjerenja obveza za jubilarne nagrade. Ostali troškovi zaposlenih uključuju naknade rukovodstvu i zaposlenicima vezane uz MSFI 2 Program dodjele dionica zaposlenicima. Detaljnije informacije nalaze se u bilješci 40 Plaćanja temeljena na dionicama.

Ostali administrativni troškovi

Ostali administrativni troškovi uključuju IT troškove, troškove uredskog prostora, uredske operativne troškove, troškove reklame i propagande, troškove pravnih i konzultantskih usluga.

Amortizacija

Ova stavka sadrži amortizaciju nekretnina i opreme, amortizaciju ulaganja u nekretnine, amortizaciju prava korištenja imovine te amortizaciju nematerijalne imovine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Troškovi zaposlenih	(718)	(779)	(522)	(581)
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	(629)	(669)	(457)	(498)
Doprinosi na plaću	(86)	(100)	(62)	(75)
Rezerviranja za primanja zaposlenih	(3)	(2)	(3)	(2)
Ostali troškovi zaposlenika	-	(8)	-	(6)
Ostali administrativni troškovi	(648)	(611)	(487)	(457)
Premije osiguranja štednih uloga	(93)	(14)	(79)	(5)
IT troškovi	(203)	(228)	(193)	(221)
Troškovi najma prostora	(82)	(85)	(67)	(69)
Uredski operativni troškovi	(137)	(128)	(60)	(60)
Oglašavanje / marketing	(74)	(79)	(49)	(50)
Pravni i troškovi savjetovanja	(47)	(65)	(30)	(43)
Ostali administrativni troškovi	(12)	(12)	(9)	(9)
Amortizacija	(251)	(250)	(131)	(143)
Softver i ostala nematerijalna imovina	(58)	(70)	(31)	(39)
Nekretnine u posjedu vlasnika	(43)	(40)	(34)	(32)
Ostale pokretnine	(64)	(52)	-	-
Ulaganje u nekretnine	(1)	-	-	-
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	(85)	(88)	(66)	(72)
Opći administrativni troškovi	(1.617)	(1.640)	(1.140)	(1.181)

Grupa nema druge mirovinske aranžmane, osim onih u sklopu državnog mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj, prema kojem je poslodavac dužan obračunati tekuće doprinose u postotku od sadašnjih bruto plaća, a troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su zaposleni zaradili naknadu za rad. U 2021. iznos doprinosa za mirovine iznosio je 111 milijuna HRK za Grupu (2020.: 116 milijuna HRK) i 81 milijun HRK za Banku (2020.: 83 milijuna HRK).

Detaljnije informacije o amortizaciji nalaze se u Bilješkama 28 i 29.

Prosječan broj zaposlenih tijekom financijske godine (ponderirani prema razini zaposlenja)

	2020.	2021.
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	2.432	2.411
Erste Card Club d.o.o.	269	241
Izbor Nekretnina d.o.o.	-	-
Erste Nekretnine d.o.o.	24	25
Erste Group IT HR d.o.o.	69	70
Erste bank Podgorica d.d.	274	295
Erste Card Slovenia d.o.o.	56	58
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	97	97
Ukupno	3.221	3.199

9. Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku

Na ovoj poziciji prikazani su dobiti i gubici od prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku. Međutim, dobiti i gubici od prestanka priznavanja koji se odnose na financijsku imovinu koja je u trenutku prestanka priznavanja bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 prikazuju se na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata'.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Gubici od prestanka priznavanja financijske imovine AC	(1)	-	(1)	-
Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	(1)	-	(1)	-

10. Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata

Na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata' prikazani su gubici od umanjenja i ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata koji, prema MSFI-ju 9, ulaze u obuhvat zahtjeva za umanjenje vrijednosti. Na ovoj poziciji prikazuje se dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta ako se učinak odnosi na financijsku imovinu raspoređenu u Fazu umanjenja 2, Fazu umanjenja 3 ili financijsku imovinu klasificiranu kao POCI. Naplata prethodno otpisane financijske imovine i izravni otpisi također se prikazuju na ovoj poziciji.

Isto tako, na ovoj poziciji prikazani su dobiti i gubici od prestanka priznavanja financijske imovine ako se radi o POCI imovini ili ako je ta financijska imovina bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 u trenutku prestanka priznavanja.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(39)	(9)	(39)	(8)
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	(615)	8	(481)	31
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka	(625)	(72)	(480)	(29)
Izravni otpisi	(28)	(9)	(25)	(2)
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	47	90	33	63
Dobici ili gubici od modifikacije	(9)	(1)	(9)	(1)
Potraživanja s osnove financijskog najma	(26)	(6)	-	-
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka	(26)	(6)	-	-
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka za preuzete obveze i financijske garancije	(105)	(160)	(107)	(167)
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	(785)	(167)	(627)	(144)

Usklađivanje godišnjeg kretanja ispravka vrijednosti za kreditne gubitke s rezultatom umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata za godinu

u milijunima HRK	Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke			GRUPA
	Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata	Osale promjene u računu dobiti i gubitka	Promjene koje ne utječu na račun dobiti i gubitka	Ukupno
Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke siječanj 2021.				(3.661)
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka	(318)			(318)
Povećanje zbog protoka vremena (unwinding korekcija)		(21)		(21)
Prestanak priznavanja zbog prodaje			-	-
Otpisi			530	530
Promjene u opsegu konsolidacije			-	-
Tečajne razlike		1		1
Ostalo		16		16
Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke prosinac 2021.				(3.453)
Dobit(gubitak) od umanjenja vrijednosti od POCI bez ispravka vrijednosti	71			
Izravni otpisi	(9)			
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	90			
Dobici ili gubici od modifikacije	(1)			
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	(167)			

Usklađivanje godišnjeg kretanja ispravka vrijednosti za kreditne gubitke s rezultatom umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata za godinu (nastavak)

	Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke			BANKA
	Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata	Osale promjene u računu dobiti i gubitka	Promjene koje ne utječu na račun dobiti i gubitka	Ukupno
u milijunima HRK				
Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke siječanj 2021.				(3.125)
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka	(274)			(274)
Povećanje zbog protoka vremena (unwinding korekcija)		(13)		(13)
Prestanak priznavanja zbog prodaje			-	-
Otpisi			486	486
Promjene u opsegu konsolidacije			-	-
Tečajne razlike		-		-
Ostalo		2		2
Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke prosinac 2021.				(2.924)
Dobit/(gubitak) od umanjenja vrijednosti od POCl bez ispravka vrijednosti	70			
Izravni otpisi	(2)			
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	63			
Dobici ili gubici od modifikacije	(1)			
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	(144)			

11. Ostali operativni rezultat

Na poziciji 'Ostali operativni rezultat' prikazani su svi ostali prihodi i troškovi koji se ne mogu izravno pripisati redovnom poslovanju Banke i Grupe.

'Ostali operativni rezultat' uključuje gubitke od umanjenja vrijednosti i ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti kao i rezultat od prodaje nekretnina i opreme te nematerijalne imovine. Također, ova pozicija uključuje gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a.

Nadalje, pozicija 'Ostali operativni rezultat' obuhvaća sljedeće: troškove za ostale poreze, prihode od smanjenja i troškove povećanja rezerviranja, gubitak od umanjenja vrijednosti vlasničkih ulaganja uključenih u konsolidirani izvještaj metodom udjela i njegova ukidanja te dobitke i gubitke od prodaje takvih ulaganja, dobitke i gubitke od prestanka priznavanja ovisnih društava.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Ostali operativni troškovi	(146)	(210)	(126)	(210)
Povećanje ostalih rezerviranja	(60)	(101)	(59)	(100)
Ostali porezi	(3)	(2)	(1)	(1)
Doprinosi za sanacijski fond	(43)	(26)	(43)	(26)
Umanjenje vrijednosti goodwilla	-	(48)	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	-	-	-	(48)
Rezultat od nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwilla	(16)	(33)	(16)	(35)
Rezultat ostalih operativnih troškova/prihoda	(24)	-	(7)	-
Ostali operativni prihod	20	201	19	197
Smanjenje ostalih rezerviranja	20	184	19	182
Rezultat ostalih operativnih troškova/prihoda	-	17	-	15
Ostali operativni rezultat	(126)	(9)	(107)	(13)

Pozicija 'Rezultat nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwill-a' uključuje gubitke od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, ulaganja u nekretnine, nematerijalne imovine i kolateralu preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja.

Detaljnije informacije o umanjenju vrijednosti kolateralu preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja nalaze se u Bilješci 30 Ostala aktiva.

11. Ostali operativni rezultat (nastavak)

Sanacijski fond

Redak Doprinosi za sanacijski fond sadrži doprinose nacionalnom sanacijskom fondu koji su za 2021. godinu iznosili 26 milijuna HRK za Grupu i Banku (2020.: 43 milijun HRK). Doprinos se temelji na Direktivi o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava, koja, između ostalog, uspostavlja mehanizam financiranja za sanaciju kreditnih institucija. Kao posljedica, banke su obvezne jednom godišnje doprinositi u fond, koji je u prvom koraku uspostavljen na nacionalnoj razini. Prema ovim propisima, do 31. prosinca 2024. raspoloživa financijska sredstva sanacijskih fondova doseći će najmanje 1% iznosa pokrivenih depozita svih ovlaštenih kreditnih institucija unutar Europske unije. Stoga se doprinos za sanacijski fond mora rasporediti kroz 10 godina, kako bi dosegnoo ciljanu razinu.

Umanjenje vrijednosti goodwilla

U retku "Umanjenje vrijednosti goodwilla" prikazan je gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla i ulaganja u Erste Card Club d.o.o. priznat za 2021. godinu (u 2020. nije bilo gubitka od umanjenja vrijednosti). Detaljnije informacije nalaze se u Bilješci 29 Nematerijalna imovina

12. Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućih i odgođenih poreza.

Tekući porez

Porezna imovina ili obveze po tekućem porezu za tekuću i prethodne godine se izračunava kao iznos koji se očekuje dobiti ili platiti poreznim vlastima. Porezna stopa i porezni zakoni koji vrijede prilikom izračunavanja iznosa su oni koji su važeći na datum izvještaja o financijskom položaju.

Odgođeni porez

Odgođeni porez je priznat kao privremena razlika između porezne osnovice imovine ili obveza i njihovih knjigovodstvenih vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju. Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odgođena porezna imovina se priznaje za privremene odbitne razlike, uključujući odbitne privremene razlike koje proizlaze iz umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva i neiskorištene porezne gubitke do mjere do koje je vjerojatno da će oporeziva dobit biti na raspolaganju za sučeljavanje s odbitnim privremenim razlikama i prenijetim neiskorištenim poreznim gubicima.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela odgođene porezne imovine. Nepriznata odgođena porezna imovina se preispituje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i priznaje se do mjere u kojoj je postalo vjerojatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povrat odgođene porezne imovine. Nenadoknativi iznosi prikazani su u tablici pod pozicijom "Nenadoknativa DTA"

Odgođena porezna imovina i obveze se mjere po poreznoj stopi za koju se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do realizacije imovine ili podmirenja obveze, temeljeno na poreznim stopama (i poreznim zakonima) koje su donesene ili su u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju. Za ovisna društva vrijede lokalni porezni zakoni.

Odgođeni porez priznaje se u račun dobiti i gubitka osim ako se odnosi na stavke koje se priznaju izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kada se i odgođeni porez priznaje unutar kapitala.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji legalno provedivo pravo na prijeboj i odgođeni porezi se odnose na istu poreznu vlast.

Porez na dobit se sastoji od tekućeg poreza na dobit obračunatog u svakom od društava Grupe na temelju rezultata prijavljenih u porezne svrhe, korekcija poreza na dobit za prethodne godine i, ako ih je bilo, promjena u odgođenim porezima.

12. Porez na dobit (nastavak)

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Tekući porezni trošak / prihod	(24)	(196)	(1)	(164)
Tekuće razdoblje	(24)	(196)	(1)	(164)
Odgođeni porezni trošak / prihod	14	(32)	7	(21)
Tekuće razdoblje	14	(32)	7	(21)
Ukupno	(10)	(228)	6	(185)

Sljedeća tablica uspoređuje porez na dobit prikazan u računu dobiti i gubitka sa dobiti/gubitkom prije poreza pomnoženim sa nominalnom poreznom stopom Republike Hrvatske od 18% (2020.: 18%).

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Tekuće razdoblje	482	1.297	384	1.032
Porez na dobit po domaćoj zakonskoj poreznoj stopi (20%)	(88)	(232)	(69)	(186)
Utjecaj različitih inozemnih poreznih stopa	4	4	-	-
Utjecaj poreznih olakšica na zaradu od investicija i druge olakšice od poreza na dobit	16	2	16	2
Povećanje poreza zbog porezno nepriznatih troškova, dodatnih poslovnih poreza i sličnih elemenata	(4)	(2)	(3)	(1)
Učinak procjene nadoknadivosti fiskalnih gubitaka	62	-	62	-
Ukupno	(10)	(228)	6	(185)
Efektivna porezna stopa	2%	18%	(1)%	18%

Glavne komponente odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza

u milijunima HRK	GRUPA							
	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2021			
	Od prosinca 2021.	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2021.	Od prosinca 2020.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostali kapital	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:								
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	19	-	-	(9)	(9)	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(31)	(78)	47	-	22	25
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	52	60	-	-	(8)	(8)	-	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	98	86	-	-	12	12	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	3	3	-	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	-	26	-	-	(26)	(26)	-	-
Ostalo	76	77	-	-	(1)	(1)	-	-
Neto efekt prema MRS-u 12,71	(33)	(75)	33	75	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	207	197	(2)	(4)	15	(32)	22	25
Tekući porezi	-	123	(92)	(6)	(196)	(196)	-	-
Ukupni porezi	207	320	(94)	(10)	(181)	(228)	22	25

12. Porez na dobit (nastavak)

u milijunima HRK	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2020			GRUPA
	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostali kapital	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:								
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	7	-	-	12	12	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(78)	(75)	(4)	-	3	(7)
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	60	129	-	-	(69)	(69)	-	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	86	91	-	-	(5)	(5)	-	-
Dugoročna rezerviranja za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostala rezerviranja (različite porezne vrijednosti)	3	3	-	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	26	15	-	-	11	11	-	-
Ostalo	77	63	-	-	14	14	-	-
Nenadoknativa DTA	-	(51)	-	-	51	51	-	-
Neto efekt prema MRS-u 12,71	(75)	(71)	75	71	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	197	187	(4)	(5)	10	14	3	(7)
Tekući porezi	123	12	(6)	(24)	(24)	(24)	-	-
Ukupni porezi	320	199	(10)	(29)	(14)	(10)	3	(7)

u milijunima HRK	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2021			BANKA
	Od prosinca 2021.	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2021.	Od prosinca 2020.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostali kapital	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:								
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	19	-	-	(9)	(9)	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(31)	(75)	44	-	21	23
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	13	14	-	-	(1)	(1)	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	90	77	-	-	13	13	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	-	26	-	-	(26)	(26)	-	-
Ostalo	48	46	-	-	2	2	-	-
Neto efekt prema MRS-u 12,71	(31)	(75)	31	75	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	132	110	-	-	23	(21)	21	23
Tekući porezi	-	112	(74)	-	(164)	(164)	-	-
Ukupni porezi	132	222	(74)	-	(141)	(185)	21	23

12. Porez na dobit (nastavak)

	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2020				BANKA
u milijunima HRK	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Efekt poslovnog spajanja	Kroz ostali kapital	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:									
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	7	-	-	12	12	-	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(75)	(69)	(6)	-	-	3	(9)
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	14	14	-	-	-	-	-	-	-
Impairment of investments in subsidiaries	77	81	-	-	(4)	(4)	-	-	-
Dugoročna rezerviranja za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Ostala rezerviranja (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	26	-	-	-	26	(7)	33	-	-
Ostalo	46	40	-	-	6	6	-	-	-
Neto efekt prema MRS-u 12,71	(75)	(69)	75	69	-	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	110	75	-	-	34	7	33	3	(9)
Tekući porezi	112	-	-	(8)	(1)	(1)	-	-	-
Ukupni porezi	222	75	-	(8)	33	6	33	3	(9)

Dana 19 lipnja 2020., Erste factoring je pripojen i Banka je priznala odgođenu poreznu imovinu temeljem poreznog gubitka Erste factoringa. Ukupan iznos priznate odgođene porezne imovine iznosi 78 milijuna HRK od čega je 52 milijuna HRK Banka iskoristila na kraju 2020. godine. Na 31. prosinca 2020. odgođena porezna imovina za prenesene porezne gubitke iznosi 26 milijuna HRK i tijekom 2021. godine ukupan iznos prenesenih poreznih gubitaka je iskorišten.

Financijski instrumenti – Značajne računovodstvene politike

Financijski instrument je svaki ugovor na temelju kojeg nastaje financijska imovina jednog poslovnog subjekta i financijska obveza ili vlasnički instrument drugog poslovnog subjekta.

Prema MSFI-ju 9 sva financijska imovina i obveze, uključujući derivativne financijske instrumente, trebaju se priznati u izvještaju o financijskom položaju i mjeriti u skladu sa dodijeljenim kategorijama mjerenja.

Metode mjerenja financijskih instrumenata

Grupa primjenjuje dvije osnovne metode mjerenja:

i. Amortizirani trošak i efektivna kamatna stopa

Amortizirani trošak financijske imovine je iznos po kojem je financijska imovina mjerena pri početnom priznavanju, umanjen za otplate glavnice, umanjen ili uvećan za kumulativni iznos amortizacije svake razlike između početnog iznosa i iznosa o dospijeću, izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i usklađen za iznos rezervacija za umanjenje vrijednosti financijske imovine.

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine predstavlja amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za rezervacije za umanjenje vrijednosti.

Metoda efektivne kamatne stope predstavlja metodu izračuna amortizacijskog troška financijske imovine ili financijske obveze te vremenskog razgraničenja kamatnog prihoda, odnosno kamatnog troška tijekom određenog razdoblja.

Efektivna kamatna stopa (EKS) je stopa kojom se točno diskontiraju procijenjeni budući novčani primici i/ili novčani izdaci kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta, ili gdje je to prikladno, kroz kraće razdoblje, na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ili amortizirani trošak financijske obveze. Efektivna kamatna stopa računa se pri početnom priznavanju financijskog instrumenta. Kod financijskih instrumenata ugovorenih sa promjenjivom kamatnom stopom, promjenjivi dio kamatne stope usklađuje se sa kretanjem tržišnih stopa te se kroz to usklađenje mijenja i efektivna kamatna stopa.

Kod izračuna efektivne kamatne stope potrebno je procijeniti očekivane novčane tokove, uzimajući u obzir sve uvjete iz ugovora financijskog instrumenta te zanemarujući očekivane kreditne gubitke. U izračun je potrebno uključiti sve naknade plaćene, odnosno primljene, između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove, premije ili diskonte, odnosno sve razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti instrumenta (koji se vodi po amortizacijskom trošku) i iznosa po dospijeću.

Kamatni prihod se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope na način da se efektivna kamatna stopa primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine osim za:

- 1) Kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenu financijsku imovinu (eng. Purchased or originated credit impaired financial assets; POCI). Za takvu imovinu Grupa primjenjuje kreditno prilagođenu efektivnu kamatnu stopu na amortizirani trošak te imovine, od početka priznavanja.
Kreditno prilagođena efektivna kamatna stopa je stopa kojom se točno diskontiraju procijenjeni budući novčani primici i/ili novčani izdaci kroz očekivani vijek trajanja financijske imovine na amortizirani trošak financijske imovine koja je kupljena ili izdana kao kreditno umanjena. Kod izračuna ove stope prilikom procjene očekivanih novčanih tokova u obzir se uzimaju i očekivani kreditni gubici.
- 2) Financijsku imovinu koja nije kupljena niti izdana kao kreditno umanjena ali je naknadno postala kreditno umanjena (raspoređena je u fazu umanjenja 3). Za takvu imovinu Grupa primjenjuje efektivnu kamatnu stopu na amortizirani trošak te imovine u narednim razdobljima sve dok je imovina kreditno umanjena.

ii. Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja.

Detalji o tehnikama vrednovanja koje se koriste za mjerenje fer vrijednosti i hijerarhiji fer vrijednosti, prikazani su u Bilješci 22 Fer vrijednost financijskih instrumenata.

Početno priznavanje i mjerenje

i. Početno priznavanje

Financijski instrumenti se početno priznaju kada Grupa postane stranka ugovornih odredbi instrumenta.

Redovne (spot) kupnje ili prodaje financijske imovine Grupa priznaje primjenom računovodstva na datum namire (eng. Settlement date accounting). Datum namire je datum na koji je imovina isporučena Grupi ili na koji je Grupa isporučila imovinu. Primjenom računovodstva na datum namire Grupa financijsku imovinu evidentira u izvanbilančnoj evidenciji na datum trgovanja, te do datuma namire priznaje sve promjene fer vrijednosti financijske imovine koja treba biti primljena tijekom razdoblja između datuma trgovanja i datuma namire na isti način na koji priznaje stečenu imovinu. Promjene fer vrijednosti u tom razdoblju priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku ako se radi o financijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, odnosno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se radi o financijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Kod prodaje financijske imovine, primjena računovodstva na datum namire predstavlja isporuku financijske imovine drugoj strani i priznavanje dobitaka i gubitaka od prodaje na dan isporuke te imovine od strane Grupe.

ii. Početno mjerenje

Kod početnog priznavanja Grupa mjeri financijsku imovinu ili financijsku obvezu po njezinoj fer vrijednosti uvećanoj, u slučaju financijske imovine ili financijske obveze koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, za transakcijske troškove koji su izravno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili izdavanjem financijske obveze. Financijska imovina i financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi se odmah priznaju u dobit ili gubitak.

Klasifikacija i naknadno mjerenje financijske imovine

U skladu sa MSFI-jem 9, klasifikacija financijske imovine i naknadno mjerenje ovise o slijedeća dva kriterija:

- i. poslovnom modelu za upravljanje financijskom imovinom - određuje na osnovi poslovnog cilja upravljanja financijskom imovinom odnosno procjene drži li se financijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, ili oboje prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine ili samo radi prodaje.
- ii. karakteristikama ugovornih novčanih tokova financijske imovine – određuje se na temelju procjene jesu li ugovorni novčani tokovi financijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (eng. solely payments of principal and interest).

Poslovni model za upravljanje financijskom imovinom

Poslovni model se određuje na osnovi poslovnog cilja upravljanja financijskom imovinom odnosno procjene drži li se financijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, ili oboje prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine ili samo radi prodaje.

Poslovni model za upravljanje financijskom imovinom određuje ključno rukovodstvo i to na razini koja odražava način na koji se upravlja grupom financijske imovine zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj, a ne na razini pojedinog instrumenta.

Procjena poslovnog modela promatra se kroz aktivnosti koje Grupa poduzima u svrhu ostvarivanja poslovnih ciljeva i na koji način se izvještava ključno rukovodstvo Grupe. Procjena se temelji na slijedećim relevantnim kriterijima:

- _ Način na koji se mjeri uspješnost poslovnog modela i financijske imovine unutar tog poslovnog modela, te kako se o tome izvještava ključno rukovodstvo
- _ Rizici koji utječu na uspješnost poslovnog modela i financijske imovine unutar tog poslovnog modela i način koji se upravlja tim rizicima i
- _ Naknade ključnom rukovodstvu (osnovom fer vrijednosti imovine kojom se upravlja ili iznosa prikupljenih ugovornih novčanih tokova).

Klasifikacija i naknadno mjerenje financijske imovine (nastavak)

Slijedom navedenog, u skladu sa zahtjevima MSFI-a 9, utvrđen je poslovni model Grupe za upravljanje financijskom imovinom:

- 1) Poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (eng. hold to collect), za sve kredite (klijentsko poslovanje). Na godišnjoj razini provodi se procjena i potvrda održivosti poslovnog modela kroz analizu prodaja. Prodaje financijske imovine koje se, unutar Grupe smatraju prodajom u skladu sa poslovnim modelom držanja financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova jesu prodaje zbog povećanja kreditnog rizika financijske imovine, prodaje financijske imovine koje nisu učestale (iako se radi o značajnim vrijednostima), prodaje financijske imovine koja nije značajne vrijednosti iako su učestale te prodaje financijske imovine kojoj je rok dospeljeća blizu.

Ostali slučajevi prodaje koji su realizirani pod poslovnim modelom „Hold to collect” procjenjuju se retrospektivno i ako prelaze određene kvantitativne pragove, gdje je knjigovodstvena vrijednost prodane imovine iz portfelja „Hold to collect” mjerene po amortiziranom trošku:

- > 1% pokretne prosječne knjigovodstvene vrijednosti portfelja u odgovarajućem razdoblju tijekom posljednja 3 mjeseca,
 - > 3% pokretne prosječne knjigovodstvene vrijednosti portfelja u odgovarajućem razdoblju tijekom posljednjih 12 mjeseci
 - > 5% pokretne prosječne knjigovodstvene vrijednosti portfelja u odgovarajućem razdoblju tijekom posljednjih 36 mjeseci),
- ili kad god se to smatra potrebnim s obzirom na nova upravljačka očekivanja da bi procijenjeni prag mogao biti premašen, Grupa provodi prospektivni test.

Ukoliko se utvrdi da knjigovodstvena vrijednost imovine za koju se očekuje da će se prodati tijekom očekivanog vijeka trajanja portfelja trenutnog poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni kao opravdani, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, nova financijska imovina kupljena ili izdana unutar revidiranog portfelja klasificirala bi se pod novi poslovni model te mjerila po fer vrijednosti.

- 2) Poslovni modeli „Hold to collect”, „Hold and sell” i ostali poslovni modeli za ulaganja u vrijednosne papire (ne klijentsko poslovanje).

Za prodaju vrijednosnih papira koji se drže u skladu s poslovnim modelom „Hold to collect”, provodi se procjena koja je iznad objašnjena za kreditni portfelj.

Prema MSFI-ju 9, postoje 3 poslovna modela:

- _ Poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (eng. hold to collect): Financijskom imovinom klasificiranom unutar ovog poslovnog modela upravlja se na način da se novčani tokovi od financijske imovine ostvaruju kroz prikupljanje ugovornih novčanih tokova (glavnice i kamate) tijekom vijeka trajanja financijske imovine.
- _ Poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaja financijske imovine (eng. hold and sell): Financijskom imovinom klasificiranom unutar ovog poslovnog modela upravlja se na način da se novčani tokovi od financijske imovine ostvaruju kroz prikupljanje ugovornih novčanih tokova (glavnice i kamate) i kroz prodaju financijske imovine.
- _ Ostali poslovni model (portfelj koji se drži radi trgovanja i portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka) - poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja novčanih tokova kroz prodaju financijske imovine: Financijskom imovinom klasificiranom unutar ovakvih poslovnih modela upravlja se temeljem fer vrijednosti te se novčani tokovi od financijske imovine ostvaruju kroz prodaju. Primjer ovakvog portfelja je portfelj koji se drži radi trgovanja (eng. held for trading). Financijska imovina se stječe s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti i ostvarivanja.

Karakteristike ugovornih novčanih tokova (SPPI test)

Prema zahtjevima MSFI-ja 9, Grupa je obvezna za svaku financijsku imovinu procijeniti karakteristike ugovornih novčanih tokova. Pod procjenom karakteristika ugovornih novčanih tokova smatra se procjena jesu li ugovorni novčani tokovi financijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (eng. solely payments of principal and interest); u nastavku dokumenta SPPI test.

Grupa, na temelju ove procjene, uzimajući u obzir i poslovni model koji primjenjuje za upravljanje tom financijskom imovinom, donosi odluku o klasifikaciji financijske imovine u određenu kategoriju mjerenja. SPPI test provodi se na razini instrumenta odnosno karakteristike novčanih tokova financijske imovine procjenjuju se na razini pojedinačnog ugovora.

Općenito, ugovorni novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice smatraju se osnovnim kreditnim poslovanjem i samo takvi novčani tokovi zadovoljavaju SPPI test. Pod osnovnim kreditnim poslovanjem, najznačajnije elemente kamate čine vremenska vrijednost novca i kreditni rizik. Sve dok kamata kao naknada za posuđenu glavicu sadrži samo osnovne elemente, instrument zadovoljava SPPI test. Osim ranije spomenutih, osnovne elemente čine:

Kamata = naknada za vremensku vrijednost novca + naknada za kreditni rizik + naknada za administrativne troškove + naknada za ostale osnovne rizike + profitna marža.

Klasifikacija i naknadno mjerenje financijske imovine (nastavak)

Sukladno tome, ukoliko ugovorni uvjeti sadrže karakteristike koje nisu osnovni elementi kamate i te karakteristike rezultiraju rizicima ili promjenama ugovornih novčanih tokova koje nisu povezane s osnovnim kreditnim poslovanjem, financijska imovina pada SPPI test. Mjerenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit za takvu financijsku imovinu nije moguće te se ona raspoređuje u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Isto tako, ukoliko je nekom ugovornom klauzulom promijenjen element kamate koji se odnosi na vremensku vrijednost novca (kamatna neusklađenost poput neusklađenosti perioda ažuriranja i ročnosti tržišne kamatne stope) potrebna je procjena promjene ugovornih novčanih tokova. Značajnost promjene vremenske vrijednosti novca, utvrđuje se tzv. benchmark testom. Svrha procjene promjene vremenske vrijednosti novca jest utvrditi koliko se ugovorni (nediskontirani) novčani tokovi mogu razlikovati od (nediskontiranih) novčanih tokova koji bi nastali da nije bilo promjene vremenske vrijednosti novca (referentni novčani tokovi). Osim navedenih značajki, ostali uvjeti referentne imovine jednaki su uvjetima financijske imovine koja je predmet testa. Ako promjena vremenske vrijednosti novca za posljedicu ima ugovorne (nediskontirane) novčane tokove koji se znatno razlikuju od (nediskontiranih) referentnih novčanih tokova, financijska imovina ne ispunjava kriterij za klasifikaciju i mjerenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Kroz benchmark test, Grupa mora uzeti u obzir učinak promjene vremenske vrijednosti novca u svakom izvještajnom razdoblju, ali i kumulativno tijekom vijeka trajanja financijske imovine.

Primjenom spomenuta dva kriterija financijska imovina se raspoređuje u slijedeće kategorije mjerenja opisane u bilješkama:

- 1) Financijska imovina po amortiziranom trošku (eng. AC),
- 2) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (eng. FVOCI)
- 3) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (eng. FVPL)

Klasifikacija i naknadno mjerenje financijskih obveza

Financijske obveze klasificiraju se u kategoriju mjerenja po amortiziranom trošku, osim:

- _ financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
 - _ financijskih obveza proizašlih iz prijenosa financijske imovine koji ne zadovoljava kriterije za prestanak priznavanja imovine
 - _ obveza po izdanim financijskim jamstvima
 - _ obveza proizašlih iz plasmana odobrenih po stopi ispod tržišne kamatne stope
 - _ potencijalne naknade priznate od strane stjecatelja unutar poslovnog spajanja na koje se primjenjuju zahtjevi MSFI-a 3.
- Detalji vezani uz financijske obveze nalaze se u Bilješci 17.

Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata prema MSFI-ju 9

Model očekivanog kreditnog gubitka

Model očekivanog kreditnog gubitka je model umanjenja vrijednosti koji zahtijeva da se mogući gubitak uslijed umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta procjenjuje prilikom stjecanja financijskog instrumenta, temeljem dostupnih relevantnih informacija i priznaje odmah pri početnom priznavanju imovine. Osnovne karakteristike modela su da prilikom mjerenja gubitka uzima u obzir sve dostupne informacije koje uključuju informacije o gubicima iz proteklih razdoblja, informacije o trenutnom stanju te informacije koje se odnose na očekivanja u budućim razdobljima te omogućava da se vremenski primjerenije, odnosno pravodobnije prizna gubitak od umanjenja. Ovaj model primjenjuje se za sve financijske instrumente koji podliježu zahtjevima za umanjenje vrijednosti bez obzira na vrstu instrumenta ili kategoriju mjerenja u koju je instrument raspoređen.

Prema MSFI-ju 9 u obuhvat zahtjeva za umanjenje vrijednosti uključuje se:

- _ Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku
- _ Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (osim vlasničkih instrumenata)
- _ Ostali dužnički instrumenti u okviru MSFI 9 zahtjeva za umanjenjem vrijednosti (potraživanja s osnove ugovora o najmu, potraživanja od kupaca, ugovorna imovina)
- _ Obveze na temelju kredita (po odobrenim neiskorištenim kreditima)
- _ Obveze po ugovorima o financijskom jamstvu

Kreditni gubitak predstavlja razliku između ugovornih novčanih tokova na koje Grupa ima pravo na temelju ugovornih uvjeta i novčanih tokova za koje očekuje da će zaista i naplatiti, diskontiranu originalnom efektivnom kamatnom stopom (ili kreditno prilagođenom efektivnom kamatnom stopom u slučaju POCI imovine).

Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata prema MSFI-ju 9 (nastavak)

Očekivani kreditni gubici za dvanaestomjesečno razdoblje odnose se na dio očekivanih kreditnih gubitaka kroz cijelo razdoblje trajanja instrumenta koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke kao posljedicu nastanka statusa neispunjenja obveza u razdoblju od 12 mjeseci od izvještajnog razdoblja.

Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja odnose se na očekivane kreditne gubitke kroz cijelo razdoblje trajanja instrumenta koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke kao posljedicu nastanka svih mogućih statusa neispunjenja obveza tijekom života financijskog instrumenta.

Za financijske instrumente na koje se primjenjuje ovaj model umanjenja, Grupa pri početnom priznavanju uvijek priznaje, u račun dobiti i gubitka, najmanje iznos očekivanih kreditnih gubitaka za dvanaestomjesečno razdoblje. Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta priznaju se ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na početno priznavanje ili je instrument kreditno umanjen.

Utvrđeni očekivani kreditni gubici računovodstveno se priznaju kao:

- _ Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, po financijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku, potraživanjima s osnove ugovora o najmu, ugovornoj imovini i potraživanjima od kupaca, koje se iskazuje kao dio knjigovodstvene vrijednosti imovine u izvještaju o financijskom položaju
- _ Akumulirani iznos umanjenja vrijednosti, po financijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koji se iskazuje kao zasebna stavka unutar ostale sveobuhvatne dobiti (nije dio neto knjigovodstvene vrijednosti imovine u bilanci) na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti'
- _ Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke po izvanbilančnim stavkama (obvezama na temelju kredita, obvezama po ugovorima o financijskom jamstvu) koja se priznaju kao obveza u bilanci i prikazuju na poziciji 'Rezerviranja' u izvještaju o financijskom položaju.

U računu dobiti i gubitka, gubici od umanjenja vrijednosti kao i njihovo ukidanje prikazuju se pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove financijskih instrumenata'.

Kad je financijska imovina naknadno kreditno umanjena, Grupa u narednim razdobljima ne priznaje ugovorni kamatni prihod, odnosno kamatu na bruto knjigovodstvenu vrijednost već priznaje kamatni prihod na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine; njen amortizirani trošak. Sa stajališta bilance, kamata se obračunava na bruto knjigovodstvenu vrijednost. Razlika između obračunate ugovorne kamate i kamatnog prihoda priznatog u računu dobiti i gubitka, u izvještajnom razdoblju u kojem je imovina kreditno umanjena, iskazana je kroz rezervaciju za umanjenje vrijednosti te imovine (bez utjecaja na umanjenje vrijednosti).

Za financijsku imovinu koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja (POCI imovina), procijenjeni očekivani kreditni gubici uključeni su u početnu fer vrijednost imovine te za nju Grupa utvrđuje kreditno prilagođenu efektivnu kamatnu stopu. Kod POCI imovine Grupa u izvještajnom razdoblju priznaje samo kumulativnu promjenu u očekivanim kreditnim gubicima tijekom cijelog vijeka trajanja financijske imovine u odnosu na početno priznavanje. Ukoliko dođe do pozitivne promjene u očekivanim kreditnim gubicima u odnosu na inicijalno utvrđene očekivane kreditne gubitke, promjena se provodi kroz uskladu bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine, dok se kod negativne promjene u očekivanim kreditnim gubicima u odnosu na inicijalno utvrđene očekivane kreditne gubitke formiraju rezervacije za umanjenje vrijednosti. Ovakva imovina ne podliježe raspoređivanju u faze umanjenja.

Obveze na temelju kredita i ugovori o izdanim financijskim jamstvima podliježu zahtjevima MSFI-a 9 za umanjenje vrijednosti. Za obveze na temelju kredita i ugovore o izdanom financijskom jamstvu, datum na koji Grupa kao stranka prihvati neopozivu obvezu smatra se datumom početnog priznavanja u smislu primjene zahtjeva za umanjenje vrijednosti. Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke priznata po ovim izvanbilančnim stavkama ne ukidaju se u trenutku nastanka financijske imovine već se prenose u rezervacije za umanjenje vrijednosti, dok se razlika do potrebnih rezervacija za umanjenje vrijednosti financijske imovine priznaje u račun dobiti i gubitka (osim ako se radi o POCI imovini).

Faze umanjenja financijskog instrumenta (eng. stages)

Opći model očekivanog kreditnog gubitka definira klasificiranje financijskih instrumenata, na temelju njihove kreditne kvalitete pri početnom priznavanju te promjene kreditne kvalitete u narednim izvještajnim razdobljima, u tri Faze umanjenja. Faza umanjenja u koju je financijski instrument raspoređen, određuje iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja koji će se priznati u poslovnim knjigama kao i iznos kamatnog prihoda koji će se u izvještajnom razdoblju priznati.

Faza umanjenja 1

- _ Nije došlo do promjene kreditnog rizika ili je došlo do neznajnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- _ Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka za dvanaestomjesečno razdoblje
- _ Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: bruto knjigovodstvena vrijednost

Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata prema MSFI-ju 9 (nastavak)

Faza umanjenja 2

- _ Došlo je do značajnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- _ Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja
- _ Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: bruto knjigovodstvena vrijednost.

Faza umanjenja 3

- _ Nastupio je status neispunjenja obveza i postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- _ Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja.
- _ Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: neto knjigovodstvena vrijednost (amortizirani trošak financijske imovine).

Detaljnije informacije o utvrđivanju značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući procjene i prosudbe koje se primjenjuju pri mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka te definicija statusa neispunjenja obveza nalaze se u Bilješci 28.4 Upravljanje rizicima, Kreditni rizik.

Otpisi

Grupa će otpisati bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ako ne postoje razumna očekivanja o povratu iste, u cijelosti ili djelomično.

Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja financijske imovine i provodi se na teret proknjiženih rezervacija za očekivane kreditne gubitke po financijskoj imovini koja je predmet otpisa.

Grupa je definirala niz kriterija kod kojih može doći do otpisa nenaplativih potraživanja iz kreditnog poslovanja:

Otpis financijske imovine može biti rezultat forbearance mjera gdje Grupa umanjuje potraživanje s ciljem premošćivanja financijskih poteškoća klijenata i time povećava mogućnost naplate preostalog dijela potraživanja. Otpis nenaplativog dijela financijske imovine može proizaći iz aktivnosti koje su rezultat pokretanja ili okončanja pravnih postupaka (stečaja, likvidacije ili sudskog spora).

Do razmatranja mogućnosti otpisa dolazi i u situacijama kada Grupa procijeni da bi troškovi postupka naplate bili veći od iznosa samog potraživanja/kolateralu, kada se procijeni da se naplata ne može očekivati ili kada kroz proces naplate postane očigledno da se dospjeli iznosi neće naplatiti, na primjer zbog pokrenutog stečajnog postupka.

Prestanak priznavanja financijskih instrumenata uključujući promjene ugovornih uvjeta financijske imovine

(i) Prestanak priznavanja financijske imovine

Financijska imovina (ili, gdje je primjenjivo, dio financijske imovine ili dio skupine slične financijske imovine) prestaje se priznavati kada:

- _ su ugovorna prava na primitak novčanih tokova od imovine istekla; ili
- _ Grupa je prenijela svoja prava na primitak novčanih tokova od imovine ili je preuzela obvezu u cijelosti platiti primljene novčane tokove bez značajnih odgoda trećoj strani prema aranžmanu „prolaza” ili je:
 - _ u osnovi prenijela sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom; ili
 - _ nije prenijela niti zadržala sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom, ali je prenijela kontrolu nad njom.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine, razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i primljene naknade (dobici ili gubici) prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Dobici ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku' ili kod financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit pod pozicijom 'Ostali dobiti ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka'.

Za financijsku imovinu koja se mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka, ova razlika prikazuje se, zajedno sa rezultatom mjerenja, pod pozicijom 'Neto rezultat trgovanja' ili pod pozicijom 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka'.

Prestanak priznavanja financijskih instrumenata uključujući promjene ugovornih uvjeta financijske imovine (nastavak)

(ii) Prestanak priznavanja financijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uvjeta

U kreditnom poslovanju Grupe može doći do promjena ugovornih uvjeta financijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uvjetima ili radi sprečavanja financijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u financijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modificiranja ugovornih novčanih tokova financijske imovine može doći do prestanka priznavanja financijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene financijske imovine.

Grupa je definirala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta financijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uvjete za prestanak priznavanja iste:

- _ Promjena ugovornih uvjeta koja dovodi do promjene druge ugovorne strane
- _ Promjena ugovorenih uvjeta koja dovodi do promjene valute ugovora, ugovornih uvjeta na način da se uvode ili uklanjaju jedna ili više ugovornih odredbi koje dovode do različitog tretmana nove financijske imovine (u smislu usklađenosti s SPPI testom i klasifikacije/mjerenja prema zahtjevima MSFI-ja 9), rokova dospjeća preko određenog praga, iznosa i/ili datuma dospjeća preostalih ugovornih novčanih tokova ako ta promjena rezultira učinkom na račun dobiti i gubitka većim od 10% bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine na datum promjene.
- _ Promjena ugovornih uvjeta kao rezultat pregovora oko boljih/povoljnijih uvjeta urednog kredita (prihodujući kredit) iniciranog od strane klijenta. Napravljene promjene u skladu su sa tržišnim uvjetima, kako bi se zadržalo klijenta (zbog mogućnosti da klijent kredit refinancira ili prijevremeno otplati).

Kao što je već spomenuto, promjene ugovornih uvjeta mogu dovesti do prestanka priznavanja financijske imovine i priznavanja nove, izmijenjene imovine. Ukoliko je klijent u statusu neispunjenja obveza ili značajna promjena dovodi do tog statusa, izmijenjena financijska imovina smatra se kreditno umanjenom financijskom imovinom pri početnom priznavanju (POCI imovinom). Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine koja se prestaje priznavati i fer vrijednosti pri početnom priznavanju izmijenjene POCI imovine prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove financijskih instrumenata'.

Promjene uvjeta ili modificiranje ugovornih novčanih tokova financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak a koje ne dovodi do prestanka priznavanja financijske imovine su sve promjene ugovornih uvjeta koje utječu na iznos i/ili vremensko razdoblje preostalih ugovornih novčanih tokova, osim onih koje dovode do prestanka priznavanja.

Kod takvih promjena Grupa je dužna izračunati novu bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i učinak te promjene priznati u račun dobiti i gubitka, kao gubitak ili dobitak od promjene ugovornih novčanih tokova. Nova bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine računa se kao sadašnja vrijednost promijenjenih ugovornih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom financijske imovine (ili kreditno prilagođenom efektivnom kamatnom stopom ako se radi o kupljenoj ili izdanoj kreditno umanjenoj financijskoj imovini):

- _ Gubitak od promjene ugovornih uvjeta: ako je neto sadašnja vrijednost (eng. NPV) izmijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalom EKS manja od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine prije promjene.
- _ Dobitak od promjene ugovornih uvjeta: ako je neto sadašnja vrijednost (eng. NPV) izmijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalom EKS veća od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine prije promjene

Dobici ili gubici od promjene ugovornih uvjeta prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihodi' pod 'Neto Kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka ukoliko se odnose na financijsku imovinu raspoređenu u Fazu umanjenja 1. Ukoliko je financijska imovina raspoređena u Fazu umanjenja 2 ili 3, te klasificirana kao POCI imovina, dobiti ili gubici od promjene ugovornih uvjeta te imovine prikazuju se na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata' u računu dobiti i gubitka.

(iii) Prestanak priznavanja financijskih obveza

Financijska obveza ili njezin dio prestaje se priznavati samo kada ta financijska obveza prestane postojati, na način da ju Grupa podmiri, otkaže ili je istekla.

Prestanak priznavanja financijskih instrumenata uključujući promjene ugovornih uvjeta financijske imovine (nastavak)

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze (ili dijela financijske obveze) koja je izvršena ili prenesena drugoj strani i plaćene naknade, prikazuje se u računu dobiti i gubitka (ovisno o kategoriji mjerenja u koju je raspoređena obveza koja se prestaje priznavati) pod pozicijom 'Ostali dobiti ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak', 'Neto rezultat trgovanja' ili 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'.

Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene

Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata

Model očekivanog kreditnog gubitka je model umanjenja vrijednosti koji se zasniva na prosudbi budući da zahtijeva procjenu značajnog porasta kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez detaljnih smjernica na koji način ih mjeriti. U pogledu procjene značajnog porasta kreditnog rizika, Grupa je odredila pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih kriterija i zadanih kvantitativnih pragova. Pored navedenog, složeno područje je i određivanje grupa slične imovine za koju se pogoršanje kreditnog rizika mora procjenjivati na osnovi portfelja u slučaju kada su pokazatelji o povećanju kreditnog rizika na pojedinačnoj osnovi dostupni tek s određenim vremenskim zakašnjenjem. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje primjenu složenih modela koji se zasnivaju na povijesnim, statističkim podacima o vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza i stopama gubitka u slučaju nastanka tog statusa, pojedinačnim procjenama kreditno umanjenih novčanih tokova i različitim scenarijima koji uključuju i razmatranje informacija o budućim događajima. Pored navedenog, potrebno je utvrditi razdoblje izloženosti kreditnom riziku za instrumente sa neodređenim rokom dospjeća poput revolving kredita.

Detaljnije opisano u Bilješci 27 Kreditni rizik. Razvoj rezervacija po kreditnim gubicima opisan je u Bilješci 14 Financijska imovina po amortiziranom trošku, Bilješci 16 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, Bilješci 21 Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i u poglavlju 'Najmovi' za Potraživanja s osnove financijskog najma.

Financijski instrumenti koji se mjere po amortiziranom trošku (AC)

Nederivatna financijska imovina raspoređuje se u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ukoliko su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- _ Financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, i
- _ Ugovoreni uvjeti po toj financijskoj imovini rezultiraju, na određene datume, novčanim tokovima koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Unutar ove kategorije mjerenja raspoređuju se dužnički vrijednosni papiri i krediti i predujmovi koji zadovoljavaju gore navedene uvjete, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, potraživanja s osnove financijskog najma te novac i novčana sredstva. U izvještaju o financijskom položaju ova se financijska imovina prikazuje pod linijom 'Financijska imovina po amortiziranom trošku', 'Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja' i 'Novac i novčana sredstva'.

Dobici ili gubici koji proizlaze iz naknadnog mjerenja financijske imovine unutar ove kategorije priznaju se kako slijedi:

- _ Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope, u razdoblju na koje se odnose a prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihodi' pod 'Neto Kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- _ Rezervacije za umanjenje vrijednosti (dobici i gubici) priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata' u računu dobiti i gubitka
- _ Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u računu dobiti i gubitka a prikazuju se na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost'.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine, dobiti ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka, a prikazani su na poziciji 'Dobici ili gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku čini najveću kategoriju mjerenja u Grupi s obzirom da uključuje kreditno poslovanje s klijentima i bankama, depozite kod centralne banke, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja te ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Detalji o financijskim obvezama koje se mjere po amortiziranom trošku nalaze se u Bilješki 17.

13. Novac i novčana sredstva

Novčana sredstva uključuju novac u blagajni i potraživanja (depozite) prema centralnoj banci i kreditnim institucijama koja su dostupna na zahtjev. Dostupnima na zahtjev smatraju se potraživanja koja se mogu povući bilo kada ili sa rokom obavijesti od jednog radnog dana ili 24 sata.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Novac u blagajni	3.336	3.052	3.095	2.831
Novčana sredstva kod središnjih banaka	4.957	11.036	4.763	10.577
Ostali depoziti po viđenju	380	442	89	110
Novac i novčana sredstva	8.673	14.530	7.947	13.518

Povećanje novca i novčanih sredstava rezultat je viška likvidnosti na poziciji novčana sredstva kod središnjih banaka.

Analiza novca i novčanih ekvivalenata za izvještaj o novčanom tijeku

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Novac u blagajni	3.336	3.052	3.095	2.831
Novčana sredstva kod središnjih banaka	4.750	11.036	4.556	10.577
Ostali depoziti po viđenju	380	442	89	110
Plasmani kod banaka sa izvornim dospijećem do 3 mjeseca	2	-	2	-
Novac i novčani ekvivalenti	8.468	14.530	7.742	13.518

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku

Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku

Ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene po amortiziranom trošku mogu se steći s različitim poslovnim ciljevima (kao što su ispunjavanje zahtjeva za unutarnjim/vanjskim rizikom likvidnosti i učinkovito plasiranje strukturnog viška likvidnosti, strateški položaji o kojima odlučuje Uprava, pokretanje i poticanje odnosa s klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili ostale aktivnosti koje donose prinose). Njihovo zajedničko svojstvo je da se ne očekuje značajna i česta prodaja takvih vrijednosnih papira. Za opis onoga što se smatra prodajom u skladu s poslovnim modelom čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, vidjeti stavku "Početno priznavanje i mjerenje" u poglavlju "Financijski instrumenti - Značajne računovodstvene politike".

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira Grupe i Banke mjerene po amortiziranom trošku po fazama umanjena vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. prikazana je u sljedećoj tablici:

GRUPA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2021.									
Opće države	4.940	-	-	4.940	(5)	-	-	(5)	4.935
Ukupno	4.940	-	-	4.940	(5)	-	-	(5)	4.935

GRUPA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2020.									
Opće države	2.363	-	-	2.363	(2)	-	-	(2)	2.361
Ukupno	2.363	-	-	2.363	(2)	-	-	(2)	2.361

BANKA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2021.									
Opće države	4.676	-	-	4.676	(2)	-	-	(2)	4.674
Ukupno	4.676	-	-	4.676	(2)	-	-	(2)	4.674

BANKA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2020.									
Opće države	2.181	-	-	2.181	(1)	-	-	(1)	2.180
Ukupno	2.181	-	-	2.181	(1)	-	-	(1)	2.180

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. nema kupljenih ili nastalih kreditno umanjenih dužničkih vrijednosnih papira (POCI).

Obveznice Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Sjedinjenih Američkih Država koje kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u kunama, eurima i dolarima. Dospijevaju u razdoblju od 2022. do 2035. godine i nose kamatnu stopu od 0,125% do 6,000% godišnje.

Fer vrijednost financijske imovine po amortiziranom trošku za Grupi i Banku je približno za 10,2 milijuna HRK viša od njezine knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. godine (2020: viša za 51,2 milijuna HRK).

Kretanje ispravaka vrijednosti za kreditne gubitke dužničkih vrijednosnih papira koji se mjere po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju prikazano je u tablici niže:

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
	siječnja 2021.						prosinca 2021.
Faza 1	(2)	(2)	2	-	(3)	-	(5)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(2)	(2)	2	-	(3)	-	(5)

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
	siječnja 2020.						prosinca 2020.
Faza 1	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(2)	-	-	-	-	-	(2)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
	siječnja 2021.						prosinca 2021.
Faza 1	(1)	-	-	-	(1)	-	(2)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(1)	-	-	-	(1)	-	(2)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
	siječnja 2020.						prosinca 2020.
Faza 1	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(1)	-	-	-	-	-	(1)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih vrijednosnih papira koji se mjere po amortiziranom trošku na kraju godine, početno priznatih (kupljenih) tijekom 2021. godine i koji nisu prodani do 31. prosinca 2021. iznosi 2.728 milijuna HRK za Grupi i 2.464 milijuna HRK za Banku (2020.: 752 milijuna HRK za Grupi i Banku). Povećanje knjigovodstvene vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira je većinom rezultat kupljenih obveznica izdanih od strane Republike Hrvatske u iznosu od 2.308 milijuna HRK. Bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih vrijednosnih papira koji se mjere po amortiziranom trošku, a koji su bili na stanju 01. siječnja 2021. i prestali se priznavati (dospijeće) tijekom 2021. godine iznosi 183 milijuna HRK za Grupi i nula za Banku (2020.: 292 milijuna HRK za Grupi i za Banku).

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama po amortiziranom trošku

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti kredita i predujmova bankama po amortiziranom trošku prema fazama umanjenja na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. Grupe i Banke prikazana je u sljedećoj tablici:

GRUPA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2021.									
Središnje banke	3.879	-	-	3.879	(3)	-	-	(3)	3.876
Kreditne institucije	531	-	-	531	(1)	-	-	(1)	530
Ukupno	4.410	-	-	4.410	(4)	-	-	(4)	4.406

GRUPA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2020.									
Središnje banke	3.266	-	-	3.266	(2)	-	-	(2)	3.264
Kreditne institucije	785	-	-	785	(8)	-	-	(8)	777
Ukupno	4.051	-	-	4.051	(10)	-	-	(10)	4.041

BANKA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2021.									
Središnje banke	3.794	-	-	3.794	(2)	-	-	(2)	3.792
Kreditne institucije	531	-	-	531	(1)	-	-	(1)	530
Ukupno	4.325	-	-	4.325	(3)	-	-	(3)	4.322

BANKA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2020.									
Središnje banke	3.194	-	-	3.194	(2)	-	-	(2)	3.192
Kreditne institucije	784	-	-	784	(8)	-	-	(8)	776
Ukupno	3.978	-	-	3.978	(10)	-	-	(10)	3.968

Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. nema kupljenih niti odobrenih kreditno umanjenih kredita i predujmova po amortiziranom trošku prema bankama (POCI).

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kreditni i predumovi kreditnim institucijama po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanje ispravaka vrijednosti za kreditne gubitke po kreditima i predumovima kreditnim institucijama koji se mjere po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju je prikazano u sljedećoj tablici:

GRUPA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2021.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosina 2021.
Faza 1	(10)	(1)	8	-	(1)	-	(4)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(10)	(1)	8	-	(1)	-	(4)

GRUPA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2020.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosina 2020.
Faza 1	(5)	(8)	3	-	(1)	1	(10)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(5)	(8)	3	-	(1)	1	(10)

BANKA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2021.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosina 2021.
Faza 1	(10)	(1)	8	-	-	-	(3)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(10)	(1)	8	-	-	-	(3)

BANKA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2020.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosina 2020.
Faza 1	(4)	(8)	3	-	(1)	-	(10)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(4)	(8)	3	-	(1)	-	(10)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predumova koji se mjere po amortiziranom trošku na kraju godine, početno priznatih tijekom 2021. godine, a koji se nisu u potpunosti prestali priznavati do 31. prosinca 2021. iznosi 1.111 milijuna HRK za Grupu i Banku (2020.: 764 milijuna HRK za Grupu i Banku).

Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predumova kreditnim institucijama koji se mjere po amortiziranom trošku, a koji su bili na stanju 01. siječnja 2021. i prestali se u potpunosti priznavati (dospijeće) tijekom 2021. godine iznosi 764 milijuna HRK za Grupu i Banku (2020.: 451 milijun HRK za Grupu i za Banku).

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kreditni i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti kredita i predujmova klijentima koji se mjere po amortiziranom trošku prema fazama umanjenja na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. prikazana je u sljedećoj tablici:

GRUPA											Knjigovo dstvena vrijedno st
Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak						
u milijunima HRK	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2021.											
Opće države	8.749	723	-	-	9.472	(12)	(15)	-	-	(27)	9.445
Ostala financijska društva	24	3	9	-	36	(1)	-	(9)	-	(10)	26
Nefinancijske institucije	13.812	5.149	1.126	200	20.287	(128)	(555)	(782)	(108)	(1.573)	18.714
Kućanstva	18.707	2.886	1.530	10	23.133	(100)	(181)	(1.048)	(2)	(1.331)	21.802
Ukupno	41.292	8.761	2.665	210	52.928	(241)	(751)	(1.839)	(110)	(2.941)	49.987
GRUPA											Knjigovo dstvena vrijedno st
Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak						
u milijunima HRK	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2020.											
Opće države	9.438	156	1	-	9.595	(14)	(3)	(1)	-	(18)	9.577
Ostala financijska društva	138	6	-	-	144	(5)	-	-	-	(5)	139
Nefinancijske institucije	13.419	4.950	1.548	154	20.071	(140)	(405)	(1.016)	(70)	(1.631)	18.440
Kućanstva	19.310	1.940	1.829	10	23.089	(121)	(144)	(1.227)	(1)	(1.493)	21.596
Ukupno	42.305	7.052	3.378	164	52.899	(280)	(552)	(2.244)	(71)	(3.147)	49.752
BANKA											Knjigovo dstvena vrijedno st
Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak						
u milijunima HRK	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2021.											
Opće države	8.405	723	-	-	9.128	(9)	(15)	-	-	(24)	9.104
Ostala financijska društva	142	3	-	-	145	(1)	-	-	-	(1)	144
Nefinancijske institucije	13.205	4.809	1.004	200	19.218	(121)	(512)	(717)	(108)	(1.458)	17.760
Kućanstva	15.912	2.579	1.328	10	19.829	(57)	(156)	(899)	(2)	(1.114)	18.715
Ukupno	37.664	8.114	2.332	210	48.320	(188)	(683)	(1.616)	(110)	(2.597)	45.723
BANKA											Knjigovo dstvena vrijedno st
Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak						
u milijunima HRK	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2020.											
Opće države	9.071	138	1	-	9.210	(11)	(2)	(1)	-	(14)	9.196
Ostala financijska društva	312	6	-	-	318	(4)	-	-	-	(4)	314
Nefinancijske institucije	12.836	4.503	1.453	154	18.946	(133)	(365)	(964)	(70)	(1.532)	17.414
Kućanstva	16.257	1.650	1.606	10	19.523	(75)	(118)	(1.079)	(1)	(1.273)	18.250
Ukupno	38.476	6.297	3.060	164	47.997	(223)	(485)	(2.044)	(71)	(2.823)	45.174

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kredit i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanje ispravaka vrijednosti za kreditne gubitke po kreditima i predujmovim klijentima koji se mjere po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju je prikazano u sljedećoj tablici:

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2021.								prosinca 2021.
Faza 1	(280)	(91)	33	45	51	-	-	1	(241)
Opće države	(14)	(2)	1	1	2	-	-	-	(12)
Ostala financijska društva	(5)	(1)	1	-	4	-	-	-	(1)
Nefinancijske institucije	(140)	(61)	22	23	28	-	-	-	(128)
Kućanstva	(121)	(27)	9	21	17	-	-	1	(100)
Faza 2	(552)	(136)	67	(190)	59	-	-	1	(751)
Opće države	(3)	(3)	3	(7)	(5)	-	-	-	(15)
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(405)	(117)	49	(80)	(3)	-	-	1	(555)
Kućanstva	(144)	(16)	15	(103)	67	-	-	-	(181)
Faza 3	(2.244)	(55)	239	(8)	(268)	11	484	2	(1.839)
Opće države	(1)	-	-	-	1	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	(9)	-	-	-	(9)
Nefinancijske institucije	(1.016)	(33)	143	-	(100)	10	212	2	(782)
Kućanstva	(1.227)	(22)	96	(8)	(160)	1	272	-	(1.048)
POCI	(71)	-	11	-	(55)	-	5	-	(110)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(70)	-	11	-	(54)	-	5	-	(108)
Kućanstva	(1)	-	-	-	(1)	-	-	-	(2)
Ukupno	(3.147)	(282)	350	(153)	(213)	11	489	4	(2.941)

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2020.								prosinca 2020.
Faza 1	(322)	(78)	23	34	67	-	-	(4)	(280)
Opće države	(109)	(4)	1	-	100	-	-	(2)	(14)
Ostala financijska društva	(1)	(1)	1	-	(4)	-	-	-	(5)
Nefinancijske institucije	(134)	(52)	13	2	32	-	-	(1)	(140)
Kućanstva	(78)	(21)	8	32	(61)	-	-	(1)	(121)
Faza 2	(155)	(14)	23	(368)	(38)	1	-	(1)	(552)
Opće države	(2)	-	-	(2)	1	-	-	-	(3)
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(74)	(9)	14	(250)	(85)	-	-	(1)	(405)
Kućanstva	(79)	(5)	9	(116)	46	1	-	-	(144)
Faza 3	(2.062)	(28)	141	(32)	(434)	2	188	(19)	(2.244)
Opće države	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(1.064)	(22)	81	(6)	(145)	-	152	(12)	(1.016)
Kućanstva	(997)	(6)	60	(26)	(289)	2	36	(7)	(1.227)
POCI	(109)	-	1	-	36	-	2	(1)	(71)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(108)	-	1	-	36	-	2	(1)	(70)
Kućanstva	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ukupno	(2.648)	(120)	188	(366)	(369)	3	190	(25)	(3.147)

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kredit i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2021.								prosinca 2021.
Faza 1	(223)	(85)	29	38	53	-	-	-	(188)
Opće države	(11)	(2)	1	-	3	-	-	-	(9)
Ostala financijska društva	(4)	(1)	1	-	3	-	-	-	(1)
Nefinancijske institucije	(133)	(57)	20	23	26	-	-	-	(121)
Kućanstva	(75)	(25)	7	15	21	-	-	-	(57)
Faza 2	(485)	(135)	59	(178)	55	-	-	1	(683)
Opće države	(2)	(3)	3	(7)	(6)	-	-	-	(15)
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(365)	(116)	44	(78)	2	-	-	1	(512)
Kućanstva	(118)	(16)	12	(93)	59	-	-	-	(156)
Faza 3	(2.044)	(50)	206	(4)	(188)	1	461	2	(1.616)
Opće države	(1)	-	-	-	1	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(964)	(28)	137	-	(68)	-	204	2	(717)
Kućanstva	(1.079)	(22)	69	(4)	(121)	1	257	-	(899)
POCI	(71)	-	11	-	(55)	-	5	-	(110)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(70)	-	11	-	(54)	-	5	-	(108)
Kućanstva	(1)	-	-	-	(1)	-	-	-	(2)
Ukupno	(2.823)	(270)	305	(144)	(135)	1	466	3	(2.597)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2020.								prosinca 2020.
Faza 1	(284)	(71)	17	23	95	-	-	(3)	(223)
Opće države	(106)	(3)	1	-	99	-	-	(2)	(11)
Ostala financijska društva	(1)	(1)	1	-	(3)	-	-	-	(4)
Nefinancijske institucije	(121)	(47)	11	2	23	-	-	(1)	(133)
Kućanstva	(56)	(20)	4	21	(24)	-	-	-	(75)
Faza 2	(139)	(13)	20	(339)	(14)	1	-	(1)	(485)
Opće države	(1)	-	-	(1)	-	-	-	-	(2)
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(69)	(8)	14	(234)	(67)	-	-	(1)	(365)
Kućanstva	(69)	(5)	6	(104)	53	1	-	-	(118)
Faza 3	(1.917)	(29)	125	(11)	(374)	2	178	(18)	(2.044)
Opće države	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ostala financijska društva	-	-	-	-	1	-	-	(1)	-
Nefinancijske institucije	(1.013)	(23)	79	(2)	(140)	-	146	(11)	(964)
Kućanstva	(903)	(6)	46	(9)	(235)	2	32	(6)	(1.079)
POCI	(109)	-	1	-	38	-	1	(2)	(71)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(108)	-	1	-	38	-	1	(2)	(70)
Kućanstva	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ukupno	(2.449)	(113)	163	(327)	(255)	3	179	(24)	(2.823)

U stupcu "Nabavljeno" prikazana su povećanja ispravaka vrijednosti nastala početnim priznavanjem kredita i predujmova klijentima koji se mjere po amortiziranom trošku tijekom izvještajnog razdoblja. Otpuštanja ispravaka vrijednosti nakon prestanka priznavanja povezanih kredita i predujmova klijentima koji se mjere po amortiziranom trošku prikazani su u stupcu "Prestanak priznavanja".

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kreditni i predumovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

U stupcu "Transfer između faza" prikazane su neto promjene ispravaka vrijednosti koje su nastale zbog promjena u kreditnom riziku koje su izazvale preraspodjelu pripadajućih kredita i predumova klijentima koji se mjere po amortiziranom trošku iz faze 1 na 01. siječnja 2021. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastupilo kasnije) u fazu 2 ili 3 na 31. prosinca 2021. ili obrnuto. Učinci transfera iz faze 1 u fazu 2 ili 3 na pripadajuće ispravke vrijednosti su nepovoljni (alokacija na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazani su u redcima koji se pripisuju fazama 2 ili 3. Učinci transfera iz faza 2 ili 3 u fazu 1 na pripadajuće ispravke vrijednosti su povoljni (otpuštanja na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazani su u retku "Faza 1".

Neutralan učinak u Računu dobiti i gubitka od prijenosa između faza pripadajućih ispravaka vrijednosti priznatih prije preraspodjele u faze prikazan je u stupcu "Promjene kreditnih rizika".

Sve ostale promjene u kreditnom riziku koje ne uzrokuju prijenos između faze 1 i faze 2 ili 3 i obrnuto prikazane su u stupcu "Promjene kreditnih rizika". Ovaj stupac također uključuje nepovoljan učinak prolaska vremena ("unwinding korekcija") tijekom vijeka trajanja očekivanih novčanih manjkova kredita i predumova klijentima po amortiziranom trošku raspoređenih u fazu 3 za bilo koje razdoblje tijekom godine, kao i POCI kredita i predumova klijentima. Ovaj negativan učinak iznosio je 21 milijun HRK za Grupi i 13 milijuna kuna za Banku kumulativno za 2021. godinu (2020.: 33 milijuna HRK za Grupi i 26 milijuna HRK za Banku), što također odražava nepriznati prihod od kamata pripadajućih kredita i predumova klijentima po amortiziranom trošku tijekom godine.

Stupac "Neznačajne promjene (neto)" odražava učinak na ispravke vrijednosti koji proizlazi iz izmjena ugovornih uvjeta kredita i predumova klijentima po amortiziranom trošku koje ne uzrokuju njihov potpuni prestanak priznavanja. Korištenje ispravaka vrijednosti uzrokovano potpunim ili djelomičnim otpisom kredita i predumova klijentima po amortiziranom trošku iskazano je u stupcu "Otpisi".

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjenja vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predumova klijentima po amortiziranom trošku na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2021. dodijeljeni drugačijoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2021. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjenja vrijednosti za kredite i predumove klijentima po amortiziranom trošku

u milijunima HRK	GRUPA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenja obveza	Iz statusa neispunjenja obveza u status ispunjenja obveza
2021.								
Opće države	505	50	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	1.478	693	142	10	43	-	-	1
Kućanstva	1.597	401	155	102	176	34	-	-
Ukupno	3.580	1.144	297	112	219	34	-	1

u milijunima HRK	GRUPA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenja obveza	Iz statusa neispunjenja obveza u status ispunjenja obveza
2020.								
Opće države	133	12	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	3	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	4.234	53	136	-	148	-	10	23
Kućanstva	1.300	554	186	59	408	49	5	2
Ukupno	5.670	619	322	59	556	49	15	25

Detaljnije informacije o transferu između faza uzrokovanom COVID-19 mjerama prikazane su u Bilješci 27 Kreditni rizik.

14. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kredit i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA							
	Transfer između Faze 1 i Faze 2		Transfer između Faze 2 i Faze 3		Transfer između Faze 1 i Faze 3		POCI	
	U Fazu 2 iz Faze 1	U Fazu 1 iz Faze 2	U Fazu 3 iz Faze 2	U Fazu 2 iz Faze 3	U Fazu 3 iz Faze 1	U Fazu 1 iz Faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenj a obveza	Iz statusa neispunjenj a obveza u status ispunjenja obveza
2020.								
Opće države	505	36	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	1.389	671	104	8	41	-	-	1
Kućanstva	1.443	312	126	97	140	21	-	-
Ukupno	3.337	1.019	230	105	181	21	-	1

u milijunima HRK	BANKA							
	Transfer između Faze 1 i Faze 2		Transfer između Faze 2 i Faze 3		Transfer između Faze 1 i Faze 3		POCI	
	U Fazu 2 iz Faze 1	U Fazu 1 iz Faze 2	U Fazu 3 iz Faze 2	U Fazu 2 iz Faze 3	U Fazu 3 iz Faze 1	U Fazu 1 iz Faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenj a obveza	Iz statusa neispunjenj a obveza u status ispunjenja obveza
2020.								
Opće države	133	12	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	3	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	3.876	45	131	-	98	-	10	23
Kućanstva	1.043	180	149	51	334	36	5	2
Ukupno	5.055	237	280	51	432	36	15	25

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku na kraju godine koji su se početno priznali tijekom 2021. godine i nisu se u potpunosti prestali priznavati do 31. prosinca 2021. iznosi 13.729 milijuna HRK za Grup i 13.016 milijuna HRK za Banku (2020.: 14.027 milijuna HRK za Grup i 13.254 milijuna HRK za Banku).

Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku koji su na stanju 01. siječnja 2021. i koji su se u potpunosti prestali priznavati (većinom zbog dospjeća) tijekom 2021. godine iznose 7.094 milijuna HRK za Grup i 6.711 milijuna HRK za Banku (2020.: 4.262 milijuna HRK za Grup i 4.092 milijuna HRK za Banku).

Nediskontirani iznos očekivanih kreditnih gubitaka kroz vijeka trajanja koji su uzeti u obzir pri početnom mjerenju kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku početno priznatih i identificiranih kao POCI tijekom 2021. godine iznosio je 55 milijuna HRK za Grup i Banku (2020.: 79 milijuna HRK za Grup i Banku).

15. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku podložni ugovornim izmjenama

Utjecaj neznačajnih ugovornih izmjena dužničkih instrumenata mjerenih po amortiziranom trošku u fazama umanjenja 2 i 3

u milijunima HRK	GRUPA			
	2020.		2021.	
	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
Kredit i predujmovi				
Opće države	2	-	4	-
Nefinancijske institucije	1.214	(3)	85	-
Kućanstva	563	(6)	148	-
Ukupno	1.779	(9)	237	-

15. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku podložni ugovornim izmjenama (nastavak)

Utjecaj neznačajnih ugovornih izmjena dužničkih instrumenata mjerenih po amortiziranom trošku u fazama umanjenja 2 i 3 (nastavak)

					BANKA
2020.			2021.		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena	
Kreditni i predujmovi					
Opće države	2	-	4	-	
Nefinancijske institucije	1.205	(3)	51	-	
Kućanstva	557	(6)	134	-	
Ukupno	1.764	(9)	189	-	

Na dan 31. prosinca 2021. ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih instrumenata mjerenih po amortiziranom trošku koji su bili pod utjecajem neznačajnih ugovornih izmjena tijekom 2021. godine iznosila je 237 milijuna HRK za Grupu i 189 milijuna HRK za Banku (2020.: 1.779 milijuna HRK za Grupu i Banku). Za detaljnije informacije pogledati Bilješku 27.

Utjecaj ugovornih izmjena (neto gubitak od izmjena) u dobiti ili gubitku 2021. godine iznosio je 715 tisuća HRK za Grupu i 830 tisuća HRK za Banku (2020.: 9 milijun HRK za Grupu i Banku).

16. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

											GRUPA
Bruto knjigovodstvena vrijednost						Kreditni gubitak					Knjigovodstvena vrijednost
u milijunima HRK	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2021.											
Opće države	251	82	-	-	333	(3)	(1)	-	-	(4)	329
Kreditne institucije	78	1	-	-	79	-	-	-	-	-	79
Ostala financijska društva	21	2	-	-	23	-	-	-	-	-	23
Nefinancijske institucije	437	34	83	1	555	(6)	(2)	(71)	-	(79)	476
Kućanstva	339	29	101	-	469	(16)	(3)	(87)	-	(106)	363
Ukupno	1.126	148	184	1	1.459	(25)	(6)	(158)	-	(189)	1.270

											GRUPA
Bruto knjigovodstvena vrijednost						Kreditni gubitak					Knjigovodstvena vrijednost
u milijunima HRK	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2020.											
Opće države	166	1	-	-	167	(1)	-	-	-	(1)	166
Kreditne institucije	59	2	-	-	61	-	-	-	-	-	61
Ostala financijska društva	19	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19
Nefinancijske institucije	396	41	97	-	534	(9)	(2)	(80)	-	(91)	443
Kućanstva	404	39	143	-	586	(14)	(3)	(115)	-	(132)	454
Ukupno	1.044	83	240	-	1.367	(24)	(5)	(195)	-	(224)	1.143

16. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2021.											
Opće države	117	82	-	-	199	(2)	(1)	-	-	(3)	196
Kreditne institucije	74	1	-	-	75	-	-	-	-	-	75
Ostala financijska društva	18	2	-	-	20	-	-	-	-	-	20
Nefinancijske institucije	358	31	50	1	440	(4)	(2)	(44)	-	(50)	390
Kućanstva	3	7	29	-	39	-	(1)	(27)	-	(28)	11
Ukupno	570	123	79	1	773	(6)	(4)	(71)	-	(81)	692

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2020.											
Opće države	132	1	-	-	133	(1)	-	-	-	(1)	132
Kreditne institucije	57	2	-	-	59	-	-	-	-	-	59
Ostala financijska društva	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15
Nefinancijske institucije	339	36	64	-	439	(7)	(1)	(51)	-	(59)	380
Kućanstva	3	6	29	-	38	-	-	(28)	-	(28)	10
Ukupno	546	45	93	-	684	(8)	(1)	(79)	-	(88)	596

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja sastoje se od faktoring potraživanja, potraživanja po kartičnom poslovanju i ostalih potraživanjima.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

u milijunima HRK	GRUPA								
	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2021.								prosinca 2021.
Faza 1	(24)	(12)	10	1	-	-	-	-	(25)
Faza 2	(5)	-	3	(2)	(2)	-	-	-	(6)
Faza 3	(195)	(4)	31	(5)	(34)	-	41	8	(158)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(224)	(16)	44	(6)	(36)	-	41	8	(189)

u milijunima HRK	GRUPA								
	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2020.								prosinca 2020.
Faza 1	(30)	(9)	1	10	4	-	-	-	(24)
Faza 2	(20)	(1)	3	(18)	31	-	-	-	(5)
Faza 3	(173)	(1)	28	(3)	(59)	-	13	-	(195)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(223)	(11)	32	(11)	(24)	-	13	-	(224)

16. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja (nastavak)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2021.								prosinca 2021.
Faza 1	(8)	(9)	7	-	4	-	-	-	(6)
Faza 2	(1)	(1)	-	(1)	(1)	-	-	-	(4)
Faza 3	(79)	(2)	4	-	(14)	-	20	-	(71)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(88)	(12)	11	(1)	(11)	-	20	-	(81)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2020.								prosinca 2020.
Faza 1	(1)	(8)	1	-	1	-	-	(1)	(8)
Faza 2	-	(1)	1	-	-	-	-	(1)	(1)
Faza 3	(50)	(1)	11	-	(19)	-	8	(28)	(79)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(51)	(10)	13	-	(18)	-	8	(30)	(88)

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjivanja vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostala potraživanja na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2021. dodijeljeni različitoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2021. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjivanja vrijednosti za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

GRUPA		
u milijunima HRK	2020.	2021.
Transfer između Faze 1 i Faze 2	208	144
U Fazu 2 iz Faze 1	40	91
U Fazu 1 iz Faze 2	168	53
Transfer između Faze 2 i Faze 3	34	17
U Fazu 3 iz Faze 2	28	15
U Fazu 2 iz Faze 3	6	2
Transfer između Faze 1 i Faze 3	47	31
U Fazu 3 iz Faze 1	40	26
U Fazu 1 iz Faze 3	7	5

BANKA		
u milijunima HRK	2020.	2021.
Transfer između Faze 1 i Faze 2	54	77
U Fazu 2 iz Faze 1	19	75
U Fazu 1 iz Faze 2	35	2
Transfer između Faze 2 i Faze 3	2	3
U Fazu 3 iz Faze 2	2	3
U Fazu 2 iz Faze 3	-	-
Transfer između Faze 1 i Faze 3	4	3
U Fazu 3 iz Faze 1	4	3
U Fazu 1 iz Faze 3	-	-

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja na kraju godine koja su se početno priznala tijekom 2021. godine i nisu se u potpunosti prestala priznavati do 31. prosinca 2021. iznose 713 milijuna HRK za Grupi i 585 milijuna HRK za Banku (2020.: 573 milijuna HRK za Grupi i 540 milijuna HRK za Banku). Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja koja su na stanju 01. siječnja 2021. i koja su se u potpunosti prestala priznavati (dospijeće) tijekom 2021. godine iznose 450 milijuna HRK za Grupi i 417 milijuna HRK za Banku (2020.: 69 milijuna HRK za Grupi i 46 milijuna HRK za Banku).

Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o financijskom položaju na poziciji 'Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti banaka', 'Depoziti klijenata', 'Izdani dužnički vrijednosni papiri i 'Ostale financijske obveze'.

Kod naknadnog mjerenja financijskih obveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka.

Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja financijske obveze priznaju se u račun dobiti i gubitka te prikazuju na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'.

17. Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Depoziti banaka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Prekonoćni depoziti	312	172	331	172
Oročeni depoziti	6.713	6.129	2.892	2.838
Podređeni kredit	1.285	226	1.285	226
Repo ugovori	738	6	701	6
Depoziti od banaka	9.048	6.533	5.209	3.242

Depoziti od banaka na 31. prosinca 2021 za Banku uključuju 1.059 milijuna HRK dugoročnog unutar-grupnog zaduženja (2020: 1.203 milijuna HRK) te 1.349 milijuna HRK zaduženja od strane razvojnih banaka (2020: 1.380 milijuna HRK).

Podređeni krediti su primljeni od Erste Group Bank AG te je njihov ukupan iznos 30 milijuna EUR ili 226 milijuna HRK na 31. prosinca 2021 (2020: 170 milijuna EUR ili 1.281 milijuna HRK). Dio podređenih kredita, u iznosu od 30 milijuna EUR, dospijeva u 2024. godini a njihova kamatna stopa je 2,11% uvećana za 3-mjesečni EURIBOR. 80 milijuna EUR i 60 milijuna EUR podređenih kredita je dospjelo u 2021., odnosno 2022. godini, a otplaćeni su u 2021. godini.

Na dan 31. prosinca 2020., repo ugovori se odnose na strukturne repo transakcije primljene od HNB-a u iznosu 700 milijuna HRK sa kamatnom stopom od 0,25% i dospijećem u ožujku 2025. koje su prijevremeno otplaćene tijekom 2021.

Zaduženje od HBOR-a za Banku na 31. prosinca 2021. iznosi 1.225 milijuna HRK (2020.: 1.987 milijuna HRK).

Podređeni kredit (Tier 2 – dopunski kapital) je uključen u instrumente kapitala u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. Utjecaj Tier 2 instrumenata kapitala na stopu regulatornog kapitala iznosi +0,24% u 2021. (2020.: +0,71%).

U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad Bankom, podmirenje nepodređenih obveza imat će prednost u odnosu na podređene obveze. Vlasnici instrumenata dopunskog kapitala (Tier 2), snosit će gubitak u stečajnom postupku nad Bankom. Ako nakon smanjenja vrijednosti relevantnim instrumentima kapitala (Tier 2) razina kapitala još nije dostatna, sanacijsko tijelo može primijeniti instrumente sanacije koji dovode do pokrića gubitka od strane vjerovnika sukladno redoslijedu namirenja u stečajnom postupku.

Grupa i Banka nisu imali nikakva neispunjenja obveza po glavnici i kamatama ili kakva druga kršenja u odnosu na svoje podređene obveze tijekom 2021. i 2020. godine.

17. Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku (nastavak)

Depoziti od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Prekonoćni depoziti	39.181	49.186	37.406	46.925
Štedni depoziti	2.680	3.582	2.680	3.582
Ostala financijska društva	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	420	501	420	501
Kućanstva	2.260	3.081	2.260	3.081
Transakcijski računi	36.501	45.604	34.726	43.343
Opće države	2.441	3.322	2.331	3.190
Ostala financijska društva	1.503	1.442	1.480	1.285
Nefinancijske institucije	13.743	17.335	12.972	16.402
Kućanstva	18.814	23.505	17.943	22.466
Oročeni depoziti	20.947	19.082	19.847	18.002
Depoziti s ugovorenim dospijanjem	20.630	18.751	19.530	17.671
Štedni depoziti	17.862	16.554	17.458	16.071
Ostala financijska društva	1.587	1.192	1.653	1.187
Nefinancijske institucije	1.325	1.673	1.325	1.673
Kućanstva	14.950	13.689	14.480	13.211
Transakcijski računi	2.768	2.197	2.072	1.600
Opće države	2.173	1.669	2.072	1.600
Ostala financijska društva	277	264	-	-
Nefinancijske institucije	318	256	-	-
Kućanstva	-	8	-	-
Depoziti razročni uz najavu	317	331	317	331
Opće države	8	10	8	10
Ostala financijska društva	8	28	8	28
Nefinancijske institucije	187	183	187	183
Kućanstva	114	110	114	110
Repo ugovori	-	-	-	-
Opće države	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	-	-	-	-
Depoziti od klijenata	60.128	68.268	57.253	64.927
Opće države	4.622	5.001	4.411	4.800
Ostala financijska društva	3.375	2.926	3.141	2.500
Nefinancijske institucije	15.993	19.948	14.904	18.759
Kućanstva	36.138	40.393	34.797	38.868
Ostale financijske obveze	783	748	163	199

17. Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku (nastavak)

Ostale financijske obveze sastoje se od obveza po kartičnim transakcijama, obveza po računima (prema inozemnim i domaćim dobavljačima) i ostalih financijskih obveza.

Izdani dužnički vrijednosni papiri

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	4.010	677	4.010
Obveznice	677	4.010	677	4.010
Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	4.010	677	4.010

Analiza dužničkih vrijednosnih papira izdanih na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. je prikazana u donjoj tablici:

2021.	Valuta	Nominalna vrijednost u milijunima EUR	Nominalna vrijednost u milijunima HRK	Kamata	Datum izdanja	Dospijeće
Senior	EUR	50	376	1,81%	30.11.2017	30.11.2022
Senior	HRK	-	300	1,50%	30.11.2018	30.11.2023
Senior Preferred	EUR	45	338	0,85%	5.2.2021	5.2.2026
Senior Preferred	EUR	400	3.007	0,84%	6.7.2021	6.7.2028
Ukupno		495	4.021			

2020.	Valuta	Nominalna vrijednost u milijunima EUR	Nominalna vrijednost u milijunima HRK	Kamata	Datum izdanja	Dospijeće
Senior	EUR	50	377	1,81%	30.11.2017	30.11.2022
Senior	HRK	-	300	1,50%	30.11.2018	30.11.2023
Ukupno		50	677			

Financijski instrumenti po fer vrijednosti

FINANCIJSKI INSTRUMENTI KOJI SE MJERE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak predstavlja rezidualnu kategoriju financijske imovine.

Financijska imovina raspoređuje se u ovu kategoriju ukoliko ne zadovoljava kriterije klasifikacije u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, odnosno ne zadovoljava SPPI test ili se drži unutar ostalih poslovnih modela. Za takvu financijsku imovinu očekuje se da će se prodati prije dospijeca ili se njome upravlja i mjeri uspješnost osnovom fer vrijednosti.

Dužnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su u izvještaju o financijskom položaju na poziciji 'Financijska imovina koja se drži radi trgovanja' potkategorija 'Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja' i 'Financijska imovina kojom se ne trguje mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' potkategorija ('Dužnički vrijednosni papiri', 'Kredit i predujmovi kreditnim institucijama' i 'Kredit i predujmovi klijentima'). Financijska imovina kojom se ne trguje sastoji se od financijske imovine koja se obavezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te se prikazuje kao 'Financijska imovina koja se obavezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak', potkategorija 'Dužnički vrijednosni papiri' unutar Bilješke 20. Financijska imovina kojom se ne trguje obavezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kada ne zadovoljava SPPI test ili se drži unutar ostalih poslovnih modela koji nisu namijenjeni trgovanju.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja mjere se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak a prikazani su u izvještaju o financijskom položaju na poziciji 'Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja' pod pozicijom 'Financijska imovina koja se drži radi trgovanja'. Oni vlasnički instrumenti koji se ne drže radi trgovanja ali se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su na poziciji 'Financijska imovina kojom se ne trguje mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' (potkategorija 'Vlasnički instrumenti') u Bilješki 20.

Dobici ili gubici koji proizlaze iz naknadnog mjerenja financijske imovine unutar ove kategorije priznaju se kako slijedi:

- Promjene fer vrijednosti priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost' za financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja te na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' za financijsku imovinu kojom se ne trguje a mjeri se po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka
- Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka, bez uzimanja u obzir naknada ili troškova povezanih sa financijskom imovinom i prikazuju na poziciji 'Ostali slični prihodi' pod pozicijom 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- Prihodi od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju se na poziciji 'Prihodi od dividendi' u računu dobiti i gubitka
- Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost'.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine, dobici ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka te se prikazuju na poziciji 'Neto rezultat trgovanja' za financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja ili na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' za financijsku imovinu koja se ne drži radi trgovanja a mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju financijske obveze koje se drže radi trgovanja. Financijske obveze koje se drže radi trgovanja se u izvještaju o financijskom položaju prikazuju na poziciji 'Derivati' i 'Ostale financijske obveze' pod pozicijom 'Financijske obveze koje se drže radi trgovanja'.

Naknadno mjerenje financijskih obveza unutar ove kategorije provodi se po fer vrijednosti s time da se dobici ili gubici koji proizlaze iz mjerenja iskazuju kako slijedi:

- Kamatni troškovi priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Ostali slični troškovi' pod pozicijom 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- Promjene fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka i prikazuju se na poziciji 'Neto rezultat trgovanja' u računu dobiti i gubitka, za financijske obveze koje se drže radi trgovanja
- Kod prestanka priznavanja financijske obveze koja se drži radi trgovanja, dobici ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka te se prikazuju na poziciji 'Neto rezultat trgovanja'.

18. Derivativi koji se drže radi trgovanja

Derivativi su financijski instrument ili drugi ugovori sa sve tri sljedeće karakteristike:

- _ čija se vrijednost mijenja prema promjeni određene kamatne stope, cijene financijskog instrumenta, cijene robe, tečaja, indeksa cijena, kreditne sposobnosti ili kreditnog indeksa ili slične varijable, pod uvjetom da ako se radi o nefinancijskoj varijabli, ta varijabla nije specifična za određenu stranku ugovora (nazvana "odnosna" varijabla),
- _ koji ne zahtijevaju početno neto ulaganje ili relativno malo neto ulaganje u odnosu na ulaganje koje se zahtijeva za druge vrste ugovora za koje se očekuje da slično reagiraju na promjene tržišnih uvjeta,
- _ koji se podmiruju na neki budući datum.

U okviru redovnog poslovanja Grupa zaključuje ugovore o derivativnim financijskim instrumentima u svrhu upravljanja valutnim rizikom, rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom. Derivativi Grupe uključuju forward ugovore, swap ugovore, opcije, ročnice i kamatne swapove.

Derivativni financijski instrumenti klasificiraju se kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. U izvještaju o financijskom položaju prikazani su pod pozicijom 'Derivativi' unutar pozicije 'Financijska imovina ili financijske obveze koje se drže radi trgovanja'.

Derivativi se priznaju po fer vrijednosti i prikazuju kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna ili kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene fer vrijednosti derivativa koji se drže radi trgovanja prikazuju se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost'. Kamatni trošak i kamatni prihod obračunat po derivativnim financijskim instrumentima prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Ostali slični prihodi' ili 'Ostali slični troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

u milijunima HRK	2020.			2021.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	8.178	115	105	8.524	67	56
Kamatni	2.066	42	33	1.628	30	20
Trgovanje devizama	6.112	73	72	6.896	37	36
Derivativi iskazani u knjizi banke	891	3	1	601	3	-
Kamatni	-	-	-	-	-	-
Trgovanje devizama	891	3	1	601	3	-
Ukupno	9.069	118	106	9.125	70	56

u milijunima HRK	2020.			2021.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	8.216	116	105	8.524	67	56
Kamatni	2.066	43	33	1.628	30	20
Trgovanje devizama	6.150	73	72	6.896	37	36
Derivativi iskazani u knjizi banke	891	2	1	601	3	-
Kamatni	-	-	-	-	-	-
Trgovanje devizama	891	2	1	601	3	-
Ukupno	9.107	118	106	9.125	70	56

19. Ostala imovina namijenjena trgovanju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Dužnički vrijednosni papiri	44	75	44	75
Opće države	44	75	44	75
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	44	75	44	75

19. Ostala imovina namijenjena trgovanju (nastavak)

Financijska imovina i obveze namijenjene trgovanju iskazuju se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se i jednaka je sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova.

Na dan 31. prosinca 2020. financijsku imovinu namijenjenu trgovanju predstavlja obveznica Republike Hrvatske sa dospelom u 2021. godini i kamatnom stopom od 6,375%. Na dan 31. prosinca 2021. financijsku imovinu namijenjenu trgovanju predstavlja trezorski zapis Ministarstva financija sa dospelom u 2022. godini i kamatnom stopom od 0,000%.

20. Financijska imovina koja nije namijenjena trgovanju, a obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Vlasnički instrumenti	36	10	36	10
Dužnički vrijednosni papiri	152	65	33	60
Ostala financijska društva	146	50	27	45
Nefinancijske institucije	6	15	6	15
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	188	75	69	70

FINANCIJSKA IMOVINA ČIJA SE FER VRIJEDNOST MJERI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

Ne derivatna financijska imovina raspoređuje se u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ukoliko su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- Financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine, i
- Ugovoreni uvjeti po toj financijskoj imovini rezultiraju, na određene datume, novčanim tokovima koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Unutar ove kategorije raspoređuju se dužnički financijski instrumenti te vlasnički instrumenti za koje Grupa, pri početnom priznavanju, neopozivo, odluči naknadno ih mjeriti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Poslovni cilj dužničkih instrumenata raspoređenih u ovu kategoriju je, pored ostvarivanja kamatnih prihoda, upravljanje internim/eksternim potrebama za likvidnošću, učinkovito plasiranje viška likvidnosti ili realiziranje fer vrijednosti. Slijedom navedenog, unutar poslovnog modela ove kategorije mjerenja prodaja nije ograničena već je jedan od načina ostvarenja ciljeva. U izvještaju o financijskom položaju ovi dužnički instrumenti prikazuju se na poziciji 'Dužnički vrijednosni papiri', pod pozicijom 'Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit'.

Za određena ulaganja u vlasničke instrumente, koji se ne drže radi trgovanja, Grupa je izabrala opciju mjerenja istih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ta opcija primjenjuje se za strateška, značajna ulaganja u poslovne odnose. U izvještaju o financijskom položaju vlasnički instrumenti iz ove kategorije mjerenja prikazuju se na poziciji 'Vlasnički instrumenti', pod pozicijom 'Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit'.

Pri priznavanju dobitaka ili gubitaka koji proizlaze iz naknadnog mjerenja financijske imovine unutar ove kategorije potrebno je razdvojiti tretman vlasničkih instrumenata od dužničkih:

Vlasnički instrumenti

- Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju se na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti vlasničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti
- Prihodi od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka (osim ako je jasno da dividenda predstavlja povrat dijela troškova ulaganja), a prikazuju se na poziciji 'Prihod od dividendi' u računu dobiti i gubitka
- Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti vlasničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Dobici ili gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne mogu se reklasificirati u račun dobiti i gubitka. Međutim, kod prestanka priznavanja vlasničkih instrumenata iz ove kategorije mjerenja, akumulirani iznos iz ostale sveobuhvatne dobiti prenosi se u zadržanu dobit.

Dužnički instrumenti

- _ Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju se na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti
- _ Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope, a prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihod' pod 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- _ Rezervacije za umanjene vrijednosti (dobici i gubici) priznaju se u račun dobiti i gubitka, a prikazuju se na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata' u računu dobiti i gubitka
- _ Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se, sukladno zahtjevima MRS-a 21, 'Učinci promjene tečaja stranih valuta', u računu dobiti i gubitka za komponente koje čine amortizirani trošak te imovine, na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost', a unutar ostale sveobuhvatne dobiti za ostali dio imovine (razlika do fer vrijednosti), na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata'

Kod prestanka priznavanja dužničkih instrumenata, dobiti ili gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenose se u račun dobiti i gubitka te su prikazani na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak'.

21. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Vlasnički instrumenti

Korištenje opcije FVOCI opcije mjerenja za vlasničke instrumente podliježe posebnom procesu odobravanja na razini Grupe. Klasifikacija i mjerenje po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) primjenjuje se za ulaganja koja se ne drže radi trgovanja i u kojima Grupa ima strateški interes. Strateški interes dokazuje se značajnim poslovnim vezama između ulagatelja (subjekta Grupe) i subjekta u koji se ulaže te ostalih udjela u nekonsolidiranim subjektima koji se ne drže radi trgovanja a koji su stečeni na nedobrovoljnoj osnovi, primjerice kroz zamjenu duga glavnicom (debt to equity swap).

Knjigovodstvena vrijednost vlasničkih instrumenata čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 31. prosinca 2021. iznosi 4 milijuna HRK za Grupu (2020.: 130 milijuna HRK) i 4 milijuna HRK za Banku (2020.: 114 milijuna HRK). U 2021. godini smanjenje vlasničkih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u odnosu na 2020. rezultat je prestanka priznavanja zbog prodaje redovnih dionica VISA C u iznosu od 109 milijuna HRK.

Dužnički instrumenti

Analiza bruto knjigovodstvenih vrijednosti i pripadajućih kreditnih gubitaka dužničkih vrijednosnih papira Grupe i Banke čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit po fazama umanjena vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. iznosi:

21. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Amortizir ani trošak	Akumulir ane OCI promjene	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno			
2021.											
Dužnički vrijednosni papiri	10.886	967	-	11.853	(28)	(53)	-	(81)	11.772	171	11.943
Opće države	9.879	691	-	10.570	(7)	(32)	-	(39)	10.531	123	10.654
Kreditne institucije	749	-	-	749	(18)	-	-	(18)	731	23	754
Nefinancijske institucije	258	276	-	534	(3)	(21)	-	(24)	510	25	535
Ukupno	10.886	967	-	11.853	(28)	(53)	-	(81)	11.772	171	11.943

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Amortizir ani trošak	Akumulir ane OCI promjene	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno			
2020.											
Dužnički vrijednosni papiri	9.828	1.068	-	10.896	(40)	(31)	-	(71)	10.825	323	11.148
Opće države	8.843	1.068	-	9.911	(8)	(31)	-	(39)	9.872	262	10.134
Kreditne institucije	626	-	-	626	(17)	-	-	(17)	609	38	647
Nefinancijske institucije	359	-	-	359	(15)	-	-	(15)	344	23	367
Ukupno	9.828	1.068	-	10.896	(40)	(31)	-	(71)	10.825	323	11.148

BANKA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Amortizir ani trošak	Akumulir ane OCI promjene	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno			
2021.											
Dužnički vrijednosni papiri	10.383	967	-	11.350	(25)	(53)	-	(78)	11.272	172	11.444
Opće države	9.375	691	-	10.066	(4)	(32)	-	(36)	10.030	124	10.154
Kreditne institucije	750	-	-	750	(18)	-	-	(18)	732	23	755
Nefinancijske institucije	258	276	-	534	(3)	(21)	-	(24)	510	25	535
Ukupno	10.383	967	-	11.350	(25)	(53)	-	(78)	11.272	172	11.444

BANKA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Amortizir ani trošak	Akumulir ane OCI promjene	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno			
2020.											
Dužnički vrijednosni papiri	9.284	1.068	-	10.352	(37)	(31)	-	(68)	10.284	306	10.590
Opće države	8.299	1.068	-	9.367	(5)	(31)	-	(36)	9.331	245	9.576
Kreditne institucije	626	-	-	626	(17)	-	-	(17)	609	38	647
Nefinancijske institucije	359	-	-	359	(15)	-	-	(15)	344	23	367
Ukupno	9.284	1.068	-	10.352	(37)	(31)	-	(68)	10.284	306	10.590

21. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih instrumenata čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, jednaka je amortiziranom trošku prije usklađenja za iznos rezervacija za očekivane kreditne gubitke.

U skladu s MSFI 9, za dužničke instrumente klasificirane u ovu kategoriju, ostala sveobuhvatna dobit sastoji se od učinka očekivanih kreditnih gubitaka priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i promjena fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. nema kupljenih ili nastalih kreditno umanjenih dužničkih vrijednosnih papira (POCI) čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dužnički vrijednosni papiri sastoje se od obveznica Republike Hrvatske i trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske denominirani su u kunama i eurima i izdani uz diskont nominalne vrijednosti. Izdaju se uz izvorno dospeljeće od 91, 182, 364, 546 i 728 dana.

Tijekom 2020. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise s dospeljećem od 182 dana je 0,05%, a za trezorske zapise s dospeljećem od 364 dana je 0,07%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospeljećem od 364 dana iznosio je -0,03%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospeljećem od 364 dana iznosi 0,06%.

Tijekom 2021. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise s dospeljećem od 182 dana je 0,00%, a za trezorske zapise s dospeljećem od 364 dana je 0,04%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospeljećem od 364 dana iznosio je -0,06%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospeljećem od 364 dana iznosi 0,01%.

Obveznice Republike Hrvatske su dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi izdani u kunama, eurima i dolarima s fiksnim prinosom. Obveznice dospijevaju u razdoblju od 2022. do 2033. godine i nose kamatnu stopu od 0,250% do 6,500% godišnje.

Obveznice Republike Poljske su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u dolarima i eurima te uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju u razdoblju od 2023. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 0,875% do 5,250% godišnje. Obveznice Republike Crne Gore su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2025. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 2,550% do 3,375% godišnje. Obveznice Republike Slovačke su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i dolarima te uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2022. do 2036. godine i nose kamatnu stopu od 0,000% do 4,375% godišnje. Obveznice Republike Slovenije su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i dolarima te uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2023. do 2035. godine i nose kamatnu stopu od 0,125% do 5,850% godišnje. Obveznica Republike Latvije je dužnički vrijednosni papir s fiksnim prinosom, denominirana u eurima i uvrštena na burzu. Ova obveznica dospijeva 2030. godine i nosi kamatnu stopu od 0,250% godišnje. Obveznica Republike Irske je dužnički vrijednosni papir s fiksnim prinosom, denominirana u eurima i uvrštena na burzu. Ova obveznica dospijeva 2035. godine i nosi kamatnu stopu od 0,400% godišnje. Obveznice Sjedinjenih Američkih Država su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u dolarima i uvrštene na burzu. Ove obveznice dospijevaju od 2022. do 2031. godine i nose kamatnu stopu od 0,750% do 3,125% godišnje.

Također, u financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nalaze se obveznice Europske investicijske banke denominirane u dolarima koje dospijevaju od 2024. do 2025. godine i nose kamatnu stopu od 0,625% do 3,250% godišnje, obveznica EBRDa denominirana u dolarima koja dospijeva 2023. godine i nosi kamatnu stopu od 2,750% godišnje, obveznica IBRDa denominirana u dolarima koja dospijeva 2024. godine i nosi kamatnu stopu od 1,500% godišnje te obveznice KfW banke denominirane u dolarima koje dospijevaju od 2022. do 2025. godine i nose kamatnu stopu od 1,375% do 2,375% godišnje.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospeljećem u 2022. godini i kamatnom stopom od 0,000% denominirani u kunama su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iskazuje se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova.

21. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Kretanja ispravaka vrijednosti za kreditne gubitke po dužničkim vrijednosnim papirima čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u izvještajnom razdoblju se nalaze u sljedećoj tablici:

							GRUPA
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2021.						prosina 2021.
Faza 1	(40)	(1)	1	2	12	(2)	(28)
Faza 2	(31)	-	2	(17)	(7)	-	(53)
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(71)	(1)	3	(15)	5	(2)	(81)

							GRUPA
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2020.						prosina 2020.
Faza 1	(26)	(7)	4	8	(21)	2	(40)
Faza 2	(8)	-	-	(29)	6	-	(31)
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(34)	(7)	4	(21)	(15)	2	(71)

							BANKA
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2021.						prosina 2021.
Faza 1	(37)	(1)	1	2	12	(2)	(25)
Faza 2	(31)	-	2	(17)	(7)	-	(53)
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(68)	(1)	3	(15)	5	(2)	(78)

							BANKA
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2020.						prosina 2020.
Faza 1	(23)	(6)	3	8	(21)	2	(37)
Faza 2	(8)	-	-	(29)	6	-	(31)
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(31)	(6)	3	(21)	(15)	2	(68)

U stupcu "Nabavljeno" prikazana su povećanja ispravaka vrijednosti nastala početnim priznavanjem dužničkih vrijednosnih papira čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tijekom izvještajnog razdoblja. Otpuštanja ispravaka vrijednosti nakon prestanka priznavanja povezanih dužničkih vrijednosnih papira čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prikazani su u stupcu "Prestanak priznavanja".

U stupcu "Transfer između faza" prikazane su neto promjene ispravaka vrijednosti koje su nastale zbog promjena u kreditnom riziku koje su izazvale preraspodjelu pripadajućih dužničkih vrijednosnih papira čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iz Faze 1 na 01. siječnja 2021. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastupilo kasnije) u Fazu 2 ili 3 na 31. prosinca 2021. ili obrnuto. Učinci transfera iz Faze 1 u Fazu 2 ili 3 na pripadajuće ispravke vrijednosti su nepovoljni i prikazani su redcima koji se pripisuju Fazama 2 ili 3. Učinci transfera iz Faze 2 ili 3 u Fazu 1 na pripadajuće ispravke vrijednosti su povoljni i prikazani su u retku "Faza 1".

Neutralan učinak u Računu dobiti i gubitka od prijenosa između faza pripadajućih ispravaka vrijednosti priznatih prije preraspodjele u faze prikazan je u stupcu "Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)". Sve ostale promjene u kreditnom riziku koje ne uzrokuju prijenos između Faze 1 i Faze 2 ili 3 i obrnuto prikazane su u stupcu "Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)".

21. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Jedan značajan pokretač iznad prikazanih kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjenja vrijednosti.

Bruto knjigovodstvena vrijednost dužničnih vrijednosnih papira čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2021. dodijeljeni različitoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2021. (ili na dan početnog priznavanja, ako su kupljeni tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transfer između Faze 2 i Faze 3

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
U Fazu 2 iz Faze 1	1.068	399	1.068	399
U Fazu 1 iz Faze 2	61	432	61	432

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost dužničnih vrijednosnih papira čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na kraju godine koja su se početno priznala tijekom 2021. godine i nisu se u potpunosti prestala priznavati do 31. prosinca 2021. iznosi 2.082 milijuna HRK za Grupu i Banku (2020.: 3.066 milijuna HRK za Grupu i 2.955 milijuna HRK za Banku).

Bruto knjigovodstvena vrijednost dužničnih vrijednosnih papira čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koja su na stanju 01. siječnja 2021. i koja su se u potpunosti prestala priznavati tijekom 2021. godine iznosi 1.370 milijuna HRK za Grupu i 1.332 milijuna HRK za Banku (2020.: 2.261 milijuna HRK za Grupu i 2.134 milijuna HRK za Banku).

Financijski instrumenti – ostale objave

22. Fer vrijednost imovine i obveza

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Vrednovanje po fer vrijednosti u Grupi bazira se prvenstveno na vanjskim izvorima podataka (cijene tržišta vrijednosnica ili brokerske kotacije na likvidnim dijelovima tržišta). Financijski instrumenti za koje se fer vrijednost utvrđuju na temelju kotiranih tržišnih cijena su uglavnom uvrštene vrijednosnice i derivati kao i likvidne OTC obveznice.

Ako se fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza evidentiranih u bilanci ne mogu dobiti s aktivnih tržišta, one se određuju korištenjem različitih tehnika vrednovanja koje uključuju korištenje matematičkih modela. Ulazni podaci za ove modele dobiveni su iz vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, ali kada vidljivi tržišni podaci nisu dostupni potrebna je prosudba za utvrđivanje fer vrijednosti. Objave o modelima vrednovanja, hijerarhiji fer vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata mogu se pronaći u nastavku.

Svi financijski instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti periodično.

Financijska imovina po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju

Opis modela vrednovanja i ulaznih podataka

Grupa koristi modele vrednovanja koji su interno testirani i za koje su parametri vrednovanja (kao što su kamate, tečajevi, volatilnost i kreditna marža) utvrđeni neovisno. U slučaju negativnog kamatnog okruženja Grupa koristi modele koji su se u stanju nositi sa postavljenim tržišnim uvjetima. Zbog toga, takve negativne kamatne stope ne ograničavaju modele vrednovanja.

Dužnički vrijednosni papiri

Za plain vanilla (fiksne i varijabilne) dužničke vrijednosne papire, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova koristeći diskontiranu krivulju ovisno o kamatnoj stopi za valutu pripadajućeg izdanja i usklađenjem marže. Usklađenje marže obično se dobiva iz krivulje kreditne marže izdavatelja. Ako niti jedna krivulja izdavatelja nije dostupna, marža proizlazi iz proxy instrumenta i usklađuje se za razlike u rizičnom profilu instrumenata. Ako proxy nije dostupan, usklađenje marže se procjenjuje korištenjem ostalih informacija, uključujući procjenu kreditne marže na temelju internog rejtinga i PD rejtinga ili upravljačkom procjenom. Za složenije dužničke vrijednosne papire (npr. uključujući opcije – sa svojstvima kao što su callable, cap/floor, index-linked) fer vrijednost se određuje pomoću kombinacija modela diskontiranih novčanih tokova i sofisticiranijih tehnika modeliranja uključujući metode opisane za OTC- derivativni.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrumenti kojima se ne trguje i koji imaju kotirane tržišne cijene na aktivnom tržištu vrednuju se korištenjem kotirane tržišne cijene. Za ostala ulaganja u vlasničke instrumente kojima se ne trguje, fer vrijednost se utvrđuje standardnim modelima vrednovanja koristeći također nevidljive ulazne parametre. Ovi modeli uključuju metodu usklađenja neto vrijednosti imovine, pojednostavljeni pristup prihodima, model diskontiranja dividendi i metodu višestruko usporedivih tvrtki.

Metoda usklađenja neto imovine zahtijeva od ulagatelja da utvrdi fer vrijednost pojedinačne imovine i obveza priznatih u izvještaju o financijskom položaju društva, kao i fer vrijednost bilo koje nepriznate imovine i obveza na dan mjerenja. Rezultirajuće fer vrijednosti priznate i nepriznate imovine i obveza trebale bi stoga predstavljati fer vrijednost kapitala društva u koje je uloženo.

Model diskontiranja dividende pretpostavlja da je cijena vlasničkih instrumenata koje je izdao subjekt jednaka sadašnjoj vrijednosti svih njegovih očekivanih budućih dividendi u trajnom razdoblju. Slično modelu diskontiranja dividende, pojednostavljeni pristup prihodima procjenjuje fer vrijednost na temelju budućih prihoda. Međutim, može se koristiti i kada je dostupan samo jednogodišnji planirani prihod. Pojednostavljeni pristup prihodima i model diskontiranja dividende diskontiraju buduću prihod i dividende koristeći trošak kapitala. Trošak kapitala ovisi o nerizičnoj stopi, premiji tržišnog rizika, levered beti i premiji rizika zemlje. Levered beta je dobivena iz klasifikacije industrije koju objavljuje i održava Damodaran.

22. Fer vrijednost imovine i obveza

U nekim slučajevima, tehnike za vlasničke instrumente kojima se ne trguje također mogu uključivati metode višestruko usporedivih kompanija. To su tehnike vrednovanja koje koriste cijene i druge relevantne informacije generirane tržišnim transakcijama uključujući usporedive slične kompanije društva u koje se ulaže kako bi se dobilo višestruko vrednovanje iz kojeg se može zaključiti navedena fer vrijednost kapitala ili vrijednost društva u koje se ulaže.

OTC-derivativni financijskih instrumenti

Derivativni instrumenti kojima se trguje na likvidnom tržištu se vrednuju standardnim valuacijskim modelima.

Grupa vrednuje derivative po mid cijenama. Da bi se reflektirao potencijalni bid-ask spread relevantnih pozicija, radi se prilagodba na temelju tržišne likvidnosti. Parametri za podešavanje ovise o vrsti proizvoda, valuti, ročnosti i nominalnoj vrijednosti. Parametri se revidiraju redovito ili u slučaju značajnih tržišnih oscilacija. Netiranje se ne primjenjuje u slučaju navedenih prilagodbi.

Prilagodba izloženosti kreditnom vrednovanju druge ugovorne strane (CVA) i prilagodba kreditnom vrednovanju s aspekta druge ugovorne strane (DVA) se računaju za OTC derivate. CVA prilagodba se vodi sa očekivanom pozitivnom izloženošću svih derivata i ovisi o kreditnoj kvaliteti druge ugovorne strane. DVA prilagodba se temelji na negativnoj očekivanoj izloženosti Banke i ovisi o bančinoj kreditnoj kvaliteti. Banka je implementirala pristup gdje se modeliranje očekivane izloženosti zasniva na strategiji replikacije opcija. Ovaj pristup uzima u obzir najvažnije portfelje i proizvode. Metodologija za preostale klijente i proizvode utvrđuje se u skladu s tržišnom vrijednosti uvećanom za dodanu vrijednost. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza druge ugovorne strane koja ne kotira na tržištu utvrđuje se iz internih PD-jeva, svrstanih u košarice, likvidnih društava izlistanih na centralnom europskom tržištu. U skladu s time zadovoljen je koncept baziran na tržišnim cijenama. Druge ugovorne strane sa izdanim obveznicama ili CDS tržištem vrednuju se pripadajućim PD-jem proizašlim iz cijena. Bančina vjerojatnost statusa neispunjenja obveza proizlazi iz buy-back levela bančnih izdanja.

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Sukladno opisanoj metodologiji, akumulirani CVA je iznosio 1.859 tisuća HRK na 31. prosinca 2021. (2020.: 3.841 tisuća HRK), dok je DVA iznosio 1.382 tisuće HRK na 31. prosinca 2021. (2020.: 862 tisuće HRK).

Provjera i kontrola

Odgovornost za vrednovanje pozicija mjerenih po fer vrijednosti je neovisna od jedinica trgovanja. Dodatno, Grupa ima implementiranu neovisnu funkciju provjere valjanosti kako bi se osiguralo razdvajanje između jedinica odgovornih za razvoj modela, utvrđivanje fer vrijednosti i validaciju. Cilj nezavisnog modela provjere valjanosti je ocijeniti modele rizika koji proizlaze iz teorijskih temelja modela, prikladnosti ulaznih podataka (tržišni podaci) i kalibraciju modela.

Struktura fer vrijednosti

Financijska imovina i financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kategoriziraju se u tri razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti.

Razina 1 hijerarhije fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijskih instrumenata kojima je dodijeljena razina 1 hijerarhije fer vrijednosti, određuju se na temelju kotiranih cijena na aktivnim tržištima za identičnu financijsku imovinu i obveze. Preciznije, procijenjena se fer vrijednost može iskazati kao Razina 1 ako se transakcije pojavljuju dovoljno često, dosljednih volumena i cijena na trajnoj osnovi.

To uključuje dionice, državne obveznice, kao i ostale obveznice i sredstva, s kojima se trguje na visoko likvidnim i aktivnim tržištima.

Razina 2 hijerarhije fer vrijednosti

U slučaju da se tržišna kotacija koristi za vrednovanje, ali zbog ograničene likvidnosti, tržište se ne kvalificira kao aktivno (izvedeno iz dostupnih pokazatelja tržišne likvidnosti) instrument se klasificira kao Razina 2. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se određuje pomoću modela procjene koji se temelje na vidljivim tržišnim podacima. Ako su svi ulazni podaci u modelu procjene vidljivi, instrument se klasificira kao Razina 2 hijerarhije fer vrijednosti. Procjena Razine 2 koristi krivulje prinosa, kreditne marže i volatilnost kao vidljive tržišne parametre.

To uključuje OTC – derivative, manje likvidne dionice, obveznice, sredstva i vlastita izdanja.

Razina 3 hijerarhije fer vrijednosti

U nekim slučajevima, fer vrijednost se ne može odrediti niti na temelju dovoljno često kotiranih tržišnih cijena ni na temelju modela procjene vrijednosti koji se oslanjaju isključivo na vidljive tržišne podatke. U tim slučajevima pojedini parametri vrednovanja koji nisu vidljivi na tržištu, procjenjuju se na temelju razumnih pretpostavki. Ako neki od značajnih ulaznih podataka u modelu procjene nije vidljiv ili se korištena kotirajuća cijena ažurira rijetko, instrument se klasificira kao razina 3 hijerarhije fer vrijednosti. Najčešće korišteni ulazni podatak za procjenu fer vrijednosti instrumenata klasificiranih u Razinu 3, osim vidljivih parametara, je kreditna marža kao nevidljivi parametar.

Nadalje, interno izračunat trošak kapitala i usklađenja izvršena na kapitalu (u metodi usklađene neto vrijednosti imovine) su nevidljivi parametri koji se koriste kao ulazni podaci kod vrednovanja vlasničkih instrumenata kojima se ne trguje.

Mjerenje Razine 3 uključuje dionice, udjele i sredstva koji ne kotiraju na aktivnom tržištu, nelikvidne obveznice.

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Dodjeljivanje razina hijerarhije fer vrijednosti pozicijama i bilo kakve promjene između razina se reflektiraju na kraju izvještajnog razdoblja.

Reklasifikacija iz Razine 1 hijerarhije fer vrijednosti u Razinu 2 ili Razinu 3 i obrnuto izvršit će se ako financijski instrumenti više ne zadovoljavaju kriterije opisane u razinama iznad.

Tablica ispod prikazuje klasifikacije financijskih instrumenata prikazanih po fer vrijednosti s obzirom na razine hijerarhije fer vrijednosti.

GRUPA								
u milijunima HRK	2020.				2021.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	44	118	-	162	-	145	-	145
Derivativi	-	118	-	118	-	70	-	70
Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja	44	-	-	44	-	75	-	75
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	153	-	35	188	27	-	48	75
Vlasnički instrumenti	26	-	10	36	-	-	10	10
Dužnički vrijednosni papiri	127	-	25	152	27	-	38	65
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.755	1.260	263	11.278	10.876	695	376	11.947
Vlasnički instrumenti	-	2	128	130	-	-	4	4
Dužnički vrijednosni papiri	9.755	1.258	135	11.148	10.876	695	372	11.943
Ukupno imovina	9.952	1.378	298	11.628	10.903	840	424	12.167
Obveze								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	106	-	106	-	56	-	56
Derivativi	-	106	-	106	-	56	-	56
Ukupne obveze	-	106	-	106	-	56	-	56
BANKA								
u milijunima HRK	2020.				2021.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	44	118	-	162	-	145	-	145
Derivativi	-	118	-	118	-	70	-	70
Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja	44	-	-	44	-	75	-	75
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	34	-	35	69	22	-	48	70
Vlasnički instrumenti	26	-	10	36	-	-	10	10
Dužnički vrijednosni papiri	8	-	25	33	22	-	38	60
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.275	1.261	168	10.704	10.454	695	299	11.448
Vlasnički instrumenti	-	3	111	114	-	-	4	4
Dužnički vrijednosni papiri	9.275	1.258	57	10.590	10.454	695	295	11.444
Ukupno imovina	9.353	1.379	203	10.935	10.476	840	347	11.663
Obveze								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	106	-	106	-	56	-	56
Derivativi	-	106	-	106	-	56	-	56
Ukupne obveze	-	106	-	106	-	56	-	56

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Proces procjene za financijske instrumente kategorizirane kao Razina 3

Procjena financijskih instrumenata kategoriziranih kao Razina 3 uključuje jedan ili više značajnih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu. Moraju se učiniti dodatne mjere provjera cijene. Ovo može uključivati pregled važnih povijesnih podataka i ispitivanje sličnih transakcija, između ostaloga. Ovo uključuje procjene i prosudbe stručnjaka.

Prijenos iz Razine 1 i Razine 2

Ova tablice prikazuje prijenos iz Razine 1 i Razine 2 financijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju.

GRUPA				
u milijunima HRK	2020.		2021.	
	Prijenos u Razinu 1	Prijenos u Razinu 2	Prijenos u Razinu 1	Prijenos u Razinu 2
Vrijednosni papiri				
Prijenos iz Razine 1	-	472	-	-
Prijenos iz Razine 2	-	-	473	-
Prijenos iz Razine 3	-	-	-	-
Kupnje/prodaje/dospjeća	345	-	2.320	75
Ukupna promjena za godinu	(127)	472	2.793	(398)

BANKA				
u milijunima HRK	2020.		2021.	
	Prijenos u Razinu 1	Prijenos u Razinu 2	Prijenos u Razinu 1	Prijenos u Razinu 2
Vrijednosni papiri				
Prijenos iz Razine 1	-	472	-	-
Prijenos iz Razine 2	-	-	473	-
Prijenos iz Razine 3	-	-	-	-
Kupnje/prodaje/dospjeća	345	-	2.407	75
Ukupna promjena za godinu	(127)	472	2.880	(398)

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Promjene u Razini 3 financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje razvoj fer vrijednosti financijskih instrumenata za modele procjene koji se temelje na nevidljivim ulaznim podacima:

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos u Razinu 3	Prijenos iz Razine 3	Namirenja	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja
	siječnja 2021.								Od prosinca 2021.
Imovina									
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	35	7	-	6	-	-	-	-	48
Vlasnički instrumenti	10	(1)	-	1	-	-	-	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	25	8	-	5	-	-	-	-	38
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	263	(3)	6	-	(133)	268	(14)	(12)	376
Vlasnički instrumenti	128	-	7	-	(133)	2	-	-	4
Dužnički vrijednosni papiri	135	(3)	(1)	-	-	266	(14)	(12)	372
Ukupno imovina	298	4	6	6	(133)	268	(14)	(12)	424

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz Razine 3	Namirenja	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Od
	siječnja 2020.								prosinca 2020.
Imovina									
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	46	(18)	-	35	(7)	-	-	-	35
Vlasnički instrumenti	16	(6)	-	-	-	-	-	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	30	(12)	-	35	(7)	(21)	-	-	25
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	533	-	11	-	(12)	(116)	(154)	1	263
Vlasnički instrumenti	162	-	10	-	-	(2)	(42)	-	128
Dužnički vrijednosni papiri	371	-	1	-	(12)	(114)	(112)	1	135
Ukupno imovina	579	(18)	11	35	(19)	(137)	(154)	1	298

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos u Razinu 3	Prijenos iz Razine 3	Namirenja	Poslovno spajanje
	siječnja 2021.								Od prosinca 2021.
Imovina									
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	35	7	-	6	-	-	-	-	48
Vlasnički instrumenti	10	(1)	-	1	-	-	-	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	25	8	-	5	-	-	-	-	38
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	168	(3)	9	-	(117)	268	(14)	(12)	299
Vlasnički instrumenti	111	-	8	-	(117)	2	-	-	4
Dužnički vrijednosni papiri	57	(3)	1	-	-	266	(14)	(12)	295
Ukupno imovina	203	4	9	6	(117)	268	(14)	(12)	347

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatn oj dobiti	Kupnja/No vo izdanje	Prodano	Prijenos iz Razine 3	Namirenja	Poslovno spajanje	Od
	siječnja 2020.								prosina 2020.
Imovina									
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka				35					
Vlasnički instrumenti	17	(18)	-	-	(7)	(21)	-	29	35
Dužnički vrijednosni papiri	10	(6)	-	-	-	-	-	6	10
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	7	(12)	-	35	(7)	(21)	-	23	25
Vlasnički instrumenti	329	-	8	-	(13)	(2)	(154)	-	168
Dužnički vrijednosni papiri	147	-	8	-	-	(2)	(42)	-	111
Ukupno imovina	182	-	-	-	(13)	-	(112)	-	57
	346	(18)	8	35	(20)	(23)	(154)	29	203

Ulazni podaci koji nisu vidljivi i analiza osjetljivosti za mjerenje Razine 3

U slučaju kad se fer vrijednost financijske imovine dobiva od ulaznih parametara koji nisu vidljivi na tržištu, tada se ti parametri mogu dobiti nizom drugih alternativnih parametara. Za sastavljanje Izvještaja o financijskom položaju koriste se parametri koji odražavaju tržišnu situaciju na datum izvještaja.

Raspon nevidljivih parametara vrednovanja koji se koriste za mjerenje Razine 3 prikazani su u sljedećoj tablici.

Financijska imovina	Vrsta instrumenta	Fer vrijednost	Tehnika vrednovanja	Značajni inputi koji nisu vidljivi	Rasponi inputa koji nisu vidljivi (ponderirani prosjek)
31. prosinca 2021.					
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	103	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	3,56% - 6,62% (4,40%)
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit/po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Vlasnički instrumenti kojima se ne trguje (udjeli)	6	Model diskontiranja dividende	Beta relevered Premija rizika zemlje	Industrija: Osiguranje (Opće) 1,07 Hrvatska 2,21%, Rezultirajući trošak kapitala na temelju gornjih inputa: 10,85%
		5	Tržišno usporediva društva	EV / SALES, EV / EBITDA, EV / EBIT, P/E, P/B, (P/S)	Ovisno o klasifikaciji industrije prema Bloomberg standardu za klasifikaciju industrije
31. prosinca 2020.					
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	132	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,63% - 6,52% (4,30%)
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit/po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Vlasnički instrumenti kojima se ne trguje (udjeli)	8	Model diskontiranja dividende	Beta relevered Premija rizika zemlje	Industrija: Osiguranje (Opće) 0,92 Hrvatska 4,45%, Rezultirajući trošak kapitala na temelju gornjih inputa: 11,49%
		1	Usklađena neto vrijednost imovine	Usklađen kapital	Ovisno o računovodstvenom kapitalu ulaganja.
		3	Tržišno usporediva društva	EV / SALES, EV / EBITDA, EV / EBIT, P/E, P/B, (P/S)	Ovisno o klasifikaciji industrije prema Bloomberg standardu za klasifikaciju industrije

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijska imovina	Vrsta instrumenta	Fer vrijednost	Tehnika vrednovanja	Značajni inputi koji nisu vidljivi	Rasponi inputa koji nisu vidljivi (ponderirani prosjek)
31. prosinca 2021.					BANKA
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	28	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	6,62% (6,62%)
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit/po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Vlasnički instrumenti kojima se ne trguje (udjeli)	6	Model diskontiranja dividende	Beta relevered	Industrija: Osiguranje (Opće) 1,07 Hrvatska 2,21%, Rezultirajući trošak kapitala na temelju gornjih inputa: 10,85%
		5	Tržišno usporediva društva	Premija rizika zemlje EV / SALES, EV / EBITDA, EV / EBIT, P/E, P/B, (P/S)	Ovisno o klasifikaciji industrije prema Bloomberg standardu za klasifikaciju industrije
31. prosinca 2020.					BANKA
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	56	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,63% - 6,52% (5,29%)
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit/po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Vlasnički instrumenti kojima se ne trguje (udjeli)	8	Model diskontiranja dividende	Beta relevered	Industrija: Osiguranje (Opće) 0,92 Hrvatska 4,45%, Rezultirajući trošak kapitala na temelju gornjih inputa: 11,49%
		1	Usklađena neto vrijednost imovine	Premija rizika zemlje Usklađen kapital	Ovisno o računovodstvenom kapitalu ulaganja.
		3	Tržišno usporediva društva	EV / SALES, EV / EBITDA, EV / EBIT, P/E, P/B, (P/S)	Ovisno o klasifikaciji industrije prema Bloomberg standardu za klasifikaciju industrije

Za preostale dužničke vrijednosne papire u iznosu od 262 milijuna HRK klasificiranih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razinu 3, fer vrijednost se dohvaća iz vidljivih inputa.

U procjeni učinaka osjetljivosti uglavnom su razmatrane promjene u kreditnim maržama za obveznice. Raspon razumno prihvatljivih alternativa inputa koji nisu vidljivi uzet je u obzir u analizi osjetljivosti kreditne marže za dužničke vrijednosne papire i kreće se između +100 i -75 baznih poena. Učinak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za promjene pozitivne fer vrijednosti iznosi 1,81 milijun HRK, a za negativnu 2,81 milijun HRK.

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i hijerarhiju fer vrijednosti financijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti za kraj 2021. i 2020. godine.

					GRUPA
2021.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	14.530	14.530	3.052	11.478	-
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	59.328	60.042	4.955	-	55.087
Kredit i predujmovi kreditnim institucijama	4.406	4.436	-	-	4.436
Kredit i predujmovi klijentima	49.987	50.651	-	-	50.651
Dužnički vrijednosni papiri	4.935	4.955	4.955	-	-
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.546	2.579	-	-	2.579
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.270	1.286	-	-	1.286
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	79.559	79.169	3.018	-	76.151
Depoziti od banaka	6.533	6.559	-	-	6.559
Depoziti od klijenata	68.268	67.833	-	-	67.833
Izdani dužnički vrijednosni papiri	4.010	4.034	3.018	-	1.016
Ostale financijske obveze	748	743	-	-	743
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	-	(37)	-	-	(37)
Neopozive obveze	-	15	-	-	15

					GRUPA
2020.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	8.673	8.673	3.336	5.337	-
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	56.154	53.962	1.939	473	51.550
Kredit i predujmovi kreditnim institucijama	4.041	4.039	-	-	4.039
Kredit i predujmovi klijentima	49.752	47.511	-	-	47.511
Dužnički vrijednosni papiri	2.361	2.412	1.939	473	-
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.460	2.368	-	-	2.368
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.143	1.092	-	-	1.092
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	70.636	70.494	-	678	69.816
Depoziti od banaka	9.048	8.878	-	-	8.878
Depoziti od klijenata	60.128	60.154	-	-	60.154
Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	678	-	678	-
Ostale financijske obveze	783	784	-	-	784
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	-	195	-	-	195
Neopozive obveze	-	-	-	-	-

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti (nastavak)

BANKA					
2021.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	13,518	13,518	2,831	10,687	-
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	54,719	55,380	4,698	-	50,682
Kredit i predujmovi kreditnim institucijama	4,322	4,352	-	-	4,352
Kredit i predujmovi klijentima	45,723	46,330	-	-	46,330
Dužnički vrijednosni papiri	4,674	4,698	4,698	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	692	701	-	-	701
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	72,378	72,000	3,018	-	68,982
Depoziti od banaka	3,242	3,255	-	-	3,255
Depoziti od klijenata	64,927	64,513	-	-	64,513
Izdani dužnički vrijednosni papiri	4,010	4,034	3,018	-	1,016
Ostale financijske obveze	199	198	-	-	198
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	-	(33)	-	-	(33)
Neopozive obveze	-	10	-	-	10

BANKA					
2020.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	7.947	7.947	3.095	4.852	-
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	51.322	49.335	1.756	473	47.106
Kredit i predujmovi kreditnim institucijama	3.968	3.966	-	-	3.966
Kredit i predujmovi klijentima	45.174	43.140	-	-	43.140
Dužnički vrijednosni papiri	2.180	2.229	1.756	473	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	596	569	-	-	569
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	63.302	63.235	-	678	62.557
Depoziti od banaka	5.209	5.116	-	-	5.116
Depoziti od klijenata	57.253	57.278	-	-	57.278
Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	678	-	678	-
Ostale financijske obveze	163	163	-	-	163
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	-	171	-	-	171
Neopozive obveze	-	3	-	-	3

Knjigovodstvena vrijednost financijskih garancija i neopozivih obveza predstavlja iznos naknade priznat u izvještaju o financijskom položaju koji je prikazan u okviru Potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

22. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Fer vrijednost kredita i potraživanja od klijenata i kreditnih institucija izračunata je diskontiranjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir kamatu i kreditnu maržu. Utjecaj kamate je rezultat kretanja tržišnih stopa, dok su promjene po kreditnoj marži proizašle iz PD-a i LGD-a korištenih za interne kalkulacije. Za potrebe izračuna fer vrijednosti krediti i potraživanja su grupirani u istovjetne portfelje na temelju rejting metode, ocjene rejtinga, dospijeća i zemlje odobravanja.

Fer vrijednosti imovine koja se drži do dospijeća se uzimaju sa tržišta ili se utvrđuju na temelju promatranih ulaznih podataka (npr. krivulje kamatnih prinosa).

Fer vrijednost depozita i ostalih obveza, vrednovanih po amortiziranom trošku, procjenjuje se uzimajući u obzir trenutno okruženje kamatnih stopa, kao i vlastitu kreditnu maržu. Za obveze bez ugovorenog dospijeća (npr. depoziti po viđenju), knjigovodstvena vrijednost predstavlja najnižu fer vrijednost.

Fer vrijednost izdanih obveznica i podređenih obveza vrednovana po amortizirajućem trošku zasniva se na tržišnim cijenama promatranih tržišnih parametara, ukoliko su dostupni. Za izdane vrijednosne papire gdje se fer vrijednost ne može utvrditi pomoću kotirajućih tržišnih cijena, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova. Primijenjena diskontna stopa temelji se na kamatnoj stopi po kojoj su instrumenti sa usporedivim karakteristikama izdani na datum izvještaja o financijskom položaju. Štoviše, mogućnost izbora se uzima u obzir kod izračuna fer vrijednosti.

Fer vrijednost izvanbilančnih obveza (npr. financijskih garancija i neiskorištenih kreditnih obveza) procjenjuje se uz pomoć regulatornih faktora kreditne konverzije. Dobiveni kreditni ekvivalenti tretiraju se kao ostala bilančna imovina.

23. Prijeboj

Financijska imovina i financijske obveze se prebijaju te se u neto iznosu s prikazuju u izvještaju o financijskom položaju ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prijeboj iznosa i postoji namjera namire po neto principu, ili se istovremeno odvija realizacija imovine i podmirenje obveze. Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno prema MSFI-jevima, ili za dobitke i gubitke koji proizlaze iz grupe sličnih transakcija, kao na primjer aktivnosti trgovanja Grupe.

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2021.

GRUPA						
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali
Derivativi	70	-	70	(29)	-	-
Obrnuti repo ugovori	412	-	412	-	-	(406)
Ukupno	482	-	482	(29)	-	(406)

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2021.

GRUPA						
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali
Derivativi	56	-	56	(29)	(15)	-
Repo ugovori	6	-	6	-	-	(6)
Ukupno	62	-	62	(29)	(15)	(6)

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2021.

BANKA						
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali
Derivativi	70	-	70	(29)	-	-
Obrnuti repo ugovori	412	-	412	-	-	(406)
Ukupno	482	-	482	(29)	-	(406)

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2021.

BANKA						
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali
Derivativi	56	-	56	(29)	(15)	-
Repo ugovori	6	-	6	-	-	(6)
Ukupno	62	-	62	(29)	(15)	(6)

23. Prijeboj (nastavak)

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

							GRUPA
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	118	-	118	(43)	-	-	75
Obrnuti repo ugovori	782	-	782	-	-	(782)	-
Ukupno	900	-	900	(43)	-	(782)	75

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

							GRUPA
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	106	-	106	(43)	(51)	-	12
Repo ugovori	738	-	738	-	-	(738)	-
Ukupno	844	-	844	(43)	(51)	(738)	12

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

							BANKA
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	118	-	118	(43)	-	-	75
Obrnuti repo ugovori	821	-	821	-	-	(821)	-
Ukupno	939	-	939	(43)	-	(821)	75

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

							BANKA
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	106	-	106	(43)	(51)	-	12
Repo ugovori	701	-	701	-	-	(701)	-
Ukupno	807	-	807	(43)	(51)	(701)	12

23. Prijeboj (nastavak)

Banka koristi repo ugovore i standardizirane okvirne ugovore kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika derivativa i transakcija financiranja. Oni predstavljaju potencijalne ugovore o prijeboju. Okvirni ugovori su relevantni za ugovorne strane s više derivativnih ugovora. Oni pružaju neto podmirenje svih ugovora u slučaju neplaćanja bilo koje ugovorne strane. Kod transakcija derivativa, iznosi imovine i obveza koji bi bili predmet prijeboja kao rezultat okvirnog ugovora prikazani su u stupcu Financijski instrumenti.

Repo ugovori su primarno transakcije financiranja. Njihovo obilježje je prodaja i naknadni reotkup vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao kolateral u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu. Učinci prijeboja repo ugovora prikazuju se u stupcu primljeni/dani nenovčani financijski kolaterali. Kolateral predstavlja tržišnu vrijednost prenesenog vrijednosnog papira. Međutim, ukoliko tržišna vrijednost kolaterala prelazi knjigovodstvenu vrijednost potraživanja/obveze repo transakcije tada se iznos zadržava na razini knjigovodstvene vrijednosti. Preostala pozicija može se osigurati novčanim kolateralom. Novčani i nenovčani financijski kolaterali uključeni u ove transakcije ograničavaju se za korištenje davatelju u vremenu trajanja zaloga. Za detaljnije informacije o repo i obrnutim repo transakcijama pogledati Bilješku 24 Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira

24. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira

Ugovori o prodaji i reotkupu

Ugovor o repo poslu obuhvaća prodaju financijske imovine uz obvezu kupnje iste po cijeni utvrđenoj u trenutku sklapanja ugovora.

Vrijednosnice prodane temeljem ugovora o prodaji i ponovnoj kupnji (repo ugovori) ne prestaju se priznavati jer Grupa zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te se kategorija mjerenja u koju je ta financijska imovina klasificirana pri početnom priznavanju ne mijenja.

Takva se imovina i dalje prikazuje u izvještaju o financijskom položaju sukladno inicijalnoj klasifikaciji ali na posebnoj poziciji 'Od čega založeno kao kolateral'.

Primljena sredstva prikazuju se kao obveza prema drugoj strani u izvještaju o financijskom položaju, pod pozicijom 'Depoziti banaka' ili 'Depoziti klijenata' unutar pozicije 'Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku' odražavajući na taj način prirodu transakcije kao primljenog kredita.

Razlika između prodajne i otkupne cijene tretira se kao kamata i priznaje u račun dobiti i gubitka primjenom efektivne kamatne stope, kao kamatni trošak te prikazuje pod pozicijom 'Kamatni troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka.

Prihode ostvarene od financijske imovine dane u zalog, vlasnik vrijednosnog papira je obvezan doznačiti Grupi.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji na određeni datum (obrnuti repo ugovori) ne prikazuju se u izvještaju o financijskom položaju. Dana sredstva prikazuju se kao potraživanja prema drugoj strani u izvještaju o financijskom položaju pod pozicijom 'Kredit i predujmovi kreditnim institucijama' i 'Kredit i predujmovi klijentima' unutar pozicije 'Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku', odražavajući na taj način prirodu transakcije kao danog kredita. Razlika između kupovne i otkupne cijene tretira se kao kamata i priznaje u račun dobiti i gubitka primjenom efektivne kamatne stope, kao kamatni prihod te prikazuje pod pozicijom 'Kamatni prihodi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka.

u milijunima HRK	GRUPA			
	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza
	2020.		2021.	
Repo ugovori				
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	785	701	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	85	37	6	6
Ukupno repo ugovori	870	738	6	6

u milijunima HRK	BANKA			
	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza
	2020.		2021.	
Repo ugovori				
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	785	701	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	6	6
Ukupno repo ugovori	785	701	6	6

Preneseni financijski instrumenti sastoje se od obveznica.

Ukupan iznos od 6 milijuna HRK (2020.: 870 milijuna HRK) za Grupi i 6 milijuna HRK (2020.: 785 milijuna HRK) za Banku predstavljaju knjigovodstveni iznos financijske imovine unutar izvještaja o financijskom položaju koju primatelj ima pravo prodati ili ponovno založiti. U 2021. godini smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je rezultat prijevremene otplate strukturnog repo kredita primljenog od HNB-a.

Obveze iz repo transakcija u iznosu od 6 milijuna HRK u 2021. (2020.: 738 milijuna HRK) za Grupi i 6 milijuna HRK (2020.: 701 milijuna HRK) za Banku, vrednuju se po amortiziranom trošku.

24. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti prenesene imovine i pripadajućih obveza koje se odnose samo na prenesenu imovinu. U Grupi i Banci ova imovina i obveze odnose se na repo transakcije.

u milijunima HRK	GRUPA			BANKA		
	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija
	2020.			2021.		
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	800	701	99	-	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	85	37	48	6	6	-
Ukupno	885	738	147	6	6	-

u milijunima HRK	GRUPA			BANKA		
	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija
	2020.			2021.		
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	800	701	99	-	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	6	6	-
Ukupno	800	701	99	6	6	0

25. Imovina založena kao kolateral

Sljedeća imovina je založena kao jamstvo za obveze:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Financijska imovina po amortiziranom trošku	2.751	1.722	2.751	1.722
od čega dužnički vrijednosni papiri	816	36	816	36
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	85	6	-	6
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Financijska imovina kojom se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	-	-	-	-
Ukupno	2.836	1.728	2.751	1.728

Financijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica i kredita. Založeni kolaterali su rezultat repo transakcija i kolateraliziranih depozita.

Fer vrijednost primljenih kolaterala koji se mogu ponovno založiti ili prodati bez da je davatelj vrijednosnog papira izvršio svoje obveze iznosi 417 milijuna HRK za Grupi i Banku (2020.: 806 milijuna HRK za Grupi i 848 milijuna HRK za Banku).

26. Vrijednosni papiri

GRUPA															
Financijska imovina						Financijska imovina									
Po amortizira nom trošku	Raspoloži vo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhva tnu dobit	Ukupno		Po amortizira nom trošku	Raspoloži vo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhva tnu dobit	Ukupno					
u milijunima HRK						2020.	2021.								
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri						2.361	44	152	11.148	13.705	4.935	75	65	11.943	17.018
Kotirajući						2.361	44	4	11.094	13.503	4.935	75	19	11.903	16.932
Nekotirajući						-	-	148	54	202	-	-	46	40	86
Vlasnički vrijednosni papiri						-	-	36	130	166	-	-	10	4	14
Kotirajući						-	-	26	-	26	-	-	-	-	-
Nekotirajući						-	-	10	130	140	-	-	10	4	14
Vlasnički udjeli						-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno						2.361	44	188	11.278	13.871	4.935	75	75	11.947	17.032
BANKA															
Financijska imovina						Financijska imovina									
Po amortizira nom trošku	Raspoloži vo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhva tnu dobit	Ukupno		Po amortizira nom trošku	Raspoloži vo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhva tnu dobit	Ukupno					
u milijunima HRK						2020.	2021.								
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri						2.180	44	33	10.590	12.847	4.674	75	60	11.444	16.253
Kotirajući						2.180	44	-	10.536	12.760	4.674	75	14	11.404	16.167
Nekotirajući						-	-	33	54	87	-	-	46	40	86
Vlasnički vrijednosni papiri						-	-	36	114	150	-	-	10	4	14
Kotirajući						-	-	26	-	26	-	-	-	-	-
Nekotirajući						-	-	10	114	124	-	-	10	4	14
Vlasnički udjeli						-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno						2.180	44	69	10.704	12.997	4.674	75	70	11.448	16.267

Udjeli u investicijskim fondovima iskazuju se kao obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri.

Posudba vrijednosnih papira i repo transakcije su prikazane u Bilješci 24. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira.

Upravljanje rizicima

27. Upravljanje rizicima

27.1) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Grupe ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Grupa koristi sustav upravljanja rizicima i kontrolnih funkcija koji je proaktivan i prilagođen njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a on se temelji na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i posebno regulatorne zahtjeve..

Sukladno poslovnoj strategiji Banke ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizicima kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika. Dodatno, okvir upravljanja rizicima Banke podrazumijeva i spektar ostalih značajnih rizika kojima je bankovna Grupa suočena. Banka uvijek teži unapređenju i komplementarnosti postojećih metoda i procesa, u svim dijelovima upravljanja rizicima.

27.2) Organizacija upravljanja rizicima

Praćenje i upravljanje rizicima je postignuto kroz jasnu organizacijsku strukturu s definiranim ulogama i odgovornostima te određenim limitima rizika.

Organizacijske jedinice vezane za upravljanje rizicima

Na sljedećem prikazu je dan pregled organizacije upravljanja rizicima:

27.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Pregled strukture upravljanja rizicima

Uprava, a poglavito član Uprave zadužen za upravljanje rizicima (u daljnjem tekstu CRO) provode nadzornu funkciju unutar strukture upravljanja rizicima. Funkcije kontrole i upravljanja rizicima provode se kroz poslovnu strategiju Banke i sklonost preuzimanja rizika odobrenu od strane Uprave dok je CRO odgovoran za implementaciju te pridržavanje kontrole rizika i strategije upravljanja rizicima kroz sve tipove rizika i poslovne linije.

Uprava, a poglavito CRO osiguravaju dostupnost odgovarajuće infrastrukture i zaposlenika kao i metoda, standarda i procesa kako bi se to postiglo, dok se identifikacija, mjerenje, procjena, odobrenje, praćenje te postavljanje limita za ključne rizike provodi na operativnim razinama u Banci.

Upravu podržava nekoliko odjela osnovanih kako bi provodili funkcije kontrole rizika na operativnom nivou te izvršavali djelatnosti u sklopu strateškog upravljanja rizicima.

Sljedeće funkcije upravljanja rizicima odgovaraju izravno članu Uprave zaduženom za upravljanje rizicima:

- _ Sektor upravljanja kreditnim rizikom,
- _ Sektor upravljanja rizicima,
- _ Sektor za upravljanje nefinancijskim rizicima,
- _ Sektor korporativne sigurnosti.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja kategorije klijenata koji pripadaju Sektoru malih i srednjih klijenata, Sektoru velikih klijenata i Sektoru financijskih tržišta, a sukladno nadležnostima navedenim u relevantnim aktima.

Direkcija analizira kreditne zahtjeve te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom riziku sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti klijenta/grupe povezanih osoba u Banci i Grupi, prati rane signale upozorenja i kontrolira ranu naplatu potraživanja.

Dodatno, prema financijskim izvještajima Direkcija priprema financijski rejting klijenta kao jednu od komponenti za konačan rejting.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja za klijente Sektora Građanstva. Direkcija obavlja poslove analize kreditnih zahtjeva te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom zahtjevu sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti Banke prema komitentima.

Direkcija prati grupne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje. Nadležna je za provođenje aktivnosti mjera rane naplate nad svim klijentima u svojoj nadležnosti kao i praćenje stanja kreditnog portfelja, a sukladno relevantnim aktima.

Direkcija monitoringa kreditnog rizika

Direkcija monitoringa kreditnog rizika unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom održava i unaprjeđuje kreditni proces i njemu pripadajuće alate i aplikacije kako za odobrenje plasmana, tako i za monitoring i praćenje izloženosti na nivou proizvoda, klijenta ili portfelja. Nadležna je za definiranje pravila za odobrenje plasmana i analizu odobrenja i odstupanja, nadležnosti u odlučivanju, monitoring naknadnih uvjeta, održavanje i unaprjeđenje sustava signala ranog upozorenja, uspostavu i praćenje iskorištenja odobrenih limita, sustava i pravila za evidenciju povezanih osoba, sustav praćenja rane i kasne naplate potraživanja.

27.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Direkcija prati grupne i regulatorne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti kreditnog rizika u corporate, retail i workout procesima, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje u Banci i njihovu implementaciju u pridruženim društvima. Bavi se praćenjem portfelja i kreira izvještaje primarno za interne svrhe.

Direkcija upravljanja lošim plasmanima tvrtki i Direkcija upravljanja lošim plasmanima građana

Direkcija upravljanja lošim plasmanima tvrtki i Direkcija upravljanja lošim plasmanima građana unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom, koje prate poslovne linije u prodajnim sektorima, odgovorne su za upravljanje i naplatu loših plasmana pomoću kontinuiranog i sustavnog pronalaženja mogućnosti eliminiranja i reduciranja rizika u poslovanju s work-out klijentima. Direkcije definiraju odgovarajuće strategije naplate prema klijentima ili odabranim portfeljima kroz restrukturiranje ili proces kasne naplate, uključujući parnice, predstečajne i stečajne postupke, prodaju duga, namire duga, otpise ili naplatu putem preuzete imovine. U skladu s očekivanom naplatom i danom metodologijom odgovorni su za Stage 3 izračun rezervacija.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom sudjeluje u procesu planiranja rada Grupe i Banke sa stajališta upravljanja rizicima te prati izvršavanje planski i strateški utvrđenih ciljeva i planova kako Grupe tako i Banke, a koji se odnosi na područje upravljanja rizicima.

Direkcija prati regulatorne promjene i grupne standarde vezane uz upravljanje rizicima i inicira, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure, te nadzire njihovo provođenje, a u skladu sa svojim nadležnostima definiranim drugim aktima. Također provodi analizu strukture i kvalitete portfelja i izrađuje izvještaje o kvaliteti i strukturi portfelja. Predlaže smjernice za optimiziranje preuzetih rizika, za poboljšanje određenih kategorija imovine, rejtinga i kolaterala.

Direkcija također provodi i izrađuje izvještaje iz područja kreditnih rizika propisanom dinamikom, a sve u skladu sa zakonskim propisima i standardima Grupe i Banke.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima u suradnji s drugim organizacijskim dijelovima sektora i Banke, aktivno sudjeluje u upravljanju kvalitetom podataka i adekvatnosti sustava unutarnjih kontrola.

Tim upravljanja kolateralima donosi politike i procedure kojima definira standarde prihvatljivosti kolaterala i procjenjivanja te nadzire njihovo provođenje.

Direkcija za kvantitativna istraživanja

Direkcija za kvantitativna istraživanja unutar Sektora upravljanja rizicima odgovorna je za implementaciju bazelskih standarda, regulatornih zahtjeva i smjernica te standarda Erste Grupe vezanih uz pristup zasnovan na internom rejtingu za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik te integrirano upravljanja rizicima.

Direkcija za kvantitativna istraživanja uvodi, koordinira razvoj i sudjeluje u razvoju, implementaciji i nadzoru kvantitativnih modela, izračun parametara kreditnog rizika koji se koriste za mjerenje, segmentaciju i upravljanje kreditnim rizicima u skladu s najboljom praksom i Grupnim standardima te sudjeluje u implementaciji u procese Banke (uključujući kontinuirano unaprjeđenje poslovnih procesa povezanih s navedenim izračunima). Navedeno podrazumijeva osim IRB modela i IFRS9 metodologiju. Direkcija je odgovorna za učinkovitost implementiranih modela te provodi kalibraciju / sudjeluje u kalibraciji modela u skladu s načelima Erste Grupe te u vrednovanju iste u suradnji s Erste Grupom. Direkcija za kvantitativna istraživanja također izvještava o parametrima i modelima te modelira makroekonomski utjecaj na modele rizika i poslovanje Banke u cjelini.

Služba za integrirano upravljanje rizicima unutar Direkcije nastoji postići holistički pristup upravljanju rizicima kroz integraciju svih rizika. Postavljanjem strategije rizika i Izjave o sklonosti upravljanju rizicima, a koji uključuju sve jedinice zadužene za upravljanje rizicima utvrđuju se okviri odgovornog i razboritog preuzimanja rizika. Integrirano upravljanje rizicima također obuhvaća proces procjene interne adekvatnosti kapitala (ICAAP) unutar kojeg se identificiraju rizici kojima je Banka/ESB Grupa izložena ili može biti izložena u budućnosti te se procjenjuje adekvatnost internog kapitala. Identifikacija rizika provodi se procjenom materijalnosti rizika, analizom rizika koncentracije te testiranjem otpornosti na stres. Materijalnim rizicima se upravlja kroz izdvajanje regulatornih i internih kapitalnih zahtjeva te sustavima limita i kontrole. Direkcija za kvantitativna istraživanja na kvartalnoj osnovi izračunava adekvatnost internog kapitala, odnosno pokrivenost internih kapitalnih zahtjeva, izdvojenih za sve relevantne rizike, internim kapitalom. Osim toga, Direkcija u sklopu integriranog upravljanja rizicima planira i upravlja rizikom ponderiranom aktivom, sudjeluje u određivanju cijene različitih proizvoda pomoću primjene premije rizika (ERM) i troška kapitala, izračunu i procesu modeliranja profitabilnosti, razvoju poslovnih modela i planiranju troškova rizika.

27.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Direkcija za kvantitativna istraživanja (nastavak)

Direkcija za kvantitativna istraživanja također je odgovorna za izradu Plana oporavka ESB Grupe te sudjeluje u Timu za upravljanje kapitalom unutar svog djelokruga odgovornosti.

Direkcija upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima

Direkcija upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima unutar Sektora upravljanja rizicima u okviru svog poslovanja obavlja sve poslove potrebne za adekvatno upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti, a u skladu s pravilnicima i procedurama iz vlastitog djelokruga poslovanja.

Provodi analizu kompleksne tržišne situacije, identifikaciju i mjerenje kako tržišnih tako i rizika likvidnosti te parametara navedenih rizika. Osim do sada navedenog, Direkcija je u okviru svog poslovanja odgovorna i za provedbu smjernica Basela 2, uspostavlja mjere za smanjenje rizika u području svog djelovanja te sudjeluje u procesu odobravanja novih proizvoda Sektora financijskih tržišta i investicijskog bankarstva. Sudjeluje i s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja tržišnim i rizicima likvidnosti.

Služba upravljanja operativnim rizikom

U području upravljanja operativnim rizicima, Služba upravljanja operativnim rizikom iz Sektora za upravljanje nefinancijskim rizicima ima za cilj kontrolirati sve organizacijske dijelove, odnosno poslovne procese Banke s obzirom da je operativni rizik svojstven svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima Banke, a temeljem definiranog rizičnog profila Banke, specifičnosti poslovnog okruženja i zakonskih odredbi. Surađuje s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim rizikom.

Sektor korporativne sigurnosti

Sektor korporativne sigurnosti zadužen je za obavljanje poslova vezanih uz sigurnost, primjereno upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanjem kontinuitetom poslovanja i upravljanja krizom sukladno važećim grupnim i lokalnim politikama i standardima.

Glavni ciljevi Sektora su razvoj i uvođenje sigurnosne arhitekture informacijskog sustava, određivanje sigurnosnih ciljeva u skladu sa strategijom informacijskog sustava Banke, upravljanje politikom sigurnosti informacijskog sustava, standardima, smjernicama i ostalim internim aktima s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine sigurnosti.

Također, Sektor se bavi kontinuiranim unaprjeđenjem sustava upravljanja incidentima korporativne sigurnosti, kao i implementacijom novih metodologija, alata i tehnologija kako bi se zadovoljili svi regulatorni zahtjevi i sigurnosni standardi neophodni za nesmetano uspješno poslovanje Banke. U opseg pripada i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora o stanju sigurnosti u Banci.

27.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Nadalje, ciljevi Sektora su proaktivni i reaktivni rad na sustavima tehničke, mehaničke i tjelesne zaštite, zaštita od požara i zaštita na radu, provođenja edukacija i podizanje svijesti zaposlenika Banke iz domene sigurnosti. Osim navedenog, Sektor vodi brigu o zakonitosti obrade osobnih podataka u smislu poštivanja Zakona o zaštiti osobnih podataka i ostalih propisa koji uređuju pitanja obrade osobnih podataka te upozorava na nužnost primjene propisa o zaštiti osobnih podataka u slučajevima radnji koje mogu imati utjecaj na pitanja privatnosti i zaštitu osobnih podataka.

27.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe

Pregled

Kao i u prethodnim godinama, Služba za integrirano upravljanje rizicima (ERM) unutar Direkcija za kvantitativna istraživanja nastavila je jačati svoj sveobuhvatni okvir djelovanja koji uključuje unaprjeđenje procesa procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

ERM okvir dizajniran je na način da podržava menadžment u upravljanju portfeljem rizika, kao i potencijalom za pokriće (internim kapitalom) kako bi se osigurala adekvatna razina kapitala u skladu s profilom rizika Banke/ESB Grupe. Integrirano upravljanje rizicima prilagođeno je poslovnom i rizičnom profilu Banke, te odražava strateški cilj zaštite dioničara i vjerovnika uz osiguranje održivosti Banke/ESB Grupe. Razborito upravljanje rizicima osigurava se identificiranjem, mjerenjem, agregiranjem i uspješnim upravljanjem svim materijalnim vrstama rizika.

ERM okvir je modularan i sveobuhvatan sustav za upravljanje i vođenje te je sastavni dio cjelokupnog sustava vođenja i upravljanja na razini Grupe i Banke. Kako bi se osigurali svi aspekti integriranog upravljanja rizicima, ispunili regulatorni zahtjevi kao i potrebe za internim vrednovanjem potrebne su sljedeće komponente:

- _ Izjava o sklonosti preuzimanju rizika,
- _ Analiza portfelja i rizika kroz procjenu materijalnosti rizika, upravljanje rizikom koncentracije i testiranje otpornosti na stres,
- _ Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika,
- _ Upravljanje i planiranje rizika uključujući upravljanje rizikom ponderiranom aktivom i alokaciju kapitala, te
- _ Plan oporavka i plan sanacije.

Služba za integrirano upravljanje rizicima također sudjeluje u radu Tima za upravljanje kapitalom koji za cilj ima održavanje adekvatne visine i kvalitete kapitala sa svrhom podržavanja planiranih aktivnosti, uz istovremeno ispunjavanje regulatornih zahtjeva i očekivanja investitora i dioničara. Kapitalom se upravlja kako bi se održala financijska snaga, apsorbirali gubici, izdržali nepovoljni ekonomski uvjeti, omogućile prilike za rast, ali i ostvarili poslovni i ciljevi upravljanja rizicima.

Uz ispunjavanje krajnjeg cilja ICAAP-a, osiguravanje adekvatnosti kapitala i dugoročne održivosti, komponente integriranog upravljanja rizicima podrška su menadžmentu u ispunjavanju strategije Grupe i Banke.

27.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Sklonost preuzimanju rizika (RAS)

Izjava o sklonosti preuzimanju rizika (RAS) predstavlja stratešku izjavu o maksimalnoj razini rizika koju je ESB Grupa spremna preuzeti kako bi ispunila poslovne ciljeve. RAS predstavlja značajno i obvezujuće ograničenje poslovnih aktivnosti u okviru ukupne sklonosti preuzimanju rizika kroz okidače odobrene od strane Uprave. RAS predstavlja stratešku izjavu na razini Uprave te služi kao početna točka za implementaciju okvira ograničavanja rizika i ključna je komponenta ICAAP-a ESB Grupe. Izjava o sklonosti preuzimanju rizika ESB grupe:

- _ sastoji se od ključnih pokazatelja rizika koji pružaju kvantitativne smjernice za upravljanje povratom u odnosu na rizik,
- _ sadrži kvalitativne izjave u obliku ključnih principa rizika i dio su smjernica upravljanja rizicima,
- _ postavlja granice limita (strateških i operativnih) i ciljanih vrijednosti, i
- _ ključan je faktor u procesu godišnjeg strateškog planiranja pružajući cjelovit pogled na kapital, likvidnost te povrat u odnosu na rizik.

Analiza portfelja i rizika

ESB Grupa i Banka aktivno identificiraju, kvantificiraju, nadziru i upravljaju rizicima u svom portfelju.

Procjena materijalnosti rizika (RMA) procjenjuje materijalnost po vrsti rizika, a time i profil rizika unutar Banke i njezinih povezanih društava. RMA je godišnji proces čija je svrha sistematično identificiranje novih i procjena postojećih rizika na razini ESB Grupe. Kao takav, RMA je integrirani dio ICAAP-a te ga viši menadžment koristi kao upravljački alat.

Analiza koja stoji iza procjene koristi se za poboljšanje prakse upravljanja rizicima i daljnje smanjivanje izloženosti riziku unutar ESB Grupe. Također, procjena se koristi i u konstruiranju i definiranju Strategije rizika i Izjave o sklonosti preuzimanju rizika. Zaključci i preporuke Procjene materijalnosti rizika razmatraju se u kreiranju i odabiru scenarija u sklopu sveobuhvatnog i reverznog testiranja otpornosti na stres.

Banka je također implementirala proces za identificiranje, mjerenje, kontrolu i upravljanje rizikom koncentracije. Proces je ključan za osiguravanje dugoročne održivosti Banke, posebice u nepovoljnom poslovnom okruženju i stresnim gospodarskim uvjetima. Analiza rizika koncentracije pokriva kreditni, tržišni, operativni, rizik likvidnosti i intra-rizik koncentracije.

Testiranje otpornosti na stres i modeliranje rizika predstavljaju ključne, budućnosti orijentirane elemente ICAAP-a. Modeliranje osjetljivosti imovine, obveza, dobiti ili gubitka pomaže u optimizaciji povrata u odnosu na rizik. Testiranje otpornosti na stres uzima u obzir ozbiljne, ali moguće stresne scenarije koji obogaćuju sustav mjerenja i upravljanja rizicima. Rezultati sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres uzimaju se u obzir pri izračunu kapaciteta za preuzimanje rizika, a razine ključnih pokazatelja u stresnim uvjetima uspoređuju se s limitima i ciljanim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Prilikom računanja utjecaja pojedinog stresnog scenarija na račun dobiti gubitka i adekvatnost kapitala, koristi se interno razvijeni model za prevođenje makroekonomskih varijabli u parametre rizika.

Kapacitet za preuzimanje rizika

Za razliku od regulatornog pogleda (Pillar 1), izračun kapaciteta za preuzimanje rizika (RCC – Risk-bearing Capacity Calculation) bazira se na ekonomskom pogledu i određuje ima li banka dovoljnu razinu kapitala za pokrivanje svih rizika kojima je izložena. RCC izračun temelj je ICAAP-a zahtijevanog kroz Pillar 2 Basel okvir. Cilj je identifikacija, mjerenje, agregacija i upravljanje cjelokupnim profilom rizika ESB Grupe, izvještavanje interne adekvatnosti kapitala, te pružanje osnove za alokaciju kapitala.

27.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Osim Pillar 1 vrsta rizika (kreditnog, tržišnog i operativnog rizika), unutar Pillar 2 za potrebe određivanja internih kapitalnih zahtjeva obuhvaćeni su i kamatni rizik u knjizi banke, valutno inducirani kreditni rizik za građane, poslovni/strateški rizik i rizik koncentracije. Kroz testiranje otpornosti na stres računaju se i učinci makroekonomskih rizika i valutno induciranog kreditnog rizika za poduzeća na temelju stresnog scenarija.

Uprava i Nadzorni odbor izvještavaju se na kvartalnoj razini o razini adekvatnosti kapitala. Sustav semafora ugrađen u RCC osigurava pravovremeno menadžmentu u slučaju potrebe za planiranjem i izvršavanjem mjera vezanim uz povećanje kapitala, odnosno smanjenje rizika.

Planiranje i predviđanje rizika

Odgovornost menadžmenta rizika unutar Banke podrazumijeva i osiguravanje odgovarajućeg procesa planiranja i predviđanja rizika. Predviđanja menadžmenta rizika su rezultat uske suradnje sa svim sudionicima u procesu planiranja Banke i Grupe, a posebno s kontrolingom, ALM-om te poslovnim linijama. Proces planiranja i predviđanja uključuje obje, prošle i buduće komponente, koncentrirajući se na promjene u portfelju i ekonomskom okruženju.

Parametri rizika i rejting modeli

Banka je tijekom 2018. uspješno završila razvoj nove PD metodologije i implementirala parametre krajem 2019 za potrebe RWA izračuna. Ažuriranje parametara koje je provedeno u prosincu 2020. je u skladu s novom PD metodologijom. Nova LGD i CCF metodologija je također završena. Razvoj novih rejting modela za Retail-SME, corporate-SME, Group Corporate i Group Large Corporate su završeni te su isti aplicirani regulatoru. Implementacija se očekuje u 2022. godini.

Upravljanje rizikom ponderiranom aktivom (Risk Weighted Assets - RWA)

S obzirom na činjenicu da se na temelju rizikom ponderirane aktive izračunavaju regulatorni kapitalni zahtjevi Banke/Grupe i omjeri kapitala kao ključni pokazatelji uspješnosti poslovanja, poseban naglasak je stavljen na postizanje ciljanih vrijednosti RWA. Rezultati mjesečne RWA analize koriste se za unapređivanje izračuna, kvalitete parametara i podataka kao i najefikasnije primjene Bazelskog okvira. Banka je uspostavila proces praćenja, planiranja i definiranja ciljanih vrijednosti RWA. Uprava Banke redovito je informirana o razinama RWA i usklađenosti s razinama postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Alokacija kapitala

Važan dio procesa planiranja rizika je alokacija kapitala na društva ESB Grupe, poslovne linije i segmente. Proces podrazumijeva usku suradnju Službe za integrirano upravljanje rizicima, Sektora rizika Erste grupe i Kontrolinga. Uvidi stečeni kroz ICAAP i kontroling procese koriste se za alokaciju kapitala uzimajući u obzir povrat u odnosu na rizik.

Omjer financijske poluge

Omjer financijske poluge predstavlja omjer između osnovnog kapitala (Tier 1) i mjere izloženosti u skladu s člankom 429. CRR-a. U suštini, izloženost predstavlja zbroj neponderiranih bilančnih i vanbilančnih pozicija uzimajući u obzir vrednovanje i prilagodbe rizika definirane unutar CRR-a. Uprava se kvartalno obavještava o razini omjera financijske poluge Banke i Grupe te usklađenosti s limitima i ciljnim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Plan oporavka

Banka je dužna izraditi Plan oporavka ESB Grupe koji služi kao prilog Plana oporavka Erste Grupe. Planom oporavka utvrđuju se mogućnosti financijskog oporavka i održivosti u slučaju da se ESB Grupa suoči s ozbiljnom ekonomskom krizom. Planom se određuju potencijalne mogućnosti jačanja kapitala i izvora likvidnosti banke kako bi se pripremila za niz scenarija, uključujući idiosinkratski i makroekonomski scenarij (u 2020. godini Europska središnja banka zatražila je definiranje samo jednog COVID-19 scenarija). Upravljanje oporavkom opisano u planu osigurava pravodobnu identifikaciju i pravilno upravljanje bilo kojom situacijom oporavka. Nadalje, procjena Plana oporavka i nedavno obrađena procjena cjelokupnog kapaciteta oporavka dio su procjene Nadzornog pregleda i ocjene (eng. the Supervisory Review and Evaluation Process - SREP). Važno je pokazati da je u slučaju ozbiljne krize koja je blizu stanja neuspjeha ili vjerojatnosti neuspjeha dostupan dovoljan kapacitet za oporavak. Konačno, ažurirana verzija Plana oporavka dostavljena je regulatoru kao privitak Plana oporavka Erste Grupe.

27.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Erste Group surađuje sa sanacijskim tijelima u izradi sanacijskih planova na temelju BaSAG-a i Uredbe EU-a br. 806/2014 o uspostavi Jedinstvenog sanacijskog mehanizma (SRM Regulation - Uredba (EU) br. 806/2014). Na temelju zajedničke odluke donesene na Sanacijskom kolegiju, Erste Group je u travnju 2020. primila obavijest o poželjnoj strategiji rješavanja s više točaka ulaska (MPE) na međudržavnoj razini, ali strategiju rješavanja jedinstvene točke ulaska (SPE) unutar pojedine zemlje. To rezultira MPE strategijom u Austriji, Češkoj, Hrvatskoj, Mađarskoj, Rumunjskoj i Slovačkoj.

Direktiva o oporavku i sanaciji banaka (BRRD) uvela je minimalni zahtjev za vlastitim sredstvima i prihvatljivim obvezama (MREL), koji je - u slučaju Erste zbog rješenja MPE strategije - postavljen na razini Hrvatske rezolucijske grupe.

BRRD i SRMR zahtijevaju da sva povezana društva koja su u obuhvatu moraju ispunjavati svoje MREL zahtjeve s punom primjenom od 01.01.2024. Do tada, BRRD i SRMR predviđaju linearno prikupljanje prihvatljivih obveza sa sljedećim srednjim MREL ciljevima: srednji obvezujući cilj koji se mora postići od 1.1.2022. i srednji informativni cilj koji se mora postići od 1.1.2023. Za povezana društva bez MREL-ovog manjka (uzimajući u obzir punu primjenu) na datum kalibracije, gornja dva srednja cilja postavljena su na razini MREL cilja s punom primjenom koji se mora postići od 01.01.2024.

MREL se izražava kao postotak (%) rizikom ponderirane aktive Hrvatske sanacijske skupine. Za ispunjenje cilja MREL na razini RH RG odgovorna je sanacijsko povezano društvo, odnosno Erste & Steiermärkische Bank d.d. SRB će svake godine ponovno kalibrirati odgovarajući MREL cilj zasnovan na RWA (definiran kao postotak) i stoga će se ažurirati na redovnoj osnovi od 12 mjeseci do 15 mjeseci.

27.4) Kreditni rizik

Definicija i pregled

Kreditni rizik proizlazi iz tradicionalnih poslova kreditiranja i ulaganja Banke. Uključuje gubitke proizašle kao rezultat stupanja dužnika u status neispunjenja obveza (Faza umanjenja 3) i očekivane kreditne gubitke dužnika koji se ne nalaze u statusu neispunjenja obveza, a izračunavaju se temeljem jednogodišnjeg očekivanog gubitka (Faza umanjenja 1) ili cjeloživotnog očekivanog gubitka (Faza umanjenja 2).

Operativne odluke o kreditiranju su u odgovornosti organizacijskih jedinica unutar funkcije kontrole rizika.

U svrhu uspješnog upravljanja rizicima svi podaci potrebni za upravljanje kreditnim rizikom i učinkom, te provođenje upravljanja rizikom ponderirane aktive i kapitalnih zahtjeva se redovito pune u središnju bazu podataka koja se koristi za upravljanje rizicima, a kvaliteta tih podataka se redovito kontrolira. Stoga organizacijske jedinice u sklopu Sektora upravljanja rizicima redovito koriste bazu podataka za izvještavanje o kreditnom riziku, a čime je osigurana centralizirana analiza te ujednačen način izračunavanja pokazatelja kao i segmentacija diljem Banke i Grupe u cjelini. Izvještavanje o kreditnom riziku sastoji se od redovitih izvještaja o kreditnom portfelju za interne i eksterne primatelje te omogućuje konstantno praćenje o razvoju kreditnog rizika, odnosno omogućuje menadžmentu poduzimanje kontrolnih postupaka. Internim primateljima tih izvještaja se podrazumijevaju, povrh ostalih, Nadzorni odbor kao i Uprava te risk manageri, direktori poslovnih linija i interna revizija.

Interni sustav ocijenjivanja

Pregled

Banka ima implementirane strategije poslovanja i rizika, kao i politike kreditiranja te procesa odobravanja koje se redovito, a najmanje na godišnjoj osnovi, ažuriraju i prilagođavaju. One obuhvaćaju proces kreditiranja u cjelini, uvažavajući prirodu, obuhvat te razinu rizika transakcija te uključenih drugih ugovornih strana. Odobravanje kredita je temeljeno na kreditnoj kvaliteti klijenta, vrsti kredita, kolateralu, sustavu dodatnih uvjeta te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procjena rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na vjerojatnosti klijentova stupanja u status neispunjenja obveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu mjeru rizika za neispunjenje obveza druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta je ažuriran najmanje na godišnjoj osnovi (godišnji proces re-odobrenja), dok su rejtingi klijenta u slabijim kategorijama rizika ažurirani češće.

Osim određivanja kapitalnih zahtjeva, glavni cilj internih rejtinga je podrška donošenju odluka za kreditiranje te produženju kreditnih linija. Osim toga, interni rejtingi određuju nivo odobrenja u strukturi Banke kao i procedure praćenja za postojeće izloženosti. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utječu na zahtijevanu cijenu rizika kao i određivanje potrebnih rezervacija.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kao što je prethodno spomenuto, interni rejting je ključni element za izračun RWA koji se također koristi u procjenjivanju internih kapitalnih zahtjeva prema Pillar-u 2 (ICAAP). PD vrijednosti odražavaju dvanaestomjesečnu vjerojatnost nastupanja statusa neispunjenja obveza zasnovanu na dugogodišnjem prosjeku stopa neispunjenja obveza. Banka dodjeljuje marže konzervativnosti na izračunati PD ovisno o granularnosti portfelja i relevantnoj povijesti podataka. PD vrijednosti validiraju se jednom godišnje, a što je u skladu i s validacijom koja se provodi na razini pojedinih rejting metoda.

Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procjenu rizika od klijentova stupanja u status neispunjavanja obveza. Za klijente iz segmenta gospodarstva, interni rejtingi uzimaju u obzir financijsku snagu klijenta, mogućnost eksterne podrške i druge informacije o poduzeću. Za segment građanstva i malog poduzetništva interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom scoringu, ali isto tako se koriste demografske i financijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga ovisno o članstvu u grupi ekonomski povezanih jedinica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

Sve rezultate (građanstvo i gospodarstvo) redovito validira centralna organizacijska jedinica za validaciju, a na osnovu standardne metodologije Erste Grupe. Validacija se provodi korištenjem statističkih tehnika pri čemu se rezultati validacijskog procesa izvještavaju višem rukovodstvu i regulatorima. Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe iz perspektive razvoja modela i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Erste Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane nadležne organizacijske jedinice Erste Holding-a što osigurava integritet širom Erste Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modele odobrava lokalna Uprava.

Ocjene i kategorije rizika

Klasifikacija kreditne imovine u ocjene rizika je temeljena na sustavu internih rejtinga Banke koja koristi dvije interne skale za klasifikaciju rizika: za klijente koji nisu u statusu neispunjenja obveza koristi se skala od 8 ocjena rizika (za fizičke osobe u sektoru građanstva) te 13 ocjena rizika (za sve ostale kategorije). Klijenti koji su u statusu neispunjenja obveza imaju zasebnu ocjenu rizika.

Za potrebe eksternog izvještavanja, interni rejtingi Banke su grupirani u sljedeće četiri kategorije rizika:

Nizak rizik: klijenti s dobro uspostavljenom te dužom suradnjom s Bankom i Grupom ili veliki, međunarodno priznati klijenti. Klijenti sa snažnom financijskom pozicijom bez očekivanih financijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti građanstva koji imaju dugu povijest sa Bankom ili klijenti koji koriste širok obujam proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u plaćanju obveza trenutno, niti u posljednjih 12 mjeseci. Pri tome se novi poslovi, općenito, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije.

Poseban nadzor: klijenti koji imaju povijest kašnjenja u plaćanjima, povijest statusa neispunjavanja obveza ili financijski podaci ukazuju na ranjivosti temeljem kojih bi mogli ući u probleme podmirivanja dugova u srednjem roku. Klijenti građanstva s ograničenom štednjom ili vjerojatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsjetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda: Klijenti osjetljivi na negativne financijske i ekonomske utjecaje.

Neprihodujuća izloženost: klijenti kojima je zabilježen jedan ili više kriterija za nastupanje statusa neispunjenje obveza sukladno članku 178. Uredbe 575/2013 te podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke, a precizno propisana internim aktima Grupe i Banke: neizvjesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupka. S ciljem utvrđivanja statusa neispunjenja obveza Banka primjenjuje pristup na razini klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neispunjavanja obveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasificiraju kao neprihodujući.

Erste Banka kategorije rizika	Agencije	Interni
Nizak rizik	Aaa/AAA ... Ba3/BB-	1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5a, 5b, 5c, A1, A2, B1, B2
Poseban nadzor	B1/B+ ... B3/B-	6a, 6b, 7, C1, C2, D1, N
Ispod standarda	Caa1 ... CC	8, D2
Neprihodujuća izloženost	C, D	R

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovita analiza rizika klijenta, koja uključuje redovit status rejtinga, mogućnost otplate, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uvjetima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfelja koje može uzrokovati materijalne gubitke za Banku te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira cjelokupni status dužnika. Važnost redovitog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovitom praćenju klijenta kao i kvalitete portfelja te predstavlja dodatnu mjeru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

Banka provodi evaluaciju kreditne kvalitete temeljem informacija o klijentu, također uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu povijest između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanje povećanog rizika

Banka primjenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspješnosti naplate čak i u slučajevima smanjenja kvalitete kreditnog portfelja što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promjena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u podmirenju obveza te praćenjem informacija s tržišta. Tako se praćenjem sljedećih promjena osigurava pravovremeno prepoznavanje povećanog kreditnog rizika:

- _ Uvjeta na tržištu,
- _ Promjena u rejtingu,
- _ Kašnjenja.
- _ Praćenje uvjeta na tržištu također podrazumijeva praćenje svih makroekonomskih varijabli, kao i njihova evaluacija kroz budući period.

Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku odnosi se na sljedeće pozicije u Izvještaju o financijskom položaju:

Ostali depoziti po viđenju kreditnim institucijama;

Financijska imovina koja se drži radi trgovanja;

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka;

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;

Financijska imovina po amortiziranom trošku;

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (za svrhu objavljivanja u dolje navedenim tablicama svaka ugovorna imovina također je uključena u ovu kategoriju);

Financijska imovina raspoloživa za prodaju;

Potraživanja s osnove financijskog najma;

Pozitivna fer vrijednost derivata;

Potencijalne kreditne obveze (najprije financijske garancije i neiskorištene neopozive kreditne obveze).

Izloženost kreditnom riziku izjednačava bruto knjigovodstvenu vrijednost (ili nominalnu vrijednost u slučaju izvanbilančnih pozicija) izuzimajući:

- _ Rezervacije za zajmove;
- _ Rezervacije za garancije;
- _ Kolaterale (uključivo i transfere rizika na garantore);
- _ Efekte netiranja;
- _ Ostala kreditna povećanja;
- _ Ostale efekte umanjenja kreditnog rizika.

Sljedeće tablice prikazuju usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti za Grupu i Banku na dan 31. prosinca 2021. godine i 31. prosinca 2020. godine.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA			
	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
2021.								
Ostali depoziti po viđenju	442	-	-	442	110	-	-	110
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	-	-	145	145	-	-	145
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	65	-	-	65	60	-	-	60
Dužnički vrijednosni papiri	65	-	-	65	60	-	-	60
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.853	(81)	90	11.943	11.350	(78)	94	11.444
Dužnički vrijednosni papiri	11.853	(81)	90	11.943	11.350	(78)	94	11.444
Financijska imovina po amortiziranom trošku	62.278	(2.950)	-	59.328	57.321	(2.602)	0	54.719
Dužnički vrijednosni papiri	4.940	(5)	-	4.935	4.676	(2)	-	4.674
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	4.410	(4)	-	4.406	4.325	(3)	-	4.322
Kredit i potraživanja od klijenata	52.928	(2.941)	-	49.987	48.320	(2.597)	-	45.723
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.459	(189)	-	1.270	773	(81)	-	692
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.604	(58)	-	2.546	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	11.095	(168)	-	11.095	9.297	(158)	-	9.297
Ukupno	89.941	(3.446)	90	86.834	79.056	(2.919)	94	76.467

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA			
	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
2020.								
Ostali depoziti po viđenju	381	-	-	381	89	-	-	89
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	-	-	162	162	-	-	162
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	152	-	-	152	33	-	-	33
Dužnički vrijednosni papiri	152	-	-	152	33	-	-	33
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.896	(71)	252	11.148	10.352	(68)	238	10.590
Dužnički vrijednosni papiri	10.896	(71)	252	11.148	10.352	(68)	238	10.590
Financijska imovina po amortiziranom trošku	59.313	(3.159)	-	56.154	54.156	(2.834)	-	51.322
Dužnički vrijednosni papiri	2.363	(2)	-	2.361	2.181	(1)	-	2.180
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	4.051	(10)	-	4.041	3.978	(10)	-	3.968
Kredit i potraživanja od klijenata	52.899	(3.147)	-	49.752	47.997	(2.823)	-	45.174
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.367	(224)	-	1.143	684	(88)	-	596
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.512	(52)	-	2.460	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	11.221	(150)	-	11.221	8.120	(131)	-	8.120
Ukupno	86.004	(3.656)	252	82.821	73.596	(3.121)	238	70.912

Podjela izloženosti kreditnom riziku

U nastavku prikazana izloženost kreditnom riziku podijeljena je prema sljedećim kriterijima:

- _ po klasama izloženosti i financijskim instrumentima,
- _ po industriji i u skladu s MSFI 9,
- _ prema regiji i kategoriji rizika,
- _ po poslovnom segmentu i kategoriji rizika.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Zatim je izvršena podjela izloženosti kreditnom riziku prema državi po kategoriji rizika i u skladu s MSFI 9.

Nakon toga prikazana je:

- _ podjela neprihodujućih izloženosti kreditnom riziku po poslovnom segmentu te rezervacijama za kreditne gubitke,
- _ usporedba forbearancea s ukupnom izloženosti kreditnom riziku i rezervacijama,
- _ izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima,
- _ izloženost kreditnom riziku koja nije dospjela ni kreditno umanjena po financijskom instrumentu i kategoriji rizika,
- _ dospjela izloženost kreditnom riziku koja nije umanjena po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti.

Preuzete obveze / Izvanbilančne izloženosti po proizvodima

	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Preuzeta financijska jamstva	3.702	4.933	3.248	4.413
Potencijalne kreditne obveze	7.519	6.162	4.872	4.884
Ostale preuzete obveze	2.765	3.262	2.545	3.071
Ukupno	13.986	14.357	10.665	12.368

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI

							GRUPA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2021.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.405	131	99	-	1.635	-	1.635
Rudarstvo	108	8	-	-	116	-	116
Prerađivačka industrija	5.201	461	343	45	6.050	2	6.052
Opskrba električnom energijom	894	25	10	-	929	7	936
Opskrba vodom	766	793	2	-	1.561	-	1.561
Građevinarstvo	5.896	314	163	4	6.377	2	6.379
Trgovina	4.450	425	220	45	5.140	-	5.140
Prijevoz	1.912	445	76	7	2.440	-	2.440
Djelatnosti pružanja smještaja	1.308	3.310	274	58	4.950	2	4.952
Informacije i komunikacija	666	50	22	0	738	-	738
Financijske djelatnosti i osiguranja	6.935	9	2	0	6.946	120	7.066
Poslovanje nekretninama	1.617	157	26	41	1.841	2	1.843
Stručne djelatnosti	1.375	306	45	5	1.731	-	1.731
Administrativne djelatnosti	473	287	97	1	858	-	858
Javna uprava	20.665	1.464	-	-	22.129	75	22.204
Obrazovanje	47	8	1	-	56	-	56
Djelatnosti zdravstvene zaštite	605	24	38	-	667	-	667
Umjetnost	475	289	4	-	768	-	768
Djelatnosti kućanstava	20.167	2.939	1.529	5	24.640	-	24.640
Ostalo	144	12	3	-	159	-	159
Ukupno	75.109	11.457	2.954	211	89.731	210	89.941

							GRUPA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2020.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.062	343	123	-	1.528	-	1.528
Rudarstvo	149	4	11	-	164	-	164
Prerađivačka industrija	3.671	852	544	62	5.129	3	5.132
Opskrba električnom energijom	822	69	9	8	908	13	921
Opskrba vodom	762	4	2	-	768	-	768
Građevinarstvo	5.292	212	345	4	5.853	5	5.858
Trgovina	4.398	910	321	50	5.679	115	5.794
Prijevoz	2.002	533	81	2	2.618	11	2.629
Djelatnosti pružanja smještaja	1.799	2.525	282	33	4.639	5	4.644
Informacije i komunikacija	410	83	5	-	498	-	498
Financijske djelatnosti i osiguranja	5.969	22	3	-	5.994	109	6.103
Poslovanje nekretninama	2.032	229	65	-	2.326	6	2.332
Stručne djelatnosti	1.413	338	111	5	1.867	3	1.870
Administrativne djelatnosti	470	360	72	-	902	-	902
Javna uprava	18.118	1.229	-	-	19.347	44	19.391
Obrazovanje	59	6	1	-	66	-	66
Djelatnosti zdravstvene zaštite	618	45	2	-	665	-	665
Umjetnost	418	109	4	-	531	-	531
Djelatnosti kućanstava	22.099	2.050	1.869	4	26.022	-	26.022
Ostalo	158	23	5	0	186	-	186
Ukupno	71.721	9.946	3.855	168	85.690	314	86.004

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI 9 (nastavak)

							BANKA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2021.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.317	120	95	-	1.532	-	1.532
Rudarstvo	97	7	-	-	104	-	104
Prerađivačka industrija	4.843	372	334	45	5.594	2	5.596
Opskrba električnom energijom	891	8	10	-	909	7	916
Opskrba vodom	638	793	2	-	1.433	-	1.433
Građevinarstvo	5.600	248	145	4	5.997	1	5.998
Trgovina	2.912	274	158	45	3.389	-	3.389
Prijevoz	1.585	318	30	7	1.940	-	1.940
Djelatnosti pružanja smještaja	1.230	3.092	234	58	4.614	2	4.616
Informacije i komunikacija	519	39	22	-	580	0	580
Financijske djelatnosti i osiguranja	6.539	7	2	-	6.548	115	6.663
Poslovanje nekretninama	1.582	137	26	40	1.785	2	1.787
Stručne djelatnosti	1.248	242	42	5	1.537	-	1.537
Administrativne djelatnosti	266	116	69	1	452	-	452
Javna uprava	19.587	1.463	-	-	21.050	76	21.126
Obrazovanje	39	6	1	-	46	-	46
Djelatnosti zdravstvene zaštite	534	19	7	-	560	-	560
Umjetnost	465	219	4	-	688	-	688
Djelatnosti kućanstava	16.093	2.597	1.255	6	19.951	-	19.951
Ostalo	125	14	3	-	142	-	142
Ukupno	66.110	10.091	2.439	211	78.851	205	79.056

							BANKA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2020.							
Poljoprivreda, šumarstvo	981	335	121	-	1.437	-	1.437
Rudarstvo	138	4	11	-	153	-	153
Prerađivačka industrija	3.384	804	531	62	4.781	3	4.784
Opskrba električnom energijom	805	25	9	8	847	13	860
Opskrba vodom	629	3	2	-	634	-	634
Građevinarstvo	4.997	147	315	4	5.463	6	5.469
Trgovina	3.008	686	245	50	3.989	-	3.989
Prijevoz	1.701	376	50	2	2.129	11	2.140
Djelatnosti pružanja smještaja	1.697	2.299	243	33	4.272	5	4.277
Informacije i komunikacija	277	69	5	-	351	-	351
Financijske djelatnosti i osiguranja	5.657	4	2	-	5.663	105	5.768
Poslovanje nekretninama	1.986	217	65	-	2.268	6	2.274
Stručne djelatnosti	1.340	257	106	5	1.708	2	1.710
Administrativne djelatnosti	276	132	54	-	462	-	462
Javna uprava	17.067	1.201	0	-	18.268	44	18.312
Obrazovanje	52	4	0	-	56	-	56
Djelatnosti zdravstvene zaštite	573	13	1	-	587	-	587
Umjetnost	410	99	4	-	513	-	513
Djelatnosti kućanstava	16.476	1.653	1.520	4	19.653	-	19.653
Ostalo	145	18	4	-	167	-	167
Ukupno	61.599	8.346	3.288	168	73.401	195	73.596

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po regijama i kategoriji rizika na 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020.

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2021.					
Tržište Erste Grupe	70.707	5.127	884	2.872	79.590
Austrija	548	3	-	1	552
Hrvatska	68.721	5.121	884	2.870	77.596
Srbija	6	3	-	1	10
Slovačka	1.413	-	-	-	1.413
Češka	15	-	-	-	15
Mađarska	4	-	-	-	4
Ostale zemlje EU	3.884	16	17	2	3.919
Ostale razvijene zemlje	517	3	0	5	525
Tržišta u razvoju	2.886	2.544	206	271	5.907
Jugoistočna Europa/ZND	2.780	2.540	206	271	5.797
Azija	102	1	-	-	103
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	4	3	-	-	7
Ukupno	77.994	7.690	1.107	3.150	89.941
2020.					
Tržište Erste Grupe	64.649	5.624	808	3.753	74.834
Austrija	332	3	-	1	336
Hrvatska	63.247	5.614	808	3.751	73.420
Srbija	5	4	-	1	10
Slovačka	1.057	-	-	-	1.057
Češka	7	-	-	-	7
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	4.837	351	28	25	5.241
Ostale razvijene zemlje	118	3	0	5	126
Tržišta u razvoju	3.791	1.718	84	210	5.803
Jugoistočna Europa/ZND	3.687	1.715	84	210	5.696
Azija	103	1	-	-	104
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	1	2	-	-	3
Ukupno	73.395	7.696	920	3.993	86.004

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	BANKA
					Izloženost kreditnom riziku
2021.					
Tržište Erste Grupe	66.730	3.808	593	2.603	73.734
Austrija	419	3	-	1	423
Hrvatska	64.874	3.805	593	2.601	71.873
Srbija	5	-	-	1	6
Slovačka	1.413	-	-	-	1.413
Češka	15	-	-	-	15
Mađarska	4	-	-	-	4
Ostale zemlje EU	3.745	13	18	2	3.778
Ostale razvijene zemlje	513	2	-	5	520
Tržišta u razvoju	498	500	-	26	1.024
Jugoistočna Europa/ZND	493	498	-	26	1.017
Azija	1	-	-	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	4	2	-	-	6
Ukupno	71.486	4.323	611	2.636	79.056
2020.					
Tržište Erste Grupe	60.694	4.201	540	3.387	68.822
Austrija	187	3	-	1	191
Hrvatska	59.437	4.194	540	3.386	67.557
Srbija	5	1	-	-	6
Slovačka	1.057	-	-	-	1.057
Češka	7	-	-	-	7
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	3.514	17	3	9	3.543
Ostale razvijene zemlje	113	3	0	5	121
Tržišta u razvoju	531	553	1	25	1.110
Jugoistočna Europa/ZND	530	551	1	25	1.107
Azija	-	1	-	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	1	1	-	-	2
Ukupno	64.852	4.774	544	3.426	73.596

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

Izvještajni segmenti Banke (Grupe) se temelje na organizacijskoj matrici po poslovnim segmentima i kategoriji rizika. Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po izvještajnim segmentima i kategorijama rizika na 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

					GRUPA	
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	
2021.						
Građanstvo	20.455	4.281	591	1.698	27.025	
Malo i srednje poduzetništvo	16.207	1.353	282	1.049	18.891	
Nacionalni klijenti	8.550	9	232	147	8.938	
Javni sektor	9.703	519	-	4	10.226	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.870	349	2	234	2.455	
Tržište Grupe	248	15	-	-	263	
Tržište financijskih institucija Grupe	1.056	7	-	-	1.063	
Upravljanje aktivom i pasivom	19.610	1.155	-	-	20.765	
Ostalo	295	2	-	18	315	
Ukupno	77.994	7.690	1.107	3.150	89.941	
2020.						
Građanstvo	20.326	5.252	716	2.053	28.347	
Malo i srednje poduzetništvo	15.148	1.432	129	1.278	17.987	
Nacionalni klijenti	7.385	49	20	367	7.821	
Javni sektor	10.427	236	6	-	10.669	
Komercijalno financiranje nekretnina	2.423	10	11	285	2.729	
Tržište Grupe	199	111	37	-	347	
Tržište financijskih institucija Grupe	691	7	1	-	699	
Upravljanje aktivom i pasivom	16.715	466	-	-	17.181	
Ostalo	81	133	-	10	224	
Ukupno	73.395	7.696	920	3.993	86.004	

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika (nastavak)

					BANKA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2021.					
Građanstvo	17.195	2.567	274	1.373	21.409
Malo i srednje poduzetništvo	13.712	875	103	873	15.563
Nacionalni klijenti	8.508	7	232	147	8.894
Javni sektor	9.478	40	-	4	9.522
Komercijalno financiranje nekretnina	1.868	348	2	229	2.447
Tržište Grupe	248	15	-	-	263
Tržište financijskih institucija Grupe	1.047	5	-	-	1.052
Upravljanje aktivom i pasivom	19.279	464	-	-	19.743
Ostalo	151	2	-	10	163
Ukupno	71.486	4.323	611	2.636	79.056
2020.					
Građanstvo	15.829	3.193	383	1.651	21.056
Malo i srednje poduzetništvo	12.530	826	89	1.121	14.566
Nacionalni klijenti	7.308	48	19	365	7.740
Javni sektor	10.014	103	5	-	10.122
Komercijalno financiranje nekretnina	2.422	10	11	279	2.722
Tržište Grupe	237	111	37	-	385
Tržište financijskih institucija Grupe	685	2	-	-	687
Upravljanje aktivom i pasivom	15.740	465	-	-	16.205
Ostalo	87	16	-	10	113
Ukupno	64.852	4.774	544	3.426	73.596

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku i rezervacije za kreditne rizike

Banka primjenjuje definiciju defaulta na razini klijenta. U Banci, default status uzrokuje umanjeње kreditne imovine putem ispravka vrijednosti i Stage 3 klasifikaciju prema MSFI9 (više detalja u podpoglavlju Financijski instrumenti – umanjeње vrijednosti prema MSFI-u 9). Defaultom se smatra:

- _ dužniku je dospjela bilo koja materijalno značajna obveza prema instituciji, matičnom društvu ili nekom od ovisnih društava duže od 90 uzastopnih dana; i/ili
- _ postoji vjerojatnost da klijent neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u potpunosti bez realizacije kolaterala prema instituciji, matičnom društvu ili nekom od ovisnih društava.

Definicija izloženosti kreditnom riziku klasificirana kao neprihodujuća dana je u opisu kategorija rizika u dijelu Interni sustav ocjenjivanja.

U periodu od 12 mjeseci koji je završio sa 31. prosincem 2021., kreditna neprihodujuća izloženost u Banci je smanjena za -790 milijuna HRK, s 3,4 milijarde HRK na 31. prosinca 2020. na 2,6 milijarde HRK na 31. prosinca 2021. Tijekom istog razdoblja, kreditna neprihodujuća izloženost Grupe smanjena je za -843 milijuna HRK, s 4,0 milijarde HRK na 31. prosinca 2020. na 3,2 milijarde HRK na 31. prosinca 2021.

Rezervacije za kreditne rizike smanjene su za 210 milijuna HRK na razini Grupe, s 3,7 milijarde HRK na 31. prosinca 2020. na 3,4 milijarde HRK na 31. prosinca 2021. Smanjenje rezervacija za kreditne rizike u Banci tijekom 2021. iznosi -202 milijarde HRK, s 3,1 milijarde HRK na 31. prosinca 2020. na 2,9 milijarde HRK na 31. prosinca 2021.

Veće postotno smanjenje neprihodujuće izloženosti u odnosu na smanjenje rezervacija za kreditne rizike na razini Grupe rezultiralo je povećanjem pokrivenosti neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik s 91,8% na 109,4%, a isti uzorak je zabilježen u Banci te se posljedično pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik povećava s 91,4% na 110,8%. Omjer neprihodujuće kreditne izloženosti u ukupnoj kreditnoj izloženosti na razini Grupe iznosi 3,5% (2020: 4,7%) i 3,3% na razini Banke (2020: 4,7%).

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ključni principi i standardi za izdvajanje rezervacije za kreditne rizike u Banci prate procedure Erste Grupe i međunarodne računovodstvene standarde te su detaljno propisani internim politikama.

Izračun rezervacija za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom vrši se na mjesečnoj osnovi, na izloženost/na razini imovine, u valuti izloženosti. Za izračun rezervacija, Banka primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) temeljen na tri faze umanjenja (eng. stage) koji se izračunavaju sukladno očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju ili očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja.

Pristup stagea znači da ako financijska imovina nije prepoznata kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI), tj. financijska imovina koja je kreditno umanjena pri početnom priznavanju, tada se, ovisno o stanju umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, financijska imovina raspoređuje u jedan od sljedećih stageaova:

Faza umanjenja 1

Uključuje:

a) Financijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:

i) Imovine POCI

ii) Imovine čije je početno (bilančno) priznavanje potaknuto prvim korištenjem obvezujućih preuzetih obveza po kreditima danih drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kredita od početnog priznavanja tog zajma, no koja nije u statusu neispunjavanja obveza u vrijeme prve upotrebe

b) Financijska imovina koja ispunjava uvjete niskog kreditnog rizika (eng. Low credit risk);

c) Financijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihovu kreditnu kvalitetu

U fazi umanjenja 1 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL u dvanaestomjesečnom razdoblju.

Faza umanjenja 2

Uključuje financijsku imovinu koja ima značajan porast kreditnog rizika, ali koja nije kreditno umanjena na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod točkom 1) a) ii).

U fazi umanjenja 2 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL tijekom vijeka trajanja.

Faza umanjenja 3

Uključuje financijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja. U pravilu, financijska imovina je kreditno umanjena kada je na klijentu zabilježen jedan ili više kriterija za nastupanje statusa neispunjenje obveza sukladno članku 178. Uredbe 575/2013 te podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke, a dodatno definirano u dijelu Interni sustav ocjenjivanja.

U fazi umanjenja 3 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL tijekom vijeka trajanja.

POCI

Financijska imovina nije prepoznata kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI), tj. financijska imovina koja je kreditno umanjena pri početnom priznavanju. Ovisno o stanju umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, POCI imovina podliježe očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja od početnog priznavanja do prestanka priznavanja.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kvantitativni kriteriji

Kvantitativni kriteriji za značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) odnose se na nepovoljne promjene u cjeloživotnim i anualiziranim cjeloživotnim vjerojatnostima neispunjavanja obveza, pri čemu se značaj procjenjuje na temelju kombinacije apsolutne i relativne promjene. Banka je uspostavila pragove za značajno povećanje kreditnog rizika na temelju i postotne (relativna promjena) i apsolutne promjene vjerojatnosti neispunjavanja obveza u odnosu na početno prepoznavanje. Relativna promjena se računa kao omjer između trenutne anualizirane cjeloživotne vjerojatnosti neispunjavanja obveza i anualizirane cjeloživotne vjerojatnosti neispunjavanja obveza u trenutku inicijalnog prepoznavanja imovine. Aktiviranje kriterija znači da su spomenute promjene doseglye ili su veće od postavljenih pragova.

Relativni prag za SICR se računa kao omjer između trenutnog anualiziranog PD i anualiziranog PD-a pri inicijalnom prepoznavanju, uzimajući u obzir preostalu ročnost instrumenta.

Relativni pragovi za procjenu značajnog porasta kreditnog rizika

u milijunima EUR	Interval za prag	
	Minimum	Maksimum
2021.		
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	1,13	3,13
Ukupno	1,13	3,13
2020.		
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	1,13	3,13
Ukupno	1,13	3,13

Na određenim portfeljima, Banka procjenjuje kvantitativne SICR kriterije na temelju interne ocjene klijenta, a ne PD vrijednosti. U takvim slučajevima glavno pravilo je da pogoršanje interne ocjene klijenta vodi do pozitivnog zaključka o značajnom pogoršanju kreditnog rizika. Navedeno se primjenjuje primarno za leasing u faktoring poslovanje.

Apsolutni prag odnosi se na razliku cjeloživotne PD vrijednosti u trenutku početnog prepoznavanja imovine i cjeloživotne PD vrijednosti na izvještajni datum. U Banci je taj prag postavljen na 50 baznih bodova i služi kao zaštita za migracije između boljih internih ocjena (cjeloživotne PD vrijednosti uzimaju u obzir preostalo dospijeće imovine). U takvim slučajevima može doći do prekoračenja relativnog praga, međutim promatrana cjeloživotna PD vrijednost ostaje na niskog razini; stoga je rezultat provjere da li je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika negativan.

Za migraciju nazad u stage 1 ne postoje dodatna razdoblja oporavka utvrđena za kvantitativne kriterije osim onih koji su već uspostavljeni u općoj praksi kreditnog rizika (npr. za poboljšanje interne ocjene klijenta).

Kvalitativni kriteriji

Kvalitativni SICR kriteriji odnose se na tip forbearancea (prepoznavanje regulatornog forbearancea), prelazak u Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima i informacije o signalima ranog upozorenja (ukoliko iste već nisu vidljive u internoj ocjeni klijenta). Dodjela nekih kvalitativnih kriterija inherentno se oslanja na iskusnu procjenu kreditnog rizika koja se provodi adekvatno i pravovremeno. Relevantne politike i procedure za kontrolu kreditnog rizika (prilagođene u duhu prelaska na MSFI 9) osiguravaju potreban okvir upravljanja. Spomenuti kriteriji se interno koriste za utvrđivanje nesolventnosti ili povećane vjerojatnosti da će dužnik ući u stečaj i da postoji povećani rizik od neispunjenja obveza u bliskoj budućnosti.

Osim kvalitativnih kriterija na razini klijenta, procjena značajnog pogoršanja kreditnog rizika provodi se na portfeljnoj razini ukoliko je povećanje kreditnog rizika na pojedinoj imovini ili na razini klijenta dostupno samo s određenim vremenskim odmakom ili je uočljivo isključivo na razini određenog portfelja. Banka je uvela dodatne kriterije za SICR procjenu na razini portfelja zbog COVID-19 pandemije i srodnih ekonomskih utjecaja (detaljnije u sljedećem poglavlju).

Za migraciju natrag u stage 1 postoji dodatno razdoblje oporavka za portfelj koji je klasificiran kao stage 2 na temelju signala ranog upozorenja i ono traje 180 dana.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Backstop

Backstop se primjenjuje i smatra se da je na financijskom instrument došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika ukoliko je vidljivo kašnjenje više od 30 dana po ugovorenim otplatama.

Nizak kreditni rizik

Izuzeće za nizak kreditni rizik koje MSFI 9 dopušta za imovinu investicijskog razreda i drugu imovinu koja se smatra niskorizičnom (a za koju se računa dvanaestomjesečni ECL bez obzira na rezultate SICR procjene) provodi se s ograničenjima unutar Grupe. Potencijalna aktivacija ovog izuzeća ograničena je na određene vrste dužničkih instrumenata i kategorije ugovornih strana, te treba biti čvrsto potkrijepljena dokazima o niskom riziku. Sukladno tome, očekuje se da će se izuzeće za nizak kreditni rizik povremeno primjenjivati na određene izloženosti dužničkih instrumenata i samo iznimno na zajmove. Banka ne koristi kriterij „nizak kreditni rizik“ za mjerenje značajnog povećanja kreditnog rizika.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka – objašnjenje ulaznih parametara i mjerenje

Rezervacije se računaju na pojedinačnoj ili skupnoj osnovi.

Pojedinačni pristup se koristi u slučaju izloženosti prema pojedinačno značajnim klijentima u defaultu čija imovina je klasificirana u stage 3 ili kao POCI. Sastoji se od pojedinačne procjene razlike bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, što je procijenjeno od strane Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima. Diskontiranje novčanih tokova zasniva se na efektivnoj kamatnoj stopi (u slučaju POCI imovine: kreditno prilagođene efektivne kamatne stope).

Defaultirani klijent klasificiran je kao pojedinačno značajan ukoliko ukupna izloženost na bilanci i vanbilanci prelazi unaprijed zadani materijalni prag. U suprotnom, klijent se smatra pojedinačno neznačajnim te je za izračun rezervacija kao umnoška bruto knjigovodstvene vrijednosti i LGD vrijednosti korišten pristup skupnog raspoređivanja (tzv. rule-based pristup), gdje LGD ovisi o karakteristikama kao što je vrijeme provedeno u defaultu.

Za izloženosti klijenata koji nisu u defaultu (odnosno stage 1 i stage 2), skupne rezervacije su izračunate prema skupnom raspoređivanju bez obzira na značaj klijenta. Izračun skupnih rezervacija zahtijeva grupiranje povezanih izloženosti u homogene skupine na temelju zajedničkih rizičnih karakteristika. Kriteriji grupiranja mogu se razlikovati obzirom na segment u kojemu se nalazi klijent (građani, trgovačka društva) i uključuju tip proizvoda, način otplate te procjenu izloženosti u slučaju defaulta.

Izračun iznosa umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke radi se mjesečno na razini pojedinačne izloženosti i u domaćoj valuti. Za izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke, Banka primjenjuje model očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) koji se temelji na dodjeli jednog od tri stagea; a koji za rezultat ima ili dvanaestomjesečne očekivane kreditne gubitke ili cjeloživotne kreditne gubitke. Očekivani kreditni gubitak je diskontirani umnožak izloženosti u slučaju defaulta (EAD) koji također uključuje faktor konverzije vanbilance u slučaju vanbilančnih stavki, vjerojatnosti stupanja u status neispunjavanja obveza (PD) i gubitka u slučaju stupanja u isti (LGD); definiranih na sljedeći način:

- _ PD predstavlja vjerojatnost da će dužnik prijeći u status neispunjavanja svojih financijskih obveza, bilo u sljedećih 12 mjeseci (1Y PD) za stage 1 izloženosti ili tijekom preostalog vijeka trajanja imovine (LT PD) za stage 2 izloženosti
- _ EAD se temelji na iznosu koji Banka očekuje da će potraživati u trenutku defaulta, u idućih 12 mjeseci (1Y EAD) za stage 1 izloženosti, ili kroz preostali vijek trajanja imovine (LT EAD) za stage 2. Procjena EAD-a uključuje procjenu trenutnog stanja, očekivanih otplata i očekivano povlačenje do trenutno ugovorenog limita, a do trenutka defaulta
- _ LGD predstavlja očekivanje Banke o opsegu gubitka na iznos izloženosti u defaultu. LGD ovisi o tipu klijenta i procijenjenoj izloženosti u slučaju defaulta (EAD). LGD se izražava kao postotni gubitak po jedinici izloženosti u trenutku defaulta (EAD).

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Cjeloživotni parametri

LT PD razvija se promatranjem povijesnih statusa neispunjavanja obveza od inicijalnog prepoznavanja kroz vrijeme trajanja kredita. Pretpostavlja se da je isti za imovinu istog portfelja te iste interne ocjene rizika.

1Y i LT EAD određuju se na temelju očekivanih otplata, a razlikuju se obzirom na vrstu proizvoda. Izračun LT EAD koristi otplatni plan ili vrstu otplate (anuitet, linearna otplata, jednokratna otplata). U slučaju neiskorištenih preuzetih obveza, pretpostavlja se da je faktor konverzije vanbilance ispravno prikazuje očekivanu kreditnu izloženost u EAD-u.

LGD se procjenjuje kao cjeloživotna krivulja za bilo koju točku u vremenu, a na temelju povijesnih opažanja gubitaka.

Parametri rizika korišteni za izračun ECL uzimaju u obzir raspoložive informacije na izvještajni datum o prošlim događajima, trenutnom stanju i predviđanjima za buduća gospodarska kretanja. Općenito, parametri rizika koji se primjenjuju u izračunu skupnih umanjena vrijednosti mogu se razlikovati od parametara rizika koji su u skladu s propisima o kapitalnim zahtjevima (izračunatih na through-the-cycle osnovi) ukoliko to zahtijevaju karakteristike portfelja u kombinaciji s MSFI standardom.

Uključivanje informacija o budućim kretanjima

Parametri rizika su određeni tako da odražavaju rizik u određenom trenutku u vremenu ("point-in-time") te uzimaju u obzir informacije o budućim kretanjima ("forward-looking information"), što je rezultiralo uvođenjem osnovnog scenarija i niza alternativnih scenarija za određene makroekonomske varijable. Alternativni scenariji se deriviraju, zajedno s njihovom vjerojatnošću nastana kao devijacija u odnosu na baseline pretpostavke. Baseline pretpostavke se određuju inteno od strane Erste Group's research department.

S obzirom na višestruke scenarije, "neutralni" PD (kao i LGD, uz par iznimki) prilagođeni su kroz makro modele koji povezuju značajne makroekonomske varijable s pokazateljima rizika. Informacije o budućim kretanjima su uključene za prve tri godine u ECL izračunu. Mjerenje preostalog vijeka trajanja vraća se kroz ciklus promatranja u četvrtoj godini.

Prema tome, nepristrani, vjerojatnosno ponderiran ECL izveden je zajedno s ponderima koji predstavljaju vjerojatnost pojedinog makroekonomskog scenarija. Karakteristične makroekonomske varijable koje mogu biti uključene su realni bruto domaći proizvod, stopa nezaposlenosti, stopa inflacije, indeks potrošačkih cijena kao i tržišne kamatne stope. Izbor varijabli ovisi o dostupnosti pouzdanih predviđanja za lokalno tržište. Ipak, glavni pokazatelj procjene ekonomskog razvoja može se predvidjeti kroz razvoj BDP-a. U nastavku ćemo prikazati osjetljivost staginga i rezervacija na makroekonomske scenarije u COVID-19 odjeljku niže.

Sljedeći faktori, materijalizirani na kraju 2021. doveli su do primjene 40% vjerojatnosti nastanka baseline pretpostavke koji se nisu mogli u potpunosti reflektirati:

- Nova varijanta (omicron)
- Povećanja inflacija u regiji s potencijalnim efektom povećanja kamatnih stopa
- Nestabilan razvoj geo-političke situacije-konflikt Ukrajina/Rusija-što dodatno može utjecati na cijene energenata

Specifična situacija s Covid-19 pandemijom i ekstenzivne mjere potpose dovele su do obzervacije odgođenih defaulta. Navedeno je adresirano tzv. Legiranjem makroekonomskih varijabli u parametrima kreditnog rizika. Prema tome, varijable iz 2020 i 2021 su uključene kao dodatni predictor za buduće vrijednosti parametara kreditnog rizika.

Varijable krozne 2020.godine imaju iste vrijednosti kroz sva 3 scenarija, a obnovljene su tijekom 2021 sukladno najsvježijim pretpostavkama.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Osnovni, povoljan i nepovoljan scenarij razvoja BDP-a:

Rast BDP-a u %	Scenarij	Vjerojatnost	2020.	2021.	2022.	2023.
2021.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Povoljan	1%	(8,0)	12,4	10,8	9,9
	Osnovni	40%	(8,0)	8,7	4,8	4,5
	Nepovoljan	59%	(8,0)	(1,0)	(1,2)	1,0
			2019.	2020.	2021.	2022.
2020.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Povoljan	8%	(9,0)	8,2	9,0	9,1
	Osnovni	40%	(9,0)	5,2	3,6	4,0
	Nepovoljan	52%	(9,0)	(2,5)	(1,4)	0,9

Vrijednosti prikazane pod 2021 predstavljaju ponderirani prosjek sva 3 scenarija. Vrijednosti iz 2021 će biti osjećene tijekom sljedeće godine kao što su i vrijednosti za 2020.godinu tijekom 2022. Za prethodnu godinu su prikazane samo ponderirani prosjek, ali ne i zasebni scenariji.

Kako bi reflektirali višu volatilnost procjena makroekonomskih varijabli kao i značajno viši “downward” rizik makro-ekonomskog oporavka obzirom na trenutni razvoj Covid-19 pandemije uveli smo konzervativniji “down-side” scenarij s relativno visokom vjerojatnosti nastanka kao što je prikazano u tablici iznad.

ESB grupa prepoznaje dodatne izazove uzrokovane s tzv. ESG (environmental, social and governance) rizicima. U procesu smo analize kako uključiti te rizike u izračun očekivanog gubitka. Za 2021.godinu nisu uključeni dodatni “overlay-i” za ESG rizike. Kako god, obzirom na trenutne okolnosti smatramo da izračunati očekivani gubitak predstavlja najbolju procjenu za 31/12/2021.

Covid-19

Pandemija Covid-19 je prouzročila nesigurnost u svjetskoj ekonomiji i na globalnim tržištima. Mjere držanja socijalnog razmaka te zatvaranja uvedena od strane vlada dovele su usporavanja ekonomije i snažnog pada prihoda po većini industrija. Uvedene su do sad nezabilježene iznosi državnih pomoći (državne garancije, krediti za likvidnost, podmirivanje troška zaposlenih u pogođenim industrijama kako bi se izbjegla otpuštanja radnika) i programi odobravanja odgoda plaćanja obveza kako bi se pomoglo građanima i pravnim osobama. Dok su te mjere umanjile negativne ekonomske efekte, s druge strane su otežale pravovremenu identifikaciju plasmana s poteškoćama u otplati.

Efekti na klijente

Odmah nakon što su se počele osjećati snažni negativni utjecaji na hrvatsku ekonomiju (odluke Vlade o zatvaranju) započete su inicijative s ciljem pomoći klijentima Banke i s druge strane upravljanje rizicima imajući u vidu odgovornost prema vlasnicima Banke.

EBA je izdala Smjernice za javne i privatne moratorije na servisiranje kreditnih obveza zbog covid-19 pandemije u 2020. godini, a sukladno time Hrvatska Vlada uvela je privatni moratorij. Tijekom 2020. godine bile su uvedene određene mjere kako bi umanjile negativne efekte posebnih okolnosti izazvanih pandemijom covid-19 kao što su stand-still aranžmani, odobravanje sredstava za likvidnost i radni kapital s rokovima povrata do 3 godine i odgode povrata postojećih kredita, a koje su se nastavile provoditi i u 2021. godini.

Nadalje, i Erste Grupa je dala smjernice bankama članicama za postupanje pri procesu odobravanja izvještavanja i klasifikacije plasmana po kojima Banka posluje i u 2021. godini. Dodatno uz općenite mjere pomoći koje su definirane u ranoj fazi krize klijentima koji nisu zadovoljavali sve uvjete nastavile su se nuditi individualno prilagođene mjere.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku nefinancijskih društava prema djelatnostima – mjere poduzete kao odgovor na COVID-19 krizu

u milijunima HRK	GRUPA			
	Kredit i predujmovi na koje se primjenjuju moratoriji usklađeni sa zahtjevima EBA-e	Ostali krediti i predujmovi koji podliježu mjerama restrukturiranja povezanim s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19	Novoodobreni krediti i predujmovi koji podliježu programima javnih jamstava u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19	Javno jamstvo primljeno u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19
2021.				
Poljoprivreda, šumarstvo	-	19	60	59
Prerađivačka industrija	-	6	63	51
Građevinarstvo	-	2	-	-
Trgovina	-	2	2	1
Prijevoz	30	25	21	19
Djelatnosti pružanja smještaja	1	14	57	51
Informacije i komunikacija	-	1	5	3
Poslovanje nekretninama	4	1	0	-
Stručne djelatnosti	-	1	3	3
Administrativne djelatnosti	9	6	3	2
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	6	4
Ukupno	44	77	220	193

u milijunima HRK	BANKA			
	Kredit i predujmovi na koje se primjenjuju moratoriji usklađeni sa zahtjevima EBA-e	Ostali krediti i predujmovi koji podliježu mjerama restrukturiranja povezanim s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19	Novoodobreni krediti i predujmovi koji podliježu programima javnih jamstava u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19	Javno jamstvo primljeno u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19
2021.				
Poljoprivreda, šumarstvo	-	19	60	59
Prerađivačka industrija	-	6	65	51
Građevinarstvo	-	2	-	-
Trgovina	-	2	2	1
Prijevoz	-	22	21	19
Djelatnosti pružanja smještaja	-	14	55	51
Informacije i komunikacija	-	1	5	3
Poslovanje nekretninama	-	1	-	-
Stručne djelatnosti	-	1	3	3
Administrativne djelatnosti	-	6	3	2
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	6	4
Ukupno	0	74	220	193

Kredit i predujmovi nefinancijskim društvima kojima su odobrene i važeće mjere (još nisu istekle) povezane sa Covid-19 usklađene sa zahtjevima EBA-e iznosile su 44 milijuna HRK na razini Grupe na dan 31. prosinca 2021., dok su na razini Banke mjere istekle na dan 31. prosinca 2021. Mjere se uglavnom odnose na moratorije usklađene sa zahtjevima EBA-e. Najveći iznos odobrenih mjera moratorija u nefinancijskim društvima odnosi se na djelatnosti pružanja smještaja za Banku i Grupu.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Učinak na poslovanje

U ožujku 2020., odjeli za upravljanje rizicima i poslovanjem Erste Grupe započeli su zajedničku inicijativu s ciljem brzog pružanja usklađenih smjernica za pristup usmjeren industrijama unutar Erste Grupe, odražavajući promijenjeno gospodarsko okruženje. Industrije i pod-industrije svrstane su u visoki, srednji i niski očekivani COVID-19 utjecaj zasnovano na kombinaciji istraživačkog materijala, povratnih informacija prikupljenih od strane klijenata i pojedinačne analize, kako u Erste Grupi, tako i u Banci.

Glavni pokretač za dodjeljivanje klasifikacije industriji (na početku tri, kasnije četiri: zelena, žuta, jantarna i crvena) procjena je utjecaja krize na specifičnu (pod)industriju. Klasifikacije se redovito preispituju na osnovu redovite dvanaestomjesečne prognoze kako bi se uzeli u obzir trenutni događaji.

Zadnji kretanja gospodarstva i mogućnost puno industrija da se prilagode novim uvjetima rezultiralo je s poboljšanjem u kategorije nižeg rizika. Kako god, ESB grupa s posebnom dozom pažnje gleda nekoliko, najviše pogođenih industrija (uglavnom hoteli i zabava i zračni prijevoz). U svjetlu toga, navedene industrije i strategije rizika za te podkategorije su sukladno tome prilagođene. Ovakav pristup je usklađen sa svim pogođenim povezanim društvima i poslovnim linijama te odobren od strane odgovarajućih tijela uprave Erste Grupe.

S obzirom na smjernice koje je propisala Hrvatska narodna banka, strategija Banke bila je izdvojiti dodatnu razinu rezervacija za klijente koji ispunjavaju propisane uvjete za moratorij i koji su klasificirani kao visokorizični klijenti neovisno o industriji.

Izloženosti u pojedinim industrijama koje pripadaju industriji visokog rizika su prikazane u narednim tablicama.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i umanjenja za kreditne gubitke po industrijama i MSFI 9 klasifikaciji – toplinska mapa industrija

BANKA								
u milijunima HRK 2021.	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti koz ostalu sveobuhvatnu dobit)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno	Rezervacije
Poljoprivreda, šumarstvo	1.186	99	87	-	1.372	-	1.372	(85)
Rudarstvo	41	9	-	-	50	-	50	(1)
Prerađivačka industrija	4.237	353	330	44	4.964	3	4.967	(330)
od čega visoki rizik	1	3	10	-	14	-	14	(10)
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	2.055	80	12	-	2.147	7	2.154	(48)
Građevinarstvo	2.184	223	167	4	2.578	-	2.578	(203)
Trgovina	3.278	302	190	27	3.797	-	3.797	(218)
Prijevoz i komunikacije	5.292	321	84	8	5.705	-	5.705	(120)
od čega visoki rizik	12	30	3	1	46	-	46	(5)
Djelatnosti pružanja smještaja	1.187	3.174	192	59	4.612	2	4.614	(505)
Financijske djelatnosti i osiguranja	16.926	60	2	-	16.988	115	17.103	(31)
Poslovanje nekretninama	2.132	91	47	58	2.328	3	2.331	(86)
Stručne djelatnosti	929	366	58	6	1.359	-	1.359	(82)
od čega visoki rizik	335	296	36	2	669	-	669	(51)
Javna uprava	19.595	2.178	-	-	21.773	75	21.848	(131)
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.323	281	10	-	1.614	-	1.614	(40)
od čega visoki rizik	272	243	1	-	516	-	516	(25)
Djelatnosti kućanstava	16.093	2.597	1.255	5	19.950	-	19.950	(1.032)
Ostalo	179	12	5	-	196	-	196	(12)
Ukupno	76.637	10.146	2.439	211	89.433	205	89.638	(2.924)

2020.								
Poljoprivreda, šumarstvo	897	309	115	-	1.321	-	1.321	(108)
Rudarstvo	54	4	11	-	69	-	69	(10)
Prerađivačka industrija	3.398	866	557	61	4.882	3	4.885	(430)
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	1.827	34	11	8	1.880	15	1.895	(48)
Građevinarstvo	1.971	151	293	4	2.419	2	2.421	(261)
Trgovina	2.370	628	258	43	3.299	-	3.299	(250)
Prijevoz i komunikacije	4.642	470	70	2	5.184	11	5.195	(88)
Djelatnosti pružanja smještaja	1.871	2.414	225	33	4.543	5	4.548	(387)
Financijske djelatnosti i osiguranja	10.437	24	2	-	10.463	105	10.568	(38)
Poslovanje nekretninama	2.111	133	165	6	2.415	10	2.425	(108)
Stručne djelatnosti	955	355	46	7	1.363	-	1.363	(71)
Javna uprava	17.811	1.201	-	-	19.012	44	19.056	(78)
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.406	112	5	-	1.523	-	1.523	(39)
Djelatnosti kućanstava	16.477	1.653	1.520	4	19.654	-	19.654	(1.194)
Ostalo	117	14	10	-	141	-	141	(15)
Ukupno	66.344	8.368	3.288	168	78.168	195	78.363	(3.125)

U svrhu analize faze COVID-19, Banka koristi stvarni NACE kod koji predstavlja osnovnu djelatnost klijenta i temeljem koje klijent ostvaruje prihod. Na temelju NACE koda, klijentu se dodjeljuje pripadnost industriji i u konačnici boja koja određuje faktor u grafičkom prikazu industrije. Izloženost kreditnom riziku uključuje novčana sredstva kod središnjih banaka.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Učinak na očekivani kreditni gubitak

Kako je opisano gore, povećanje očekivanog kreditnog gubitka može biti rezultat ponovne procjene parametara kreditnog rizika i migracija u pogoršani stage ili kroz značajno pogoršanje kreditnog rizika (SICR) ili kroz default.

Ponovno smo procijenili parametre kreditnog rizika obzirom na nove scenarije za buduća makroekonomska kretanja. Nastavit ćemo nadzirati razvoj makroekonomskih predviđanja kako bismo odražavali ažurne informacije u našim parametrima kreditnog rizika. Scenariji i njihova vjerojatnost pojavljivanja za BDP prikazani su u tablici Bazi, povoljni i nepovoljni scenariji razvoja BDP-a. Banka je donijela odluku očekivano značajno pogoršanje kreditnog rizika zbog COVID-19 pandemije prepoznavati na razini portfelja. Podijelili smo portfelj na fizičke osobe (PI) i ne-fizičke osobe (ne-PI) te procijenili klijente uzimajući u obzir bilo koju odobrenu olakšavajuću mjeru vezanu za COVID-19 kao i internu toplinsku mapu industrija i odgovarajuće PD razine. Na temelju ove procjene i pojedinačnih provjera, klijenti su migrirani u stage 2, tj. za njih se radi procjena cjeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka. Toplinska mapa industrija i kriteriji na razini portfelja redovito se provjeravaju.

Većina overlay-a za fizičke osobe je ukinuta krajem 2021. Većinom su bili vođeni moratorijem koji je istekao početkom 2021. Zaključili smo da je prošlo dosta vremena kako bi se potencijalni negativni razvoj uhvatio kroz redovni bihevioralni scoring. ESB grupa očekuje blago povećanje stopa do default-a tijekom 2022. osobito nakon ukidanja državne potpore.

Niže navedene tablice s analizom osjetljivosti predstavljaju prelijevanje između stageva trenutnih performing izloženosti i rezervacija. Prikazana su prelijevanja izloženosti po prihodujućim stagevima kao rezultat promjena u rezervacijama koje su potaknute dodatnim izdvajanjem rezervacija potaknutih pandemijom COVID-19 te informacijama o budućim makroekonomskim kretanjima.

Prikazani su efekti po industrijama i visokorizični pod-segmenti industrija.

Kod promjena rezervacija, pozitivni znak (+) znači otpuštanje, dok negativni znak (-) znači alokaciju. Vrijednosti prezentirane kao osjetljivost su rezultat internih simulacija.

Analiza osjetljivosti – Informacije o budućim makroekonomskim kretanjima (FLI) i portfeljni kriteriji uzrokovani COVID-19 pandemijom

Utjecaj na izloženost kreditnom riziku

BANKA						
Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)			Efekti Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekti FLI pomaka	
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2021.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	76.637	10.146	3.305	(3.306)	223	(221)
2020.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	66.344	8.368	3.445	(3.442)	769	(766)

Utjecaj na rezervacije

BANKA						
Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)			Efekti Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekti FLI pomaka	
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2021.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	(317)	(794)	(77)	320	97	120
2020.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	(341)	(555)	(72)	238	127	128

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Utjecaj na izloženost kreditnom riziku po industrijama

BANKA						
u milijunima HRK	Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)		Trenutni status bez Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekt FLI pomaka	
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2021.						
Poljoprivreda, šumarstvo	1.186	99	1.248	37	1.205	80
Rudarstvo	41	9	41	9	42	8
Prerađivačka industrija	4.237	353	4.320	270	4.287	304
od čega visoki rizik	1	3	4	-	1	3
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	2.055	80	2.056	79	2.056	79
Građevinarstvo	2.184	223	2.188	218	2.224	183
Trgovina	3.278	302	3.400	180	3.328	252
Prijevoz i komunikacije	5.292	321	5.440	174	5.324	290
od čega visoki rizik	12	30	37	5	12	30
Djelatnosti pružanja smještaja	1.187	3.174	3.481	879	1.188	3.173
od čega visoki rizik	1.137	2.977	3.300	814	1.138	2.976
Financijske djelatnosti i osiguranja	16.926	60	16.859	60	16.859	60
Poslovanje nekretninama	2.132	91	2.208	15	2.134	89
Stručne djelatnosti	929	366	1.194	101	938	357
od čega visoki rizik	335	296	595	36	335	296
Javna uprava	19.595	2.178	19.600	2.174	19.595	2.178
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.323	281	1.557	46	1.329	275
od čega visoki rizik	272	243	492	23	272	243
Kućanstva	16.093	2.597	16.103	2.587	16.105	2.586
Ostalo	179	12	179	12	178	12
Ukupno	76.637	10.146	79.874	6.841	76.792	9.926
2020.						
Poljoprivreda, šumarstvo	897	309	979	227	916	289
Rudarstvo	54	4	57	1	56	3
Prerađivačka industrija	3.398	866	3.857	407	3.537	727
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	1.827	34	1.827	34	1.827	34
Građevinarstvo	1.971	151	1.980	142	2.067	55
Trgovina	2.370	628	2.689	309	2.437	561
Prijevoz i komunikacije	4.642	470	5.030	83	4.666	447
Djelatnosti pružanja smještaja	1.871	2.414	3.468	817	1.872	2.413
Financijske djelatnosti i osiguranja	10.437	24	10.438	24	10.437	24
Poslovanje nekretninama	2.111	133	2.147	97	2.112	132
Stručne djelatnosti	955	355	1.203	108	965	346
Javna uprava	17.811	1.201	17.811	1.201	18.119	893
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.406	112	1.478	40	1.408	110
Kućanstva	16.477	1.653	16.703	1.426	16.575	1.554
Ostalo	117	14	122	10	119	14
Ukupno	66.344	8.368	69.789	4.926	67.113	7.602

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Utjecaj na rezervacije po industrijama

BANKA						
u milijunima HRK	Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)		Trenutni status bez Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekt FLI pomaka	
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2021.						
Poljoprivreda, šumarstvo	(12)	(6)	(13)	(4)	(7)	(3)
Rudarstvo	(1)	(1)	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	(44)	(30)	(47)	(23)	(26)	(20)
od čega visoki rizik	-	(1)	-	-	-	-
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	(26)	(13)	(26)	(13)	(17)	(11)
Građevinarstvo	(24)	(24)	(24)	(24)	(15)	(18)
Trgovina	(46)	(21)	(50)	(13)	(28)	(13)
Prijevoz i komunikacije	(36)	(29)	(40)	(17)	(23)	(19)
od čega visoki rizik	-	(1)	(1)	-	-	(1)
Djelatnosti pružanja smještaja	(4)	(359)	(57)	(109)	(3)	(308)
od čega visoki rizik	(4)	(329)	(52)	(99)	(3)	(281)
Financijske djelatnosti i osiguranja	(29)	-	(29)	-	(21)	-
Poslovanje nekretninama	(13)	(6)	(14)	(2)	(10)	(6)
Stručne djelatnosti	(6)	(28)	(12)	(11)	(3)	(20)
od čega visoki rizik	-	(21)	(6)	(4)	-	(15)
Javna uprava	(11)	(121)	(11)	(121)	(10)	(113)
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	(14)	(22)	(20)	(3)	(8)	(16)
od čega visoki rizik	(7)	(18)	(12)	(1)	(4)	(13)
Kućanstva	(45)	(133)	(45)	(133)	(45)	(126)
Ostalo	(6)	(1)	(6)	(1)	(4)	(1)
Ukupno	(317)	(794)	(394)	(474)	(220)	(674)
2020.						
Poljoprivreda, šumarstvo	(12)	(19)	(15)	(13)	(6)	(11)
Rudarstvo	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	(32)	(54)	(41)	(36)	(17)	(30)
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	(29)	(6)	(29)	(6)	(16)	(6)
Građevinarstvo	(23)	(8)	(23)	(8)	(14)	(3)
Trgovina	(23)	(35)	(29)	(22)	(12)	(21)
Prijevoz i komunikacije	(20)	(25)	(26)	(5)	(13)	(17)
Djelatnosti pružanja smještaja	(8)	(228)	(40)	(88)	(5)	(196)
Financijske djelatnosti i osiguranja	(36)	-	(36)	-	(25)	-
Poslovanje nekretninama	(14)	(12)	(14)	(9)	(9)	(10)
Stručne djelatnosti	(7)	(23)	(11)	(8)	(3)	(16)
Javna uprava	(45)	(33)	(45)	(33)	(28)	(30)
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	(24)	(11)	(27)	(2)	(12)	(8)
Djelatnosti kućanstava	(67)	(100)	(71)	(87)	(50)	(79)
Ostalo	(1)	(1)	(5)	-	(4)	-
Ukupno	(341)	(555)	(413)	(317)	(214)	(427)

Tablice u nastavku predstavljaju analizu osjetljivosti koja uzima u obzir samo promjene zbog drugačijih vrijednosti PD-as obzirom na bazni, povoljni i nepovoljni FLI scenarij. Osjetljivost ovih scenarija izračunata je u usporedbi s trenutnim produkcijskim parametrima – ponderirani scenariji sa FLI pomacima – PD (ponderi i scenariji su prikazani u poglavlju „Uključivanje informacija o budućim kretanjima“). Stageing i iznos rezervacija u baznom, povoljnom i nepovoljnom scenariju s ponderom 100% su prikazani po industrijama. PIT PD efekt na 31. prosinca 2021. je prikazan samo radi usporedbe.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti potvrđuje da su FLI pomaci uzrokovani pandemijom COVID-19 značajno viši gledajući izloženosti i rezervacije na 31. prosinca 2021. u usporedbi s 31. prosinca 2020. Izloženost kreditnom riziku u iznosu od 221 milijuna HRK je u stagu 2 radi FLI pomaka na 31. prosinca 2021. u odnosu na 766 milijuna HRK na 31. prosinca 2020. čime se može zaključiti da su makroekonomske projekcije za naredne godine značajno povoljnije u odnosu na prošlogodišnje projekcije.

Utjecaj različitih scenarija na izloženost kreditnom riziku po industrijama

BANKA								
Vjerojatnost defaulta	PIT (efekt FLI pomaka)		Povoljan scenarij		Osnovni scenarij		Nepovoljan scenarij	
	Faza umanjena 1	Faza umanjena 2	Faza umanjena 1	Faza umanjena 2	Faza umanjena 1	Faza umanjena 2	Faza umanjena 1	Faza umanjena 2
u milijunima HRK								
2021.								
Poljoprivreda, šumarstvo	19	(19)	11	(11)	13	(13)	(9)	9
Prerađivačka industrija	49	(49)	51	(51)	49	(49)	(105)	105
Građevinarstvo	40	(40)	43	(43)	41	(41)	(40)	40
Trgovina	51	(51)	53	(53)	49	(49)	(51)	51
Prijevoz i komunikacije	32	(32)	69	(69)	30	(30)	(22)	22
Djelatnosti pružanja smještaja	1	(1)	1	(1)	1	(1)	(2)	2
od čega visoki rizik	1	(1)	1	(1)	1	(1)	(2)	2
Poslovanje nekretninama	2	(2)	2	(2)	2	(2)	(3)	3
Stručne djelatnosti	9	(9)	8	(8)	8	(8)	(17)	17
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	6	(6)	5	(5)	5	(5)	(4)	4
Kućanstva	11	(11)	63	(63)	47	(47)	(55)	55
Ostalo	1	(1)	1	(1)	1	(1)	(1)	1
Ukupno	221	(221)	307	(307)	246	(246)	(309)	309
2020.								
Poljoprivreda, šumarstvo	19	(19)	1	(1)	2	(2)	-	-
Rudarstvo	1	(1)	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	139	(139)	94	(94)	36	(36)	(6)	6
Građevinarstvo	96	(96)	16	(16)	15	(15)	(2)	2
Trgovina	67	(67)	3	(3)	-	-	(10)	10
Prijevoz i komunikacije	23	(23)	9	(9)	8	(8)	(2)	2
Djelatnosti pružanja smještaja	1	(1)	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	1	(1)	-	-	-	-	(1)	1
Stručne djelatnosti	9	(9)	3	(3)	3	(3)	-	-
Javna uprava	308	(308)	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1	(1)	-	-	-	-	-	-
Kućanstva	99	(99)	105	(105)	56	(56)	(54)	54
Ostalo	2	(2)	-	-	-	-	(1)	1
Ukupno	766	(766)	231	(231)	120	(120)	(76)	76

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Utjecaj različitih scenarija na rezervacije po industrijama

u milijunima HRK	BANKA							
	PIT (prije FLI pomaka)		Povoljan scenarij		Osnovni scenarij		Nepovoljan scenarij	
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2021.								
Poljoprivreda, šumarstvo	5	4	4	3	4	3	(2)	(2)
Prerađivačka industrija	18	11	20	13	18	11	(8)	(20)
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	9	2	10	3	9	2	(6)	(1)
Građevinarstvo	9	7	9	7	9	7	(5)	(6)
Trgovina	19	8	21	9	19	8	(11)	(9)
od čega visoki rizik	-	(3)	-	-	-	-	-	-
Prijevoz i komunikacije	13	11	14	13	13	11	(9)	(8)
od čega visoki rizik	-	1	-	1	-	-	-	-
Djelatnosti pružanja smještaja	1	50	1	61	1	51	(1)	(34)
od čega visoki rizik	1	48	1	59	1	49	(1)	(33)
Financijske djelatnosti i osiguranja	7	-	9	-	8	-	(5)	-
Poslovanje nekretninama	3	1	3	1	3	1	(2)	(1)
Stručne djelatnosti	3	8	3	9	3	8	(1)	(6)
od čega visoki rizik	-	6	-	6	-	6	-	(4)
Javna uprava	-	8	-	10	-	9	-	(6)
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	5	6	6	7	6	6	(4)	(4)
od čega visoki rizik	3	4	3	5	3	5	(2)	(3)
Kućanstva	-	7	12	30	9	24	(6)	(19)
Ostalo	2	-	3	-	2	-	(2)	-
Ukupno	94	123	115	166	104	141	(62)	(116)
2020.								
Poljoprivreda, šumarstvo	5	8	-	2	-	1	-	(1)
Prerađivačka industrija	15	24	(2)	12	(1)	5	-	(3)
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	13	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	9	6	(1)	1	(1)	1	-	-
Trgovina	11	13	-	3	-	2	1	(2)
Prijevoz i komunikacije	8	7	-	3	-	2	-	(1)
Djelatnosti pružanja smještaja	3	32	-	11	-	7	-	(7)
Financijske djelatnosti i osiguranja	11	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	5	2	-	-	-	-	-	-
Stručne djelatnosti	4	6	-	1	-	1	-	(1)
Javna uprava	17	2	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	12	3	-	1	-	-	-	-
Kućanstva	17	23	(4)	14	(2)	8	1	(7)
Ostalo	2	1	-	-	-	-	-	-
Ukupno	132	127	(7)	48	(4)	27	2	(22)

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami, refinanciranje i restrukturiranje (eng. forbearance)

Reprogram podrazumijeva promjenu ugovornih odredbi klijenta kao što su na primjer dospeljeće, kamatna stopa, naknada, iznos glavnice ili kombinaciju istih. Reprogrami mogu biti poslovni reprogrami (građanstvo) i refinanciranja (trgovačka društva) ili forbearance po definiciji EBA-e za oba sektora.

Poslovni reprogrami i refinanciranje

Reprogram kao poslovni reprogram u građanstvu ili refinanciranje kod trgovačkih društava je potencijalni i učinkovit alat zadržavanja klijenata koji uključuje promjene cijena ili ponudu dodatnih kredita ili oboje kako bi zadržali kvalitetne klijente Banke.

Forbearance

U slučaju da je restrukturiranjem napravljen ustupak klijentu koji se nalazi u pogoršanom financijskom položaju ili se suočava sa poteškoćama u podmirivanju ugovorenih financijskih obveza, restrukturiranje se smatra forbearance.

Izloženost u forbearanceu se procjenjuje na razini pojedinog ugovora te predstavlja samo restrukturiranu izloženost, a isključuje ostale izloženosti koje klijent ima, ukoliko nisu bile predmet restrukturiranja.

Ustupkom klijentu se smatra ukoliko je zadovoljen neki od sljedećih kriterija:

- _ Modifikacija / refinanciranje ugovora ne bi bila odobrena u slučaju da klijent nije bio u financijskim poteškoćama,
- _ Postoji razlika u korist klijenta između modificiranog ugovora / refinanciranja te prethodnih uvjeta u ugovoru,
- _ Modificiran ugovor / refinanciranje uključuje povoljnije uvjete nego bi drugi klijenti sličnog profila rizičnosti mogli dobiti u Banci.

Forbearance može biti iniciran od strane Banke ili klijenta (kao razlog gubitka posla, bolesti itd.).

Forbearance mjere se dijele i izvještavaju kao:

- _ Prihodujući forbearance (uključivo prihodujući forbearance u periodu iskušenja koji je unaprijeden iz neprihodujućeg forbearancea)
- _ Neprihodujući forbearance.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

U donjoj tablici je dan usporedan prikaz forbearancea i izloženosti kreditnom riziku i rezervacije za Banku i Grupu na 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020.

Izloženost kreditnom riziku, forbearance izloženosti i rezervacije

					GRUPA
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja	Dužnički vrije- dnosni papiri	Potencijalne kreditne obveze	Ostale pozicije	Ukupno
2021.					
Izloženost kreditnom riziku	61.401	16.858	6.163	5.519	89.941
od čega forbearance izloženost	1.327	-	10	-	1.337
Prihodujuća izloženost	58.291	16.858	6.146	5.497	86.792
od čega prihodujuća forbearance izloženost	533	-	6	-	539
Rezerve za prihodujuću izloženost	(1.061)	(86)	(83)	(66)	(1.296)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(39)	-	(1)	-	(40)
Neprihodujuća izloženost	3.110	-	17	22	3.149
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	794	-	4	-	798
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.131)	-	(5)	(14)	(2.150)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(442)	-	(1)	-	(443)

					GRUPA
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja	Dužnički vrije- dnosni papiri	Potencijalne kreditne obveze	Ostale pozicije	Ukupno
2020.					
Izloženost kreditnom riziku	60.829	13.411	7.519	4.245	86.004
od čega forbearance izloženost	1.296	-	23	-	1.319
Prihodujuća izloženost	57.007	13.405	7.460	4.138	82.010
od čega prihodujuća forbearance izloženost	450	-	21	-	471
Rezerve za prihodujuću izloženost	(893)	(73)	(73)	(35)	(1.074)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(27)	-	(4)	-	(31)
Neprihodujuća izloženost	3.822	6	59	107	3.994
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	846	-	2	-	848
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.540)	-	(19)	(23)	(2.582)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(496)	-	(1)	-	(497)

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku, forbearance izloženosti i rezervacije (nastavak)

					BANKA
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Potencijalne kreditne obveze	Ostale pozicije	Ukupno
2021.					
Izloženost kreditnom riziku	53.418	16.086	4.885	4.667	79.056
od čega forbearance izloženost	1.169	-	10	-	1.179
Prihodujuća izloženost	50.811	16.086	4.877	4.646	76.420
od čega prihodujuća forbearance izloženost	455	-	6	-	461
Rezerve za prihodujuću izloženost	(883)	(80)	(76)	(66)	(1.105)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(32)	-	(1)	-	(33)
Neprihodujuća izloženost	2.607	-	8	21	2.636
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	714	-	4	-	718
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(1.798)	-	(1)	(17)	(1.816)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(410)	-	(1)	-	(411)

					BANKA
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Potencijalne kreditne obveze	Ostale pozicije	Ukupno
2020.					
Izloženost kreditnom riziku	52.659	12.566	4.872	3.499	73.596
od čega forbearance izloženost	1.178	-	23	-	1.201
Prihodujuća izloženost	49.378	12.560	4.837	3.395	70.170
od čega prihodujuća forbearance izloženost	395	-	21	-	416
Rezerve za prihodujuću izloženost	(727)	(69)	(62)	(34)	(892)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(24)	-	(4)	-	(28)
Neprihodujuća izloženost	3.281	6	35	104	3.426
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	783	-	2	-	785
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.194)	-	(14)	(21)	(2.229)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(469)	-	(1)	-	(470)

Kolaterali

Priznavanje kolaterala

Tim upravljanja kolateralima je jedinica unutar Sektora upravljanja rizikom. Pravilnikom o kolateralima, između ostalog, definirani su jedinstveni standardi vrednovanja kolaterala u Banci čime je osigurano da su procesi kreditnog odlučivanja standardizirani u pogledu prihvaćanja vrijednosti kolaterala.

Internim aktima propisani su kolaterali prihvatljivi za Banku. Utvrđivanje vrijednosti kolaterala i njihovo naknadno vrednovanje, raščlanjeno po vrstama kolaterala, provodi se u skladu sa pravilima definiranim Pravilnikom o kolateralima, a sukladno regulatornim zahtjevima.

Najvažnije vrste kolaterala

Vrste kolaterala koje Banka najčešće prihvaća:

_Nekretnine: uključuje stambene i poslovne nekretnine

_Financijski kolateral: prvenstveno uključuje vrijednosne papire i novčane depozite

_Garancije: garancije izdane od Republike Hrvatske, banaka. Svi pružatelji garancija moraju imati kreditnu kvalitetu sukladno regulatornim zahtjevima.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Banka prihvaća i druge kolaterale kao što su pokretnine, bilančno netiranje, udjeli u investicijskim fondovima sukladno europskoj (EU) i lokalnoj regulativi.

Vrednovanje i upravljanje kolateralima

Vrednovanje kolaterala temelji se na trenutnoj tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir utrživost u razumnom roku.

Kod izračuna pokrivenosti kolateralima, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolaterala. U financijskim izvještajima, pokrivenost kolateralima se prikazuje do visine izloženosti te prekoračenje pokrivenosti nije moguće. Vrednovanje nekretnina provodi se od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja koji nisu uključeni u postupak donošenja kreditne odluke.

Metode i korektivni faktori koji se primjenjuju pri vrednovanju kolaterala rezultat su empirijskog istraživanja i iskustva Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima koje se bazira na prikupljenim podacima o ostvarenoj naplati iz kolaterala.

Metode vrednovanja provjeravaju se redovito, najmanje jednom godišnje i usklađuju s ostvarenom naplatom iz kolaterala. Financijski kolaterali se priznaju po tržišnoj vrijednosti.

Naknadna vrednovanja kolaterala provode se propisanom dinamikom i automatizirana su, koliko je moguće. Maksimalni periodi naknadnog vrednovanja pojedine vrste instrumenta osiguranja unaprijed su propisani. Osim redovitih naknadnih vrednovanja, vrednovanje se provodi i u slučaju ako dostupne informacije upućuju na to da je došlo do smanjenja vrijednosti zbog značajnih promjena na tržištu.

Kolaterali preuzeti u zamjenu za nenaplativa potraživanja raspoloživi su za prodaju. Ovako stečene nekretnine obično se ne koriste u poslovne svrhe Grupe. Najznačajniji dio preuzete imovine u knjigama su građevinska zemljišta, poslovni objekti i stambene nekretnine.

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima

GRUPA									
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Poslo- vanje nekretni- nama	Ostalo				
2021.									
Ostali depoziti po viđenju	442	-	-	-	-	442	112	330	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	-	-	-	-	145	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	65	-	-	-	-	65	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.853	-	-	-	-	11.853	11.853	-	-
Financijska imovina po amortiziranom trošku	62.278	23.945	4.881	16.153	2.911	38.333	58.081	1.336	2.861
Dužnički vrijednosni papiri	4.940	-	-	-	-	4.940	4.940	-	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	4.410	382	-	-	382	4.028	4.410	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	52.928	23.563	4.881	16.153	2.529	29.365	48.731	1.336	2.861
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.459	80	-	6	74	1.379	1.139	135	185
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.604	2.160	1	-	2.159	444	1.944	595	65
Potencijalne kreditne obveze	11.095	1.548	2	921	625	9.547	11.006	49	40
Ukupno	89.941	27.733	4.884	17.080	5.769	62.208	84.135	2.445	3.151

GRUPA									
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Poslo- vanje nekretni- nama	Ostalo				
2020.									
Ostali depoziti po viđenju	381	-	-	-	-	381	24	357	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	-	-	-	-	162	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	152	-	-	-	-	152	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.896	-	-	-	-	10.896	10.896	-	-
Financijska imovina po amortiziranom trošku	59.313	23.571	4.196	16.192	3.183	35.742	54.107	1.699	3.507
Dužnički vrijednosni papiri	2.363	-	-	-	-	2.363	2.363	-	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	4.051	637	-	-	637	3.414	4.051	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	52.899	22.934	4.196	16.192	2.546	29.965	47.693	1.699	3.507
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.367	56	-	7	49	1.311	935	191	241
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.512	2.104	-	-	2.104	408	1.687	751	74
Potencijalne kreditne obveze	11.221	1.321	237	876	208	9.900	10.913	143	165
Ukupno	86.004	27.052	4.433	17.075	5.544	58.952	78.562	3.141	3.987

27.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima (nastavak)

BANKA									
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Poslovanje nekretnima	Ostalo				
2021.									
Ostali depoziti po viđenju	110	-	-	-	-	110	32	78	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	-	-	-	-	145	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	60	-	-	-	-	60	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.350	-	-	-	-	11.350	11.350	-	-
Financijska imovina po amortiziranom trošku	57.321	22.192	4.767	14.591	2.834	35.129	53.855	938	2.528
Dužnički vrijednosni papiri	4.676	-	-	-	-	4.676	4.676	-	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	4.325	382	-	-	382	3.943	4.325	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	48.320	21.810	4.767	14.591	2.452	26.510	44.854	938	2.528
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	773	78	-	6	72	695	667	27	79
Potencijalne kreditne obveze	9.297	1.388	2	789	597	7.909	9.223	45	29
Ukupno	79.056	23.658	4.769	15.386	3.503	55.398	75.127	1.088	2.636
BANKA									
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Poslovanje nekretnima	Ostalo				
2020.									
Ostali depoziti po viđenju	89	-	-	-	-	89	8	81	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	-	-	-	-	162	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	33	-	-	-	-	33	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.352	-	-	-	-	10.352	10.352	-	-
Financijska imovina po amortiziranom trošku	54.156	21.874	4.071	14.745	3.058	32.282	49.731	1.237	3.188
Dužnički vrijednosni papiri	2.181	-	-	-	-	2.181	2.181	-	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	3.978	637	-	-	637	3.341	3.978	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	47.997	21.237	4.071	14.745	2.421	26.760	43.572	1.237	3.188
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	684	53	-	7	46	631	577	13	94
Potencijalne kreditne obveze	8.120	1.197	233	771	193	6.923	7.866	115	139
Ukupno	73.596	23.124	4.304	15.523	3.297	50.472	68.534	1.446	3.421

27.5) Tržišni rizici

Definicija i pregled

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze. Tržišni rizik je podijeljen na kamatni rizik, valutni rizik i rizik promjene cijena vrijednosnih papira. To se odnosi i na knjigu trgovanja i knjigu banke.

Metode i instrumenti

Value at Risk (VaR) je limit za procjenu maksimalnog gubitka vrijednosti portfelja koji bi se mogao dogoditi unutar danog razdoblja i s danom vjerojatnošću. Koristi se povijesna metoda kao jedna od postojećih metoda izračuna VaR-a, na razini pouzdanosti 99%.

VaR je pokazatelj kojim se mjeri potencijalni maksimalni gubitak iz portfelja u određenom razdoblju zbog promjene cijena njegovih dijelova, a na osnovi povijesnih podataka. Povijesna metoda se temelji na ocjeni tržišne vrijednosti portfelja pomoću tržišnih cijena dijelova portfelja u posljednjih n dana.

Backtesting se koristi za stalno praćenje valjanosti statističkih metoda. Ovaj proces se provodi s jednim danom zaostatka u cilju praćenja hoće li se gubitak materijalizirati. Na razini pouzdanosti od 99%, realni gubitak u jednom danu bi trebao prekoračiti VaR statistički samo dva do tri puta godišnje (1% od oko 250 radnih dana).

Navedeno pokazuje jedno od ograničenja VaR pristupa: s jedne strane, razina povjerenja je ograničena na 99%, a s druge strane, model uzima u obzir samo one tržišne scenarije uočene u svakom slučaju unutar simulacijskog razdoblja od dvije godine, a računa VaR za trenutne pozicije Banke na toj osnovi. Kako bi istražili sve ekstremne tržišne situacije izvan ovog, Banka provodi i stres testiranje VaR modela. Ovi događaji su uglavnom tržišna kretanja male vjerojatnosti.

Stres testiranje provodi se na nekoliko načina: stressed VaR (SVaR) je izvedenica VaR kalkulacije. No, umjesto da se simulira gubitak tijekom dvije posljednje godine, analiza se temelji na dužem vremenskom razdoblju kako bi se utvrdilo razdoblje od jedne godine koja predstavlja relevantnu razinu stresa za trenutni portfelj. Sukladno regulatornom okviru to razdoblje od godinu dana se koristi za izračunavanje VaR-a s 99%-razinom povjerenja. To omogućuje Banci da s jedne strane, drži dovoljno vlastitih sredstava raspoloživih za knjigu trgovanja i u razdobljima povišene tržišne volatilnosti, dok s druge strane, također se omogućava upravljanje pozicijama knjige trgovanja.

Kalkuliraju se standardni scenariji u kojima su pojedini tržišni faktori izloženi ekstremnim kretanjima. Takvi scenariji se u banci izračunavaju za kamatne stope, cijene dionica, tečajevi i volatilnosti. Povijesni scenariji su modifikacija koncepta standardnih scenarija. U tom slučaju bazu za stres kalkulaciju tvore faktori rizika koji su kalkilirani nakon određenih događaja, kao što su 9/11 ili bankrot Lehman. Da bi se izračunala povijesna vjerojatnost scenarija, određuju se najznačajniji čimbenici rizika za trenutni portfelj, te se primjenjuju njihovi najnepovoljniji utjecaji kroz prethodni period. Za probabilističke scenarije pomaci tržišnih faktora su određeni za kvantile u njihovoj distribuciji te se dane vrijednosti zatim koriste za izračunavanje rezultata stres testa. Analize su dostupne Upravi Banke i Nadzornom odboru u okviru mjesečnih izvješća tržišnog rizika.

Za lokalne regulatorne potrebe, Banka i Grupa koriste standardizirani model za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Banka upravlja tržišnim rizikom u knjizi trgovanja pomoću nekoliko razina limita. Ukupni limit na temelju VaR-a za knjigu trgovanja se postavlja od strane Uprave Banke, uzimajući u obzir sposobnost apsorpcije rizika i projicirane zarade. Daljnja razdioba je također potvrđena od strane Uprave Banke i Market Risk Committee (MRC odbor) na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

27.5) Tržišni rizici (nastavak)

Svim tržišnim aktivnostima u knjizi trgovanja su dodijeljeni limiti koji su statistički konzistentni sa sveobuhvatnim VaR limitom. VaR limit je dodijeljen sukladno top-down metodi individualnim vrstama posla sve do nivoa određenog organizacijskog dijela. Uz to, prema bottom-up metodi limiti osjetljivosti su dodijeljeni i na granularnijim osnovama sve do razine pojedinog dealera. Ovi limiti su potom agregirani i primjenjuju se do drugog sloja VaR limita. Konzistentnost limita se verificira redovno.

Usklađenost limita odobrava se na dvije razine: od strane Direkcije upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima u Banci te od strane Trading Book Risk Group u Grupi. Praćenje iskorištenosti limita se provodi na dnevnoj osnovi koristeći podatke o osjetljivosti pozicija. Također se praćenje limita može provesti i na ad hoc osnovi od strane pojedinog dealera ili voditelja deska. VaR se kalkulara dnevno te se izvještavaju svi uključeni sudionici u procesu, od pojedinog dealera, preko višeg managementa pa do Uprave Banke.

Pojedine pozicije knjige banke su uključene u dnevnu VaR kalkulaciju te se VaR limiti određuju na isti način kao i VAR za pozicije knjige trgovanja.

Analiza tržišnog rizika

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja

Donje tablice predstavljaju iznose VaR-a s nivoom pouzdanosti od 99% koristeći tržišno ponderirane podatke s periodom držanja od 1 dana na 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020.

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2021.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga pozicija kojima se ne trguje	49.387	49.563	240	1	-	959
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	31.647	31.630	72	-	-	28
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	33.569	33.524	1	-	-	-
Financijska imovina koja se drže radi trgovanja	56	55	-	-	-	-

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2020.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga pozicija kojima se ne trguje	27.372	27.125	362	1	-	483
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	22.234	22.162	9	-	-	10
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	7.260	7.259	1	-	-	-
Financijska imovina koja se drže radi trgovanja	51	43	25	-	-	-

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik je rizik negativne promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Ova vrsta rizika nastaje zbog ročne neusklađenosti ili neusklađenosti u vremenskim razdobljima promjena kamatnih stopa između imovine i obveza, uključujući derivative.

Kako bi se identificirao rizik promjene kamatnih stopa, svi financijski instrumenti, uključujući i transakcije koje nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, grupiraju se u razrede ročnosti na temelju njihove preostale ročnosti ili vremenu do sljedeće promjene kamatnih stopa. Pozicije bez ugovorenog roka dospjeća (npr. depoziti po viđenju) se grupiraju u razrede ročnosti na temelju statističkog modela i pravila Hrvatske Narodne Banke, u skladu sa EBA-inim smjernicama.

Sljedeće tablice pokazuju pozicije s fiksnim kamatnim stopama u portfelju Banke za valute koje nose kamatni rizik, odnosno za sve značajne valute na datume 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020.

27.5) Tržišni rizici (nastavak)

U tablici su prikazane samo otvorene pozicije koje su dio knjige banke. Pozitivne vrijednosti označavaju rizike na strani aktive odnosno višak na strani imovine, dok negativne vrijednosti označavaju višak na strani obveza.

Pozicije knjige banke sa fiksnim kamatnim stopama u 2021.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	6.333	4.823	1.927	523	44
GAP u EUR	1.199	2.876	259	2.460	1.814

Pozicije knjige banke sa fiksnim kamatnim stopama u 2020.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	4.882	4.507	1.347	413	(164)
GAP u EUR	2.187	2.936	2.460	1.191	170

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz tečaja. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika.

Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke kao i od Market Risk Committee.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije Banke na dan 31. prosinca 2021. i odgovarajuće otvorene valutne pozicije na dan 31. prosinca 2020:

Otvorena valutna pozicija

u tisućama HRK	2020.	2021.
Euro (EUR)	(172.784)	(60.313)
Američki dolar (USD)	4.791	(3.918)
Norveška kruna (NOK)	1.448	993
Britanska funta (GBP)	(682)	(973)
Mađarska forinta (HUF)	585	(638)
Švedska kruna (SEK)	532	497
Kanadski dolar (CAD)	498	475
Češka kruna (CZK)	313	449
Australski dolar (AUD)	1.129	220

Banka upravlja otvorenom deviznom pozicijom u skladu sa poslovnom strategijom te je cilj ne imati značajnu izloženost valutnom riziku. U slučajevima otvorene devizne pozicije, iznad 2% regulatornog kapitala, Banka izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik.

Credit spread rizik

Credit spread rizik ili rizik kreditnog raspona je rizik nepovoljnog kretanja fer vrijednosti financijskih instrumenata uzrokovanog promjenom kreditne sposobnosti izdavatelja uslijed kretanja tržišta. EBC Grupa izložena je riziku kreditnog širenja s obzirom na svoj portfelj vrijednosnih papira u knjizi banke.

Kvantificiranje rizika kreditnog raspona vrijednosnih papira u knjizi banke temelji se na povijesnoj simulaciji. Izračunava se maksimalan (hipotetički) pad čiji su uzrok kreditni faktori rizika tijekom jednogodišnjeg horizonta.

Bazira se na osjetljivosti credit spreada (CR01), a faktori rizika koji su korišteni su uglavnom swap spreadovi za države i iTRAXX CDS indeksi za financijske institucije i corporate klijente. Dobiveni iznos koristi se kao dio izračuna ICAAP-a za određivanje potrošnje kapitala portfelja knjige banke.

27.6) Rizik likvidnosti

Definicija i pregled

Rizik likvidnosti u Banci je definiran u skladu s načelima utvrđenima od strane Basel odbora za nadzor banaka, Uredbe o kapitalnim zahtjevima ("Uredba"), Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/61 i Odlukom o sustavu upravljanja od strane Hrvatske narodne banke. Sukladno tome razlikuju se tržišni rizik likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće moći jednostavno eliminirati poziciju po tržišnoj cijeni zbog nedovoljno razvijenog tržišta ili tržišnih poremećaja, te rizik financiranja likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju učinkovito ispuniti bilo očekivane i neočekivane trenutne i buduće potrebe za novčanim sredstvima, te potrebe za instrumentima osiguranja bez da utječe na dnevno poslovanje ili na financijski rezultat Banke.

Rizik financiranja likvidnosti dalje se dijeli na rizik insolventnosti i rizik strukturalne likvidnosti. Prvi je kratkoročni rizik neispunjenja trenutnih ili budućih platnih obveza u cijelosti, na vrijeme i na gospodarski opravdan način, dok je rizik strukturalne likvidnosti dugoročni rizik gubitaka uslijed promjene troška vlastitog refinanciranja Banke ili kamatne marže.

Banka nastavlja svoje stalne aktivnosti projekta za poboljšanje okvira izvještavanja rizika likvidnosti. Osim priprema za nove regulatorne zahtjeve za izvješćivanje, aktualni projekti imaju za cilj kontinuirano poboljšanje interne metodologije testiranja otpornosti na stres i kvalitete podataka koji se koristi u mjerenju rizika.

Strategija likvidnosti

U 2021., zabilježen je značajan rast depozita klijenata koji su ostali primarni izvor financiranja Banke. Na strani imovine, volumen kredita nije pratio rast depozita klijenata, ostavši na stabilnom nivou. Navedena kretanja generirala su značajno kumuliranje viška likvidnosti koji je dijelom iskorišten za prijevremene otplate dugoročnih linija financiranja od stranih banaka i HNB-a, dok je preostali dio uglavnom investiran u visokolikvidne državne obveznice te plasiran kroz depozite kod središnje banke i stranih banaka.

Banka je u 2021. godini izdala dvije vlastite obveznice ukupnog iznosa od 445 milijuna EUR. Na domaćem tržištu prvo je izdana obveznica volumena 45 milijuna EUR i ročnosti 5 godina, dok je naknadno uslijedilo i međunarodno izdanje od 400 milijuna EUR i ročnosti 7 godina s pravom opoziva nakon 6 godina. Dobivenu likvidnost od izdanih obveznica Banka je dijelom iskoristila za otplatu 158 milijuna EUR dugoročnog unutar-grupnog financiranja, dijelom na redovnom dospijeću, dok je dio prijevremeno otplaćen.

Omjeri likvidnosti

Banka koristi koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijent stabilnog financiranja (NSFR) kao omjere relevantne za potrebe izvješćivanja o riziku likvidnosti. LCR predstavlja omjer visoko likvidnih sredstava s jedne strane i neto likvidnih odljeva u trajanju 30 kalendarskih dana s druge strane. Minimalni LCR limit je postavljen na 100%. U lipnju 2021. godine se NSFR uvodi kao obavezujući minimalni zahtjev u skladu Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 (CRR II) NSFR predstavlja omjer dostupnih stabilnih izvora sredstava s jedne strane i potrebnih stabilnih izvora sredstava, s druge strane, u roku od 12 mjeseci.

Metode i instrumenti korišteni pri mjerenju rizika likvidnosti

Kratkoročni rizik insolventnosti se prati putem izračuna razdoblja preživljavanja u ukupnom iznosu te za materijalno značajne valute. Ova analiza utvrđuje maksimalni rok u kojem Banka može preživjeti definirane scenarije, uključujući krizu banke, tržišta i kombiniranu, a oslanjajući se na trenutačno utrživu imovinu. U najgorem scenariju simuliramo vrlo ograničen pristup tržištu novca i tržištu kapitala te istovremeno značajne odljeve depozita klijenata. Nadalje, simulacija pretpostavlja odljeve po ostalim vanbilančnim obvezama kao što su garancije i preuzete obveze po kreditima, a ovisno o vrsti klijenta, kao i potencijalne odljeve od kolateraliziranih derivatnih transakcija procjenom potencijalnog odljeva u slučaju nepovoljnih kretanja na tržištu.

Još od 2011. godine kontrola rizika likvidnosti u Banci je temeljena na novim mjerama rizika likvidnosti unutar Basel III okvira: koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijentom stabilnog financiranja (NSFR). Omjeri se prate na razini Banke i Grupe kreditnih institucija, te su dio Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS-a). Od 1. siječnja 2017. LCR se prati i dnevno. Na kraju 2021., LCR i NSFR su za Banku iznad 100%.

27.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Osim navedenog, u Banci se redovito izvještavaju i prate vremenske neusklađenosti priljeva i odljeva, u sklopu koeficijenta strukturne likvidnosti (STRL). Rizik koncentracije se kontinuirano analizira u odnosu na druge ugovorne strane. Sustav transfernih cijena (FTP) također je dokazano učinkovit alat za strukturno upravljanje rizikom likvidnosti.

Metode i instrumenti mjerenja rizika likvidnosti

Opći standardi kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti (standardi, limiti i analize) su definirani te se kontinuirano prate i unaprjeđuju u Banci.

Limiti koji su posljedica analize perioda preživljavanja kao i interni LCR limiti upravljaju kratkoročnim rizikom likvidnosti. Sva prekoračenja limita prijavljuju se Odboru za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odboru). Bitan instrument upravljanja rizikom likvidnosti unutar Banke je FTP sistem. Također, planiranje potreba za izvorima sredstava pruža važne podatke za upravljanje likvidnošću, a detaljan pregled priprema se u sklopu procesa planiranja

Sveobuhvatni plan postupanja u kriznim situacijama osigurava neophodnu koordinaciju svih uključenih strana u proces upravljanja likvidnošću u slučaju krize te se redovno ažurira.

Analiza rizika likvidnosti

Koeficijent likvidnosne pokrivenosti

Banka koristi regulatorni koeficijent likvidnosne pokrivenosti u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2015/61 (LCR DA) za interno praćenje i upravljanje likvidnošću. Kako bi se LCR DA održao iznad oba limita, regulatornog i internog, Banka svakodnevno prati svoje kratkoročne likvidnosne priljeve i odljeve, kao i raspoloživu rezervu likvidnosti.

Sljedeća tablica prikazuje LCR DA na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine:

BANKA		
	2020.	2021.
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)	149%	190%

Strukturna likvidnost

Dugoročna pozicija likvidnosti se prati putem strukturnih gapova financiranja osiguravajući primjerenu ravnotežu između imovina i obveza u srednjem i dugom roku tako da se izbjegnu prekomjerne neusklađenosti dospijeca i posljedično povećan pritisak na kratkoročnu poziciju likvidnosti.

Donja tablica predstavlja omjere dugoročnih obveza i dugoročne imovine na 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. koji se izračunava obrnuto kumulativno po vremenskim razdobljima. Koeficijent se temelji na ugovornim ili modeliranim kretanjima novčanog toka i ima sveobuhvatnu pokrivenost bilančnih i vanbilančnih stavki.

BANKA			
2021.	> 1 godine	> 2 godine	> 3 godine
Koeficijent strukturne likvidnosti	1,24	1,21	1,21

BANKA			
2020.	> 1 godine	> 2 godine	> 3 godine
Koeficijent strukturne likvidnosti	1,03	1,03	1,01

27.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Rezerva likvidnosti

Banka redovno prati svoju rezervu likvidnosti koja se sastoji od gotovine, viška sredstva nad obveznom rezervom kod središnjih banaka, nezaloženu imovinu založivu kao kolateral kod središnje banke kao i ostale likvidne vrijednosne papire, uključujući i promjene u repo i obrnutim repo transakcijama. Ova imovina se može utržiti u kratkom roku u cilju neutraliziranja potencijalnih odljeva u kriznim situacijama. Ročna struktura rezerve likvidnosti za 2021. i 2020. godinu je prikazana u donjoj tablici:

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2021.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan(1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	8.842	-	-	-	-
Likvidna imovina	12.589	(8)	(1.037)	(429)	(281)
Ukupne rezerve likvidnosti	21.431	(8)	(1.037)	(429)	(281)

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2020.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan(1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	3.174	-	-	-	-
Likvidna imovina	10.029	(818)	(217)	-	(506)
Ukupne rezerve likvidnosti	13.203	(818)	(217)	-	(506)

Analiza rezervi likvidnosti prikazuje ukupni iznos potencijalne rezerve likvidnosti uzevši u obzir i haircut kod središnje banke.

27.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Ugovorni nediskontirani novčani tokovi financijskih obaveza

Dospjeća ugovornih nediskontiranih novčanih tokova od financijskih obaveza na datume 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. su:

Nediskontirane financijske obveze

2021.			GRUPA			
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godina
Obveze koje nisu po derivatima	78.811	79.211	52.883	11.973	9.729	4.626
Depoziti banka	6.307	6.362	748	1.437	3.570	607
Depoziti klijenata	68.268	68.305	52.122	10.156	5.238	789
Izdane obveznice	4.010	4.284	13	380	661	3.230
Podređene obveze	226	260	-	-	260	-
Obveze po derivativima	56	59	5	32	4	18
Obveze po derivatima s netiranim novčanim tijekom	-	20	-	-	2	18
Obveze po derivatima s bruto novčanim tijekom (neto)	-	39	5	32	2	-
Odljevi	-	3.732	1.662	1.830	240	-
Prijevi	-	(3.693)	(1.657)	(1.798)	(238)	-
Potencijalne obveze	-	12.363	12.363	-	-	-
Financijske garancije	-	4.933	4.933	-	-	-
Neopozive obveze	-	7.430	7.430	-	-	-
Ukupno	78.867	91.633	65.251	12.005	9.733	4.644

2020.			GRUPA			
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godina
Obveze koje nisu po derivatima	69.853	70.149	43.840	14.186	10.186	1.937
Depoziti banka	7.763	7.860	1.030	1.665	4.315	850
Depoziti klijenata	60.128	60.185	42.805	11.899	4.394	1.087
Izdane obveznice	677	717	1	-	716	-
Podređene obveze	1.285	1.387	4	622	761	-
Obveze po derivativima	106	(3)	(4)	(27)	(1)	29
Obveze po derivatima s netiranim novčanim tijekom	-	32	-	-	3	29
Obveze po derivatima s bruto novčanim tijekom (neto)	-	(35)	(4)	(27)	(4)	-
Odljevi	-	3.516	1.286	1.955	275	-
Prijevi	-	(3.551)	(1.290)	(1.982)	(279)	-
Potencijalne obveze	-	11.221	11.221	-	-	-
Financijske garancije	-	3.702	3.702	-	-	-
Neopozive obveze	-	7.519	7.519	-	-	-
Ukupno	69.959	81.367	55.057	14.159	10.185	1.966

27.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Nediskontirane financijske obveze (nastavak)

2021.							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godina	
Obveze koje nisu po derivatima	72.179	72.546	50.345	10.437	7.716	4.048	
Depoziti banka	3.016	3.040	616	402	1.907	115	
Depoziti klijenata	64.927	64.962	49.716	9.655	4.888	703	
Izdane obveznice	4.010	4.284	13	380	661	3.230	
Podređene obveze	226	260	-	-	260	-	
Obveze po derivativima	56	59	5	32	4	18	
Obveze po derivatima s netiranim novčanim tijekom	-	20	-	-	2	18	
Obveze po derivatima s bruto novčanim tijekom (neto)	-	39	5	32	2	-	
Odljevi	-	3.732	1.662	1.830	240	-	
Priljevi	-	(3.693)	(1.657)	(1.798)	(238)	-	
Potencijalne obveze	-	9.297	9.297	-	-	-	
Financijske garancije	-	4.413	4.413	-	-	-	
Neopozive obveze	-	4.884	4.884	-	-	-	
Ukupno	72.235	81.902	59.647	10.469	7.720	4.066	

2020.							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godina	
Obveze koje nisu po derivatima	63.139	63.387	41.690	12.214	8.061	1.422	
Depoziti banka	3.924	3.978	642	308	2.559	469	
Depoziti klijenata	57.253	57.305	41.043	11.284	4.025	953	
Izdane obveznice	677	717	1	-	716	-	
Podređene obveze	1.285	1.387	4	622	761	-	
Obveze po derivativima	106	(3)	(4)	(27)	(1)	29	
Obveze po derivatima s netiranim novčanim tijekom	-	32	-	-	3	29	
Obveze po derivatima s bruto novčanim tijekom (neto)	-	(35)	(4)	(27)	(4)	-	
Odljevi	-	3.516	1.286	1.955	275	-	
Priljevi	-	(3.551)	(1.290)	(1.982)	(279)	-	
Potencijalne obveze	-	8.120	8.120	-	-	-	
Financijske garancije	-	3.248	3.248	-	-	-	
Neopozive obveze	-	4.872	4.872	-	-	-	
Ukupno	63.245	71.504	49.806	12.187	8.060	1.451	

27.7) Operativni rizik

Definicija i pregled

U skladu s člankom 4 (52) Uredbe, Banka definira operativni rizik kao rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni rizik. Za utvrđivanje operativnog rizika koriste se i kvantitativne i kvalitativne metode koje se stalno unaprjeđuju s ciljem prikupljanja svih informacija relevantnih za upravljanje rizikom.

Događaji operativnog rizika klasificiraju se u sedam vrsta događaja u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama: Interna prijevara i krađa, Eksterna prijevara i krađa, Odnos s radnicima i sigurnost na radnom mjestu, Klijenti, proizvodi i poslovni postupci, Šteta na materijalnoj imovini, Prekid poslovanja i narušavanje rada (IT) sustava i Izvršavanje, isporuka i upravljanje procesima.

Okvir i standardi upravljanja operativnim rizikom

U području upravljanja operativnim rizikom Banka primjenjuje sljedeće elemente: utvrđivanje operativnog rizika, procjenu, mitigaciju i prihvaćanje operativnog rizika, kvantificiranje operativnog rizika te praćenje, kontrolu i izvještavanje o operativnom riziku.

Prilikom određivanja izloženosti Banke operativnom riziku, koristi se niz kvalitativnih i kvantitativnih alata.

Kvantitativna analiza operativnog rizika uključuje prikupljanje podataka o unutarnjim i vanjskim gubicima, pri čemu je naglašena važnost klasifikacije i kvalitete podataka potrebnih za kvantificiranje operativnog rizika. Nadalje, Banka koristi vanjske podatke o gubicima od operativnog rizika te provodi analize scenarija kako bi se procijenili mogući budući gubici s kojima se Banka još nije suočila.

U svrhu kvalitativne analize redovito se provodi samoprocjena rizika i kontrola (Risk and Control Self-Assessment - RCSA) pri čemu se za sve utvrđene visoke rizike gdje unutarnje kontrole nisu primjerene ili dostatne moraju definirati korektivne mjere od strane nadležne organizacijske jedinice s ciljem mitigacije operativnog rizika.

Za potrebe utvrđivanja operativnog rizika uspostavljeni su i ključni pokazatelji rizika, kao što su dostupnost sustava, fluktuacija zaposlenika, prigovori klijenata, a koji pravodobno ukazuju na promjene u profilu operativnog rizika.

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik Banka koristi Standardizirani pristup (The Standardized Approach – TSA) na lokalnoj razini.

Banka je uključena u program osiguranja od operativnog rizika na razini Erste grupe (Captive Insurance) te je osiguranje kao mjera mitigacije rizika uključeno u izračun kapitalnog zahtjeva po Naprednom pristupu na konsolidiranoj osnovi Erste grupe.

Uprava Banke informirana je o operativnom riziku putem Kvartalnog izvješća o operativnom riziku koji uključuje podatke o izloženosti i gubicima od operativnog rizika, rezultate procjena rizika, ključne pokazatelje rizika i korektivne mjere. Na minimalno kvartalnoj osnovi održava se i odbor za upravljanje nefinancijskim rizicima koji odlučuje i o temama vezanim uz upravljanje operativnim rizikom.

Dugotrajna imovina i ostala ulaganja

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Troškovi posudbe (kamate i drugi troškovi nastali prilikom posudbe sredstava) kapitaliziraju se u slučaju kada se odnose na stjecanje, izgradnju ili izradu kvalificirane imovine, kao dio troška te imovine. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na način da se nabavna vrijednost imovine otpiše do ostatka vrijednosti tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Zemljišta i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Trošak amortizacije prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom „Amortizacija“, a gubitak od umanjenja vrijednosti pod pozicijom „Ostali operativni rezultat“.

Procijenjeni ekonomski vijek uporabe prikazan je kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2020.	2021.
Zgrade	40	40
Namještaj i oprema	3-10	3-10
Motorna vozila	4-6	4-6
Računala	4	4

Na zemljište se ne obračunava amortizacija.

Dugotrajna imovina se prestaje priznavati rashodovanjem ili kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi od njene uporabe. Dobit ili gubitak koji nastane otuđenjem imovine (dobiven kao razlika između neto iznosa dobivenog prilikom prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine) se priznaje u računu dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju ulaganja u zemljište, zgrade ili dijelove zgrada od strane vlasnika (ili najmoprimca u slučaju ugovora o najmu) s namjerom ostvarivanja zarade od najma i/ili porasta tržišne vrijednosti. U slučaju djelomičnog korištenja nekretnine u vlastite poslovne svrhe, nekretnina se tretira kao ulaganje u nekretnine samo ako dio koji se koristi u vlastite poslovne svrhe nije značajan. Kod razvijanja (rekonstrukcije) postojećeg ulaganja u nekretninu radi daljnje buduće upotrebe kao ulaganja u nekretnine, nekretnina ostaje ulaganje u nekretnine i tijekom njezina daljnjeg razvoja.

Ulaganje u nekretnine se inicijalno priznaje po trošku ulaganja uključujući sve transakcijske troškove. Naknadno mjerenje se provodi po modelu troška (trošak ulaganja umanjen za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti). Ulaganje u nekretnine je prikazano u izvještaju o financijskom položaju pod pozicijom 'Ulaganje u nekretnine'.

Prihod od najamnine se prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma'. Amortizacija se priznaje i prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Amortizacija' primjenom linearne metode tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Korisni vijek uporabe ulaganja u nekretnine su identični zgradama prikazanim pod 'Nekretnine i oprema'. Gubitak od umanjenja vrijednosti, kao i njegovo ukidanje, priznaje se u računu dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

Imovina dana u operativni najam

Najmovi kod kojih Grupa suštinski ne prenosi sve rizike i povrate povezane s vlasništvom nad imovinom klasificiraju se kao operativni najmovi. Imovinu danu u operativni najam najmodavac prikazuje u izvještaju o financijskom položaju pod pozicijom 'Nekretnine i oprema'.

Početni izravni troškovi dobivanja najma dodaju se osnovnoj imovini i priznaju kao rashod tijekom razdoblja trajanja najma na istoj osnovi kao i prihodi od najma.

Za imovinu u operativnom najmu Grupa koristi politiku amortizacije koja je u skladu s uobičajenom politikom amortizacije za sličnu imovinu. Amortizacija se priznaje i prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Amortizacija'.

Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se po linearnoj osnovi tijekom trajanja najma te se prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom „Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma“

Imovina s pravom uporabe

Prema zahtjevima MSFI-ja 16, Grupa kao korisnik najma priznaje u izvještaju o financijskom položaju, imovinu odnosno pravo korištenja imovine koja je predmet najma.

Imovina s pravom uporabe početno se priznaje po trošku te se amortizira primjenom linearne metode do kraja korišnog vijeka uporabe imovine koja je predmet najma ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji. Korisni vijek uporabe nekretnina je između 2 i 15 godina, dok se motorna vozila amortiziraju na temelju korisnog vijeka uporabe u rasponu od 2 do 6 godina. Trošak amortizacije imovine s pravom uporabe prikazuje se pod pozicijom 'Amortizacija', a gubitak od umanjenja vrijednosti pod pozicijom „Ostali operativni rezultat“, u računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina, imovina s pravom uporabe)

Na svaki izvještajni datum Grupa procjenjuje postoji li indicija da je vrijednost nefinancijske imovine umanjena. Test umanjenja vrijednosti provodi se na razini pojedinačne imovine ako imovina generira novčane tokove koji su uvelike neovisni od novčanih tokova ostale imovine. Tipičan primjer takve imovine je ulaganje u nekretnine. U protivnom, test umanjenja vrijednosti se provodi na razini jedinice koja generira novac (CGU) a kojoj imovina koja je predmet testa pripada. CGU je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novčane tokove koji su uvelike neovisni o novčanim tokovima ostale imovine ili grupe imovine.

Ako se utvrdi da postoji indicija za umanjenje vrijednosti ili prilikom provedbe godišnjeg testiranja na umanjenje vrijednosti imovine, Grupa procjenjuje njenu nadoknadivu vrijednost. Nadoknadiva vrijednost imovine je vrijednost veća od neto prodajne vrijednosti (fer vrijednost umanjena za troškove prodaje) imovine, ili CGU i njene uporabne vrijednosti. Ako knjigovodstvena vrijednost imovine, ili CGU, premašuje njenu nadoknadivu vrijednost imovina se smatra umanjenom i otpisuje se do iznosa njene nadoknadive vrijednosti. Kod mjerenja uporabne vrijednosti imovine, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije poreza koja reflektira trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Na svaki izvještajni datum procjenjuje se i da li postoje indicije da je došlo do promjene u prethodno korištenim procjenama te da priznati gubici od umanjenja vrijednosti više ne vrijede ili su se smanjili. Ako takva indicija postoji, Grupa procjenjuje nadoknadivu vrijednost imovine, ili CGU. Prethodno priznat gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo ako je došlo do promjena pretpostavki korištenih u procjeni te utvrđivanju nadoknadive vrijednosti imovine od trenutka zadnjeg priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti. Povećanje knjigovodstvene vrijednosti imovine, kao rezultat ukidanja gubitka, ne smije, za imovinu mjerenu po modelu troška, premašiti knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila iskazana (umanjena za iznos amortizacije) da u prethodnim godinama nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

Gubitak od umanjenja vrijednosti i njegovo ukidanje priznaje se u račun dobiti i gubitka te prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

28. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

Troškovi stjecanja

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	GRUPA					
	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	910	347	375	503	2.135	42
Povećanja (+)	34	26	44	67	171	1
Prodaja i rashod (-)	(13)	(33)	(20)	(173)	(239)	(31)
Prodaja grupe	(3)	(2)	(2)	-	(7)	-
Reklasifikacija	(7)	7	-	-	-	-
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	1	-	-	-	1	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	922	345	397	397	2.061	12
Povećanja (+)	22	26	43	64	155	1
Prodaja i rashod (-)	(4)	(18)	(19)	(128)	(169)	-
Prodaja grupe	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-
Imovina namijenjena za prodaju	(3)	(1)	(2)	-	(6)	(8)
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	937	352	419	333	2.041	5

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	GRUPA					
	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	110	3	-	-	113	-
Povećanja (+)	55	1	-	-	56	-
Prodaja i rashod (-)	(33)	-	-	-	(33)	-
Prodaja grupe	(1)	-	-	-	(1)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	131	4	-	-	135	-
Povećanja (+)	29	1	-	-	30	-
Prodaja i rashod (-)	(7)	-	-	-	(7)	-
Imovina namijenjena za prodaju	(9)	(1)	-	-	(10)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	144	4	-	-	148	-

Ispravak vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	GRUPA					
	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	(285)	(243)	(206)	(186)	(920)	(9)
Amortizacija (-)	(19)	(31)	(54)	(64)	(168)	(1)
Prodaja i rashod (+)	3	32	19	105	159	3
Prodaja grupe	1	2	2	-	5	-
Umanjenje vrijednosti	-	(1)	-	-	(1)	-
Reklasifikacija	1	(2)	1	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(299)	(243)	(238)	(145)	(925)	(7)
Amortizacija (-)	(20)	(30)	(58)	(52)	(160)	-
Prodaja i rashod (+)	4	18	18	81	121	-
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-
Imovina namijenjena za prodaju	2	-	1	-	3	5
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	(313)	(255)	(277)	(116)	(961)	(2)

28. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

GRUPA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	(16)	(1)	-	-	(17)	-
Amortizacija (-)	(23)	(1)	-	-	(24)	-
Prodaja i rashod (+)	6	-	-	-	6	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(33)	(2)	-	-	(35)	-
Amortizacija (-)	(20)	(1)	-	-	(21)	-
Prodaja i rashod (+)	6	-	-	-	6	-
Imovina namijenjena za prodaju	-	1	-	-	1	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	(47)	(2)	-	-	(49)	-

Knjigovodstvene vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

GRUPA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	623	102	159	252	1.136	5
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	624	97	142	217	1.080	3

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

GRUPA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	98	2	-	-	100	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	97	2	-	-	99	-

28. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Troškovi stjecanja

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	735	294	218	-	1.247	8
Povećanja (+)	34	24	32	-	90	-
Prodaja i rashod (-)	(2)	(28)	(8)	-	(38)	(1)
Reklasifikacija	(6)	6	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	761	296	242	-	1.299	7
Povećanja (+)	17	20	34	-	71	-
Prodaja i rashod (-)	(4)	(16)	(8)	-	(28)	-
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-
Imovina namijenjena za prodaju	(3)	-	-	-	(3)	(7)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	771	300	268	-	1.339	-

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	104	15	-	-	119	-
Povećanja (+)	42	4	-	-	46	-
Prodaja i rashod (-)	(30)	(2)	-	-	(32)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	116	17	-	-	133	-
Povećanja (+)	17	7	-	-	24	-
Prodaja i rashod (-)	(3)	(10)	-	-	(13)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	130	14	-	-	144	-

Ispravak vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	(256)	(206)	(84)	-	(546)	(5)
Amortizacija (-)	(15)	(27)	(36)	-	(78)	-
Prodaja i rashod (+)	1	30	6	-	37	-
Umanjenje vrijednosti	-	(1)	-	-	(1)	-
Reklasifikacija	2	(2)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(268)	(206)	(114)	-	(588)	(5)
Amortizacija (-)	(15)	(26)	(44)	-	(85)	-
Prodaja i rashod (+)	3	15	8	-	26	-
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-
Imovina namijenjena za prodaju	2	-	-	-	2	5
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	(278)	(217)	(150)	-	(645)	-

28. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	(14)	(3)	-	-	(17)	-
Amortizacija (-)	(20)	(3)	-	-	(23)	-
Prodaja i rashod (+)	5	1	-	-	6	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(29)	(5)	-	-	(34)	-
Amortizacija (-)	(16)	(2)	-	-	(18)	-
Prodaja i rashod (+)	3	3	-	-	6	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	(42)	(4)	-	-	(46)	-

Knjigovodstvene vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	493	90	128	-	711	2
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	493	83	118	-	694	-

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretne	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	87	12	-	-	99	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	88	10	-	-	98	-

Knjigovodstvena vrijednost troškova priznatih kao materijalna imovina tijekom njezine izgradnje u 2021. godini iznosi 119 milijuna HRK za Grupu i 112 milijuna HRK za Banku (2020.: 134 milijuna HRK za Grupu i Banku). Ugovorne obveze za kupnju materijalne imovine na 31. prosinac 2021. iznose 20 milijuna HRK za Grupu i Banku (2020.: 18 milijuna HRK za Grupu i za Banku).

Na dan 31. prosinca 2021. nekretnine i oprema Grupe iznosili su 1.179 milijuna HRK (2020.: 1.236 milijuna HRK). 208 milijuna HRK (2020.: 241 milijun HRK) je imovina dana u operativni najam od čega 206 milijuna HRK (2020.: 239 milijuna HRK) se odnosi na pokretne, a ostatak od 2 milijuna HRK (2020.: 2 milijuna HRK) na zemljišta i zgrade.

Na dan 31. prosinca 2021. nekretnine i oprema Banke iznosili su 792 milijuna HRK (2020.: 810 milijuna HRK), 13 milijuna HRK (2020.: 13 milijuna HRK) se odnosi na zemljišta i zgrade dane u operativni najam.

28. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Fer vrijednost nefinancijske imovine

GRUPA					
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama					
2021.					
Ulaganja u nekretnine	3	5	-	-	5
2020.					
Ulaganja u nekretnine	5	6	-	-	6

BANKA					
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama					
2021.					
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-
2020.					
Ulaganja u nekretnine	2	2	-	-	3

Za nefinancijsku imovinu Grupe procjene vrijednosti se vrše koristeći usporednu i investicijsku metodu. Procjene se vrše na temelju usporedbe i analize odgovarajućih usporedivih ulaganja i transakcija na tržištu nekretnina, skupa s dokazom potražnje u blizini odgovarajuće nekretnine. Obilježja takvih sličnih transakcija se primjenjuju na imovinu, uzimajući u obzir veličinu, lokaciju, uvjete, ugovorne uvjete i ostale značajne faktore. Takve mjere su prikazane u Razini 3 hijerarhije fer vrijednosti.

Informacije o fer vrijednosti imovine namijenjene prodaji nalaze se u bilješci 42 Imovina namijenjena prodaji i obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji.

29. Nematerijalna imovina

Goodwill

Goodwill proizlazi iz poslovnih kombinacija kojima se stječe podružnica. Naknadno, goodwill se vrednuje po trošku utvrđenom na datum stjecanja, umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Za više detalja o mjerenju goodwilla na datum stjecanja pogledajte bilješku 37 Ovisna društva.

Ostala nematerijalna imovina

Osim goodwilla, nematerijalna imovina Grupe uključuje računalni softver, liste klijenata i drugu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna imovina se priznaje samo ako se trošak nabave može pouzdano utvrditi i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritijecati Grupi.

Nematerijalna imovina stečena odvojeno, početno se mjeri po trošku nabave. Troškovi interno proizvedenog softvera kapitaliziraju se ako Grupa može pokazati tehničku izvedivost i namjeru završetka softvera, mogućnost korištenja, vjerojatnost ostvarivanja budućih ekonomskih koristi, dostupnost resursa i mogućnost pouzdanog mjerenja troškova. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Trošak nematerijalne imovine stečene u poslovnom spajanju je njezina fer vrijednost na datum stjecanja. U Grupi, to su liste klijenata i one se kapitaliziraju pri stjecanju ako se mogu pouzdano mjeriti.

Nematerijalna imovina s određenim korisnim vijekom uporabe amortizira se primjenom linearne metode tijekom korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije i primijenjene metode pregledavaju se najmanje na kraju financijske godine i usklađuju ukoliko je potrebno. Trošak amortizacije nematerijalne imovine prikazan je u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Amortizacija'.

Procijenjeni korisni vijek trajanja je kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2020.	2021.
Softver	4	4
Temeljni informatički sustav Banke	6	6
Ostala nematerijalna imovina	5	5

Umanjenje nematerijalne imovine uključujući goodwill

Goodwill koji nastaje stjecanjem ovisnog društva početno se priznaje po trošku utvrđenom primjenom metode stjecanja, umanjenom za naknadno akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Goodwill podliježe testu umanjenja koji Grupa provodi godišnje, u studenom ili tokom godine ako se pojave indicije o mogućem umanjenju. Utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u račun dobiti i gubitka. Umanjenje vrijednosti provodi se za svaku od jedinica koje generiraju novac na koju je goodwill alociran. Jedinica koja generira novac je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novčane tokove koji su neovisni od novčanih tokova koje generira druga imovina ili grupa imovine.

Goodwill se testira na umanjenje uspoređujući nadoknadiivi iznos svake jedinice koja generira novac (eng. CGU) na koju se goodwill odnosi sa pripadajućom knjigovodstvenom vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac izračunata je na temelju iznosa kapitala alociranog na jedinicu koja generira novac uzimajući u obzir svaki iznos goodwilla i neamortizirane nematerijalne imovine priznat jedinici koja generira novac prema alokaciji kupovne cijene.

Nadoknadiivi iznos je veći iznos između fer vrijednosti jedinice koja generira novac umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u uporabi. Gdje je moguće, fer vrijednost umanjena za troškove prodaje se utvrđuje u skladu s nedavnim transakcijama, tržišnim kotacijama ili procjenama. Vrijednost u upotrebi utvrđuje se upotrebom modela diskontiranih novčanih tokova, koji sadrži specifičnosti bankarskog poslovanja i njenog regulatornog okvira. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi računamo sadašnju vrijednost budućih zarada dioničara.

29. Nematerijalna imovina (nastavak)

Procjena budućih zarada raspodjeljivih dioničarima bazira se na financijskim planovima jedinice koja generira novac u skladu s odlukom Uprave uzimajući u obzir ispunjenje regulatornih kapitalnih zahtjeva. Period planiranja je pet godina. Nakon procjene budućih zarada raspodjeljivih dioničarima buduće zarade diskontiraju se na sadašnju vrijednost. Zarade nakon pete godine izračunavaju se na temelju zarada posljednje godine planiranja na koju se primjenjuje dugoročna stopa rasta, koja se naslanja na makroekonomske parametre za svaku jedinicu koja generira novac. Procijenjene buduće zarade nakon inicijalnog perioda planiranja odražavaju se kroz terminalnu vrijednost.

Vrijednost u uporabi utvrđuje se diskontiranjem novčanih tokova uz primjenu stope koja odražava trenutna tržišna kretanja i rizike specifične za CGU koja je predmet mjerenja. Diskontne stope primijenjene pri izračunu sadašnje vrijednosti utvrđene su u skladu s Modelom procjene kapitala (CAPM). U CAPM modelu diskontna stopa uključuje nerizičnu kamatnu stopu, tržišnu premiju za rizik koja se množi sa beta faktorom (sistematični tržišni rizik) te rizikom zemlje. Vrijednosti uzete pri utvrđivanju diskontne stope su utvrđene iz eksternih izvora informacija.

Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, razlika se priznaje kao gubitak od umanjenja vrijednosti i prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'. Gubitak od umanjenja vrijednosti prvo se alocira na umanjenje vrijednosti goodwilla. Preostali iznos, ukoliko postoji, umanjuje knjigovodstvenu vrijednost ostale imovine jedinice koja generira novac, ali ne na vrijednost nižu od njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac veći ili jednak njenoj knjigovodstvenoj vrijednosti nema potrebe za umanjenjem vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne može se ukinuti u budućim razdobljima.

Troškovi stjecanja

GRUPA					
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	607	181	262	289	1.339
Povećanja (+)	-	-	51	23	74
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(10)	(10)
Prodaja grupe	-	-	-	(2)	(2)
Reklasifikacija	-	-	1	(1)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	607	181	314	299	1.401
Povećanja (+)	-	-	41	16	57
Prodaja i rashod (-)	-	-	(1)	(6)	(7)
Prodaja grupe	-	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	-	-	(1)	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	607	181	353	309	1.450

Ispravak vrijednosti

GRUPA					
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	(435)	(181)	(155)	(192)	(963)
Amortizacija (-)	-	-	(28)	(30)	(58)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	9	9
Prodaja grupe	-	-	-	1	1
Reklasifikacija	-	-	(1)	1	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(435)	(181)	(184)	(211)	(1.011)
Amortizacija (-)	-	-	(38)	(31)	(69)
Prodaja i rashod (+)	-	-	1	5	6
Prodaja grupe	-	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti	(48)	-	-	(1)	(49)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	(483)	(181)	(221)	(238)	(1.123)

29. Nematerijalna imovina (nastavak)

Knjigovodstvene vrijednosti

					GRUPA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	172	-	130	88	390
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	124	-	132	71	327

Goodwill i lista klijenata se u cijelosti odnose na Erste Card Club d.o.o.

Troškovi stjecanja

					BANKA
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	-	-	205	117	322
Povećanja (+)	-	-	38	6	44
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(8)	(8)
Reklasifikacija	-	-	1	(1)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	-	244	114	358
Povećanja (+)	-	-	35	5	40
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(1)	(1)
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	-	279	118	397

Ispravak vrijednosti

					BANKA
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	-	-	(119)	(82)	(201)
Amortizacija (-)	-	-	(23)	(7)	(30)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	8	8
Reklasifikacija	-	-	(1)	1	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	-	(143)	(80)	(223)
Amortizacija (-)	-	-	(33)	(7)	(40)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	1	1
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	-	(176)	(86)	(262)

Knjigovodstvene vrijednosti

					BANKA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	-	101	34	135
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	-	103	32	135

Nabavljeni softver odnosi se na temeljni bankarski sustav.

29. Nematerijalna imovina (nastavak)

Goodwill

Procjena umanjjenja vrijednosti goodwilla za 2021. i 2020. godinu odnosi se na ovisno društvo Erste Card Club d.o.o. (jedinica koja generira novac).

Za te svrhe koristili smo metodu diskontiranog novčanog tijeka koja se temelji na planiranim iznosima Erste Card Club d.o.o. za razdoblje od 2021. do 2026. Diskontna stopa za utvrđivanje vrijednosti u upotrebi bila je 11,90% (2020.: 12,77%).

Poslovanje Erste Card Club d.o.o. bilježi oporavak u 2021. nakon što je u 2020. COVID krizom prekinut stabilan razvoj poslovanja u prethodnim godinama. U zahtjevnom poslovnom okruženju regulatorni zahtjevi, digitalne tehnologije, nova inozemna konkurencija (TPP i prekogranični preuzimači) i posebno pritisak trgovaca na MSC naknade učinit će poslovanje s karticama i njegovu profitabilnost neizvjesnijim nakon 2021. U razdobljima nakon 2023. očekuje se pad operativnog prihoda u Erste Card Club d.o.o. zbog situacije na tržištu, najavljenog ulaska u EMU i zbog daljnjeg pritiska konkurencije na suradnju s trgovcima i klijentima, te volumen transakcija i marža. Zbog tih očekivanja Uprava je smanjila dio procijenjenih operativnih prihoda u razdoblju 2024. do 2026. godine što je rezultiralo umanjjenjem vrijednosti ulaganja u podružnicu i umanjjenjem vrijednosti goodwilla Erste Card Club-a d.o.o. u konsolidiranim financijskim izvješćima u iznosu od 48 milijuna HRK u 2021. (2020.: nula).

Sljedeća tablica prikazuje analizu osjetljivosti nadoknadive vrijednosti ovisno o ulaganju u Erste Card Club d.o.o. za 2021. i 2020. prema glavnim varijablama (dugoročna stopa rasta i dugoročni trošak kapitala):

2021. Dugoročna stopa rasta	Nerizična stopa		
	11,40%	11,90%	12,40%
1,8%	1.408	1.391	1.375
2,3%	1.413	1.395	1.379
2,8%	1.420	1.400	1.383

2020 Dugoročna stopa rasta	Nerizična stopa		
	12,27%	12,77%	13,27%
1,8%	1.660	1.633	1.609
2,3%	1.679	1.650	1.624
2,8%	1.700	1.668	1.640

Iznos za koji je nadoknadi iznos niži od knjigovodstvenog iznosa u 2021. godini za Erste Card Club d.o.o. iznosi 48 milijuna kuna.

30. Ostala imovina

Zalihe

Materijalna imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja za koju je namjera Grupe prodaja kroz redovno poslovanje raspoređena je u ostalu imovinu i mjeri se prema zahtjevima MRS-a 2 'Zalihe'. Takva imovina se početno priznaje po trošku stjecanja koji je jednak fer vrijednosti te imovine utvrđenoj prilikom preuzimanja. Naknadno mjerenje provodi se po trošku stjecanja ili neto prodajnoj vrijednosti (očekivana prodajna cijena umanjena za troškove prodaje), ovisno o tome što je niže.

Dobici ili gubici nastali prodajom imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka a prikazani su pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u računu dobiti i gubitka, zajedno s troškovima prodaje i ostalim troškovima koji su nastali u prodaji sredstava.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Uplaćeni predujmovi i prihod budućeg razdoblja	34	40	14	24
Zalihe	379	280	336	240
Vrijednosno usklađenje zaliha	(93)	(98)	(62)	(67)
Ostala imovina	81	102	30	54
Ostala imovina	401	324	318	251

U retku Zalihe Grupa prikazuje kolaterale preuzete u zamjenu za nenaplativa potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati u narednim godinama.

U 2021. godini, umanjenje vrijednosti zaliha, prikazano kao rashod u izvještajnom razdoblju priznato je u iznosu od 41 milijun HRK (2020.: 24 milijuna HRK) za Grupu i 37 milijuna HRK (2020.: 16 milijuna HRK) za Banku.

Fiducijarni poslovi

Imovina i pripadajući prihodi, zajedno s povezanim obvezama za povratom imovine klijentima isključeni su iz ovih financijskih izvještaja kada Grupa nastupa u fiducijarnom svojstvu, odnosno kao ovlaštena osoba, povjerenik ili zastupnik.

Najmovi

Najam je ugovor, odnosno dio ugovora, koji prenosi pravo na korištenje imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu.

Grupa kao najmodavac

Ugovor o najmu se klasificira kao financijski najam ako se njime prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad imovinom koja je predmet najma. Grupa kao davatelj najma priznaje, u izvještaju o financijskom položaju, potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u najam (sadašnja vrijednost budućih plaćanja najma uključujući negarantirani ostatak vrijednosti). Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje u računu dobiti i gubitka kroz razdoblje najma primjenom metode efektivne kamatne stope te se prikazuje pod pozicijom 'Ostali slični prihodi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Ugovor o najmu se klasificira kao operativni najam ako se njime zadržavaju gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad imovinom koja je predmet najma. Grupa, imovinu koja je predmet operativnog najma, prikazuje u izvještaju o financijskom položaju u skladu sa prirodom predmetne imovine, pod pozicijom 'Nekretnine i oprema' ili 'Ulaganja u nekretnine'. Pri naknadnom mjerenju, Grupa za predmetnu imovinu primjenjuje politiku amortizacije koja je u skladu s uobičajenom politikom amortizacije za sličnu imovinu te zahtjeve MRS-a 36 za umanjeње vrijednosti imovine. Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se u račun dobiti i gubitka po linearnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma. Taj prihod prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma'.

31. Financijski najmovi

Grupa iznajmljuje pokretne druge klijentima na temelju ugovora o financijskom najmu. Za potraživanja financijskog najma uključenih u ovu stavku, usklađenje bruto ulaganja u najmove prema sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma je kako slijedi:

u milijunima HRK	GRUPA	
	2020.	2021.
Plaćanja najma	2.690	2.780
Negarantirani ostatak vrijednosti	-	-
Bruto ulaganja	2.690	2.780
Nerealizirani financijski prihodi	(178)	(176)
Neto ulaganja	2.512	2.604
Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	-	-
Sadašnja vrijednost plaćanja najma	2.512	2.604

Analiza dospijeca najмова prema preostaloj ročnosti u skladu s MSFI-jem 16.

u milijunima HRK	2020.		GRUPA	
	Bruto ulaganja	Sadašnja vrijednost plaćanja najma	Bruto ulaganja	Sadašnja vrijednost plaćanja najma
< 1 godine	1.247	1.170	976	899
1-2 godine	539	509	699	670
2-3 godine	410	381	513	484
3-4 godine	284	260	322	299
4-5 godina	142	126	189	173
> 5 godina	68	66	81	79
Ukupno	2.690	2.512	2.780	2.604

Tijekom 2021. godine Grupa je priznala prihode od kamata od financijskog najma u iznosu od 100 milijuna HRK (2020.: 102 milijuna HRK).

31. Financijski najmovi (nastavak)

Potraživanja s osnove financijskog najma

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti pripadajućih ispravaka vrijednosti za kreditne gubitke potraživanja s osnove financijskog najma Grupe prema skupinama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. prikazana je u tablici ispod:

											GRUPA
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2021.											
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opće države	56	1	-	-	57	-	-	-	-	-	57
Kreditne institucije	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Ostala financijska društva	10	1	-	-	11	-	-	-	-	-	11
Nefinancijske institucije	1.480	455	54	-	1.989	(8)	(21)	(22)	-	(51)	1.938
Kućanstva	472	63	11	-	546	(1)	(3)	(3)	-	(7)	539
Ukupno	2.019	520	65	-	2.604	(9)	(24)	(25)	-	(58)	2.546

											GRUPA
	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovodstvena vrijednost
u milijunima HRK	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2020.											
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opće države	70	2	-	-	72	-	-	-	-	-	72
Kreditne institucije	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Ostala financijska društva	11	1	-	-	12	-	-	-	-	-	12
Nefinancijske institucije	1.329	557	60	-	1.946	(4)	(15)	(26)	-	(45)	1.901
Kućanstva	399	68	14	-	481	(1)	(3)	(3)	-	(7)	474
Ukupno	1.810	628	74	-	2.512	(5)	(18)	(29)	-	(52)	2.460

Kretanje ispravaka vrijednosti za kreditne gubitke po potraživanjima s osnove financijskog najma u izvještajnom razdoblju je prikazano u tablici ispod:

u milijunima HRK	GRUPA								
	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2021.								prosina 2021.
Faza 1	(5)	(6)	1	3	(2)	-	-	-	(9)
Faza 2	(18)	-	1	(6)	(1)	-	-	-	(24)
Faza 3	(29)	-	6	-	(2)	-	-	-	(25)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(52)	(6)	8	(3)	(5)	-	-	-	(58)

u milijunima HRK	GRUPA								
	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2020.								prosina 2020.
Faza 1	(5)	(4)	1	1	2	-	-	-	(5)
Faza 2	(2)	-	-	(10)	(6)	-	-	-	(18)
Faza 3	(19)	-	1	(1)	(10)	-	-	-	(29)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(26)	(4)	2	(10)	(14)	-	-	-	(52)

U procesu procjene kreditnog rizika Društvo primjenjuje razborite metode i modele procjene istoga. Za ocjenjivanje dijela primatelja leasinga Društvo koristi interno razvijeni sustav u obliku kartice bodovanja kao i interni sustav Grupe. Interni sustav ocjenjivanja za fizičke osobe i obrtnike u sustavu jednostrukog knjigovodstva se sastoji od četiri ocjene za klijente koji nisu u defaultu i jedne ocjene za klijente u defaultu. Za ostale klijente koristi se sustav ocjenjivanja grupe koji ima trinaest ocjena za klijente koji nisu u defaultu te jednu ocjenu za one u defaultu.

31. Financijski najmovi (nastavak)

Potraživanja s osnove financijskog najma (nastavak)

Tako dobivene ocjene Društvo je, interno radi jednostavnijeg prikaza izloženosti kreditnom riziku, podijelilo na četiri stupnja rizičnosti i to na nizak rizik gdje se iskazuje velika mogućnost naplate, umjeren rizik gdje je dužnikova financijska situacija stabilna ali može doći do ograničenog negativnog utjecaja nepoželjne ekonomske situacije, umjereno visok rizik gdje je dužnik osjetljiv na negativne financijske i ekonomske utjecaje te ga je potrebno pratiti i osigurati primjerenu kolateraliziranost te visok rizik gdje je nastupio neki od događaja defaulta.

U stupcu "Nabavljeno" prikazana su povećanja ispravaka vrijednosti nastala početnim priznavanjem potraživanja s osnove financijskog najma tijekom izvještajnog razdoblja. Otpuštanja ispravaka vrijednosti nakon prestanka priznavanja povezanih potraživanja s osnove financijskog najma prikazani su u stupcu "Prestanak priznavanja".

U stupac "Transfer između faza" idu neto promjene ispravaka vrijednosti koje su nastale zbog promjena u kreditnom riziku koje su izazvale preraspodjelu pripadajućih potraživanja s osnove financijskog najma iz Faze 1 na 01. siječnja 2021. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastupilo kasnije) u Fazu 2 ili 3 na 31. prosinca 2021. ili obratno. Učinci transfera iz Faze 1 u Fazu 2 ili 3 na pripadajuće ispravke vrijednosti su nepovoljni (alokacija na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazani redcima koji se pripisuju Fazama 2 ili 3. Učinci transfera iz Faza 2 ili 3 u Fazu 1 na pripadajuće ispravke vrijednosti su povoljni (otpuštanja na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazana u retku "Faza 1". Neutralan učinak u Računu dobiti i gubitka od prijenosa između faza pripadajućih ispravaka vrijednosti priznatih prije preraspodjele faze prikazan je u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)".

Sve ostale promjene u kreditnom riziku koje ne uzrokuju prijenos između Faze 1 i Faze 2 ili 3 i obrnuto prikazane su u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)".

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjivanja vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove financijskog najma na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2021. dodijeljeni drugoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2021. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjivanja vrijednosti za potraživanja po financijskim najmovima

	GRUPA	
u milijunima HRK	2020.	2021.
Transfer između Faze 1 i Faze 2	625	249
U Fazu 2 iz Faze 1	588	142
U Fazu 1 iz Faze 2	37	107
Transfer između Faze 2 i Faze 3	15	25
U Fazu 3 iz Faze 2	12	19
U Fazu 2 iz Faze 3	3	6
Transfer između Faze 1 i Faze 3	32	6
U Fazu 3 iz Faze 1	31	5
U Fazu 1 iz Faze 3	1	1

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove financijskog najma na kraju godine koja su se početno priznala tijekom 2021. godine i nisu se u potpunosti prestala priznavati do 31. prosinca 2021. iznose 910 milijuna HRK za Grupi i nula za Banku (2020.: 741 milijun HRK za Grupi i nula za Banku). 1

Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove financijskog najma koja su na stanju 01. siječnja 2021. i koja su se u potpunosti prestala priznavati (dospjeće) tijekom 2021. godine iznose 994 milijuna HRK za Grupi i nula za Banku (2020.: 884 milijuna HRK za Grupi i nula za Banku).

Glavno sredstvo osiguranja potraživanja od financijskog najma je iznajmljena imovina čiji je pravni vlasnik Grupa tijekom razdoblja trajanja ugovora o najmu. Sukladno relevantnim politikama upravljanja rizikom, primljeni su prihvatljivi instrumenti osiguranja od klijenata.

32. Operativni najmovi

Pod operativnim najmovima, Grupa i Banka ulaze u komercijalne najmove prostora, vozila i opreme.

Analiza dospijeca plaćanja najмова iz operativnih najмова u skladu s MSFI-jem 16

u milijunima HRK	2020.	GRUPA 2021.	2020.	BANKA 2021.
< 1 godine	77	66	2	3
1-2 godine	42	35	2	2
2-3 godine	28	23	2	1
3-4 godine	15	12	1	1
4-5 godina	5	5	1	1
> 5 godina	1	1	-	-
Ukupno	168	142	8	8

Informacije o prihodu od najma nalaze se u Bilješci 7 Prihod od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова.

Grupa kao najmoprimac

Prema zahtjevima MSFI-ja 16, Grupa kao korisnik najma priznaje u izvještaju o financijskom položaju, imovinu odnosno pravo korištenja imovine koja je predmet najma te obvezu za najam koja predstavlja plaćanja s osnove najma koje je obavezan izvršiti davatelju najma. Izuzetak su kratkoročni najmovi (kraći od 12 mjeseci) i najmovi male vrijednosti.

Pravo korištenja imovine početno se priznaje po trošku te se amortizira primjenom linearne metode do kraja korisnog vijeka uporabe imovine koja je predmet najma ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji. Trošak prava korištenja imovine obuhvaća iznos početnog mjerenja obveze za najam, plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma, umanjena za primljene poticaje za najam, sve početne izravne troškove koji nastaju za korisnika najma, procjenu troškova koje će korisnik najma snositi pri rastavljanju i uklanjanju predmetne imovine, obnovi mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanju predmetne imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma. Pravo korištenja imovine prikazuje se u izvještaju o financijskom položaju unutar pozicije 'Nekretnine i oprema' dok se trošak amortizacije prikazuje pod pozicijom 'Amortizacija' u računu dobiti i gubitka.

Pravo korištenja imovine podliježe zahtjevima za umanjenje vrijednosti MRS-a 36.

Obveza po najmu početno se priznaje prema sadašnjoj vrijednosti svih budućih plaćanja koja su vezana uz najam a nisu plaćena na datum početka najma. Buduća plaćanja najma diskontiraju se primjenom kamatne stope koja proizlazi iz ugovora o najmu ili ako se ta stopa ne može izravno utvrditi iz ugovora, Grupa primjenjuje inkrementalnu stopu zaduživanja. Plaćanja po osnovi najma koja se uključuju u utvrđivanje vrijednosti obveze obuhvaćaju sljedeća plaćanja: fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, svote za koje se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, cijenu izvršenja mogućnosti kupnje, kazne za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma. Za najmove pokretnina Grupe (kao najmoprimca) inkrementalna stopa zaduživanja sastoji se od bazne stope (Euribor), usklađene sukladno rejtingu, iznosu posuđenih sredstava, trajanju najma i uključenim kolateralima. Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za nekretnine zasniva se na dvije komponente: tržišnoj stopi i stopi pojedine nekretnine. Tržišna stopa se temelji na postojećim bančnim podacima o financiranju te odražava valutu, razdoblje najma i kreditnu sposobnost primatelja najma. Stopa pojedine nekretnine predstavlja usklađenje tržišne stope na temelju kvalitete pojedine nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, iznos obveze se usklađuje povećanjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala kamate na obveze po najmu, smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala obavljena plaćanja najma i ponovnim utvrđivanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala ponovnu procjenu ili izmjene uvjeta ugovora o najmu. Obveza za najam se u izvještaju o financijskom položaju prikazuje unutar pozicije 'Obveze po najmovima'.

Trošak kamate smanjuje se kroz razdoblje najma sukladno otplati a prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Ostali slični troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Grupa prvenstveno iznajmljuje nekretnine poput zgrada i zemljišta za potrebe poslovnica i parkirnih mjesta. Uz to, pokretnine poput IT opreme iznajmljuju se za poslovne svrhe. Detalji povezani s pravom korištenja imovine kapitalizirane u izvještaju o financijskom položaju, a koje proizlazi iz najмова kod kojih je Grupa najmoprimac, nalaze se u bilješci 28 Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine.

Grupa kao najmoprimac (nastavak)

Analiza dospijeća obveza po najmovima po osnovi nediskontiranih novčanih tokova

u milijunima HRK	2020.	GRUPA 2021.	2020.	BANKA 2021.
< 1 godine	17	17	17	19
1-5 godina	58	57	60	57
> 5 godina	32	31	31	30
Ukupno	107	105	108	106

Tijekom 2021. godine po obvezama za najam priznato je kamatnih troškova u iznosu 2 milijuna HRK za Grupu i Banku (2020.: 2 milijuna HRK za Grupu i Banku).

U 2021. godini troškovi koji se odnose na kratkoročne najmove iznosili su 337 tisuća HRK za Grupu i 382 tisuće HRK za Banku (2020.: 305 tisuća HRK za Grupu i 242 tisuće HRK za Banku), za koje vrijedi izuzeće od primjene MSFI-ja 16. Nadalje, troškovi najmove malih vrijednosti iznosili su 13 milijuna HRK za Grupu i 10 milijuna HRK za Banku, za koje vrijedi izuzeće od primjene MSFI-ja 16 (2020.: 14 milijuna HRK za Grupu i 11 milijuna HRK za Banku).

Ukupni novčani odljev za najmove u 2021. iznosio je 34 milijuna HRK za Grupu i 36 milijuna HRK za Banku (2020.: 34 milijuna HRK za Grupu i 41 milijuna HRK za Banku).

Obveze za buduće novčane odljeve koji se ne odražavaju u mjerenju obveza po najmu iznose 1 milijun HRK za Grupu i nula za Banku (2020.: 0,1 milijun HRK za Grupu i nula za Banku). Grupa nije imala ograničenja ili obveze koje proizlaze iz najmove ili transakcije prodaje s povratnim najmom na 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020.

Razgraničenja, rezerviranja, potencijalne obveze, pravni postupci

33. Ostale obveze

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Obveze u obračunu po danim kreditima	198	179	170	149
Obveze s osnove plaća i bonusa	165	210	135	171
Odgodeni prihodi i obračunati troškovi naknada	101	76	7	6
Obveze prema Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga	24	8	20	5
Ostale obveze	161	158	92	107
Ostale obveze	649	631	424	438

Odgodeni prihodi na dan 31. prosinca 2021. uključuju 'ugovorne obveze' u skladu s MSFI-jem 15 u iznosu od 35 milijuna HRK za Grupu i 2 milijuna HRK za Banku (2020.: 55 milijuna HRK za Grupu i 2 milijuna HRK za Banku).

Prihod priznat u izvještajnoj 2021. godini koji je uključen u stanje ugovornih obveza na početku razdoblja iznosi 44 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku (2020.: 37 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku).

Redak 'Ostale obveze' uglavnom sadrži nepodmirene obveze kao i ostale obveze prema zaposlenima.

34. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju obvezu koja je rezultat prošlih događaja, vjerojatno je da će podmirenje te obveze zahtijevati odljev resursa i iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom.

Rezerviranja za obveze održavaju se na razini za koju Uprava smatra da je dovoljna za podmirenje mogućih budućih gubitaka. Uprava utvrđuje adekvatnost rezerviranja na temelju pregleda pojedinih stavaka, nedavnih iskustava gubitka, trenutne ekonomske situacije, karakteristika rizika pojedinih kategorija transakcija i ostalih primjerenih faktora na datum izvještaja o financijskom položaju.

U izvještaju o financijskom položaju rezerviranja su prikazana pod pozicijom 'Rezerviranja'. Ona uključuju rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za preuzete potencijalne obveze (posebno obveze po ugovorima o financijskom jamstvu i obveze na temelju kredita) kao i rezerviranja za sudske sporove. Troškovi ili prihodi koji se odnose na rezerviranja za obveze po ugovorima o financijskom jamstvu i obveze na temelju kredita a koja priznaju sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 prikazuju se pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove financijskih instrumenata'. Troškovi ili prihodi koji se odnose na ostala rezerviranja se prikazuju pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u računu dobiti i gubitka.

Dugoročna primanja zaposlenih

Dugoročna primanja zaposlenih jesu primanja koja ne dospijevaju u cijelosti unutar 12 mjeseci od kraja razdoblja u kojem su zaposleni pružali s tim povezane usluge.

Obveze po osnovi otpremnina i jubilarnih nagrada iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze na datum izvještaja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Aktuarske pretpostavke se iznose na svaki datum izvještaja o financijskom položaju.

Aktuarski dobici i gubici nastali ponovnim mjerenjem obveza za definiranja primanja koji se odnose na otpremnine priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti u razdoblju kada su nastali te se oni ne mogu reklasificirati u dobit ili gubitak u narednim razdobljima.

Aktuarski dobici ili gubici za rezerviranja za jubilarne nagrade priznaju se u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali te se u računu dobiti i gubitka prikazuju pod pozicijom 'Troškovi zaposlenih'.

34. Rezerviranja (nastavak)

Ugovori o financijskim jamstvima (Financijske garancije)

U redovnom poslovanju Banka daje izvedbene garancije, financijske garancije, koje se sastoje od različitih vrsta akreditiva i garancija. Financijska garancija predstavlja ugovor koji zahtijeva izvršenje određenih plaćanja korisniku garancije zbog gubitka koji je on ostvario iz razloga što dužnik za kojeg je takva garancija izdana nije pravovremeno izvršio plaćanje u skladu s izvornim ili izmijenjenim uvjetima dužničkog instrumenta. Financijske garancije obuhvaćaju garancije i akreditive.

Za ugovore o izdanom financijskom jamstvu datum na koji Grupa kao stranka prihvati neopozivu obvezu smatra se datumom početnog priznavanja. Obveze po ugovorima o financijskom jamstvu podliježu zahtjevima MSFI-a 9 za umanjenje vrijednosti i prestanak priznavanja. Pri početnom priznavanju tih instrumenata, priznaju se rezerviranja za očekivane kreditne gubitke prema modelu očekivanog gubitka i prikazuju pod pozicijom 'Rezerviranja' u izvještaju o financijskom položaju.

Primljene naknade po izdanim financijskim jamstvima priznaju se kvartalno kao prihod od naknade, tijekom vijeka trajanja instrumenta, te prikazuju u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Neto prihod od naknada i provizija'.

Ako je Grupa primatelj financijskog jamstva, tretman ovisi o tome smatra li se financijsko jamstvo sastavnim dijelom ugovornih uvjeta financijske imovine čiji je rizik zajamčen. Grupa smatra sastavnim dijelom ugovora o financijskoj imovini ona jamstva koja su sklopljena na početku ili blizu početka priznavanja zajamčene financijske imovine. Ako banka u ugovoru o zajmu ima mogućnost zahtijevati jamstvo, to se također smatra sastavnim dijelom.

Izvedbene garancije su ugovori kojima se osigurava naknada ako drugi poslovni subjekt ne izvrši ugovornu obvezu. Takav tip ugovora, uz kreditni rizik, prenosi i nefinancijski izvedbeni rizik. Izvedbene garancije početno se priznaju po njihovoj fer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Navedeni iznos amortizira se po linearnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja ugovora. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, ugovori o izvedbenim garancijama mjere se po većem iznosu između (i) neamortiziranog salda iznosa pri početnom priznavanju i (ii) najbolje procjene izdataka potrebnih za podmirivanje ugovora na kraju svakog izvještavanja razdoblja, diskontiranih na sadašnju vrijednost. Tamo gdje Grupa ima ugovorno pravo na povrat kupcu radi povrata iznosa plaćenih za podmirivanje ugovora o izvedbenim garancijama, takvi će se iznosi priznati kao imovina po prijenosu naknade štete na korisnika jamstva. Takav tip naknada priznaje se u okviru prihoda od naknada i provizija u računu dobiti i gubitka.

Financijska jamstva koja su sastavni dio ugovornih uvjeta uključena su u procjene očekivanih kreditnih gubitaka povezane financijske imovine. Premije plaćene za takva financijska jamstva sastavni su dio efektivne kamatne stope povezane financijske imovine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Rezerviranja za primanja zaposlenih	16	17	11	12
Pravni postupci u tijeku	416	224	403	214
Rezerviranja za preuzete obveze i jamstva	150	168	131	158
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i financijska jamstva u fazi 1	69	94	60	88
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i financijska jamstva u fazi 2	39	55	36	54
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i financijska jamstva - status neispunjenja obveza	42	19	35	16
Ostala rezerviranja	-	-	-	-
Rezerviranja	582	409	545	384

a) Rezerviranja za preuzete obveze i jamstva

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2021.						prosinca 2021.
Faza 1	69	82	(17)	(9)	(30)	(1)	94
Faza 2	39	-	(7)	25	(2)	-	55
Status neispunjavanja obveza	42	-	(15)	1	(6)	(3)	19
Ukupno	150	82	(39)	17	(38)	(4)	168

34. Rezerviranja (nastavak)

a) Rezerviranja za preuzete obveze i jamstva (nastavak)

							GRUPA
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
siječnja 2020.							prosinca 2020.
Faza 1	67	63	(12)	(2)	(47)	-	69
Faza 2	15	-	(6)	16	14	-	39
Status neispunjavanja obveza	22	-	(7)	2	25	-	42
Ukupno	104	63	(25)	16	(8)	-	150

							BANKA
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
siječnja 2021.							prosinca 2021.
Faza 1	60	79	(16)	(8)	(27)	-	88
Faza 2	36	-	(6)	24	-	-	54
Status neispunjavanja obveza	35	-	(14)	-	(5)	-	16
Ukupno	131	79	(36)	16	(32)	-	158

							BANKA
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
siječnja 2020.							prosinca 2020.
Faza 1	54	60	(10)	-	(44)	-	60
Faza 2	13	-	(6)	14	15	-	36
Status neispunjavanja obveza	13	-	(7)	1	28	-	35
Ukupno	80	60	(23)	15	(1)	-	131

b) Dugoročna rezerviranja za zaposlenike

				GRUPA
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno	
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2019.	5	8	13	
Trošak usluga	1	1	2	
Kamatni trošak	-	-	-	
Plaćanja	-	(1)	(1)	
Aktuarski dobici/(gubici) priznati kao prihod	-	2	2	
Prilagodbe financijskih pretpostavki	-	2	2	
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2020.	6	10	16	
Trošak usluga	-	1	1	
Kamatni trošak	-	-	-	
Plaćanja	-	(1)	(1)	
Aktuarski dobici/(gubici) priznati kao prihod	-	1	1	
Prilagodbe financijskih pretpostavki	-	1	1	
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2021.	6	11	17	

				BANKA
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno	
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2019.	3	6	9	
Trošak usluga	-	1	1	
Kamatni trošak	-	-	-	
Plaćanja	-	(1)	(1)	
Aktuarski dobici/(gubici) priznati kao prihod	-	2	2	
Prilagodbe financijskih pretpostavki	-	2	2	
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2020.	3	8	11	
Trošak usluga	-	1	1	
Kamatni trošak	-	-	-	
Plaćanja	-	(1)	(1)	
Aktuarski dobici/(gubici) priznati kao prihod	-	1	1	
Prilagodbe financijskih pretpostavki	-	1	1	
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2021.	3	9	12	

34. Rezerviranja (nastavak)

Aktuarske pretpostavke

Aktuarski izračun otpremnina i jubilarnih nagrada temelji se na sljedećim pretpostavkama:

u %	2020.	2021.
Kamatni	1,35	1,35
Očekivano povećanje otpremnina	6,85	7,11

Očekivana dob za odlazak u mirovinu za svakog se zaposlenika računa individualno na temelju trenutne starosti i prosječne starosti odlaska u mirovinu, koja je za muškarce 61, a za žene 60.

Obveze su izračunate u skladu s tablicama smrtnosti pod nazivom Tablice smrtnosti za Republiku Hrvatsku 2010.-2012. objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku.

Analiza osjetljivosti za ključne pretpostavke

Sljedeća tablica prikazuje razumno moguće promjene pojedinih parametara i njihov utjecaj na obveze po primanjima poslije prestanka zaposlenja za 2021. godinu.

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Promjena diskontne stope + 1,0 %	3	9	12
Promjena diskontne stope - 1,0 %	4	10	14

Utjecaj na novčani tok

U sljedećoj tablici prikazuju se primanja koje će se isplatiti po definiranim planovima u svakom od navedenih razdoblja:

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
2022	1	1	2
2023	-	1	1
2024	-	1	1
2025	-	1	1
2026	-	1	1
2027 - 2031	-	1	1

Trajanje

Sljedeća tablica prikazuje ponderirano prosječno trajanje definiranih obveza po primanjima zaposlenih u odnosu na 2021. godinu:

u godinama	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Trajanje	16,35	11,09	13,72

34. Rezerviranja (nastavak)

c) Ostala rezerviranja (osim dugoročnih rezerviranja za zaposlene)

Ostala rezerviranja 2021.

GRUPA					
u milijunima HRK	2020.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike
Pravni postupci u tijeku	416	101	(108)	(184)	(1)
Ostala rezerviranja	-	-	-	-	-
Ukupno	416	101	(108)	(184)	(1)

BANKA					
u milijunima HRK	2020.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike
Pravni postupci u tijeku	403	100	(106)	(182)	(1)
Ostala rezerviranja	-	-	-	-	-
Ukupno	403	100	(106)	(182)	(1)

Ostala rezerviranja 2020.

GRUPA					
u milijunima HRK	2019.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike
Pravni postupci u tijeku	377	61	(4)	(20)	2
Ostala rezerviranja	-	-	-	-	-
Ukupno	377	61	(4)	(20)	2

BANKA					
u milijunima HRK	2019.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike
Pravni postupci u tijeku	364	60	(4)	(19)	2
Ostala rezerviranja	-	-	-	-	-
Ukupno	364	60	(4)	(19)	2

Vrhovni sud Republike Hrvatske je 2015. godine, u postupku koji je 2012. godine pokrenut od strane udruge za zaštitu potrošača protiv osam banaka u RH uključujući i Erste banku (u daljnjem tekstu: Kolektivni spor), potvrdio drugostupanjsku presudu kojom je valutna klauzula sadržana u ugovorima o kreditu s potrošačima potvrđena kao valjana, dok su ugovorne odredbe koje dopuštaju jednostranu promjenu kamatnih stopa u potrošačkim kreditima denominiranim u CHF, koje su većina tuženih banaka ugovarale do 2008. godine, utvrđene nepoštenim i ništetnim. Krajem 2016. godine Ustavni sud Republike Hrvatske ukinuo je dio odluke Vrhovnog suda koji se odnosi na valjanost valutne klauzule, dok je potvrdio presudu u vezi s (ne) zakonitosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi. Krajem 2017. godine Vrhovni sud RH je ukinuo drugostupanjsku presudu i vratio predmet na ponovno suđenje drugostupanjskom sudu u odnosu na pitanje valjanosti valutne klauzule. U lipnju 2018. godine nakon ponovljenog suđenja pred drugostupanjskim sudom donesena je presuda kojom je potvrđena prvostupanjska presuda. Naime, sud je presudio da su povrijeđeni kolektivni interesi potrošača na način da su tužene banke u ugovorima o kreditu između 2004. i 2008. ugovarale nepoštenu odredbu kojom je valuta obveze bila vezana uz tečaj švicarskog franka. Banka je protiv drugostupanjske sudske odluke u srpnju 2018. godine podnijela izvanredni pravni lijek (reviziju). Dana 3. rujna 2019. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je presudu kojom je odbio revizije svih tuženih banaka. Protiv takve odluke Banka je Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnijela ustavnu tužbu 22. listopada 2019. godine, koja je odbijena odlukom Ustavnog suda od 3. veljače 2021. godine. Postupak okončan pred nacionalnim sudovima je dovršen, a Banka je u srpnju 2021. podnijela zahtjev Europskom sudu za ljudska prava budući je Banka stala da su joj u postupku pred nacionalnim sudovima povrijeđena prava zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Banka je slijedila smjernice MRS-a 37: Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina te su izdvojena rezerviranja za potencijalne očekivane gubitke.

34. Rezerviranja (nastavak)

c) Ostala rezerviranja (osim dugoročnih rezerviranja za zaposlene) (nastavak)

U odnosu na financijski položaj Banke, smatramo da su potencijalni negativni efekti presuda donesenih u Kolektivnom sporu već u velikoj mjeri apsorbirani u okviru prilagodbe zahtjevima, kao i promjenama izvršenih u skladu s izmjenama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16) i Zakona o kreditnim institucijama (NN 159/2013, 19/2015, 102/2015). Naime, temeljem Zakona Banka je korisnicima kredita bila u obvezi ponuditi konverziju CHF kredita u kredit vezan uz valutu EURO, te je po prihvatu ponude i nakon što je s klijentom sklopljen aneks ugovora, kredit retroaktivno konvertiran u kredit vezan uz EURO na način kao da je od početka kredit bio vezan uz valutu EURO, pri čemu su sva plaćanja po prethodno sklopljenom ugovoru o kreditu sklopljenim uz valutnu klauzulu u švicarskim francima posljedično uzeta u obzir kod utvrđivanja preostalog iznosa glavnice po ugovoru o kreditu vezanim uz EURO. Banka je mišljenja da je takvo stajalište Banke potvrđeno u takozvanom Oglednom postupku koji se vodio pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske od prosinca 2019. godine. Vrhovni sud je u ožujku 2020. godine donio odluku kojom je utvrđeno da je sporazum o konverziji valjan, unatoč činjenici da su ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF sadržane u osnovnom ugovoru o kreditu proglašene ništetnima u Kolektivnom sporu. U tijeku je postupak pred Sudom Europske unije radi tumačenja odredbi Direktive EU 93/13, a ovisno o shvaćanju Suda EU u pogledu upućenih mu pitanja odluka u navedenom postupku može biti od utjecaja na pitanje prava korisnika kredita na restituciju, unatoč provedenoj konverziji.

Daljnje informacije o značajnim sporovima nije moguće pružiti, slijedeći pravilo iz MRS 37.92 - sa svrhom zaštite položaja Banke u sudskim postupcima koji su u tijeku.

U 2021. godini Banka je uspjela zatvoriti niz sudskih postupaka koji se ne odnose na potrošačko kreditiranje u kojima je Banka bila tuženik bilo putem nagodbe ili drugih oblika ispunjenja tužbi ili obveza, što je rezultiralo otpuštanjem rezervacija u iznosu od 182 milijuna HRK.

35. Potencijalne obveze

Kako bi izašli u susret potrebama klijenata, Banka sklapa različite vrste neopozivih i potencijalnih obveza. Iako ove obveze možda nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, uključuju kreditni rizik i dio su sveukupnog rizika Grupe i Banke (bilješka 27.4 Kreditni rizik).

Instrumenti kapitala, kapital i rezerve

36. Ukupni kapital

Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2020. i 2021. godine dionički kapital Banke sastoji se od 16.984.175 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 HRK. Sve redovne dionice imaju isti status i daju pravo na jedan glas.

Kapitalne rezerve i kapitalna dobit

Raspodjeljive i neraspodjeljive rezerve Banke utvrđene su u skladu s propisima Hrvatske narodne banke. Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine Banka je statutarne i zakonske rezerve iskazala kao neraspodjeljive u iznosu 85 milijuna HRK.

Kapitalna dobit na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine iznosila je 1.801 milijuna HRK

Dividende

Dividendu za 2021. godinu moraju odobriti dioničari na godišnjoj Glavnoj skupštini koja se ne održava do datuma izdavanja konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao posljedica COVID-19 krize, Europska središnja banka, kao i nacionalno regulatorno tijelo, izdale su preporuke za ograničavanje isplate dividendi. Kao rezultat toga, Banka nije isplatila dividendu za 2019. godinu., a u svibnju 2021. Banka je održala Glavnu skupštinu na kojoj je neto dobit za 2020. godinu raspoređena u zadržanu dobit.

Kako je donesena Odluka o ukidanju Odluke o privremenom ograničenju raspodjele, na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 02. studenog 2021. godine donesena je Odluka o raspodjeli zadržane dobiti. Odlukom o raspodjeli zadržane dobiti dioničarima Banke na ime dividende isplaćen je iznos od 161.009.979,00 kuna. Dividenda se utvrđuje u iznosu od 9,48% nominalne vrijednosti dionice, što čini 9,48 kuna po dionici.

Obuhvat konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Banke i društava nad kojima Banka ima kontrolu (ovisna društva), zajedno sa udjelom Grupe u pridruženim društvima.

Poslovno spajanje i prodaja u 2020. godini

Poslovno spajanje pod zajedničkom kontrolom Erste Factoring d.o.o.

Društvo Erste Factoring d.o.o. je pripojeno Banci 19. lipnja 2020. godine na temelju Ugovora o pripajanju kao i Odluke Glavne skupštine te Odluke Trgovačkog suda i na temelju odobrenja HANFA-e i HNB-a.

Banka je subjekt preuzimatelj. Ovo je transakcija poslovnog pripajanja pod zajedničkom kontrolom budući da su sva društva koja se pripajaju poslovanja u smislu MSFI-ja 3 koje kontrolira ista strana i ta kontrola nije prenosiva. Nije bilo prijenosa naknada za ovo pripajanje budući da Banka posjeduje 100% udjela u ovoj podružnici.

Ova transakcija poslovnog pripajanja pod zajedničkom kontrolom je obračunata po metodi prethodnika. Kako bi se obračunala ova transakcija korištene su knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza poduzeća Erste Factoring d.o.o. iz konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe.

Razlika između knjigovodstvene vrijednost ulaganja u podružnicu (priznata po metodi troška prije spajanja u zasebnim financijskim izvještajima društva preuzimatelja) i knjigovodstvene vrijednosti neto imovine stečenog društva je prikazana u kapitalu (zadržana dobit).

Ovo spajanje se obračunava prospektivno od datuma transakcije. Usporedni podaci nisu prepravljeni tako da oni predstavljaju samo imovinu, obveze, prihode i troškove stjecatelja tj. Banke; dok su imovina, obveze, prihodi i troškovi stečenika (Erste Factoring d.o.o.) uključeni tek od datuma stjecanja 19. lipnja 2020. godine.

Učinci poslovnog spajanja priznati na datum spajanja:

u milijunima HRK	19 Lipnja 2020
Novac i novčana sredstva	222
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	30
Vlasnički instrumenti	6
Dužnički vrijednosni papiri	24
Nekretnine i oprema	1
Tekuća porezna imovina	3
Odgođena porezna imovina	33
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	443
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(697)
Obveze za najam	(1)
Ostale obveze	(14)
Eliminacija knjigovodstvene vrijednosti ulaganja u ovisno društvo	(98)
Razlika priznata u Kapitalu, uključujući:	
Zadržana dobit	(78)

Prodaja Diners Club International Mak d.o.o.e.l.

Dana 07. prosinca 2020. Erste Card Club je prodao cijelo ulaganje 100% u Diners Club International Mak d.o.o.e.l.

Do datuma prodaje Diners Club International Mak d.o.o.e.l. je sudjelovao sa gubitkom od 1 milijun HRK u Grupi. Brojke su konsolidirane u računu i dobiti Grupe.

u milijunima HRK	30. studeni 2020.
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine nad kojom je izgubljena kontrola	
Ukupno imovina	46
Ukupne obveze	(32)
Neto imovina koja se prestala priznavati	14
Primljena naknada	5
Gubitak od prodaje	
Primljena naknada	5
Neto imovina koja se prestala priznavati	(14)
Gubitak od prodaje	(9)
Novčani priljev od prodaje ovisnog društva	
Novac i novčani ekvivalenti koji su prodani	(4)
Primljena novčana naknada	5
Neto novčani priljev nastao od prodaje	1

37. Ovisna društva

Ovisna društva su društva nad kojima Grupa ima kontrolu.

Sva društva nad kojima Grupa, izravno ili neizravno, ima kontrolu uključena su u konsolidirane financijske izvještaje na osnovi računovodstvene evidencije na datum 31. prosinca 2021. godine.

Ovisna društva uključena su u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je stečena kontrola do datuma prestanka kontrole. Kontrola je postignuta kada je Grupa izložena ili ima pravo na varijabilne prinose koji proizlaze iz odnosa s društvom i ima sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć upravljanja relevantnim aktivnostima društva. Relevantne aktivnosti su one koje najznačajnije utječu na varijabilne prinose društva.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili prodana tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od efektivnog datuma kada kontrola započinje do efektivnog datuma kada kontrola prestaje.

Financijski izvještaji ovisnih društava sastavljaju se za isto izvještajno razdoblje kao i financijski izvještaji Banke, primjenom računovodstvenih politika usklađenih na razini Grupe. Unutargrupna stanja, transakcije, prihodi i rashodi, nerealizirani dobiti i gubici koji proizlaze iz unutargrupnih transakcija, eliminiraju se prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja.

Nekontrolirajući interesi predstavljaju udio u dobiti ili gubitku te kapitalu ovisnih društava kojem Banka nije izravni ni neizravni vlasnik. Nekontrolirajući interesi prikazuju se zasebno u računu dobiti i gubitka Grupe, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe te unutar kapitala u izvještaju o financijskom položaju Grupe. Promjene udjela nekontrolirajućih interesa, koje nemaju za posljedicu promjenu u kontroli nad ovisnim društvom, iskazuju se kao transakcije kroz kapital, pri čemu se svaka razlika između iznosa za koji su nekontrolirajući interesi prilagođeni i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade, priznaje izravno u kapital.

Kontrola

MSFI 10 'Konsolidirani financijski izvještaji' definira uvjete koje Grupa treba osigurati kako bi ostvarila kontrolu nad društvom. Uvjeti koji moraju biti zadovoljeni jesu:

- _ moć usmjeravanja relevantnih djelatnosti društva, npr. aktivnosti koje značajno utječu na prinos društva;
- _ izloženost, ili prava na varijabilne prinose iz odnosa sa društvom; i
- _ sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Procjena postojanja kontrole pod ovom definicijom može zahtijevati značajne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene, a osobito u nestandardnim situacijama kao što su:

- _ moć proizlazi iz prava glasa i iz ugovornih odnosa (ili uglavnom iz potonjeg);
- _ izloženost koja proizlazi iz bilančnih investicija i vanbilančnih obveza ili garancija (ili uglavnom iz potonjeg); ili
- _ varijabilni prinosi koji proizlaze iz identificiranih prihoda (npr. dividende, kamate, naknade) te iz ušteda troškova, ekonomije razmjera i/ili operativnih sinergija (ili uglavnom iz potonjeg).

Nakon stjecanja dodatnog udjela u društvu Erste Leasing d.o.o. (u nastavku teksta Društvo), tijekom 2014. godine, Banka ima 50% vlasništva u Društvu. Ostalih 50% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Austria. Grupa konsolidira Društvo na temelju procjene kontrole nad njegovim relevantnim aktivnostima kako je definirano MSFI-jem 10 Konsolidirani financijski izvještaji.

Grupa je razmotrila lokalno zakonodavstvo i Zakon o osnivanju Društva i donijela zaključak da u skladu sa Zakonom o osnivanju Društva, Banka kontrolira Društvo. Prema Zakonu o osnivanju Društva, odluke na razini dioničara, koje zahtijevaju jednoglasno donošenje odluka, zaštitne su prirode. Odluke o relevantnim aktivnostima donose se natpolovičnom većinom članova Nadzornog odbora Društva, pri čemu Banka ima pravo imenovati većinu članova, te stoga kontrolira Društvo.

Nadalje, Banka ima mogućnost korištenja svoje moći kako bi utjecala na povrat ulaganja. Banka je osigurala okvire u kojima može adekvatno pratiti kretanje portfelja Društva kao i njegovo poslovanje u cjelini, uspostavljena je uska suradnja između prodajnih poslovnih linija kao i stalna koordinacija organizacijskih dijelova za upravljanje rizicima odnosno uvedeno je strateško upravljanje rizicima Društva kao i strateško upravljanje nad Društvom u svim njegovim relevantnim aspektima poslovanja.

37. Ovisna društva (nastavak)

Poslovna spajanja

Stjecanje ovisnih društava obračunava se korištenjem metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na dan razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza te vlasničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenim društvom.

Za poslovna spajanja od 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem priznaju se u trenutku nastanka i prikazuju unutar ostalih troškova poslovanja. Grupa mjeri goodwill na datum stjecanja kao fer vrijednost prenesene naknade, uvećano za priznati iznos eventualnog nekontrolirajućeg interesa u stečenom društvu, uvećano za, ako se stjecanje ostvaruje u dijelovima, fer vrijednost postojećeg vlasničkog udjela u stečenom društvu; umanjeno za neto priznati iznos prepoznatljive stečene imovine i obveza. Na datum stjecanja, prepoznatljiva stečena imovina i obveze priznaju se, u pravilu, po fer vrijednosti. Ako zbroj predstavlja negativnu vrijednost, dobitak proizašao iz povoljne kupnje se odmah priznaje u dobiti ili gubitku u razdoblju stjecanja i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u računu dobiti i gubitka.

Za poslovna spajanja prije 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem bili su uključeni u trošak stjecanja društva, a goodwill predstavlja višak naknade za stjecanje iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti priznate prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva. Ako je udio Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva bio viši od troška poslovnog spajanja, višak se odmah priznavao u račun dobiti i gubitka.

Nekontrolirajući interesi iskazuju se prema njihovom razmjernom udjelu u priznatom iznosu prepoznatljive neto imovine ovisnog društva.

Poslovno spajanje koje uključuje društva ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedena društva pod zajedničkom kontrolom od strane istog subjekta ili subjekata, prije ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva.

Računovodstvena metoda prethodnika koristi se za obračun pripajanja i poslovnih kombinacija subjekata (poduzeća) pod zajedničkom kontrolom.

Prema metodi prethodnika, stjecatelj uključuje knjigovodstvenu vrijednost imovine (uključujući goodwill, ako postoji) i obaveza stečenog ili pripojenog subjekta (tj. subjekta koji prestaje postojati kao rezultat pripajanja) iz konsolidiranih financijskih izvještaja najvišeg matičnog društva koji ima zajedničku kontrolu, a za kojeg se pripremaju konsolidirani financijski izvještaji ili nižeg matičnog društva, ako je to opravdano (na primjer, kada se ovisno društvo pripaja matičnom društvu, za obračun se uzima knjigovodstvena vrijednost iz konsolidiranih financijskih izvještaja matičnog društva).

Rezultat stečenog ili pripojenog subjekta te bilanca uključuju se prospektivno od datuma kada je došlo do pripajanja ili poslovne kombinacije između subjekata pod zajedničkom kontrolom. Na datum pripajanja eliminiraju se međusobne transakcije, stanja i nerealizirani dobiti i gubici između dva subjekta koja se pripajaju.

Razlika između prenesene naknade i knjigovodstvene vrijednosti neto imovine stečenog društva iskazuje se u kapitalu (u zadržanoj dobiti).

37. Ovisna društva (nastavak)

Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva u milijunima HRK	Glavna djelatnost	Vlasništvo %		Udio Grupe u neto imovini		Trošak ulaganja minus umanjenje vrijednosti	
		2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.
Erste Nekretnine d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100%	100%	9	8	1	1
Erste Card Club d.o.o.	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	1.168	1.288	659	611
Izbor Nekretnina d.o.o.	Upravljanje nekretninama i najam	100%	100%	44	3	40	2
Erste Bank AD, Podgorica	Kreditna institucija	100%	100%	713	754	100	100
Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o.	Leasing društvo	50%	50%	392	428	89	89
Erste Group IT HR d.o.o.	IT inženjering	80%	80%	10	11	2	2
Izravna kontrola				2.336	2.492	891	805
Erste Card d.o.o. Slovenia	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	30	37	24	24
Neizravna kontrola				30	37	24	24
Ukupno ovisna društva:				2.366	2.529	915	829

Sljedeća ovisna društva imaju nematerijalni nekontrolirajući interes:

- _ Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o. (50%)
- _ Erste Group IT HR d.o.o. (20%)

Grupa nema značajnih ograničenja na svoju sposobnost pristupa ili korištenja svoje imovine i podmirenja svojih obveza, osim onih koje proizlaze iz nadzornog okvira unutar kojeg djeluju ovisna društva banke. Nadzorni okviri banke zahtijevaju da ovisna društva banke održavaju određenu razinu regulatornog kapitala i likvidne imovine, ograničavaju svoju izloženost prema ostalim dijelovima Grupe te budu u skladu s drugim omjerima.

38. Ulaganja u pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama društva koje je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama. Općenito, ukoliko Grupa posjeduje, izravno ili neizravno, 20% (ili više) glasačke moći pretpostavlja se da postoji značajan utjecaj osim ako se jasno može dokazati da to nije slučaj.

Rezultat, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima primjenom metode udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku stjecanja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i umanjenom za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti pojedinačnog ulaganja.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva utvrđenih na dan stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja i predmet je testa umanjenja kao dio ulaganja. Višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza iznad troška stjecanja se, nakon ponovne procjene, priznaje u račun dobiti i gubitka.

Udio Grupe u rezultatu pridruženih društava priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka u retku Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela. Na ovoj poziciji prikazan je rezultat od ulaganja u pridružena društva na koja se primjenjuje metoda udjela (mjerena kao udio investitora u dobiti i gubitku pridruženih društava).

Međutim, gubitak od umanjenja vrijednosti i njegovo ukidanje te realizirani dobiti i gubici od ulaganja u pridružena društva koja se uključuju u konsolidirane financijske izvještaje metodom udjela prikazuju se pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

38. Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva

Pridružena društva	Erste d.o.o.	
Zemlja osnivanja društva	Hrvatska	
Mjesto poslovanja	Hrvatska	
Glavna djelatnost u milijunima HRK	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	
	2020.	2021.
Vlasništvo %	45,86%	45,86%
MSFI klasifikacija	Associate	Associate
Izvještajna valuta	HRK	HRK
Primljena dividenda	7	5
Gubitak od umanjenja vrijednosti (kumulativno)	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (za izvještajnu godinu)	-	-
Ključne financijske informacije ulagača za izvještajnu godinu (kao za izvještajni završetak godine)		
Financijska imovina	121	114
Ostala imovina	17	19
Financijske obveze	0	0
Ostale obveze	(29)	17
Ostale obveze	66	(73)
Prihod	(43)	46
Trošak	38	38
Usklada neto imovine ulagača i knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog ulaganja	21	24
Neto imovina koja pripada Grupi	59	62

Ostale objave

39. Transakcije s povezanim stranama

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik. Transakcije s povezanim stranama obavljaju se na načelu nepristranih transakcija (arm's length). Stoga, primjenjive kamatne stope i ostali uvjeti (datumi dospijeca i kolaterali) predstavljaju tržišne uvjete.

Matično društvo (koje je ujedno matično društvo cijele grupe) je Erste Group Bank AG, Beč (EGB). Društvo sa značajnim utjecajem na Grupi je Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Ključno rukovodstvo uključuje Upravu i ostalo izvršno rukovodstvo, dok pozicija ostalo uključuje uže članove obitelji ključnog rukovodstva.

Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine stanja iz odnosa s povezanim stranama obuhvaćaju sljedeće:

IMOVINA	GRUPA					
	Kredit i potraživanja	Derivativi 2020.	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi 2021.	Ostalo
u milijunima HRK						
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupi	-	-	3	-	-	4
Ključno rukovodstvo	19	-	-	41	-	-
Matično društvo	28	67	172	43	27	198
Ostala društva EGB	3	-	4	5	-	8
Ostalo	2	-	-	-	-	-
Pridružena društva	-	-	7	-	-	-
Ukupno imovina	52	67	186	89	27	210

OBVEZE	GRUPA					
	Depoziti	Derivativi 2020.	Ostalo	Depoziti	Derivativi 2021.	Ostalo
u milijunima HRK						
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupi	3.037	-	-	2.989	-	-
Ključno rukovodstvo	48	-	-	56	-	-
Matično društvo	3.188	42	4	4.393	40	76
Ostala društva EGB	246	-	-	180	-	68
Ostalo	19	-	-	11	-	-
Pridružena društva	34	-	-	26	-	-
Ukupne obveze	6.572	42	4	7.655	40	144

IMOVINA	BANKA					
	Kredit i potraživanja	Derivativi 2020.	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi 2021.	Ostalo
u milijunima HRK						
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupi	-	-	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo	17	-	-	35	-	-
Matično društvo	28	67	65	42	27	77
Ostala društva EGB	3	-	3	3	-	5
Ostalo	2	-	-	-	-	-
Ovisna društva	231	-	1	144	-	-
Pridružena društva	-	-	7	-	-	-
Ukupno imovina	281	67	76	224	27	82

Značajne transakcije s povezanim stranama odnose se na financijske usluge i informatičke djelatnosti.

39. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

OBVEZE	BANKA					
u milijunima HRK	Depoziti	Derivativi 2020.	Ostalo	Depoziti	Derivativi 2021.	Ostalo
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	711	-	-	572	-	-
Ključno rukovodstvo	46	-	-	53	-	-
Matično društvo	1.920	42	3	3.775	40	1
Ostala društva EGB	170	-	-	176	-	-
Ostalo	19	-	-	11	-	-
Ovisna društva	370	-	-	136	-	1
Pridružena društva	34	-	-	26	-	-
Ukupne obveze	3.270	42	3	4.749	40	2

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Kamatni prihod	22	20	23	22
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo	-	1	-	1
Matično društvo	22	19	21	19
Ostala društva EGB	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	2	2
Pridružena društva	-	-	-	-
Prihodi od naknada	23	27	78	100
Matično društvo	4	8	3	6
Ostala društva EGB	17	16	16	16
Ovisna društva	-	-	57	75
Pridružena društva	2	3	2	3
Dobici i gubici od neto rezultata trgovanja	100	20	97	20
Matično društvo	100	20	100	20
Ovisna društva	-	-	(3)	-
Ostali operativni prihod	29	28	16	19
Matično društvo	8	8	5	5
Ovisna društva	-	-	10	13
Ostala društva EGB	21	20	1	1
Pridružena društva	-	-	-	-
Ukupno prihodi	174	95	214	161

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Kamatni trošak	149	127	107	92
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	38	35	11	11
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Ostala društva EGB	1	1	-	-
Matično društvo	109	91	95	81
Ovisna društva	-	-	-	-
Pridružena društva	1	-	1	-
Rashodi od naknada	38	33	38	36
Matično društvo	6	6	6	5
Ostala društva EGB	29	26	22	20
Ostalo	3	1	3	1
Ovisna društva	-	-	7	10
Ostali administrativni troškovi	90	115	131	155
Matično društvo	13	31	13	31
Ostala društva EGB	77	83	63	68
Ključno rukovodstvo	-	1	-	1
Ovisna društva	-	-	55	55
Pridružena društva	-	-	-	-
Ostali operativni troškovi				
Matično društvo	-	-	-	-
Ukupno rashodi	277	275	276	283

39. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

IZVANBILANČNE STAVKE u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Izdane garancije	25	20	25	20
Matično društvo	24	20	24	20
Ostala društva EGB	1	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	1	-
Neiskorišteni krediti i preuzete obveze	4	6	102	152
Ključno rukovodstvo	3	5	1	2
Ostala društva EGB	1	1	-	-
Ovisna društva	-	-	101	150
Pridružena društva	-	-	-	-
Ukupno potencijalne i preuzete obveze	29	26	127	172

Zaduženja kod matičnog društva na 31. prosinca 2021. iznosila su 919 milijuna HRK za Grupnu (2020.: 2.553 milijuna HRK) i 226 milijuna HRK za Banku (2020.: 1.285 milijuna HRK).

Na dan 31. prosinca 2021. godine, Grupa nije imala kolateral matičnog društva iskazan u Depozitima od banaka (2020.: 489 milijuna HRK).

Podaci o plaćama i bonusima (trošak) Upravi i ključnim rukovoditeljima su sljedeći:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Uprava				
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	30	35	11	12
od čega doprinosi u mirovinski fond	3	5	1	1
Bonusi	11	34	6	25
Ostalo ključno rukovodstvo				
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	25	25	25	25
od čega doprinosi u mirovinski fond	4	7	4	7
Bonusi	2	-	2	-
Ukupne naknade	68	94	44	62

40. Plaćanja temeljena na dionicama

Program temeljen na fantomskim dionicama

Na godišnjoj razini, ali podložno zasebnom godišnjem odobrenju svake godine, Grupa dodjeljuje nagradu identificiranim zaposlenicima (varijabilni primitak) u zamjenu za usluge pružene tijekom godine (razdoblje ocjenjivanja). Varijabilni se primitak dodjeljuje samo ako su ispunjeni regulatorni zahtjevi u pogledu financijskog rezultata i kapitalnih zahtjeva (RAS pokazatelji), kako za Erste Group Bank AG tako i za Grupnu. Ako pojedinačni iznos nagrade prijeđe određeni limit, konačni iznos isplate najmanje 50% individualnog bonusa utvrđenog na kraju razdoblja ocjenjivanja ovisi o razvoju ponderirane prosječne dnevne cijene dionica Erste Group Bank AG u sljedećim godinama ("Program temeljen na fantomskim dionicama").

Odgovarajući dio nagrade pretvara se u ekvivalente dionica (fantomske dionice) korištenjem ponderirane prosječne dnevne cijene dionice Erste Group Bank AG tijekom razdoblja ocjenjivanja. Ekvivalenti dionica podijeljeni su u nekoliko tranši, koje se razlikuju ovisno o kretanju cijene dionice Erste Group Bank AG tijekom razdoblja stjecanja prava. Na kraju odgovarajućeg razdoblja stjecanja prava, iznos koji će biti isplaćen u sljedećoj godini utvrđuje se iz odgovarajućeg broja ekvivalenata dionica i njezine prosječne cijene. Sukladno Odluci o primicima radnika Hrvatske narodne banke, Banka i Grupa definirale su gornju granicu na maksimalni isplaćeni iznos na način da on ne može biti veći od iznosa utvrđenog na dan dodjele. Razdoblje stjecanja prava odgovara razdoblju ocjenjivanja. Dio nagrade koji se pretvara u ekvivalente dionica (fantomske dionice) isplaćuju se u godini nakon jednogodišnjeg razdoblja stjecanja prava dok se preostali iznos nagrade isplaćuje u jednakim tranšama kroz narednih pet godina.

Program temeljen na fantomskim dionicama zadovoljava kriterije plaćanja temeljenih na dionicama sa namirom u gotovom novcu iz MSFI-ja 2..

40. Plaćanja temeljena na dionicama (nastavak)

Budući da Grupa prima cjelokupnu uslugu rada u odgovarajućem razdoblju ocjenjivanja, procijenjeni iznos varijabilnih primitaka za dioničke ekvivalente priznaje se kao obveza po fer vrijednosti. Konačno utvrđivanje obračunatih i dodijeljenih ekvivalenata dionica odvija se u sljedećoj godini. Obveza za fantomske dionice, koje još nisu isplaćene, kontinuirano se mjeri po fer vrijednosti, do maksimalno mogućeg iznosa isplate, sve dok se ne isplati. Promjene fer vrijednosti, do konačne raspodjele fantomskih dionica u narednim godinama, priznaju se u računu dobiti i gubitka. Za utvrđivanje fer vrijednosti, broj ekvivalenata dionica koji još nisu isplaćene na izvještajni datum, množi se s procijenjenom prosječnom cijenom dionice Erste Group Bank AG za odgovarajuću godinu isplate. Procijenjena prosječna cijena dionica za predmetnu godinu isplate određuje se korištenjem Modela određivanja cijena dionica (Black-Scholesov model). Osnovni parametri su cijena dionice Erste Group Bank AG na izvještajni datum i očekivana isplata dividende sve do datuma isplate. Na dan 31. prosinca 2021., procjena obveze za Program temeljen na fantomskim dionicama temelji se na prosječnoj ponderiranoj dnevnoj cijeni dionice Erste Group Bank AG za 2021. godinu, koja iznosi 33,08 EUR (2020.: 21,81 EUR) po dionici.

Očekuje se da će 43.045 ekvivalenata dionica, fer vrijednosti 12 milijuna HRK, biti dodijeljeno identificiranim zaposlenicima na razini Grupe, a 34.208 ekvivalenata dionica, fer vrijednosti 10 milijuna HRK, bit će dodijeljeno identificiranim zaposlenicima na razini Banke (2020.: 36.445 ekvivalenata dionica fer vrijednosti 6 milijuna HRK na razini Grupe i 32.139 ekvivalenata dionica s fer vrijednosti od 5 milijuna HRK na razini Banke).

Ukupni rashodi evidentirani za Program temeljen na fantomskim dionicama u izvještajnom razdoblju iznose 12 milijuna HRK za Grupu i 10 milijuna HRK za Banku (2020.: 6 milijuna HRK za Grupu i 5 milijuna HRK za Banku), knjigovodstvena vrijednost obveze na izvještajni datum iznosi 30 milijuna HRK za Grupu i 23 milijuna HRK za Banku (2020.: 25 milijuna HRK za Grupu i 19 milijuna HRK za Banku).

Program dodjele dionica zaposlenicima

U sklopu plana nagrađivanja, u prosincu 2021. zaposlenicima Grupe najavljen je novi program plaćanja temeljenih na dionicama Erste Group Bank AG (Program dodjele dionica zaposlenicima). U sklopu ovog programa zaposlenici imaju pravo na dodjelu dionica Erste Group Bank AG u iznosu od 350 EUR neto od poreza, pod uvjetom da Godišnja Skupština Erste Group Bank AG 2022. odluči isplatiti dividende. Zaposlenici s aktivnim ugovorom o radu na dan 31. prosinca 2021., koji su na taj datum bili u radnom odnosu duže od 6 mjeseci u 2021. godini, imaju pravo na dodjelu dionica (uvjeti pružanja usluge). Pravo sudjelovanja u Programu također ovisi i o postizanju unaprijed definiranih minimalnih uvjeta uspješnosti na lokalnoj razini i na razini Erste Group Bank AG. Za 2021. godinu ti su uvjeti ostvareni (uvjeti uspješnosti).

Budući da se plaćanje vrši u dionicama Erste Group Bank AG, a ne vlastitim dionicama Grupe, transakcija se evidentira kao plaćanja temeljena na dionicama s namirom od strane Grupe u novcu, putem vlasničkih instrumenata Erste Group Bank AG. Očekivani broj dionica dodijeljenih u okviru ovog programa za izvještajno razdoblje je 33.308 za Grupu i 25.322 za Banku. Procijenjena fer vrijednost ovih dionica, zajedno sa povezanim troškovima zaposlenih na datum mjerenja iznosi 15 milijuna HRK za Grupu i 12 milijuna HRK za Banku a temelji se na 350 EUR pomnoženih s brojem zaposlenika koji imaju pravo na dodjelu dionica. U izvještaju o financijskom položaju se obveza na osnovi Programa dodjele dionica zaposlenicima prikazuje unutar linije 'Ostale obveze'.

41. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje

Sljedeća tablica sadrži osnovne naknade za reviziju za financijsku 2021. i 2020. godinu:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2020.	2021.	2020.	2021.
Naknade za reviziju	6	5	3	3
Ukupno	6	5	3	3

U razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. revizori su pružili dvije dopuštene nerezvizijske usluge Banci. To su konsultantske usluge za godišnje ažuriranje dokumentacije za multi izdavački program (engl. Multi Issuer Program) i potvrdno pismo za izdavanje obveznica na međunarodnom tržištu. Ukupna naknada za pružene usluge je nematerijalna.

42. Imovina namijenjena prodaji i obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji

Dugotrajna imovina klasificira se kao imovina namijenjena prodaji ako je trenutno raspoloživa za prodaju u postojećem stanju i ako je prodaja vrlo vjerojatna u roku od 12 mjeseci od datuma klasifikacije imovine kao namijenjene prodaji. Ako se imovina namjerava prodati kao dio skupine imovine, koja također može sadržavati izravno povezane obveze (npr. ovisno društvo), ona se ista naziva skupina za otuđenje namijenjena prodaji.

Imovina klasificirana kao namijenjena prodaji i imovina koja pripada skupini za otuđenje namijenjenoj prodaji iskazuju se pod pozicijom bilance „Imovina namijenjena prodaji”. Obveze koje pripadaju skupini za otuđenje namijenjenoj prodaji iskazuju se u bilanci pod pozicijom „Obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji”.

Dugotrajna imovina i skupina za otuđenje klasificirane kao namijenjene prodaji vrednuju se po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome koja je niža. Knjigovodstvena vrijednost imovine i obveza koje ne podliježu zahtjevima za mjerenje iz MSFI-ja 5 mjere se u skladu s primjenjivim MSFI-jevima prije mjerenja fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje skupine za otuđenje kojoj pripadaju. Sukladno tome, financijska imovina i financijske obveze uključene u skupinu za otuđenje mjere se po amortiziranom trošku u skladu s MSFI-jem 9.

Nekretnine, postrojenja i nematerijalna imovina klasificirani kao imovina namijenjeni prodaji se ne amortiziraju. Imovina namijenjena prodaji koja se odnosi na nekretnine, mjeri se po fer vrijednosti na jednokratnoj osnovi kada je njezina knjigovodstvena vrijednost umanjena na fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje. Fer vrijednost određuju stručnjaci s priznatim i relevantnim stručnim kvalifikacijama.

	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2020.	2021.	2020.	2021.
Imovina namijenjena prodaji	-	336	-	3
Obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji	-	261	-	-

Na datum 31. prosinca 2021. godine, pozicija „Imovina namijenjena prodaji” uključuje najvećim dijelom skupinu za otuđenje (ERSTE CARD d.o.o. Slovenia) u iznosu od 333 milijuna HRK (2020.: 0 HRK).

Skupina za otuđenje namijenjena prodaji (ERSTE CARD d.o.o. Slovenia)

Zbog strateških smjernica Erste Card Club d.o.o. i usmjerenosti na tržište u Republici Hrvatskoj, pokrenute su aktivnosti vezane uz prodaju ovisnog društva u potpunom vlasništvu - ERSTE CARD d.o.o. Slovenia. U listopadu 2021. potpisan je ugovor o prodaji Erste Card d.o.o. Slovenia između Erste Card Club d.o.o. i Banka Sparkasse d.d. Slovenia, povezano društvo.

Ugovorena prodajna cijena iznosi oko 67,7 milijuna HRK (9 milijuna EUR po tečaju EUR/HRK od 7,517174 na dan 31. prosinca 2021.). Zbog proceduralnih aspekata dobivanja formalnog odobrenja za navedenu transakciju od strane nadzornih tijela u Austriji i Sloveniji, njezin završetak očekuje se do kraja 2. kvartala 2022. godine.

Radi ispunjenja kriterija priznavanja iz MSFI-ja 5, Erste Card d.o.o. Slovenia je u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe, za financijsku godinu koja završava 31. prosinca 2021., prikazana kao skupina za otuđenje namijenjena prodaji i iskazana pod pozicijama bilance 'Imovina namijenjena prodaji i ' Obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji'.

U skladu sa zahtjevima za objavljivanje MSFI-ja 5, imovina i obveze društva Erste Card d.o.o. Slovenia nisu reklasificirane niti iskazane u izvještaju o financijskom položaju prethodnih godina.

Budući da Erste Card d.o.o. Slovenia ne ispunjava nijedan od kriterija MSFI-ja 5 navedenih u točki MSFI 5.32, društvo nije klasificirano kao „Prestanak poslovanja”.

Skupina za otuđenje namijenjena prodaji mjeri se na konsolidiranoj razini sukladno MSFI-ju 5 po knjigovodstvenoj vrijednosti. Kako je kupoprodajni ugovor potpisan prije kraja 2021. godine, najbolji pokazatelj fer vrijednosti skupine za otuđenje je ugovorena transakcijska cijena. Ugovorena cijena od približno 67,7 milijuna HRK (9 milijuna EUR) viša je od vrijednosti neto vlasničkog kapitala Erste Card d.o.o. Slovenia za iznos od 37 milijuna HRK na dan 31. prosinca 2021.

Skupina za otuđenje je prikazana u izvještavanju poslovnih segmenata kao ALM&LLC.

42. Imovina namijenjena prodaji i obveze povezane s imovinom namijenjenom prodaji (nastavak)

Knjigovodstvene vrijednosti značajnih skupina imovine i obveza društva Erste Card d.o.o. Slovenia na dan 31. prosinca 2021. su sljedeće:

u milijunima HRK	2021.
Imovina	
Novac i novčana sredstva	1
Financijska imovina po amortiziranom trošku	207
Nekretnine i oprema	10
Nematerijalna imovina	3
Porezna imovina	3
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	105
Ostala imovina	4
Ukupno imovina	333
Obveze	
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	257
Obveze od financijskog najma	8
Rezerviranja	5
Porezne obveze	1
Ostale obveze	25
Ukupne obveze	296

Ugovorena transakcijska cijena podložna je korekcijama prije zatvaranja same transakcije. Očekuje se da poslovni rezultat Erste Card d.o.o. Slovenia u razdoblju od 1. siječnja 2022. do zaključenja transakcije neće dovesti do umanjenja ugovorene cijene transakcije, a sukladno tome ne očekuju se ni materijalna usklađenja knjigovodstvene vrijednosti skupine za otuđenje. Štoviše, nema neizvjesnosti u pogledu sposobnosti kupca da podmiri kupovnu cijenu.

Ostala sveobuhvatna dobit uključuje ukupno 121 tisuću HRK akumuliranih rashoda koji se odnose na Erste Card d.o.o. Slovenia, a koji se sastoje od 86 tisuća HRK negativnih tečajnih razlika nastalih zbog preračunavanja inozemnog poslovanja i 35 tisuća HRK negativne promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranih mirovinskih planova.

43. Analiza preostalih dospijuća

Očekivani novčani tokovi su podijeljeni prema ugovornim dospijućima u skladu s planom amortizacije i raspoređeni prema rasponima ročnosti manje od 1 godine i više od 1 godine. Sljedeća tablica prikazuje ugovorna dospijuća na 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020.

43. Analiza preostalih dospijeća (nastavak)

u milijunima HRK	GRUPA			
	2020.		2021.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčana sredstva	8.673	-	14.530	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	119	43	113	32
Derivativi	75	43	38	32
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	44	-	75	-
Financijska imovina kojom se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	126	62	29	46
Vlasnički instrumenti	-	36	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	126	26	29	36
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.456	9.822	2.020	9.927
Vlasnički instrumenti	-	130	-	4
Dužnički vrijednosni papiri	1.456	9.692	2.020	9.923
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	16.891	39.263	17.347	41.981
Dužnički vrijednosni papiri	180	2.181	151	4.784
Kredit i predujmovi kreditnim institucijama	4.041	-	4.312	94
Kredit i predujmovi klijentima	12.670	37.082	12.884	37.103
Potraživanja s osnove financijskog najma	815	1.645	876	1.670
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.117	26	1.268	2
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.236	-	1.179
Ulaganja u nekretnine	-	5	-	3
Nematerijalna imovina	-	390	-	327
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	-	59	-	62
Tekuća porezna imovina	123	-	-	-
Odgodena porezna imovina	-	197	-	207
Imovina namijenjena za prodaju	-	-	336	-
Ostala imovina	89	312	120	204
UKUPNO IMOVINA	29.409	53.060	36.639	55.640
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	76	30	34	22
Derivativi	76	30	34	22
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	58.755	11.881	65.568	13.991
Depoziti od banaka	3.295	5.753	2.181	4.352
Depoziti od klijenata	54.682	5.446	62.264	6.004
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	677	376	3.634
Ostale financijske obveze	778	5	747	1
Obveze od financijskog najma	23	79	22	77
Rezerviranja	510	72	330	79
Porezne obveze	6	4	92	2
Obveze povezane s imovinom namijenjenom za prodaju	-	-	261	-
Ostale obveze	627	22	599	32
UKUPNO OBVEZE	59.997	12.088	66.906	14.203

43. Analiza preostalih dospijeća (nastavak)

BANKA				
u milijunima HRK	2020.		2021.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčana sredstva	7.947	-	13.518	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	119	43	113	32
Derivativi	75	43	38	32
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	44	-	75	-
Financijska imovina kojem se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	8	61	24	46
Vlasnički instrumenti	-	36	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	8	25	24	36
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.409	9.295	2.013	9.435
Vlasnički instrumenti	-	114	-	4
Dužnički vrijednosni papiri	1.409	9.181	2.013	9.431
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	14.548	36.774	15.350	39.369
Dužnički vrijednosni papiri	-	2.180	151	4.523
Kredit i predumovi kreditnim institucijama	3.968	-	4.228	94
Kredit i predumovi klijentima	10.580	34.594	10.971	34.752
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	596	-	692	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	810	-	792
Ulaganja u nekretnine	-	2	-	-
Nematerijalna imovina	-	135	-	135
Ulaganja u ovisna društva	-	891	-	805
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	-	38	-	38
Tekuća porezna imovina	112	-	-	-
Odgodena porezna imovina	-	110	-	132
Imovina namijenjena za prodaju	-	-	3	-
Ostala imovina	26	292	63	188
UKUPNO IMOVINA	24.765	48.451	31.776	50.972
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	76	30	34	22
Derivativi	76	30	34	22
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	54.025	9.277	60.950	11.428
Depoziti od banaka	1.555	3.654	1.017	2.225
Depoziti od klijenata	52.307	4.946	59.358	5.569
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	677	376	3.634
Ostale financijske obveze	163	-	199	-
Obveze od financijskog najma	17	85	18	82
Rezerviranja	490	55	320	64
Porezne obveze	-	-	74	-
Ostale obveze	403	21	405	33
UKUPNO OBVEZE	55.011	9.468	61.801	11.629

44. Događaji nakon datuma bilance

Sukob u dijelovima istočne Ukrajine koji je započeo 2014. do danas nije razriješen. U prosincu 2021.- siječnja 2022., vijesti o povećanoj koncentraciji ruskih vojnih snaga uz rusko-ukrajinsku granicu počele su izazivati zabrinutost zbog moguće ruske vojne intervencije u Ukrajini. Krajem veljače 2022. sukob je eskalirao sa značajnim brojem vojnika koji su postali aktivniji u Ukrajini, a u Ukrajini je proglašeno izvanredno stanje. Od ožujka, sankcije Rusiji uvele su mnoge zemlje zapadnog svijeta, s ciljem odgovora na ozbiljnost ruskog kršenja suvereniteta i teritorijalnog integriteta Ukrajine i teških kršenja ljudskih prava koja su počinjena u Ukrajini i Rusiji.

Razvoj situacije između Rusije i Ukrajine ne utječe izravno na Grupu i Banku. U suradnji sa Erste Grupom, Grupa i Banka adekvatno i aktivno prate situaciju između Rusije i Ukrajine već nekoliko mjeseci te nemaju direktnu izloženost ni prema državi niti prema subjektima iz Ukrajine i Rusije. Limiti prema ruskim bankama prema kojima također na razini Grupe i Banke (uključujući i lokalne podružnice ruskih banaka) ne postoji nikakva izloženost također su zaustavljeni. Dodatno, Grupa i Banka su na individualnoj razini provela identifikaciju klijenata koji bi indirektno mogli biti više pogođeni trenutnom situacijom te u svom portfelju nema značajnijih izloženosti ni u tom. Naravno, zasad je prerano govoriti o ukupnim posljedicama na cjelokupno gospodarstvo te potencijalnom efektu prelijevanja, a u kojem slučaju ćemo svakako također pravovremeno reagirati.

45. Izvještavanje po državama

Država	Operativni prihod	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
2021.				GRUPA
Hrvatska	2.835	1.219	(221)	2.857
Crna Gora	220	66	(5)	303
Slovenija	59	12	(2)	61
Ukupno	3.114	1.297	(228)	3.221

Država	Operativni prihod	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
2020.				GRUPA
Hrvatska	2.724	428	(6)	2.896
Crna Gora	216	47	(3)	297
Sjeverna Makedonija	14	-	-	-
Slovenija	57	7	(1)	59
Ukupno	3.011	482	(10)	3.252

Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

46. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

Kapitalni zahtjevi

Od 01. siječnja 2014. godine, Grupa izračunava regulatorni kapital i kapitalne zahtjeve u skladu sa Uredbom o kapitalnim zahtjevima (CRR - Uredba (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva) ("Uredba") i Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine („CRD IV“) („Direktiva“)¹. CRD IV i CRD V su provedeni u hrvatski Zakon o kreditnim institucijama („ZOKI“), te kroz provedbene tehničke standarde izdane od Europskog tijela za bankarstvo („EBA“).

Svi zahtjevi definirani Uredbom, ZOKI-jem te tehničkim standardima u potpunosti se primjenjuju u Grupi u regulatorne svrhe te za potrebe objave regulatornih podataka.

Računovodstvena načela

Računovodstveni i regulatorni podaci objavljeni od Grupe su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“). Priznate komponente kapitala proizlaze iz Izvještaja o financijskom položaju i Računa dobiti i gubitka koji su sastavljeni u skladu s MSFI. U slučajevima gdje regulatorni tretman nije jednak računovodstvenom usklade računovodstvenih podataka proizlaze iz različitog obuhvata konsolidacije.

Jedinstveni zaključni datum za konsolidirana financijska i regulatorna izvješća Grupe je 31. prosinac svake godine.

Bonitetni obuhvat konsolidacije

Bonitetni obuhvat konsolidacije koristi se kao sinonim za obuhvat konsolidacije koji slijedi regulatorne zahtjeve za konsolidaciju kako je definirano Uredbom i Zakonom o kreditnim institucijama te isti predstavlja provođenje Direktive u nacionalnom zakonodavstvu.

U skladu s Uredbom u obuhvat bonitetne konsolidacije ulaze subjekti definirani u članku 4 (1) (3) i od (16) do (27) u vezi s člancima 18 i 19 Uredbe. Temeljem relevantnih odjeljaka u članku 4 Uredbe, subjekti koji ulaze u konsolidaciju određuju se na temelju poslovnih aktivnosti određenog subjekta.

Definicija opsega konsolidacije prema Uredbi razlikuje se od definicije prema MSFI-ju koja uključuje osiguravajuća društva i druge subjekte koji podliježu potpunoj konsolidaciji.

¹ CRD IV i CRR su izmijenjeni od stupanja na snagu 2014. godine Direktivom (EU) 2019/878 (CRD V), Uredbom (EU) 2019/876 (CRR 2) i Uredbom (EU) 2020/ 873 (CRR Quick Fix).

46. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Regulatorni kapital

Prema Uredbi regulatorni kapital sastoji se od redovnog osnovnog kapitala (CET 1), dodatnog osnovnog kapitala (AT 1) i dopunskog kapitala (T2). Sukladno članku 92 Uredbe, kreditne institucije dužne su ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve: stopu redovnog osnovnog kapitala od 4,5%, stopu osnovnog kapitala od 6% te stopu ukupnog kapitala od 8%.

Zaštitni slojevi kapitala opisani su u poglavlju VII Zakona o kreditnim institucijama. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala, protuciklički zaštitni sloj kapitala, zaštitni sloj za globalno sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za ostale sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik te strukturni sistemski rizik specificirani su u Zakonu o kreditnim institucijama u poglavlju VII. Svi zaštitni slojevi kapitala pokrivaju se redovnim osnovnim kapitalom. Zbroj svih zaštitnih slojeva kapitala prema CRD-u koji su primjenjivi u Banci je definiran kao zahtjev za kombinirani zaštitni sloj i sveukupni kapitalni zahtjev.

Članak 117. Zakona o kreditnim institucijama propisuje održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5% od strane Grupe i Banke. Osim zaštitnog sloja za očuvanje kapitala Grupa i Banka su dužne pratiti zaštitnu stopu za strukturni sistemski rizik od 1,5% u skladu sa člancima 129, 130, 131 i zaštitnu stopu za ostale sistemski važne institucije (OSV) u iznosu od 2% u skladu s člancima 137., 138. i 139. Zakona o kreditnim institucijama.

Uz minimalne kapitalne zahtjeve i zaštitne slojeve kapitala, institucije također moraju ispuniti kapitalne zahtjeve koji su utvrđeni u postupku nadzorne provjere i ocjene (eng. Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). Dodatni regulatorni kapital Banka je dužna održavati minimalno u visini od 56% u obliku redovnog osnovnog kapitala i 75% u obliku osnovnog kapitala.

Pregled kapitalnih zahtjeva i zaštitnih slojeva kapitala

	Prosinac 2020.	Prosinac 2021.
Pillar 1		
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu redovnog osnovnog kapitala	4,50%	4,50%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu osnovnog kapitala	6,00%	6,00%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu ukupnog kapitala	8,00%	8,00%
Zahtjev za kombinirani zaštitni sloj i sveukupni kapitalni zahtjev (eng. CBR*)	6,00%	6,00%
Zaštitni sloj za očuvanje kapitala	2,50%	2,50%
Protuciklički zaštitni sloj kapitala	0,00%	0,00%
Zaštitni sloj za sistemski rizik	1,50%	1,50%
Zaštitni sloj za ostale sistemski važne institucije	2,00%	2,00%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu redovnog osnovnog kapitala (uključujući CBR)	10,50%	10,50%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu osnovnog kapitala (uključujući CBR)	12,00%	12,00%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu ukupnog kapitala (uključujući CBR)	14,00%	14,00%
Pillar 2	2,90%	2,90%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu redovnog osnovnog kapitala	1,62%	1,62%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu osnovnog kapitala	2,18%	2,18%
Minimalni kapitalni zahtjevi za stopu ukupnog kapitala	2,90%	2,90%
Ukupni kapitalni zahtjevi za stopu redovnog osnovnog kapitala za Pillar 1 i Pillar 2	12,12%	12,12%
Ukupni kapitalni zahtjevi za stopu osnovnog kapitala za Pillar 1 i Pillar 2	14,18%	14,18%
Ukupni kapitalni zahtjevi za stopu ukupnog kapitala za Pillar 1 i Pillar 2	16,90%	16,90%

46. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture kapitala prema Uredbi (EU) 575/2013

u mil HRK	Članak prema CRR-u	GRUPA		BANKA	
		2020	2021	2020	2021
Regulatorni kapital					
Capital instruments eligible as CET1	26(1)(a)(b), 27-30, 36(1)(f), 42	3.499	3.499	3.499	3.499
Zadržana dobit	26(1)(c), 26(2)	6.051	6.689	4.650	5.067
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	4(1)(100), 26(1)(d)	371	139	341	142
Ostale rezerve		85	85	85	85
Redovni osnovni kapital (CET1) prije regulatornih usklađenja		10.006	10.412	8.575	8.793
Plaćeni instrumenti kapitala	36(1)(f), 42	-	-	-	-
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara: dobiti ili gubici nastali vrednovanjem po fer vrijednosti, koji proizlaze iz kreditnog rizika same institucije povezanog s obvezama po izvedenicama	33(1)(c), 33(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	34, 105	(12)	(14)	(11)	(14)
Goodwill	4(1)(113), 36(1)(b), 37	(172)	(125)	-	-
Ostala nematerijalna imovina	4(1)(115), 36(1)(b), 37(a)	(197)	(139)	(135)	(98)
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjnih za povezane porezne obveze	36(1)(c), 38	(26)	-	(26)	-
Manjak ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u odnosu na očekivane gubitke primjenom IRB pristupa	36(1)(d), 40, 158, 159	-	-	-	-
Nedostatna pokrića za neprihodujuće izloženosti		-	(11)	-	(10)
Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo		(70)	-	(60)	-
Dodatni odbici od CET 1 kapitala prema članku 3 CRR-a		-	(68)	-	(61)
Regulatorni kapital	50	9.527	10.053	8.341	8.608
Dodatni osnovni kapital (AT1)	61	-	-	-	-
Osnovni kapital = CET1 + AT1	25	9.527	10.053	8.341	8.608
Dopunski kapital					
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	62(a), 63-65, 66(a), 67	386	133	386	133
Priznati iznos viška rezervacija iznad očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa	62(d)	228	242	239	251
Dopunski kapital	71	614	375	625	384
Ukupno regulatorni kapital	4(1)(118) and 72	10.141	10.428	8.966	8.992
Kapitalni zahtjev	92(3), 95, 96, 98	4.349	4.509	3.723	3.883
Stopa redovnog osnovnog kapitala	92(2)(a)	17,5%	17,8%	17,9%	17,7%
Stopa osnovnog kapitala	92(2)(b)	17,5%	17,8%	17,9%	17,7%
Stopa ukupnog kapitala	92(2)(c)	18,7%	18,5%	19,3%	18,5%

Prikaz strukture rizika prema Uredbi (EU) 575/2013

GRUPA	2020		2021	
	Ukupni rizik (finalne odredbe)	Kapitalni zahtjev (finalne odredbe)	Ukupni rizik (finalne odredbe)	Kapitalni zahtjev (finalne odredbe)
u mil HRK				
Ukupan iznos izloženosti riziku	54.361	4.349	56.368	4.509
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	48.684	3.895	50.915	4.073
Standardizirani pristup	10.728	858	10.655	852
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)	37.956	3.036	40.260	3.221
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	256	20	97	8
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	5.408	433	5.324	426
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	13	1	32	3

46. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

BANKA u mil HRK	2020		2021	
	Ukupni rizik (finalne odredbe)	Kapitalni zahtjev (finalne odredbe)	Ukupni rizik (finalne odredbe)	Kapitalni zahtjev (finalne odredbe)
Ukupan iznos izloženosti riziku	46.533	3.723	48.540	3.883
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	42.347	3.388	44.462	3.557
Standardizirani pristup	2.626	210	2.535	203
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)	39.721	3.178	41.927	3.354
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	144	12	48	4
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	4.030	322	3.998	320
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	12	1	32	2

Grupa je zadovoljila kapitalne zahtjeve u 2021. godini. Sukladno čl. 26 (2) Uredbe, stavka zadržana dobit uključuje prihvatljivu dobit od 526,9 milijuna HRK (Banka 322,3 milijuna HRK) koju je središnja banka odobrila odlukom od 04. veljače 2022. godine.

Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo uključuje kretanje nerevidiranih rezervacije za rizike tijekom godine (EU br. 183/2014) i nedostatnog pokrića za neprihodujuće izloženosti (NPE Backstop) koji pokriva zahtjeve iz članka 36 (1) (m) Uredbe u svezi s člankom 47 (c) Uredbe i Dodatak ESB-ovim Uputama bankama o neprihodonosnim kreditima: nadzorna očekivanja o bonitetnom rezerviranju za neprihodonosne izloženosti.

Gornja tablica strukture kapitala temelji se na Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 2021/637 o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za institucije o javnoj objavi informacija vezanih uz kapitalne zahtjeve. Pozicije koje nisu relevantne za Grupi ne objavljuju se.

Na kraju 2021. godine ukupan iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom (RWA) Banke iznosio je 44.462 milijuna HRK što je povećanje za 2.115 milijuna HRK u usporedbi s prethodnom godinom. Rast RWA potaknut je povećanjem izloženosti i to uglavnom prema trgovačkim društvima i središnjoj državi kao i metodološkim promjenama. Najznačajnije metodološke promjene odnose se na posljedice implementacije nove LGD metodologije u retail segmentu. Još jedan važan čimbenik koji je utjecao na povećanje iznosa izloženosti ponderirane kreditnim rizikom odnosi se na implementaciju CRR 2 uredbe, s najznačajnijim utjecajem kod izračuna RWA za izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja. Na razini Grupe RWA bilježi rast od 2.231 milijun HRK u odnosu na prethodno razdoblje. Nisu zabilježene veće promjene RWA kod ovisnih društva.

Grupa koristi standardizirani pristup za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike. Rizik primarno proizlazi iz derivativnih transakcija sa klijentima i kapitalnog zahtjeva za valutnim rizikom baziranim na kalkulaciji neto devizne pozicije. Standardizirani pristup za kreditni rizik druge ugovorne strane koristi se za izračun kreditnog rizika za derivative.

Banka za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik primjenjuje Standardizirani pristup sukladno Uredbi, kao i članice Grupe Erste Card Club d.o.o. i Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o., dok ostale članice primjenjuju jednostavni pristup. Banka osigurava kapitalni zahtjev za operativni rizik na način da je u svakom trenutku iznos kapitalnog zahtjeva za operativni rizik adekvatan vrstama, opsegu i složenosti usluga koje Banka pruža i operativnom riziku kojemu je izložena ili bi mogla biti izložena u pružanju tih usluga.

Obrasci prema lokalnim zahtjevima

Na temelju Odluke Hrvatske Narodne Banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja Banke (NN 42/2018, 122/2020 i 119/2021) u nastavku donosimo potrebne obrasce za Grupnu i Banku za godinu zaključno sa 31. prosincem 2021. u obliku koji zahtijeva Odluka. Informacije o osnovama prezentacije, kao i sažetak računovodstvenih politika dani su u bilješkama uz financijska izvješća. Informacije važne za bolje razumijevanje pojedinih pozicija u izvještaju o financijskom položaju, računu dobiti i gubitka, promjenama u kapitalu, kao i izvještaju o novčanom tijeku također su uključene u bilješkama.

Razlike između obrazaca (dodatak 1) prikazane ispod od stranice 242 do 251 i osnovni financijskih izvještaji prikazani u dodatku 2 naziva „Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca”.

Kamatni prihodi		GRUPA	
u milijunima HRK		2020.	2021.
1.	Kamatni prihod	2.327	2.262
2.	(Kamatni rashodi)	282	259
3.	(Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4.	Prihod od dividendi	1	1
5.	Prihodi od naknada i provizija	925	1.068
6.	(Rashodi od naknada i provizija)	231	259
7.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
8.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	199	226
9.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	(14)	4
10.	Dobici ili (-) po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
11.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite	-	-
12.	Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto	12	(5)
13.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva, neto	-	-
14.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinancijske imovine, neto	6	17
15.	Ostali operativni prihod	119	119
16.	(Ostali rashodi iz poslovanja)	53	47
17.	Ukupno prihodi iz poslovanja, neto (1. – 2. – 3. + 4. + 5. – 6. + od 7. do 15. – 16.)	3.009	3.127
18.	(Administrativni rashodi)	1.276	1.378
19.	(Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	136	35
20.	(Amortizacija)	251	250
21.	Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	(30)	(1)
22.	(Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	146	82
23.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	671	6
24.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	-	-
25.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinancijskoj imovini)	25	87
26.	Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-	-
27.	Udio dobiti ili (-) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	8	9
28.	Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	-	-
29.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (17. – od 18. – 20. + 21. – od 22. do 25. + od 26. do 28.)	482	1.297
30.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	10	228
31.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (29. – 30.)	472	1.069
32.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (33. – 34.)	-	-
33.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
34.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
35.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine (31. + 32.; 36. + 37.)	472	1.069
36.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	12	19
37.	Pripada vlasnicima matičnog društva	460	1.050
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI			
38.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine	472	1.069
39.	Ostala sveobuhvatna dobit (40. + 52.)	35	(121)
40.	Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (od 41. do 47. + 50. + 51.)	2	8
41.	Materijalna imovina	-	-
42.	Nematerijalna imovina	-	-
43.	Aktuarski dobici ili (-) gubici na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavca	-	-
44.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
45.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-
46.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2	9
47.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
49.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
50.	Promjene fer vrijednosti financijskih obveza mjerenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-

Kamatni prihodi		GRUPA	
u milijunima HRK		2020.	2021.
51.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	-	(1)
52.	Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (od 53. do 60.)	33	(129)
53.	Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjel]	-	-
54.	Preračunavanje stranih valuta	8	(2)
55.	Zaštite novčanih tokova [efektivni udjel]	-	-
56.	Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
57.	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	32	(153)
58.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
59.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-
60.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili (-) gubitak	(7)	26
61.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (38. + 39.; 62. + 63.)	507	948
62.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	12	19
63.	Pripada vlasnicima matičnog društva	495	929

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

Kamatni prihodi		BANKA	
u milijunima HRK		2020.	2021.
1.	Kamatni prihod	1.859	1.821
2.	(Kamatni rashodi)	221	209
3.	(Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4.	Prihod od dividendi	11	11
5.	Prihodi od naknada i provizija	597	713
6.	(Rashodi od naknada i provizija)	164	194
7.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
8.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	192	223
9.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	(18)	6
10.	Dobici ili (-) po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
11.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite	-	-
12.	Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto	19	(5)
13.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva, neto	-	-
14.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinancijske imovine, neto	(3)	12
15.	Ostali operativni prihod	31	31
16.	(Ostali rashodi iz poslovanja)	32	23
17.	Ukupno prihodi iz poslovanja, neto (1. – 2. – 3. + 4. + 5. – 6. + od 7. do 15. – 16.)	2.271	2.386
18.	(Administrativni rashodi)	930	1.034
19.	(Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	121	26
20.	(Amortizacija)	131	143
21.	Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	(30)	(1)
22.	(Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	147	90
23.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	511	(25)
24.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	-	48
25.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinancijskoj imovini)	17	37
26.	Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-	-
27.	Udio dobiti ili (-) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	-	-
28.	Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	-	-
29.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (17. - od 18. - 20. + 21. - od 22. do 25. + od 26. do 28.)	384	1.032
30.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	(6)	185
31.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (29. - 30.)	390	847
32.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (33. - 34.)	-	-
33.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
34.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
35.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine (31. + 32.; 36. + 37.)	390	847
36.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	-	-
37.	Pripada vlasnicima matičnog društva	390	847
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI		-	-
38.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine	390	847
39.	Ostala sveobuhvatna dobit (40. + 52.)	42	(105)
40.	Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (od 41. do 47. + 50. + 51.)	1	6
41.	Materijalna imovina	-	-
42.	Nematerijalna imovina	-	-
43.	Aktuarski dobici ili (-) gubici na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavca	-	-
44.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
45.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-
46.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	7
47.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
49.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
50.	Promjene fer vrijednosti financijskih obveza mjerenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-
51.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	-	(1)
52.	Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (od 53. do 60.)	41	(111)
53.	Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjel]	-	-
54.	Preračunavanje stranih valuta	-	-
55.	Zaštite novčanih tokova [efektivni udjel]	-	-
56.	Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
57.	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	50	(135)
58.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
59.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-
60.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili (-) gubitak	(9)	24
61.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (38. + 39.; 62. + 63.)	432	742
62.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	-	-
63.	Pripada vlasnicima matičnog društva	432	742

Izveštaj o financijskom položaju		
u milijunima HRK		GRUPA
	2020.	2021.
IMOVINA		
1. Novčana sredstva, novčana potraživanja i obveze u središnjim bankama i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	8.673	14.530
2. Novac u blagajni	3.336	3.052
3. Novčana potraživanja i obveze u središnjim bankama	4.957	11.036
4. Ostali depoziti po viđenju	380	442
5. Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	162	145
6. Derivativi	118	70
7. Vlasnički instrumenti	-	-
8. Dužnički vrijednosni papiri	44	75
9. Krediti i predujmovi	-	-
10. Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	188	75
11. Vlasnički instrumenti	163	39
12. Dužnički vrijednosni papiri	25	36
13. Krediti i predujmovi	-	-
14. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	-	-
15. Dužnički vrijednosni papiri	-	-
16. Krediti i predujmovi	-	-
17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	11.278	11.947
18. Vlasnički instrumenti	130	4
19. Dužnički vrijednosni papiri	11.148	11.943
20. Krediti i predujmovi	-	-
21. Financijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	59.757	63.144
22. Dužnički vrijednosni papiri	2.361	4.935
23. Krediti i predujmovi	57.396	58.209
24. Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
25. Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
26. Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	66	62
27. Materijalna imovina	1.241	1.182
28. Nematerijalna imovina	390	327
29. Porezna imovina	320	207
30. Ostala imovina	394	324
31. Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	336
32. UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	82.469	92.279
OBEVEZE		
33. Financijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	106	56
34. Derivativi	106	56
35. Kratke pozicije	-	-
36. Depoziti	-	-
37. Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
38. Ostale financijske obveze	-	-
39. Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40. Depoziti	-	-
41. Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
42. Ostale financijske obveze	-	-
43. Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46.)	70.738	79.658
44. Depoziti	69.176	74.801
45. Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	4.010
46. Ostale financijske obveze	885	847
47. Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
48. Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
49. Rezerviranja	582	409
50. Porezne obveze	10	94
51. Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52. Ostale obveze	649	631
53. Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	261
54. UKUPNE OBEVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	72.085	81.109
KAPITAL		
55. Temeljni kapital	1.698	1.698
56. Premija na dionice	1.801	1.801
57. Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	-	-
58. Ostali vlasnički instrumenti	-	-
59. Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	371	139
60. Zadržana dobit	5.771	6.181
61. Revalorizacijske rezerve	-	-
62. Ostale rezerve	85	85
63. Trezorske dionice	-	-
64. Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	460	1.050
65. Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66. Manjinski udjeli (nekontrolirajući udjeli)	198	216
67. UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	10.384	11.170
68. UKUPNO OBEVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	82.469	92.279

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

Izvršestaj o financijskom položaju		BANKA	
u milijunima HRK		2020	2021
IMOVINA			
1.	Novčana sredstva, novčana potraživanja i obveze u središnjim bankama i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	7.947	13.518
2.	Novac u blagajni	3.095	2.831
3.	Novčana potraživanja i obveze u središnjim bankama	4.763	10.577
4.	Ostali depoziti po viđenju	89	110
5.	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	162	145
6.	Derivativi	118	70
7.	Vlasnički instrumenti	-	-
8.	Dužnički vrijednosni papiri	44	75
9.	Kredit i predujmovi	-	-
10.	Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	69	70
11.	Vlasnički instrumenti	44	34
12.	Dužnički vrijednosni papiri	25	36
13.	Kredit i predujmovi	-	-
14.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	-	-
15.	Dužnički vrijednosni papiri	-	-
16.	Kredit i predujmovi	-	-
17.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	10.704	11.448
18.	Vlasnički instrumenti	114	4
19.	Dužnički vrijednosni papiri	10.590	11.444
20.	Kredit i predujmovi	-	-
21.	Financijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	51.918	55.411
22.	Dužnički vrijednosni papiri	2.180	4.674
23.	Kredit i predujmovi	49.738	50.737
24.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
25.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
26.	Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	936	843
27.	Materijalna imovina	812	792
28.	Nematerijalna imovina	135	135
29.	Porezna imovina	222	132
30.	Ostala imovina	311	251
31.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	3
32.	UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	73.216	82.748
OBVEZE			
33.	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	106	56
34.	Derivativi	106	56
35.	Kratke pozicije	-	-
36.	Depoziti	-	-
37.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
38.	Ostale financijske obveze	-	-
39.	Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40.	Depoziti	-	-
41.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
42.	Ostale financijske obveze	-	-
43.	Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46.)	63.404	72.478
44.	Depoziti	62.462	68.169
45.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	4.010
46.	Ostale financijske obveze	265	299
47.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
49.	Rezerviranja	545	384
50.	Porezne obveze	-	74
51.	Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52.	Ostale obveze	424	438
53.	Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
54.	UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	64.479	73.430
KAPITAL			
55.	Temeljni kapital	1.698	1.698
56.	Premija na dionice	1.801	1.801
57.	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	-	-
58.	Ostali vlasnički instrumenti	-	-
59.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	342	142
60.	Zadržana dobit	4.421	4.745
61.	Revalorizacijske rezerve	-	-
62.	Ostale rezerve	85	85
63.	Trezorske dionice	-	-
64.	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	390	847
65.	Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66.	Manjinski udjeli [nekontrolirajući udjeli]	-	-
67.	UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	8.737	9.318
68.	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	73.216	82.748

Izvještaj o promjenama kapitala

U milijunima HRK

GRUPA

	Pripada vlasnicima matičnog društva									Manjinski udjel				Ukupno
	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	Dividende tijekom poslovne godine	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	
Početno stanje (prije prepravljaja)	1.698	1.801	-	-	371	5.771	-	85	-	460	-	-	198	10.384
Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Početno stanje (tekuće razdoblje) (1. + 2. + 3.)	1.698	1.801	-	-	371	5.771	-	85	-	460	-	-	198	10.384
Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-	(161)	-	-	-	-	-	-	(1)	(162)
Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz vlasničkih instrumenata u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	460	-	-	-	(460)	-	-	-	-
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	(111)	111	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	(121)	-	-	-	-	1.050	-	-	19	948
Povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata kao posljedica poslovnih kombinacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Završno stanje (tekuće razdoblje) (od 4. do 20.)	1.698	1.801	-	-	139	6.181	-	85	-	1.050	-	-	216	11.170

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

Izveštaj o promjenama kapitala														
U milijunima HRK														BANKA
	Pripada vlasnicima matičnog društva										Manjinski udjel		Ukupno	
	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	Dividende tijekom poslovne godine	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit		Ostale stavke
Početno stanje (prije prepravljanja)	1.698	1.801	-	-	342	4.421	-	85	-	390	-	-	-	8.737
Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Početno stanje (tekuće razdoblje) (1. + 2. + 3.)	1.698	1.801	-	-	342	4.421	-	85	-	390	-	-	-	8.737
Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz vlasničkih instrumenata u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	390	-	-	-	(390)	-	-	-	-
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	(161)	-	-	-	-	-	-	-	(161)
Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	(95)	95	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	(105)	-	-	-	-	847	-	-	-	742
Povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata kao posljedica poslovnih kombinacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Završno stanje (tekuće razdoblje) (od 4. do 20.)	1.698	1.801	-	-	142	4.745	-	85	-	847	-	-	-	9.318

Izvršetak o novčanim tokovima		GRUPA	
u milijunima HRK		2020.	2021.
Poslovne aktivnosti prema direktnoj metodi			
1.	Naplaćena kamata i slični primici	-	-
2.	Naplaćene naknade i provizije	-	-
3.	(Plaćena kamata i slični izdaci)	-	-
4.	(Plaćene naknade i provizije)	-	-
5.	(Plaćeni troškovi poslovanja)	-	-
6.	Neto dobiti / gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-
7.	Ostali primici	-	-
8.	(Ostali izdaci)	-	-
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi			
9.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	482	1.297
	Usklađenja:	-	-
10.	Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	862	145
11.	Amortizacija	251	249
12.	Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
13.	(Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(1)	3
14.	Ostale nenovčane stavke	1	1
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti			
15.	Sredstva kod Hrvatske narodne banke	(572)	601
16.	Depoziti kod financijskih institucija i krediti financijskim institucijama	894	(764)
17.	Kredit i predujmovi ostalim komitentima	(6.615)	(2.758)
18.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(907)	(1.095)
19.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	142	(32)
20.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	46	244
21.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
22.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku	(757)	(2.586)
23.	Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	1	89
24.	Depoziti od financijskih institucija	(404)	(24)
25.	Transakcijski računi ostalih komitenata	9.052	9.109
26.	Štedni depoziti ostalih komitenata	400	898
27.	Oročeni depoziti ostalih komitenata	(638)	(1.044)
28.	Izvedene financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	69	(52)
29.	Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	(235)	211
30.	Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	2.143	2.224
31.	Primljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	-	7
32.	Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(314)	(274)
33.	(Plaćeni porez na dobit)	(161)	(32)
34.	Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)	3.739	6.417
Ulagачke aktivnosti			
35.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju materijalne i nematerijalne imovine	(152)	(174)
36.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate	5	-
37.	Primici od naplate / plaćanja za kupnju vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospijeća	-	-
38.	Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	-	-
39.	Ostali primici / plaćanja iz ulagačkih aktivnosti	-	-
40.	Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)	(147)	(174)
Financijske aktivnosti			
41.	Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz financijskih aktivnosti	-	-
42.	Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
43.	Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala	-	-
44.	Povećanje dioničkoga kapitala	-	-
45.	(Isplaćena dividenda)	(2)	(162)
46.	Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	(19)	(19)
47.	Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od 41. do 46.)	(21)	(181)
48.	Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata (34. + 40. + 47.)	3.571	6.062
49.	Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	4.897	8.468
50.	Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-	-
51.	Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)	8.468	14.530

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

Izvršaj o novčanim tokovima		BANKA	
u milijunima HRK		2020.	2021.
Poslovne aktivnosti prema direktnoj metodi			
1.	Naplaćena kamata i slični primici	-	-
2.	Naplaćene naknade i provizije	-	-
3.	(Plaćena kamata i slični izdaci)	-	-
4.	(Plaćene naknade i provizije)	-	-
5.	(Plaćeni troškovi poslovanja)	-	-
6.	Neto dobiti / gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-
7.	Ostali primici	-	-
8.	(Ostali izdaci)	-	-
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi			
9.	Dobit(gubitak) prije oporezivanja	384	1.032
	Usklađenja:	-	-
10.	Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	713	154
11.	Amortizacija	131	143
12.	Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
13.	(Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(1)	(3)
14.	Ostale nenovčane stavke	(7)	6
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti			
15.	Sredstva kod Hrvatske narodne banke	(572)	601
16.	Depoziti kod financijskih institucija i krediti financijskim institucijama	869	(750)
17.	Kredit i predujmovi ostalim komitentima	(6.096)	(2.307)
18.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(936)	(1.132)
19.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	142	(32)
20.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	114
21.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
22.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku	(744)	(2.502)
23.	Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(53)	72
24.	Depoziti od financijskih institucija	(397)	(39)
25.	Transakcijski računi ostalih komitenata	9.135	8.625
26.	Štedni depoziti ostalih komitenata	435	894
27.	Oročeni depoziti ostalih komitenata	(770)	(1.009)
28.	Izvedene financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	68	(52)
29.	Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	(213)	567
30.	Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	1.793	1.879
31.	Primljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	4	7
32.	Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(253)	(222)
33.	(Plaćeni porez na dobit)	(122)	(18)
34.	Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)	3.529	6.028
Ulažacke aktivnosti			
35.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju materijalne i nematerijalne imovine	(112)	(108)
36.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate	222	38
37.	Primici od naplate / plaćanja za kupnju vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospelosti	-	-
38.	Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	-	-
39.	Ostali primici / plaćanja iz ulagačkih aktivnosti	-	-
40.	Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)	110	(70)
Financijske aktivnosti			
41.	Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz financijskih aktivnosti	-	-
42.	Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
43.	Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala	-	-
44.	Povećanje dioničkoga kapitala	-	-
45.	(Isplaćena dividenda)	-	(161)
46.	Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	(26)	(21)
47.	Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od 41. do 46.)	(26)	(182)
48.	Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata (34. + 40. + 47.)	3.613	5.776
49.	Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	4.129	7.742
50.	Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-	-
51.	Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)	7.742	13.518

Izvanbilančne stavke		
GRUPA		
	2020.	2021.
1. Garancije	3.584	4.679
2. Akreditivi	109	181
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	7.519	6.162
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	9	73
6. Budućnosnice	-	-
7. Opcije	2	-
8. Ugovori o razmjeni	6.546	7.208
9. Forvardi	2.523	1.918
10. Ostale izvedenice	-	-

Izvanbilančne stavke		
BANKA		
	2020.	2021.
1. Garancije	3.131	4.159
2. Akreditivi	108	181
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	4.872	4.884
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	9	73
6. Budućnosnice	-	-
7. Opcije	2	-
8. Ugovori o razmjeni	6.584	7.208
9. Forvardi	2.523	1.918
10. Ostale izvedenice	-	-

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

GRUPA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Novac i novčana sredstva	14.530	Novac u blagajni, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju	14.530	- -	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	- -	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	10	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	39	(29)	GFI- Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	65	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	36	29	HNB- Vlasnički instrumenti
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.947	Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.947	- -	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	54.393	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	58.209	- -	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.270	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja			
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.546	Potraživanja s osnove financijskog najma			
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	4.935	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	4.935	- -	
Ulaganja u ovisna društva	-	Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	62	- -	
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	62				
Nekretnine i oprema	1.179				
Ulaganja u nekretnine	3	Materijalna imovina	1.182	- -	
Nematerijalna imovina	327	Nematerijalna imovina	327	- -	
Porezna imovina	207	Porezna imovina	207	- -	
Ostala imovina	324	Ostala imovina	324	- -	
Imovina namijenjena za prodaju	336	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	336	- -	
UKUPNO IMOVINA	92.279	UKUPNO IMOVINA	92.279	- -	

GRUPA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	56	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	56	- -	
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	74.801	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	74.801	- -	
Izdane obveznice	4.010	Izdane obveznice	4.010	- -	
Ostale financijske obveze	748				
Obveze od financijskog najma	99	Ostale financijske obveze	847	- -	
Rezerviranja	409	Rezerviranja	409	- -	
Porezne obveze	94	Porezne obveze	94	- -	
Ostale obveze	631	Ostale obveze	631	- -	
Obveze povezane s imovinom namijenjenom za prodaju	261	Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	261	- -	
Ukupno kapital	11.170	Ukupno kapital	11.170	- -	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	92.279	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	92.279	- -	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca
za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

GRUPA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Kamatni prihod	2.107				
Ostali slični prihodi	155	Kamatni prihod	2.262	- -	
Kamatni trošak	(204)				
Ostali slični troškovi	(55)	Kamatni trošak	(259)	- -	
Prihod od naknada i provizija	1.068	Prihodi od naknada i provizija	1.068	- -	
Trošak od naknada i provizija	(259)	Rashodi od naknada i provizija	(259)	- -	
Neto rezultat iz trgovanja	221	Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto Tečajne razlike [dobit ili gubitak], neto	226 (5)	- -	
Troškovi zaposlenih	(779)	Administrativni rashodi	(1.378)	2	HNB - Ostali rashodi iz poslovanja
Ostali administrativni troškovi	(611)	Amortizacija	(250)	21	GFI- Ostali operativni rezultat
Amortizacija	(250)	Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita	(35)	-	
Ostali operativni rezultat	(9)	Dobici ili gubici od prestanka priznavanja nefinancijske imovine, neto	17		
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	66	Ostali operativni prihod	119		
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz financijskih instrumenata	(167)	Ostali rashodi iz poslovanja	(47)		
Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	-	Rezervacije ili ukidanje rezervacija Umanjenje vrijednosti ili ukidanje umanjaja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	(82) (6)	(2)	GFI - Ostali administrativni troškovi
		Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine	(1) (87)	(21)	HNB- Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	9	Udio dobiti ili (-) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	9	- -	
Prihod od dividendi	1	Prihod od dividendi	1	- -	
Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji nisu mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	- -	
Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	- -	
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	1.297	DOBIT PRIJE POREZA	1.297	- -	
Porez na dobit	(228)	Porez na dobit	(228)	- -	
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	1.069	NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	1.069	- -	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

BANKA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Novac i novčana sredstva	13.518	Novac u blagajni, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju	13.518	- -	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	145	- -	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	10	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	34	(24)	GFI- Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	60	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	36	24	HNB - Vlasnički instrumenti
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.448	Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.448	- -	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	50.045	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	50.737	- -	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	692				
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	4.674	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	4.674	- -	
Ulaganja u ovisna društva	805	Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	843	- -	
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	38				
Nekretnine i oprema	792				
Ulaganja u nekretnine	-	Materijalna imovina	792	- -	
Nematerijalna imovina	135	Nematerijalna imovina	135	- -	
Porezna imovina	132	Porezna imovina	132	- -	
Ostala imovina	251	Ostala imovina	251	- -	
Imovina namijenjena za prodaju	3	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	3	- -	
UKUPNO IMOVINA	82.748	UKUPNO IMOVINA	82.748	- -	

BANKA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	56	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	56	- -	
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	68.169	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	68.169	- -	
Izdane obveznice	4.010	Izdane obveznice	4.010	- -	
Ostale financijske obveze	199				
Obveze od financijskog najma	100	Ostale financijske obveze	299	- -	
Rezerviranja	384	Rezerviranja	384	- -	
Porezne obveze	74	Porezne obveze	74	- -	
Ostale obveze	438	Ostale obveze	438	- -	
Ukupno kapital	9.318	Ukupno kapital	9.318	- -	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	82.748	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	82.748	- -	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca
za godinu koja završava 31. prosinca 2021.

BANKA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Kamatni prihod	1.766				
Ostali slični prihodi	55	Kamatni prihod	1.821	- -	
Kamatni trošak	(157)				
Ostali slični troškovi	(52)	Kamatni trošak	(209)	- -	
Prihod od naknada i provizija	713	Prihodi od naknada i provizija	713	- -	
Trošak od naknada i provizija	(194)	Rashodi od naknada i provizija	(194)	- -	
Neto rezultat iz trgovanja	218	Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	223	- -	
		Tečajne razlike [dobit ili gubitak], neto	(5)		
Troškovi zaposlenih	(581)	Administrativni rashodi	(1.034)	1	HNB - Ostali rashodi iz poslovanja
Ostali administrativni troškovi	(457)	Amortizacija	(143)	21	GFI- Ostali operativni rezultat
Amortizacija	(143)	Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita	(26)	-	
Ostali operativni rezultat	(13)	Dobici ili gubici od prestanka priznavanja nefinancijske imovine, neto	12		
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	4	Ostali operativni prihod	31		
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz financijskih instrumenata	(144)	Ostali rashodi iz poslovanja	(23)		
Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	-	Rezervacije ili ukidanje rezervacija	(90)	(1)	GFI - Ostali administrativni troškovi
		Umanjenje vrijednosti ili ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	25	(21)	HNB- Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita
		Dobici ili (-) gubici od modifikacija, neto (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umiranja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	(1)		
		Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine	(48)		
			(37)		
Prihod od dividendi	11	Prihod od dividendi	11	- -	
Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji nisu mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	- -	
Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	- -	
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	1.032	DOBIT PRIJE POREZA	1.032	- -	
Porez na dobit	(185)	Porez na dobit	(185)	- -	
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	847	NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	847	- -	